

نوروزتان پیروز

درگذشت
شادروان حمید
امیرعلائی حسابدار
رسمی و همکار
مؤسسه‌ی
فریوران راهبرد
راتسلت می‌گوییم.

ISSN: ۱۷۵۸-۱۷۳۵

صاحب امتیاز:
جامعه حسابداران رسمی ایران

مدیر مسئول:
مهدی کرباسیان

شورای سیاست‌گذاری:
سیدمحمد رضا بنی‌فاطمی کاشی
یحیی حساس یگانه
رحمت‌الله صادقیان
حجت‌الله صیدی
سیدمحمد علوی

زیر نظر هیأت تحریریه

همکاران تحریریه:
مژده کدخدایی
علی سالم

امور اجرایی:
سمیرا آرین‌نژاد

طراح و صفحه‌آرا:
علی قاصدی

لیتوگرافی و چاپ:
ایران مصور

شماره چهل | زمستان ۱۳۹۶
انتشار: اسفند ۹۶

نظرات و دیدگاه‌های مطرح‌شده،
در مقالات الزاماً دیدگاه جامعه
حسابداران رسمی ایران نیست؛
مگر در مواردی که قید می‌شود.

نشریه‌ی حسابدار رسمی در ارزیابی
مقالات، حسب مورد، از نظرگاه‌های
اعضای جامعه‌ی حسابداران
رسمی ایران و سایر خبرگان حرفه
حسابداری و حسابرسی سود می‌برد.

نشانی: تهران، خیابان سپهد
قرنی، نرسیده به پل کریم‌خان زند
کوچه شهید امانی، پلاک چهار،
جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران

تلفن: ۴۲۹۲۵ نمابر: ۸۸۸۰۱۹۱۰

www.iacpa.ir

hesabdarrasmi@iacpa.ir

@iacpainfo

مقر

«گزارش تفسیری مدیریت» و الزامات افزایش شفافیت بازار سرمایه
رحمت‌اله صادقیان

۴

تریون آزاد

میزگرد حسابرسان و گزارش تفسیری مدیریت
منصور شمس احمدی، مرتضی اسدی، مهدی بیرانوند، مهدی محمدرضائی
میثم قاسمی، حمید الهیاری ابهری، ولی‌اله جعفری

۶

آخرین تحول‌های گزارش حسابرس در جهان
مهناز ملانظری - ندا جعفری نسب کرمانی

۲۹

نگاه

چارچوب مفهومی تردید حرفه‌ای در حسابرسی
محمدرضا مهربان پور - مهنازآهنگری

۳۸

مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها: حسابرسان داخلی در رویارویی با تنگنای اخلاقی
رمضانعلی رویایی - مژده کدخدایی الیادارانی - الهه مهدوی ثابت

۴۷

سیاست‌های شهروند شرکتی و مسئولیت اجتماعی
زهره حاجیها - ابراهیم اسفندیاری

۵۳

الزامات اجرای IFRS در صنعت بیمه‌ی ایران
فریبا نوروزی

۶۰

دور دنیا

نظام راهبری شرکت‌ها در کشور فرانسه
مرتضی کاظم‌پور - رضا سجادی‌پور

۶۲

دور دنیا
ترجمه و تدوین: مژده کدخدایی

۶۷

اطلاع‌رسانی

برگزاری نشست مشترک جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران
با جامعه‌ی مشاوران رسمی مالیاتی

۷۸

برگزاری سیزدهمین نشست مشترک
هیأت مدیره و شرکای مؤسسات حسابرسی

۷۹

مرکز داوری جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران
کار خود را آغاز می‌کند

۸۰

فهرست پذیرفته‌شدگان آزمون حسابدار رسمی سال ۱۳۹۶

۸۴

فهرست مؤسسات حسابرسی عضو جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران
(دوازدهم اسفندماه ۱۳۹۶)

۸۷

رحمت‌اله صادقیان

«گزارش تفسیری مدیریت» و الزامات افزایش شفافیت بازار سرمایه

یکی از مهم‌ترین هدف‌ها و محورهای قوانین و مقررات نظارتی که در سال‌های گذشته در بازارهای مالی و به‌ویژه بازارهای پول و سرمایه تصویب و اجرا شده توجه به ارتقا و بهبود شفافیت فعالیت‌های اقتصادی بوده است. دو نهاد مهم نظارتی در بازارهای مالی یعنی بانک مرکزی و سازمان بورس و اوراق بهادار در این میان نقش ویژه‌ای در تصویب مقررات نظارتی و الزامی کردن اجرای این مقررات داشته‌اند.

در همین چارچوب، سازمان بورس و اوراق بهادار در چهارم دی‌ماه سال جاری ارائه‌ی گزارش تفسیری مدیریت توسط ناشران بورسی را تصویب کرد و براساس آن کلیه‌ی ناشران پذیرفته‌شده در بورس و فرابورس مکلف شدند این گزارش‌ها را طبق ضوابطی که این سازمان ابلاغ کرده، همراه با صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای سه، شش و نه‌ماهه و صورت‌های مالی سالانه ارائه کنند. همچنین، حسابرس هم باید نسبت به گزارش‌های شش‌ماهه و سالانه «اظهارنظر» کند.

طبیعی است که در پاسخ‌دهی به نیازهای اجتماعی و اقتصادی، مقررات نیز باید متحول شود تا پاسخ‌گوی الزامات نو باشد. طی نزدیک به سه دهه که از فعالیت مجدد بازار متشکل سرمایه در اقتصاد ایران می‌گذرد شاهد روند فزاینده‌ای از به‌روزرسانی و تکامل مقررات نظارتی بر بورس و اوراق بهادار بوده‌ایم. مهم‌ترین این تغییرات تصویب قانون جدید بازار اوراق بهادار (مصوب ۱۳۸۴) بود که چارچوبی برای تحولات جدید در راستای گسترش و تعمیق بازار سرمایه‌ی ایران، تشکیل فرابورس، و نظام‌مند کردن بازارها و تابلوهای متعدد در هر بازار، و دادوستد ابزارهای مالی جدید بازار فراهم کرده است.

به نظر می‌رسد که در مقطع کنونی مهم‌ترین بهره‌ای که بازار سرمایه از این الزام جدید مقرراتی می‌برد افزایش نقدشوندگی سهام است. چراکه میزان بسته‌بودن نمادهای معاملاتی به سبب تغییر در پیش‌بینی سود هر سهم به‌شدت کاهش می‌یابد و بدین ترتیب یک شرط مهم برای کارآمدی بورس یعنی سیال بودن و نقدشوندگی سهام افزایش می‌یابد.

اما علاوه بر بهبود نقدشوندگی سهام عامل دیگر و چه‌بسا مهم‌تر ارتقای شفافیت بازار است. یکی از گره‌گاه‌های کلیدی شفافیت بازار که همواره موردتوجه کلیه‌ی ذی‌نفعان بازار سرمایه، به‌ویژه سهام‌داران قرار داشته است، الزام به انتشار اطلاعات ادواری توسط شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار بوده است. گزارش تفسیری مدیریت، توضیحات تاریخی از مبالغ ارائه‌شده در صورت‌های مالی، به خصوص وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان‌های نقدی واحد تجاری برای استفاده‌کنندگان ارائه می‌کند. همچنین، تفسیری درباره چشم‌انداز واحد تجاری و سایر اطلاعاتی که در صورت‌های مالی ارائه نشده‌اند، فراهم می‌کند.

بنابراین مجموعه‌ای از کارکردها برای گزارش تفسیری مدیریت در نظر گرفته شده که افزایش شفافیت در بازار را هدف قرار داده است. اما مسأله‌ی کلیدی این‌جاست که در مواردی هنوز پیش‌شرط‌های کافی برای تدوین مطلوب این گزارش‌ها فراهم نشده است. قبل از هر چیز، به نظر می‌رسد تهیه‌ی این گزارش‌ها به نحو مناسب و به شکلی که نیازهای ذی‌نفعان بازار را پاسخ بدهد، چه‌بسا نیازمند تخصص‌های حسابداری، مدیریتی، مالی، صنعتی، اقتصاد سنجی و اقتصادی باشد و در شرایط کنونی ناشران بورس هنوز توان کارشناسی بسنده برای ارائه‌ی این گزارش‌ها را ندارند و برای مؤسسه‌های حسابرسی نیز پاره‌ای پیش‌شرط‌ها به منظور پاسخ‌گویی بهینه به الزامات نهاد ناظر بر بازار سرمایه فراهم نیست.

به نظر می‌رسد راه غلبه بر این چالش، اجرای سیاستی گام‌به‌گام و چندمرحله‌ای در این خصوص است تا طی آن ناشران و ناظران به‌تدریج قادر به تأمین خواسته‌ها و الزامات مقام ناظر بر بازار سرمایه باشند و بدین ترتیب شاهد شفافیت بیش‌تر بازار باشیم. طبیعی است که این امر نیازمند تعامل و هم‌فکری و همکاری هرچه گسترده‌تر مقام ناظر بر بازار سرمایه با مجریان مالی شرکت‌ها و ناظران و حسابرسان فعالیت‌ها خواهد بود.

میزگرد حسابرسان و گزارش تفسیری مدیریت

میزگرد

حسابرسان

و گزارش تفسیری مدیریت

سازمان بورس و اوراق بهادار در تاریخ چهارم دی ماه سال جاری الزامی شدن ارائه گزارش تفسیری مدیریت توسط شرکت‌ها را به تصویب رساند و بر اساس آن کلیه ناشران پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران مکلف شدند گزارش تفسیری مدیریت را طبق ضوابط تعیین شده توسط سازمان بورس و اوراق بهادار تهیه و همراه با صورت‌های مالی میان دوره‌ای سه، شش و نه ماهه و صورت‌های مالی سالانه ارائه کنند و حسابرس باید نسبت به گزارش‌های شش ماهه و سالانه اظهار نظر کند. گزارش تفسیری مدیریت، توضیحات تاریخی از مبالغ ارائه شده در صورت‌های مالی، به خصوص وضعیت مالی، عملکرد مالی و جریان‌های نقدی واحد تجاری برای استفاده کنندگان ارائه می‌کند. همچنین، تفسیری درباره چشم‌انداز واحد تجاری و سایر اطلاعاتی که در صورت‌های مالی ارائه نشده‌اند، فراهم می‌کند. گزارش تفسیری مدیریت، به عنوان مبنایی برای درک اهداف مدیریت و راهبردهای مدیریت برای دستیابی به آن اهداف به کار می‌رود. با توجه به ویژگی‌های گزارش تفسیری مدیریت، در میزگرد «چالش‌های برخورد حسابرس نسبت به گزارش تفسیری مدیریت» موضوعات زیر را مورد بحث قرار دادیم:

- به طور کلی، چه عواملی موجب حرکت به سمت تکلیف ارائه گزارش تفسیری مدیریت در سازمان بورس شده است؟

- ناشران چه دشواری‌هایی در ارائه گزارش تفسیری مدیریت دارند؟

- نقش حسابرسان در این میان چیست؟

- آیا بسترهای مقرراتی و استانداردهای موجود برای ایفای نقش حسابرسان تکافو می‌کند؟

در میزگرد حاضر، علاوه بر آقایان مرتضی اسدی عضو شورای عالی جامعه حسابداران رسمی ایران و کمیته تدوین استانداردهای سازمان حسابرسی، منصور شمس احمدی عضو پیشین شورای عالی و عضو کنونی کمیته تدوین استانداردهای حسابرسی، مهدی بیرانوند عضو هیأت مدیره جامعه حسابداران رسمی ایران، مهدی محمدرضائی، معاون مالی - اقتصادی گروه سایپا، آقایان میثم قاسمی، مدیر امور حسابرسی و گزارشگری مالی سازمان بورس و اوراق بهادار، حمید الهیاری ابهری، دبیر کمیته استانداردها و آموزش سازمان بورس و اوراق بهادار و ولی‌اله جعفری، کارشناس مسئول اداره نظارت بر ناشران بورسی سازمان بورس و اوراق بهادار، حضور داشتند.

سازمان بورس شکل جدید گزارش تفسیری مدیریت را پیشنهاد و تصویب کرده و در مورد آن دستورالعمل داده است. پرسش اولیه این است که این تغییر چه ضرورتی داشته و تجارب جهانی مشابه چه بوده و چه روش‌هایی را برای غلبه بر چالش‌های احتمالی که در این مسیر وجود دارد پیش‌بینی شده است؟ ابتدا از جناب آقای میثم قاسمی و همکارانش در سازمان بورس تقاضا می‌کنیم در مورد چرایی این تغییر صحبت کنند. سپس آقای مهدی محمدرضایی با توجه به تجربه عملی که در این زمینه داشته‌اند و با مشکلات آشنا هستند تجربه خودشان را بیان کنند. از آقایان منصور شمس‌احمدی، مرتضی اسدی، هم درخواست می‌کنیم از منظر دشواری‌های امر حسابرسی و مهدی بیرانوند مشکلات مربوط به آن توضیح دهند.

◀ میثم قاسمی:

در اواخر آبان‌ماه سال ۱۳۹۵ در جلسه‌ی سازمان بورس با فعالان بازار سرمایه، همه‌ی آن‌ها کاهش توقف نمادها و پیگیری جدی نقدشوندگی بازار را از هیأت‌مدیره‌ی سازمان خواستار شدند. مطالبه‌ی فعالان بازار این بود که تا حد ممکن زمان توقف نمادها کمتر شود تا به تبع آن نقدشوندگی بازار بیش‌تر شود. به دنبال آن، هیأت‌مدیره این وظیفه را به واحد پژوهش سازمان محول کرد که اولاً وضعیت سایر کشورها را بررسی کند و ثانیاً پیش‌بینی سود شرکت‌ها با نتایج واقعی بررسی و طی یک گزارش ارائه شود. بررسی تجربه‌ی بین‌المللی نشان داد که اولاً خیلی از کشورها الزامی برای پیش‌بینی سود ندارند و حتی در خیلی از کشورها این موضوع منع شده است. به همین دلیل گزارش پیش‌بینی سود، گزارش مفیدی برای سهام‌داران شناخته نشد. این گزارش بیش‌تر برای دست‌کاری بازار مورد استفاده قرار می‌گرفت. پژوهش‌های بین‌المللی هم نشان داد تقریباً هیچ‌جا الزامی به ارائه‌ی این گزارش ندارند. به جای آن قرار شد اطلاعاتی که فعالان بازار و تحلیلگران

میثم قاسمی: در مجموع به طور میانگین، سود پیش‌بینی با سود تحقق‌یافته ۴۶۶ درصد اختلاف داشت

می‌خواهند از طریق سایر اطلاعات که همراه صورت‌های مالی ارائه می‌شد در اختیار فعالان بازار قرار بگیرد. مورد بعدی بررسی مقایسه‌ای EPS پیش‌بینی‌شده و سود تحقق‌یافته‌ی سال ۱۳۹۵ بود. این بررسی‌ها نشان داد که پیش‌بینی ابتدای سال ۱۳۹۵ با سود تحقق‌یافته‌ی آن سال، ۴۶۶ درصد اختلاف دارد. یعنی تقریباً این اطلاعات، نه تنها مفید نیست بلکه همراه‌کننده نیز است. در ۶۵ درصد شرکت‌ها، پیش‌بینی‌ها بیش‌تر از میزان تحقق‌یافته و در ۳۵ درصد، پیش‌بینی‌ها کم‌تر از میزان تحقق‌یافته بود. در مجموع به طور میانگین، سود پیش‌بینی با سود تحقق‌یافته ۴۶۶ درصد اختلاف داشت. ازجمله دلایلی که باعث شد تا پیش‌بینی EPS متوقف و به جای آن گزارش تفسیری مدیریت ارائه شود، این بود که در پیش‌بینی EPS از مدیریت خواسته می‌شد تا متغیرهایی که در اختیارش نیست را نیز پیش‌بینی و به ربال گزارش کند، مثل نرخ ارز، تأثیرات تغییر قیمت نفت، قیمت کالاهای اساسی مثل فلزات و مدیریت مجبور بود این موارد را پیش‌بینی و گزارش

اطلاعاتی بازار سرمایه را نیز تأمین می‌کند. به همین منظور دو راهنمای «ضوابط تهیه گزارش تفسیری مدیریت» و «راهنمایی به کارگیری ضوابط گزارش تفسیری مدیریت» را به همراه چند نمونه فارسی و انگلیسی گزارش تفسیری از نسخه‌های بین‌المللی روی سایت گذاشته‌ایم تا مورد استفاده قرار گیرد.

جمع‌بندی صحبت‌های شما این است که با توجه به گرفتاری‌ای که سازمان بورس در مورد بسته شدن طولانی نمادها و کاهش نقدشوندگی سهام داشته و از طرف دیگر اختلاف بسیار زیادی که بین EPSهای پیش‌بینی شده و سود تحقق یافته وجود داشته در روش قبلی اطلاع‌رسانی بازبینی کردید و به سمت گزارش تفسیری مدیریت رفتید که امیدواریم موجب بهبود وضعیت اطلاع‌رسانی بازار شود و از این طریق عمق بازار را افزایش دهد.

مهدی محمد رضایی:
بهرتر بود نظر ناشران مطرح در بازار سرمایه را نیز در تنظیم این دستورالعمل‌ها به‌عنوان کاربر اصلی جویا می‌شدند

ولی همیشه ابزار دست‌کاری در اختیار بود. به طور مثال در اردیبهشت ۱۳۹۴، شرکتی EPS را ۱۵۰ اعلام کرد و فعالان بازار ۵۰۰ اعلام کردند. دو یا سه بار هم گزارش شفاف‌سازی از شرکت گرفتیم و روی ۱۵۰ تأکید کردند. پایان سال سودش ۵۳۵ بود. در واقع همه‌ی این موارد باعث شد که تغییر گزارش پیش‌بینی در دستور کار قرار بگیرد. اما گزارش تفسیری چیست؟ گزارشی است که مدیریت، صرف‌نظر از ارائه‌ی ارقام و اعداد صورت‌های مالی، عملکرد گذشته، حال و آینده شرکت را برای سهام‌داران توضیح می‌دهد. این که گفته می‌شود در گزارش تفسیری اطلاعات آینده‌نگر نداریم درست نیست چون این اطلاعات وجود دارد. در واقع مدیریت می‌تواند در اطلاعات آینده‌نگر با توجه به پیش‌فرض‌های منطقی که در اختیار دارد رویدادهای آتی را پیش‌بینی کند و تصویری از آینده‌ی شرکت در اختیار سهام‌داران قرار بدهد.

معتقدیم که مجموعه‌ی گزارش‌های تفسیری باعث می‌شود که عمق بازار بیش‌تر شود و فعالان و تحلیل‌گران بازار از این اطلاعات استفاده کنند و نیازهای

نمایند. خیلی از این موارد خارج از اختیار مدیریت بود. این باعث می‌شد که این نوسانات موجب تعدیل مثبت یا منفی شود و نماد بسته شود و به سبب آن نقدشوندگی بازار پایین بیاید.

مورد دیگر این بود که از مدیریت خواسته می‌شد کلیه‌ی عملکردهای آتی را پیش‌بینی کند. یعنی اگر قرار بود ساختمان یا ملکی را بفروشد باید می‌گفت به چه قیمت و در چه زمانی می‌فروشد و تأثیراتش چیست. به هر دلیلی ممکن بود اصلاً این فروش محقق نشود یا این که قیمتش بالاتر یا پایین‌تر باشد. حتی به نوعی اطلاعات محرمانه هم به خریدار می‌دهد که قیمتی که من تمایل دارم بفروشم این نرخ است. همین موضوع سبب می‌شد مدیران این مورد را افشا نکنند چون می‌گفتند اگر افشا کنیم تبعات دارد و باید فردا به خاطر تعدیل نماد هم پاسخ‌گو باشیم.

مورد بعدی دست‌کاری سود توسط مدیریت بود. شرکت‌ها خیلی راحت وقتی قیمت سهام بالا می‌رفت تعدیل منفی می‌دادند و وقتی قیمت سهام پایین می‌آمد تعدیل مثبت می‌دادند. البته منظورم تعمیم این مورد نیست

جناب رضایی تجربه‌ی شما در مورد تهیه‌ی گزارش تفسیری چیست؟

◀ مهدی محمدرضایی:

با تشکر از دوستان، ما یکی از ناشران بزرگ و شرکت‌های بزرگ صنعتی و اقتصادی در مجموعه‌ی بازار سرمایه هستیم و نزدیک به ۳۰ هزار میلیارد تومان مجموعه‌ی درآمدی گروه خودروسازی سایپا است. از مجموع ۹۰ شرکت، ۱۳ شرکت ما در بازار سرمایه پذیرفته شده و به‌عنوان ناشر در ارائه‌ی اطلاعات سهمیم هستند. در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۴ بحث الزام به برقراری گزارش تفسیری در هیأت‌مدیره‌ی محترم سازمان بورس مطرح و ابلاغ شد. ما هم اولین گزارش‌مان را برای عملکرد ۹ ماهه در ۱۳۹۶/۹/۳۰ ارسال کردیم. این بازه زمانی محدودتر از آن است که بتوانیم ایرادات این نوع گزارش‌دهی را مطرح کنیم.

از طرف دیگر ما یک چارچوب مشخص برای نوشتن گزارش تفسیری نداشتیم که بدانیم چه اطلاعاتی را باید ارائه کنیم. گرچه در بحث‌هایی که دوستان مطرح کردند بحث فضای کسب‌وکار، چشم‌اندازها، اهداف استراتژیک و برنامه‌های آتی به‌عنوان یک چارچوب مطرح شده اما این که به صورت دقیق‌تر بتوانیم اطلاعاتی مفید برای سهام‌داران و سرمایه‌گذاران و سایر ذی‌نفعان در این گزارش‌ها داشته باشیم وجود نداشت. مصداق عرایض بنده این است که همین چند روز قبل دوستان در سازمان بورس جداولی بابت تنظیم چارچوب اولیه گزارشگری ارائه کرده‌اند که بیش‌تر به شکل فرمت‌های اطلاعاتی گزارش فعالیت هیأت‌مدیره است. یعنی شما از اقلام اصلی سود و زیان شروع می‌کنید بعد بخش‌های مربوط به موجودی‌ها، بهای تمام‌شده، هزینه‌های اداری و حتی موضوع تقسیم سود در

پیشنهاد هیأت‌مدیره در این چارچوب قرار می‌گیرد. به نظر من، گزارش تفسیری مدیریت اهداف متعالی‌تری از این اطلاعات دارد و قرار است با توجه به اطلاعات گذشته و حال، چشم‌انداز آتی مدیریت را برای سهام‌داران ارائه کند.

در مورد بحث‌های مربوط به ریسک‌ها، گزارش‌های جدید، منابع لازم برای درآمدزایی شرکت و اهداف راهبردی شرکت را مطرح می‌کند و با این روش ارائه‌ی اطلاعات و جدول‌هایی که اواخر ارائه داده‌اند بخشی از آن چارچوب را شکل داده‌اند اما به نظرم نیاز است که درباره آن کار بیش‌تری انجام شود و از نظرات ناشران هم در تکمیل این موضوع استفاده شود.

دوستان بازار سرمایه به الزام‌شان اشاره کردند. اما بهتر بود نظر ناشران مطرح در بازار سرمایه را نیز در تنظیم این دستورالعمل‌ها به‌عنوان کاربر اصلی جویا می‌شدند. ما پیشنهادهایی در این باره داریم تا هم بخش نظارتی بتواند اهداف خود را انجام دهد و هم ناشران بتوانند برای سرمایه‌گذاران بالفعل و بالقوه‌ی خود اطلاعات مفیدی ارائه کنند.

◀ مرتضی اسدی:

قبل از هر چیز، تشکر می‌کنم که بورس به این سمت رفته است. اصل و هدف بورس درست است. البته انتقادات هم به جای خودش وارد است. من نتایج چند پژوهش و مطالعه را که مجامع حرفه‌ای مختلف انجام داده‌اند، از جمله پژوهشی که KPMG با همکاری «فوربس اینسایت» Forbes Insight انجام داده و پژوهش دیگری که ACCA با همکاری Grant Thornton انجام داده است و گزارش تفسیری بورس را نیز مطالعه کرده‌ام که نشان می‌دهد تقریباً همسویی خاصی بین این‌ها وجود دارد.

گزارشی که تحت حمایت KPMG

با Forbes انجام شده نشان می‌دهد مجموعه‌ای از تغییرات ذهنی کلی پیرامون حسابرسی در دنیا به وجود آمده که خلاصه‌ای از موارد آن که بیش‌تر مرتبط با بحث گزارش تفسیری است عبارت است از این که حسابرسان باید از نمونه‌های بزرگ‌تر و فناوری‌های پیشرفته‌تر و ابزارهای نوآورانه‌تر شامل تحلیل داده و تکنیک‌های تحلیلی و رباتیک استفاده کنند. مورد دوم که به بحث ما مربوط‌تر است می‌گوید حسابرسان باید به تشخیص ریسک‌ها کمک کنند. یک دیدگاه آینده‌نگر از داده‌ها ارائه دهند و شفافیت بیش‌تری را به همراه داشته باشند. خوشبختانه توجه به ریسک‌ها و دیدگاه‌های اطلاعات آینده‌نگر در گزارش‌های بورسی وجود دارد. همین طور حسابرسان باید تحلیل عمیق‌تری داشته باشند که گزارش تفسیری سازمان بورس هم به تحلیل عمیق‌تر کمک می‌کند. حسابرسان باید مهارت‌های ارتباطی و مهارت‌های

تفکر انتقادی و فناوری‌های جدید خود را افزایش دهند؛ اگرچه داشتن فناوری به تنهایی کافی نیست. این تحقیقات می‌گوید حسابرسان باید از داده‌کاوی هم استفاده کنند. حسابرسان و حسابداران باید اطلاعاتی ارائه دهند که ریسک‌ها و کنترل‌های داخلی را به روشنی و صداقت بتواند انتقال دهند. حوزه‌ی حسابرسی باید گسترش پیدا کند تا حوزه‌های ریسک و فرایند مدیریت ریسک را هم بتواند پوشش دهد. جمله‌ای که در این گزارش از یکی مدیران ارشد مالی یکی از این شرکت‌ها ذکر شده جالب است: «صاحب‌کاران دیگر صرفاً در جستجوی یک چشم‌انداز گذشته‌نگر نیستند بلکه دیدگاهی رو به جلو دارند، و چشم‌انداز ریسک‌ها، فرصت‌ها، مقررات در حال تغییر، رقابت و جهانی‌شدن و این را که چه‌گونه باید جهت‌یابی درستی داشته باشیم خواستار هستند. داشتن حسابرسی که بتواند از گذشته به آینده پل بزند یک امر

حیاتی و ضروری است.» یعنی اطلاعاتی که استفاده‌کننده‌ها از حسابرسان و حسابداران می‌خواهند به این سمت آمده که راجع به این موارد صحبت کنند. نباید چیزی وجود داشته باشد که حسابرسان از آن بی‌اطلاع باشند. این گزارش همچنین می‌گوید شرکت‌ها و سازمان‌ها علاوه بر انجام یک حسابرسی با کیفیت از حسابرسان خود می‌خواهند در مورد موضوعات و مسائل موجود - حتی اگر خوشایند نباشد - اطلاعات و بینش‌هایی ارائه دهند. دیگر زمان آن گذشته که حسابرسان می‌گفتند: صورت‌های مالی و اطلاعات مالی مطابق مقررات و استانداردهاست، اکنون از حسابرسان و حتی حسابداران اطلاعات بیش‌تری را می‌خواهند، مخصوصاً حسابرسان که نظرگاه‌های روشنی درباره‌ی نقاط بحرانی شرکت و ریسک‌ها ارائه دهند. دورانی که حسابرسان صرفاً بر گزارشگری مالی و تبعیت از استانداردها تمرکز داشتند و دیدگاهی تاریخی و گذشته‌نگر از یک سازمان ارائه می‌دادند، گذشته است. برای تأمین تقاضای آتی، شرکت‌ها و حسابرسان باید با فناوری در حال پیشرفت و محیط نظارتی در حال تغییر همگام باشند، مهارت‌های خود را در حوزه‌ی فناوری، تفکر انتقادی و ارتباطی تقویت کنند، صنعت صاحب‌کار را به‌طور کامل بشناسند و درک کنند، و آن چیزهایی که صاحب‌کار را منحصربه‌فرد می‌کند شناسایی کنند، روابطشان را با صاحب‌کاران و سایر ذی‌نفعان گسترش دهند. البته بر اساس درستکاری، اخلاص، حرفه‌ای‌گری، واقع‌بینی و توانایی در میان گذاشتن بینش‌های ارزشمند. چیزی که در آینده‌ی حسابرسی روی آن تأکید زیادی می‌شود این است که حسابرسان باید بینش و بصیرت ایجاد کنند تا مدیریت و استفاده‌کنندگان بتوانند تصمیم‌گیری‌های مناسب‌تری را داشته باشند.

آقای آرنولد شیلدر رییس IAASB چهار چالش و فرصت را عنوان کرده که یکی از آن‌ها برای ما خیلی مهم است. اولی که هم چالش است و هم فرصت است این است که شناخت کسب‌وکاری که حسابرسی می‌شود، سنگ‌بنای یک حسابرسی قوی است. نگرانی‌ای که راجع به حسابرسی وجود دارد این است که می‌گوید حسابرسان تبدیل به یک نظارت‌کننده‌ی حداقلی *check the box* شده‌اند. یعنی حسابرسان کارهایی می‌کنند و گزارشی صادر می‌شود، در حالی که پشت آن یک صفحه شاید اقدامات و فرایندها و فعالیت‌ها زیادی وجود داشته باشد. او می‌گوید این وضعیت باید بشکند و دیگران هم از این اطلاعات بتوانند استفاده کنند. دومین موضوعی که مطرح می‌کند تردید حرفه‌ای و قضاوت حرفه‌ای است که می‌گوید ورودی‌های کلیدی برای کیفیت حسابرسی است. سوم، می‌گوید حسابرسی هنوز در حال مرگ نیست اما حتماً به انطباق با تحولات دیجیتال نیاز دارند. تأثیر فناوری‌های جدید از جمله تحلیل داده‌ها را در کسب‌وکارها و حسابرسی دیگر نمی‌توان دست‌کم گرفت. بیش‌ترین کمکی که این فناوری‌ها و تحلیل‌ها می‌تواند به حسابرسی بکند این است که آگاهی بهتری در زمینه‌ی ارزیابی ریسک به ما می‌دهد و شواهد بیش‌تری در دسترس حسابرس قرار می‌دهد که بتواند تردید حرفه‌ای‌اش را بهتر اعمال کند و تفکر انتقادی را بهتر به کار گیرد. با توجه به این نگرش‌ها و درخواست‌ها، حسابرسان به سمت گزارشگری جدید رفتند که از موارد آن موضوعات کلیدی حسابرسی و همچنین سایر اطلاعات بود که البته در گزارشگری قبلی هم وجود داشت ولی آن اهمیت لازم را نداشت و به طور ضمنی فقط اگر مغایرتی وجود داشت بیان می‌کردیم. حالا صراحت بیش‌تر شده است. در واقع می‌گوید

استفاده‌کنندگان همیشه از حسابرسان می‌خواهند که بگویند چه می‌کنند؟ ما در حسابرسی سه مرحله داریم: شناخت پیدا می‌کنیم، ریسک‌ها و نقاط پرریسک را مشخص می‌کنیم و برای برخورد با آن ریسک‌ها و ارزیابی شواهد آزمون انجام می‌دهیم و سپس گزارشگری می‌کنیم. استفاده‌کنندگان اطلاعات مربوط به ریسک‌های عمده را از حسابرسان می‌خواهند. در این مطالعات تأکید شده که استفاده‌کنندگان درخواست دارند که اطلاعات غیرمالی هم داشته باشند و صرفاً اطلاعات مالی را کافی نمی‌دانند. حسابرس در ضمن باید بگوید روی این اطلاعات غیرمالی چه کاری انجام داده است. برای چندین دهه، استفاده‌کنندگان بیرونی صورت‌های مالی و گزارش‌های حسابرس‌های مستقل فقط یک جمله از حسابرس داشتند که یک شکل دوضبعیتی صفر و یکی داشت. گزارش یا مطلوب بود یا دارای ایراد. گفته می‌شود این برای استفاده‌کنندگان کافی نیست و اطلاعات بیش‌تری هم می‌خواهند که درک کنند و بفهمند حسابرسی چه کاری در خصوص گزارشی که می‌دهد انجام

داده است.

در تحقیقی که ACCA با Grant Thornton انجام داده می‌گوید در حسابرسی، یک سری تغییرات در محیط ایجاد شده از جمله ارتباطات جهانی، ماشین‌های هوشمند و رسانه‌های جدید. حسابرسان باید خود را به این موارد مجهز کنند تا بتوانند زمان گزارشگری را کاهش بدهند. علاوه بر تغییر محیط، تغییر انتظارات را هم داریم که می‌گوید استفاده‌کنندگان، اطلاعات متنی بیش‌تر یعنی تفسیر و تشریح نیاز دارند تا فرایند حسابرسی را بتوانند بشناسند و با چالش‌های شرکت آشنا شوند. بعد می‌آید سراغ تغییر حسابرسان که تأکید را روی ریسک‌ها و افشای آن‌ها و نحوه برخورد با آن ریسک‌ها می‌گذارد. من چهار گزارش را بررسی کردم، چیزی که در همه مشترک بود، علاوه بر فناوری اطلاعات و تحلیل داده، ریسک بود. خوب است که سازمان بورس دنبال این مسائل رفته و با خروجی این گزارش هم اطلاعات مورد نیاز به بازار و استفاده‌کنندگان ارائه می‌شود. منتها گزارش تفسیری و نمونه‌ای که دوستان بورس استفاده کرده‌اند اغلب از

مهدی محمد رضایی: سازمان بورس جداولی بابت تنظیم چارچوب اولیه گزارشگری ارائه کرده‌اند که بیش‌تر به شکل فرمت‌های اطلاعاتی گزارش فعالیت هیأت‌مدیره است

کشورهایی است که حسابرسی در آن‌ها توسعه‌ی زیادی داشته و قدمت بالایی دارد که معمولاً ارزش تأییدکنندگی حسابرس به دلیل تغییرات محیطی کم است. به همین جهت آن‌ها دنبال این رفته‌اند که اطلاعاتی را در صورت‌های مالی‌شان بدهند که اخبار جدید باشد و صرفاً تأیید گذشته نباشد. حتی اتحادیه‌ی اروپا الزام به حسابرسی را در شرکت‌های بزرگ حذف کرده و حتی تشکیک می‌کنند که آیا امروز حسابرسی با وجود این تغییرات تکنولوژی و داده‌های بزرگ و توسعه‌ی فناوری‌ها، لازم است که وجود داشته باشد یا خیر. در انتها نتیجه می‌گیرد که بله حسابرسی لازم است اما حسابرسان بایستی بینش ایجاد کنند و اطلاعات بدهند، هم راجع به کار خودشان، هم راجع به ریسک‌ها، هم اطلاعات آینده‌نگر. اگر نتوانند اطلاعات آینده‌نگر داشته باشند روز به روز فلسفه‌ی وجودی حرفه‌شان کاهش پیدا می‌کند. در کشورهای دیگر چون ارزش تأییدکنندگی از طریق افزارها و فناوری‌های محیط حسابداری و مدیریت‌شان کم‌رنگ شده به دنبال بینش در حسابرسی رفته‌اند.

مجموعه بحث‌های آقای اسدی این بود که این تغییر را یک حرکت کاملاً مثبت هم‌سو با تحولات جهانی و انتظارات جدیدی می‌داند که در عرصه‌ی جهانی نیز از سوی شرکت‌های عمومی و حساب‌رسان دیده می‌شود. اما مسأله این است که ما در بازار سرمایه، خدمات حسابرسی، متخصصان حسابرسی و شرکت‌های حسابرسی‌مان ویژگی‌های خاصی داریم و توسعه‌نیافتگی بخش مالی تا حدود زیادی باعث می‌شود که به نوعی در بومی‌سازی این روش بیش‌تر تمرکز کنیم.

◀ مهدی بیرانوند:

مجموعه مدیریت و همکاران فعلی سازمان بورس به طور پویا با مسائل برخورد می‌کنند و درباره‌ی بورس‌های کشورهای دیگر در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی مطالعه می‌کنند و تجربیات آن‌ها را در کشور بومی‌سازی می‌کنند. این به نوبه‌ی خود جای تقدیر و

مرتضی اسدی: استفاده کنندگان درخواست دارند که اطلاعات غیرمالی هم داشته باشند و صرفاً اطلاعات مالی را کافی نمی‌دانند

کلمات کلیشه‌ای و یکسان دیده شود. همچنین دیگر وقت آن نیست که فقط تعدادی از کشورهای پیشرو یک سری مدل بدهند و بقیه آن را ادامه دهند. شاید هر کشوری با توجه به محیط اقتصادی، شرایط اقتصادی، شرایط مالکیت و نوع ترکیب بازار سرمایه خود مجبور باشد نوعی از گزارش‌ها تهیه کند که با کشورهای دیگر متفاوت باشد. زمان آن است که همه‌ی کشورها روی شکل گزارش‌دهی و گزارشگری مالی و حسابداری تأثیرگذار باشند. از همین جهت در مورد گزارش تفسیری با همه‌ی مزایایی که درباره آن گفتیم، این سوال پیش می‌آید که آیا ما هم می‌توانیم از این گزارش که عمدتاً در کشورهای پیشرو طرفدار دارد استفاده کنیم؟ آیا در مورد آن کاری انجام داده‌ایم که با محیط اقتصادی و ساختار بازار سرمایه‌مان که نسبت به کشورهای دیگر خیلی خاص‌تر است تطبیق یابد؟ آیا در گزارش تفسیری علاوه بر ترجمه مدل‌های خارجی، با توجه به محیط و ساختار و ترکیب سهام‌داری بازار سرمایه‌مان تغییراتی انجام داده‌ایم یا نه؟

اما آیا ما هم به آن مرحله رسیده‌ایم؟ آیا ارزش تأییدکنندگی برای ما کامل شده و به نقطه‌ای رسیده‌ایم که سراغ اطلاعات بعدی برویم؟ این جای بحث و سؤال دارد.

در این تحقیقات تفاوت کشورهای توسعه‌یافته و کم‌تر توسعه‌یافته هم مقایسه و گفته شده که در گروه دوم مشخص است که حسابرسی عامل رشد است، به بازار اعتماد می‌دهد، هزینه‌ی سرمایه و هزینه‌های معاملاتی را کاهش و جریان‌های سرمایه را افزایش می‌دهد. ظرفیت‌سازی هم هر روز باید به‌عنوان یک اولویت در این کشورها دیده شود. این دیدگاهی است که بانک جهانی هم روی آن صحنه گذاشته است. نگرانی‌ای که در این گزارش‌ها وجود دارد و ما هم در ایران با آن مواجه‌ایم این است که می‌گویند حساب‌رسان نسبت به محیط و شرایطی که وجود دارد خیلی کند تغییر می‌کنند و باید سعی کنند تغییرات را بیش‌تر بپذیرند و روی آن بینش بیش‌تر کار کنند و اطلاعات راجع به ریسک‌ها و اطلاعات آینده‌نگر را بیش‌تر در گزارش‌هایشان بیاورند. دیگر وقت آن گذشته که در گزارش‌ها

هم رتبه ۱۳۱ را در میان ۱۷۶ کشور

در سال ۲۰۱۶ از نظر سازمان شفافیت بین‌المللی داشته است. به نظر من، ریشه‌ی مسأله را در جای دیگری باید جست‌وجو کرد و راه‌های مناسب مقابله با فساد را هم براساس آن ارائه کرد.

همچنین شایسته است که به این نکته هم توجه کنیم که اگر می‌خواهیم مانند سایر کشورها کار کنیم مثلاً باید بپذیریم که این گزارش را به صورت کامل با تمام الزامات آن اجرا کنیم نه به شکل ناقص.

موضوعی که خیلی مهم است این است که سازمان بورس این گزارش را به صورت یک‌باره ابلاغ کرده است. چون این گزارش جدید است و واقعاً شامل اطلاعات خاصی است که نیاز به تخصص و مهارت‌های خاصی دارد هم برای حساب‌رسان و هم برای شرکت‌ها. مثلاً بانک‌ها یا بیمه‌ها که صنایع خاصی محسوب می‌شوند هنوز هم در ارائه‌ی اطلاعات تاریخی در صورت‌های مالی مشکل دارند. همان‌گونه که شاهد هستیم شرکت‌های ما موارد متعددی از بندهای عدم رعایت استانداردها دارد که نشان می‌دهد ما هنوز به آن مرحله از رشد و بلوغ نرسیده‌ایم.

گزارش تفسیری مدیریت که معادل (Management Discussions Analysis) است، محصول و برون‌آمد کار، دانش و تجربه‌ی تخصص‌های مختلف از قبیل اقتصاددانان، کارشناسان تحقیق در عملیات، تحلیلگران مالی، تحلیلگران آماری، بازاریاب‌ها و سایر تخصص‌های مورد نیاز است. آیا ناشران بازار سرمایه در ایران چنان تخصص‌هایی را فراهم آورده و با شناخت کامل از فضای کسب‌وکار، فضای سیاسی، نوع صنعت و واحد تجاری تحلیلی ارائه می‌کنند که به سرمایه‌گذار کمک کند تا تصمیم مناسب را برای سرمایه‌گذاری اتخاذ کند؟ آیا مؤسسات حسابرسی در ایران چنان تخصص‌هایی را در اختیار دارند

تشکر دارد.

بدون تردید گزارش تفسیری مدیریت گزارش خوبی است. و آن‌چه متولی بازار سرمایه یعنی سازمان بورس و اوراق بهادار را ناگزیر به جایگزینی گزارش تفسیر مدیریت با گزارش رسیدگی به اطلاعات مالی آتی موضوع استاندارد ۳۴۰۰ کرده، در تحلیل نهایی کاهش امکان ارائه‌ی اطلاعات نادرست در مورد سود هر سهم ناشرین است. روشن است که اطلاعات نادرست موجب گمراهی و زیان سرمایه‌گذاران و ذی‌نفعان بالقوه در بازار سرمایه و نهایتاً سلب اعتماد عمومی می‌شود.

آقای قاسمی گفتند در خیلی از موارد، در سود انحراف داریم و این عاملی است که باعث فساد و گمراه‌کنندگی می‌شود. برای تصمیم‌گیری در مورد جایگزین کردن یک‌باره‌ی گزارش تفسیر مدیریت به جای اطلاعات مالی آتی پیش‌شرط‌هایی وجود دارد: نخست این که یافته‌های عینی ناشی از پژوهشی مستقل وجود انحراف سود پیش‌بینی شده‌ی هر سهم را در مقیاس بازار سرمایه ایران اثبات و توجیه کند. دوم هم بررسی این موضوع که این انحرافات در پیش‌بینی سود هر سهم توسط ناشرین قابل کنترل بوده و یا خارج از کنترل ناشرین و ناشی از فضای سیاسی - اجتماعی، اقتصادی و کسب و کار عمومی به وجود آمده است.

اجازه دهید اشاره کنم به این امر که در توجیه جایگزینی گزارش تفسیر مدیریت با اطلاعات مالی آتی ادعا می‌شود که غیر از ژاپن کشور دیگری اطلاعات مالی آتی ارائه نمی‌کند. ارائه‌ی اطلاعات مالی یا گزارش تفسیری مدیریت ارتباط مستقیم با شفافیت و فساد مالی کشورها ندارد. ژاپن اطلاعات مالی آتی ارائه می‌کند و رتبه ۲۰ شفافیت را دارد و ترکیه که اطلاعات مالی آتی ارائه نمی‌کند رتبه ۷۵ و مالزی رتبه ۵۶ شفافیت مالی را دارند. ایران

که با مطالعه‌ی گزارش تفسیر مدیریت بتوانند اظهار نظر خود را ارائه کنند. چهار مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهانی که می‌توانند این کارها را انجام دهند هر یک درآمدهای سالانه‌ای بعضاً بالغ بر ۲۵ میلیارد دلار، با ده‌ها هزار نفر کارمند و مشاور در سرتاسر جهان دارند و سالیان متوالی حسابرسی واحدهای تجاری را عهده‌دار بوده‌اند. مؤسسات معتمد بورس و اوراق بهادار که حسابرسی ناشران را انجام می‌دهند هر چهار سال یک‌بار عوض می‌شوند چه‌گونه می‌توانند نسبت به ناشر مفروض و صنعت آن شناخت کاملی به‌دست بیاورند. در ایالات متحده آمریکا که هر ۷ سال مدیر کار عوض می‌شود این قاعده وجود دارد که حداقل ۳ سال طول می‌کشد که حسابرس شناخت لازم را از واحد تجاری به‌دست آورد.

حساب‌رسان به لحاظ حرفه‌ی خود عمدتاً با اطلاعات تاریخی سروکار دارند در صورتی‌که اقتصاددانان با اطلاعات

برخوردارند، می‌تواند مفید باشد؟ در شرایط بازار ایران که تحت تاثیر تغییرات پیش‌بینی سود بوده و قیمت اوراق بهادار نسبت به ارقام سودی که منحصراً بر اثر روش‌های حسابداری تغییر یافته و تأثیری نیز بر جریان وجوه نقد نداشته است، واکنش نشان می‌دهد، یعنی «فرض سرمایه‌گذار بی‌تجربه» تأیید می‌شود، در مورد اثربخشی گزارش تفسیری مدیریت تردید وجود دارد.

منصور شمس‌احمدی:

قبل از هر چیز تأکید می‌کنم که به نظر من سازمان حسابرسی، جامعه‌ی حسابداران و سازمان بورس کنار یکدیگرند و هیچ وقت مقابل هم نیستند. این واقعیتی است که گاهی فراموش می‌شود یا در مورد آن قصور می‌شود و به نظرم عمده‌تاً هم به دلیل کم‌کاری ما در حرفه است. سازمان بورس خیلی از ما فاصله گرفته و جلو افتاده است. در مورد IFRS می‌بینیم که حرفه (که شامل جامعه، انجمن حسابداران خبره و انجمن مدیران است) کاری را که بورس انجام داده نتوانست انجام دهد. مؤسسات بزرگ ما هیچ کاری نکردند. می‌دانید که در دنیا یکی از رسالت‌های مؤسسات بزرگ همین تهیه‌ی رهنمودهاست. وقتی استاندارد ۳۴۰ آمد (که بعداً ۳۴۰۰ شد) سازمان بورس گفت هر کسی این گزارش حسابرسی را نداشته باشد نماد او را می‌بندم. خیلی هم با عجله گفت. در استاندارد ۳۴۰ می‌گوید صورت‌ها باید طبق یک framework باشد. این framework در آمریکا رهنمود AICPA است. در استرالیا و هند این صورت‌ها طبق رهنمود انجمن حسابرسان آمریکا تهیه شده است. ابتدا AICPA یک راهنما تهیه کرد و بقیه‌ی کشورها تقریباً همان را کپی کردند. نمونه‌هایش موجود است. آن‌جا می‌گوید اگر صورت‌های مالی را ناقص تهیه کنید یعنی یک صورت سود و زیان بدهید این

partial information است که روی آن گزارش حسابرسی نمی‌توان تهیه کرد. ما یک برگه‌ی سود و زیان دادیم و حسابرسان هم روی آن به اجبار گزارش دادند. دلیل هم دارد. وقتی شما سود و زیان تهیه می‌کنید هزینه و بهره را چه‌گونه تعیین می‌کنید؟ تا ترازنامه‌ی پیش‌بینی شده نباید که کسری منابع معلوم نمی‌شود. این راهنما مفصل است. حالا برخی شرکت‌ها ممکن است که اطلاعات را بدهند ولی مجامع حرفه‌ای نه تنها تشویق نکردند که منع هم کردند. یعنی حسابرسان به‌خصوص در شرکت‌های بورسی نباید روی EPS گزارش بدهند. بارها در جامعه صحبت کردیم که یک رهنمود به حسابرسان بدهیم ولی انجام نشد. حالا بعد از چند سال به این نتیجه رسیدیم که آن گزارش استفاده نداشته است. جامعه‌ی حرفه‌ای ما موضع‌گیری نکرد.

در مورد کنترل داخلی هم همین اتفاق افتاد. اولاً در خیلی از کشورها کنترل داخلی وجود ندارد. در آمریکا فقط برای یک سری از شرکت‌های بورسی وجود دارد. یک استاندارد دارد به نام PCAOB 5 که آن را توضیح داده است. بعد SEC حدود ۱۰-۲۰ رهنمود برای تهیه‌کننده‌ها داده و بعد از آن هم AICPA و PCAOB برای حسابرس‌ها رهنمود داده‌اند. از یک‌سو آن‌ها گفته‌اند چه‌گونه کار کنید و کنترل داخلی طراحی کنید و از سوی دیگر این‌ها هم گفته‌اند چه‌گونه حسابرسی کنید. ما در حالی که این وضعیت را نداشتیم. تصمیم به تهیه‌ی گزارش کنترل داخلی گرفتند. وقتی استاندارد آن نیست و یک دفعه اجبار می‌شود به وضعیت امروزی می‌رسد که فقط یک حالت شکلی دارد. PCAOB 5 می‌گوید اگر شرکتی کمیته‌ی حسابرسی فعال نداشته باشد گزارش کنترل داخلی‌اش مردود است. به همین صراحت و سه شرط هم گذاشته: یکی کمیته‌ی حسابرسی

آتی درگیر هستند. تحلیلگران مالی نیز از یافته‌های اقتصاددانان و داده‌های حسابداران برای تجزیه و تحلیل‌های خود استفاده می‌کنند.

دستورالعمل گزارش تفسیر مدیریت می‌گوید که این گزارش جایگزین فعالیت هیأت‌مدیره طبق قانون تجارت و قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی نیست ولی آیا گزارش‌های ناشرین که از روز شنبه ۱۳۹۶/۱۰/۹ در سامانه کدال قرار گرفته تجانس‌ی با گزارش تفسیری مدیریت دارد و مقصود شفافیت و جلوگیری از گمراهی سرمایه‌گذار بالقوه در بازار سرمایه را حاصل کرده یا چیزی شبیه به گزارش فعالیت هیأت‌مدیره گزارش شده است؟

با وجود محاسنی که گزارش تفسیری مدیریت دارد، سؤالی که مطرح می‌شود این است که آیا این گزارش در شرایط بازار ایران که عموماً تحلیل‌گران و سرمایه‌گذاران فعلی بازار نسبت به فعالین دیگر کشورها، از دانش کم‌تری

به طرف بینش حرکت می‌کند. الان گزارش پایداری (sustainability report) کم‌کم در شرکت‌ها اجباری می‌شود و حسابرس‌ها هم روی آن گزارش، باید گزارش بدهند. پس به این سمت در حال حرکت هستیم و در این حرفی نیست ولی واقعاً جایگاه ما با آن‌ها چقدر فاصله دارد؟

در مورد این گزارش اگر استانداردش را ببینید معلوم نیست مسئولیت من به‌عنوان حسابرس در این میان چیست؟ همان شرکتی که گفتم اطلاعات EPS را هم در آن گذاشته بود. یعنی گفته بود خرید و فروش و سود در سال بعد فلان قدر می‌شود. قبلاً لااقل یک سری مفروضات وجود داشت ولی الان یک‌ضرب اطلاعات آتی‌اش را هم در آن گذاشته بود. بخش عمده‌ای از کار MDA و OFR ارزیابی عملکرد است، بخشی هم روندهای به سمت آینده است، البته نه به شکل پیش‌بینی سود. من ندیدم در هیچ گزارشی سود پیش‌بینی شود.

◀ میثم قاسمی:

مثلاً میزان فروش پیش‌بینی می‌شود که فروش من با توجه به این خط تولید

می‌آید بعد از آن استانداردش آماده می‌شود. یعنی هنوز استاندارد نوشته نشده ما برای حسابرس رهنمود تهیه کرده‌ایم. با این روش، سرنوشت این گزارش هم شبیه موارد قبلی می‌شود. چند سال پیش سازمان بورس یک نمونه گزارش هیأت مدیره به مجمع داد که تقریباً شبیه همین گزارش تفسیری بود و برداشتی بود از MDA در آمریکا و OFR در انگلستان. خیلی هم خوب بود ولی شرکت‌ها از آن استفاده نکردند. همین اطلاعاتی که الان در گزارش تفسیری وجود دارد در آن بود، ولی پیگیری نشد، امکاناتش هم نبود.

یک بُعد هم کیفیت است. چند نمونه را من از شرکت‌های آمریکایی و انگلیسی مطالعه کردم. مشخص است که یک تیم مجهز و قوی نشسته‌اند و در مورد آن کار کرده‌اند به خصوص در بحث ریسک‌ها. از یکی از شرکت‌های داخلی که اسمش را نمی‌برم یک نمونه گزارش تفسیری دیدم که چهار صفحه بود. نوشته بود ریسک‌ها عبارتند از: ریسک یک، ریسک دو، ریسک سه و ریسک چهار. این موارد قضیه را لوث می‌کند. درست است که روند حسابرسی

است، یکی تعدیل سنواتی است، و یکی هم این‌که به حسابرس می‌گوید اگر شما یک اصلاح را در حساب‌ها زودتر از شرکت متوجه شدید، یعنی این‌که کنترل داخلی حاکم بر گزارشگری مالی وجود ندارد. در این شرایط اصلاً گزارش مردود است. ما این را اجبار کردیم و الان هم کاملاً شکلی شده است. همین اتفاق در مورد گزارش تفسیری هم در حال وقوع است. نظر من این است که سازمان بورس باید سفارش استاندارد بدهد. بگوید الان نیاز به فلان استاندارد دارد و به سازمان حسابرسی بگوید آن را در اولویت بگذارد و استانداردش را آماده کند. من آقای اسدی در کمیته‌ی استانداردها هستیم و در جلسه‌ای که داشتیم گفتیم گروه ۷۰۰ را در اولویت بگذاریم.

سازمان بورس ابتدا باید به نهاد استانداردگذار بگوید من به این استاندارد نیاز دارم، بعد انجمن حسابداران خبره و جامعه‌ی حسابداران رسمی به حسابرسان رهنمود بدهیم که چه کنند و سازمان بورس هم به شرکت‌ها رهنمود بدهد. الان این اتفاق نیفتاده است. این اولین بار است که یک رهنمود بیرون

شمس
احمدی:
سازمان
حسابرسی،
جامعه‌ی
حسابداران
و سازمان
بورس کنار
یکدیگرند
و هیچ وقت
مقابل هم
نیستند

این میزان مشخص است یا با توجه به افتتاح خط تولید جدید، این مقدار خواهد شد.

◀ منصور شمس احمدی:

ولی EPS نمی‌دهند. به نظر من بهتر بود اول استاندارد تهیه می‌شد. البته شما هم به حق عجله دارید چون آن رهنمود هم وجود نداشت. گزارش روی EPS حداقل از دید ما حساب‌رسان کاری بود که روی دوش ما گذاشته بودند و مشکل‌ساز هم بود. در این مورد هم می‌توانستید سفارش استاندارد بدهید. این هم بخشی از استاندارد ۷۰۰ است. الان سفارش استاندارد ۷۰۰ را به سازمان بدهید. به دفعات هم در این استاندارد و هم در استاندارد ۷۰۰ می‌گویند شما باید دایم با ارکان راهبری در تماس باشید یعنی همین گزارش را به آن‌ها بدهید، آن‌ها اصلاح کنند و در جلسه مطرح کنند. یعنی باید ارتباط بین حساب‌رسان و ارکان راهبری وجود داشته باشد. الان ارکان راهبری مان را می‌بینیم. الان چند شرکت می‌بینیم که کمیته‌ی حساب‌رسی تأثیرگذار و فعال داشته باشند؟ ما که ندیده‌ایم. اگر هم

باشد خیلی کم است.

پس ایراد اصلی من این است که ما رهنمود داریم ولی استانداردش هنوز مشخص نیست. ضمناً الان گزارش هیأت‌مدیره هم ارائه می‌شود. مسئولیت حساب‌رسان راجع به آن در گزارش حساب‌رسی چیست؟ این یک مجموعه‌ی پیوسته است، در خارج هم در این مجموعه، هم گزارش هیأت‌مدیره وجود دارد، هم پیام پزیدنت و هم MDA. گزارش هیأت‌مدیره می‌آید، تکلیف من حساب‌رسان چیست؟ حالا کاری به شرکت ندارم که چه گزارشی آماده می‌کند. استاندارد می‌گوید فقط در مورد صورت‌های مالی audited financial statements است. شش ماهه اصلاً معنی ندارد. شرکت می‌تواند گزارش بدهد ولی من به عنوان حساب‌رسان نمی‌توانم گزارش بدهم. دلیل هم دارد. جای به جای استانداردها می‌گویند. می‌توان بیش‌تر وارد جزئیات این گزارش شد که ایرادات این رهنمود چیست اما کلیت بحث این است که ما الان وارد حوزه‌ی شده‌ایم و افراد در حرفه استاندارد را نمی‌دانند. رهنمودی داده‌ایم و گزارش هم صادر می‌شود.

میثم قاسمی:
کشورهای منطقه و کشورهای کوچک و کشورهایایی که از نظر اقتصاد و دانش در حد و اندازه‌ی کشور ما نیستند، همه از همین گزارش تفسیری استفاده می‌کنند

سؤال‌ها نشان می‌دهد که هم بازار و هم ناظران شرکت‌ها و هم خود شرکت‌ها ابهام زیادی در این مورد دارند. سازمان بورس در این زمینه چه کارهایی انجام داده است؟ قطعاً بخشی از ذی‌نفعان درگیر بودند ولی به نظر می‌رسد این خروجی سازمان بورس با تصور ذی‌نفعانی که دست‌کم در این جلسه حضور دارند متفاوت است و گمان می‌کنند اصلاً نظری از آن‌ها خواسته نشده است. با توجه به این که دیدگاه عمومی بر این است که این تغییر می‌تواند حرکت مثبتی در جهت شفافیت بازار باشد برنامه‌های آتی سازمان بورس در این مورد چیست؟

◀ میثم قاسمی:

از همه‌ی بزرگواران و حسن نظرشان تشکر می‌کنم. ما این دستورالعمل را برای نظرخواهی عمومی قبل از تصویب روی سامانه‌ی سازمان منتشر کردیم. به جز نظرات جزئی، ۶۰ نظر مستند

هم داشتیم. اساساً هم اولین باری بود که یک دستورالعمل به نظرخواهی عمومی گذاشته شد. این که چرا جداول را گذاشتیم به خاطر این بود که در واقع انتظارات سازمان از این گزارش‌ها برآورده نشد. گفتیم که حداقل اطلاعات را اجبار کنیم که مشمول آن‌ها بشود، درخواست فعالان بازار هم همین بوده است. این جداول هم با حضور فعالان بازار تهیه شده یعنی هم نهادهای مالی و هم کارگزاری‌ها بودند و این جداول تهیه شد. به تحقیقات نشان می‌دهد که مثلاً ژاپن چه اقداماتی انجام داده ولی آیا می‌توانیم ویژگی‌های فرهنگی ایران را با ژاپن مقایسه کنیم؟ همین که ما ۴۶۶ درصد بین سود پیش‌بینی و سود تحقق‌یافته اختلاف داریم نشان‌دهنده‌ی تفاوت فرهنگی ما با آن‌هاست. مورد ژاپن در مورد ما اصلاً صدق نمی‌کند. ولی کشورهای منطقه و کشورهای کوچک و کشورهای که از نظر اقتصاد و دانش در حد و اندازه‌ی کشور ما نیستند، همه از همین گزارش تفسیری استفاده می‌کنند و هیچ‌کدام هم پیش‌بینی ندارند. گزارش‌هایی ما از کشورهای منطقه داشته‌ایم و این گونه نبوده که فقط کشورهای پیشرفته را بررسی کنند.

گفتید نظرخواهی نشده است. چون استاندارد ۷۲۰ وجود داشت ما رفتیم به سمت تجربه‌های بین‌المللی برای این که صرفاً مثال‌ها را آماده کنیم. به نظر ما چیزی به استاندارد که الان داریم اضافه نشده است. نهاد استانداردگذار هم، سازمان حسابرسی است. ما این مثال‌ها را فقط ترجمه کردیم که به‌عنوان یک الگو وجود داشته باشد. در مورد خود استاندارد ما بحثی نداریم. البته فضای ما اصلاً فضای بسته‌ای نیست و حتماً نظرخواهی و استفاده می‌کنیم و هر جای کارمان هم اشکال داشته باشد و بگویند حتماً بررسی می‌کنیم. ولی این مورد به نظر ما استاندارد خاصی نیاز نداشت. خودمان همان استاندارد

را داشتیم. فقط برای این که این مثال‌ها وجود داشته باشد نظر کمیته‌ی فنی را هم گرفتیم یعنی به نوعی کمیته فنی سازمان به‌عنوان نهاد استانداردگذار این را ابلاغ کرد.

ما حداقل مواردی که لازم بوده در گزارش تفسیری باشد در این گزارش آورده‌ایم. به گزارش‌هایی داریم که یک صفحه است ولی فکر می‌کنم سهام‌داران به زودی متوجه می‌شوند که مدیران شرکت‌ها به آن‌ها بها می‌دهند یا نمی‌دهند. مثلاً پنج شرکت سیمانی و پنج شرکت پتروشیمی داریم که برخی یک صفحه گزارش داده و برخی به تفصیل همه موارد را توضیح داده‌اند. در این حالت سهام‌دار هم ترجیح می‌دهد در شرکت‌هایی سرمایه‌گذاری کند که مدیریت به او بها می‌دهد. یعنی این ویژگی را باید خود سرمایه‌گذار هم در نظر داشته باشد و متوجه شود که مدیریت شرکت به او بها می‌دهد. به نظر من برای این که بخواهیم یک گزارش خوب و جامع تهیه کنیم شرکت باید خودش را جای سرمایه‌گذاران قرار دهد. حداقل‌ها هم که گفته شده و برای این که یک گزارش خوب در اختیار سرمایه‌گذاران قرار گیرد کفایت می‌کند. در مورد نحوه برخورد حسابرس با سایر اطلاعات در گزارش بررسی اجمالی نیز، استاندارد بررسی اجمالی ۲۴۱۰ تکلیف را مشخص کرده است.

◀ مهدی بیرانوند:

استاندارد بین‌المللی حسابرسی ۷۲۰ در مورد گزارش‌های سالانه کاربرد دارد و اساساً حسابرسی نسبت به بررسی و اظهارنظر در گزارش شش‌ماهه بررسی اجمالی الزامی ندارد ولی در رهنمود نحوه‌ی اظهارنظر، حسابرس را ملزم می‌کند که نظر خود را نسبت به گزارش تفسیری مدیریت همراه با صورت‌های مالی میان دوره‌ای شش‌ماهه و سالانه ارائه کند. آیا استاندارد بررسی اجمالی

اطلاعات میان‌دوره‌ای ۲۴۰۰ و ۲۴۱۰ این ظرفیت را دارد که موارد مندرج در راهنمای به‌کارگیری ضوابط گزارش تفسیری مدیریت را بررسی و نسبت به آن اظهارنظر کند. این اطلاعات آینده‌نگر، کیفی، مالی و غیر مالی، اما حیاتی برای تصمیم‌گیران بازار سرمایه است.

اگر مقصود کاهش مسئولیت حساب‌رسان باشد، هر چند که محافظه‌کاری حرفه‌ای این را ایجاب کند، منافع عمومی جامعه الزامات دیگری دارد که با فراهم کردن تخصص‌های مناسب توسط ناشرین، گزارش تفسیری مدیریت با احساس مسئولیت اجتماعی و به نحوی درست و معنا دار تهیه شود؛ مؤسسات حسابرسی تخصص‌های لازم برای مطالعه و اظهارنظر در مورد گزارش تفسیری مدیریت فراهم کنند؛ هزینه‌های تهیه‌ی گزارش تفسیری مدیریت و اظهار نظر نسبت به آن‌ها توسط حساب‌رسان از طریق ناشران

پوشش داده شود؛ و در نهایت آن که به جای تصمیم‌های شتابزده که نه تنها مقصود مورد نظر را حاصل نمی‌کند بلکه آن چیزی را هم که وجود داشت و برای آن هزینه شده بود یک‌باره کنار می‌گذارد، باید به‌گونه‌ای روش‌مند عمل کرد.

◀ میثم قاسمی:

در خصوص جداول آقای جعفری توضیح می‌دهند. به نظر ما، گزارش فعالیت هیأت‌مدیره واقعا نیاز نیست. ولی الزام قانونی است یعنی می‌شد با همین گزارش تفسیری آن را حذف کرد ولی چون الزام قانون تجارت است کاری نمی‌شود کرد و قاعدتاً در گزارش بازرسی می‌آید. در نمونه‌های خارجی هم آن گزارش و گزارش تفسیری یک کاسه است و جدا از هم نیستند.

◀ منصور شمس‌احمدی:

از دید حسابرسان می‌گوییم و نه بازرسی.

من به‌عنوان حسابرسان بندی می‌آورم به‌عنوان سایر اطلاعات. آیا باید آن را در گزارش هیأت‌مدیره بگوییم یا در بازرسی؟ چون همراه صورت‌های مالی ارائه می‌شود پس از زاویه‌ی حسابرسان اطلاعات همراه تلقی می‌شود. شرکت یک صورت مالی می‌دهد که ضمیمه‌اش یک گزارش هیأت‌مدیره است و یک گزارش تفسیری. من به‌عنوان حسابرسان باید به آن اشاره کنم یا نه؟ این برای من سؤال است.

◀ میثم قاسمی:

نظر من این است که گزارش فعالیت هیأت‌مدیره از اول هم ضمیمه بوده ولی به‌عنوان سایر اطلاعات مطرح نمی‌شد.

◀ منصور شمس‌احمدی:

بله به‌عنوان سایر اطلاعات مطرح نمی‌شود و اگر به‌عنوان سایر اطلاعات مطرح می‌شد قضیه فرق می‌کرد. بندی وجود نداشت و فقط اگر مغایرت وجود داشت می‌گفتیم. ولی الان استاندارد می‌گوید حتماً باید این بند را بدهید. قبلاً در استاندارد ۷۲۰ می‌گفت اگر مغایرتی نبود نیاز به گفتن نیست ولی الان می‌گوید باید گفته شود. چرا می‌گوید در گزارش شش ماهه نیاز نیست؟ این گزارش بر اساس سه مبداء اصلی است. یکی ناهم‌انگهی بین اطلاعات صورت‌های مالی و اطلاعات، دوم دانشی که شما در حین حسابرسانی کسب کردید، سوم مواردی که به نظر تعریف‌شده می‌آید. بنابراین به‌هیچ‌وجه نیازی به رسیدگی بیش‌تر ندارید. یعنی استاندارد می‌گوید من نباید بروم رسیدگی‌های بیش‌تری بکنم و می‌گوید همان اطلاعاتی که در حین حسابرسانی کسب کردید کافی است. نمونه‌هایی هم که در متن استاندارد ۷۲۰ گفته همه مواردی است که بند شرط بوده یعنی مثلاً من یک محدودیت در رسیدگی داشتم و در سایر اطلاعات هم به آن اشاره می‌کنم.

◀ مرتضی اسدی:

بورس همیشه عجله می‌کند و سنگ‌ها را بزرگ برمی‌دارد. همین اتفاق راجع به IFRS هم افتاد. صحبت این بود که دامنه را باز نکنید. بانک‌ها، بیمه‌ها، و همه‌ی شرکت‌ها. الان در آستانه‌ی ۱۳۹۷ هستیم. کجاست؟ چند تا شرکت آماده کرده‌اند؟ گفتیم تعداد را کم کنید، در چند مورد به‌عنوان نمونه انجام دهید. وقتی تعداد همه‌گیر شد بحث بسیار هزینه‌بری است. در مورد گزارش تفسیری هم الان عجله دیده می‌شود. چرا یک دفعه هم گزارش شش‌ماهه و هم یک‌ساله را از حسابرسان خواسته‌ایم؟ یک تعداد محدودی را انتخاب می‌کردیم و باز خورد می‌گرفتیم و اول هم می‌گفتیم فقط سالانه بدهند که هم شرکت‌ها و هم حسابرسان آمادگی داشته باشند. کافی بود فقط یک دوره صبر می‌کردیم. توضیح دادم که خیلی خوب است بورس به‌روز و جهانی حرکت می‌کند و واقعیت این است که بورس ما حسابرسان را هم به‌اجبار بالا می‌کشد. ما یک سال است که اصرار داریم استانداردهای گروه ۷۰۰ زودتر بیرون بیاید اما واقعیت این است که حجم کار خیلی زیاد است. سازمان حسابرسان با آن حجم استانداردهای IFRS و استانداردهای حسابداری، یک دفعه حجم بزرگی از استانداردهای حسابرسان نیز تغییر کرده است. بورس اگر قدری آرام‌تر حرکت کند بهتر است چون اگر سرعت زیادی بگیرد بقیه را پشت سر می‌گذارد، دور می‌شود و دیگران را نمی‌بیند.

فشار روی بورس هم از طرف نهادهای نظارتی بالادستی زیاد است. یعنی هر روز که شاخص منفی می‌شود بلافاصله از طرف نهادهای ذی‌ربط بورس را تحت فشار قرار می‌دهند و آن‌ها دائماً باید گزارش دهند. اشکال در ناپختگی

دستگاه سیاست‌گذاری کلان‌تر کشورمان وجود دارد که این شتاب‌زدگی‌ها را ایجاد می‌کند.

◀ میثم قاسمی:

آقای اسدی با پیشنهاد شما کاملاً موافقم. ولی برای افزایش نقدشوندگی و کاهش توقف نمادها در بازار سرمایه باید فکری می‌شد که با تغییر دستورالعمل‌ها انجام شد. در خصوص IFRS هم ما گفتیم از سال ۱۳۹۲ تهیه‌ی صورت‌های مالی طبق IFRS اختیاری است. در سال ۱۳۹۵ تهیه‌ی صورت‌های مالی طبق IFRS برای برخی شرکت‌ها الزامی شد. بانک‌ها و موسسات اعتباری و شرکت‌های بیمه نیز طبق مصوبه مجمع عمومی سازمان حسابرسی ملزم به تهیه‌ی صورت‌های مالی خود طبق IFRS هستند.

دنیا صبر نمی‌کند و فناوری به سرعت در حال پیشرفت است. الان ما از نرم‌افزار ACL حسابداری هم بخواهیم استفاده کنیم باید دستورات برنامه‌نویسی بنویسیم. باید بخش نرم‌افزار داشته باشیم یا خودمان بلد باشیم ولی به هر حال امروز این جزئی از حرفه است.

الان دیگر نمی‌شود گفت من اکسل بلد نیستم. ما نمی‌توانیم صبر کنیم که همه اکسل یاد بگیرند و بعد بگوییم سیستم کامپیوتری شود. سرمایه‌گذار این را می‌خواهد، تکنولوژی این را می‌خواهد. ما اگر سرمایه‌گذاری خارجی می‌خواهیم به این نیاز داریم. ما باید استانداردهایمان به روز باشد. ما باید خودمان را هم‌زمان با توجه به نیازهای سرمایه‌گذاران جلو ببریم. متأسفانه همه می‌دانیم که تا به حال یک تحقیق انجام نشده که اطلاعات حسابداری به درخور برای سرمایه‌گذاری باشد. چرا؟ دلیلش مشخص است. ما این همه تعدیلات سنواتی داریم و این همه بندهایی داریم که مشخص نیست آثارش چیست. صورت مالی عملاً با آن پنج صفحه گزارش حسابرسان به تعدیلاتی می‌انجامد که کلاً متفاوت است. به هر حال نیازی که سرمایه‌گذار از ما دارد مطابق معیارهای روز است.

◀ ولی‌اله جعفری:

واقعیت این است که EPS کارایی خودش را از دست داده بود. ما در معاونت حقوقی سازمان گزارش‌های

تخلف زیادی داریم که EPS‌ها محقق نشده و عمده‌ی گزارش‌های تخلف ما این بود که ناشر در زمانی که باید انحراف از پیش‌بینی را افشا می‌کرد افشا نکرده بود. حال یا تعمداً بوده یا سهوی که عمداً سهوی بوده است. همین امر مانعی شده بود برای نقدشوندگی و به شدت جلوی نقدشوندگی را گرفته بود. در تاریخ ۱۳۹۵/۱۰/۳۰ که پیش‌بینی بر مبنای عملکرد ۹ ماهه برای ۱۲/۲۹ سال قبل و سایر مقاطع برای شرکت‌هایی که سال مالی‌شان فرق می‌کند صورت گرفت، حدود نماد ۷۰ شرکت بسته شد. ولی در ۱۰/۳۰ امسال چنین اتفاقی نیفتاد. همان ۱۰ نمادی که از اول بسته بودند و تعداد زیادی‌شان هم بانکی هستند همان‌ها متوقف بودند ولی بازار به فعالیت خودش ادامه می‌داد. بحث دوم این است که ما جلسات زیادی با فعالان بازار برگزار کردیم. حقیقتاً انتقادهایی که می‌کنند همه بر می‌گردد به این که EPS با همه‌ی انتقادات یک حسن داشت، چراکه عددی بود برای کسی که از شرکت دور بود و اطلاعات نداشت و شما آن را هم از ما گرفتید. ما گزارش تفسیری را با

ولی‌اله جعفری: ما گزارش تفسیری را با این ذهنیت آماده کردیم که نه تنها EPS را پوشش بدهد بلکه اطلاعات بیشتری مفیدتری از EPS هم ارائه کند

این ذهنیت آماده کردیم که نه تنها EPS را پوشش بدهد بلکه اطلاعات بیش‌تر و مفیدتری از EPS هم ارائه کند. حساب‌رسان که همیشه در کنار سازمان بورس هستند و ذهنیت ما هم در سازمان همواره همین است و نقطه‌ی مقابل ما نیستند. انتظار ما از فعالان بازار این بود که بتوانیم از فشار افکار عمومی استفاده کنیم و خیلی از رویه‌ها را در ناشران اصلاح کنیم. برای شرکتی که اطلاعات نمی‌دهد گفتیم فرایندها را به شکلی طراحی کنیم که کنار نماد ناشر علامت مثلث بیاید، وقتی روی آن کلیک می‌کنیم مشخص شود که چه اطلاعاتی را نداده است و اعضای هیأت‌مدیره و مدیر عامل ناشر را هم زمان نشان دهد.

همه‌ی این موارد ما را مجاب کرد که گزارش EPS را کنار بگذاریم و به جای آن یک گزارش کامل‌تر و جامع‌تر به نام گزارش تفسیری تهیه کنیم که آن را هم در بر بگیرد. اتفاقاً گزارش تفسیری مدیریت تفاوت زیادی با گزارش فعالیت هیأت‌مدیره دارد. مثالی عرض می‌کنم. ترکیب سهام‌داران هم در گزارش فعالیت هیأت‌مدیره است هم در گزارش تفسیری

مدیریت. در گزارش فعالیت هیأت‌مدیره می‌گوییم به تاریخ مجمع بگو که ترکیب سهام‌داران چه کسی است. ولی در گزارش تفسیری می‌گوییم منظور ما از ترکیب سهام‌داران این است که از تاریخ گزارشگری قبلی تا الان چه تغییری در ترکیب سهام‌داران شرکت اتفاق افتاده است. انشالله امسال رهنمودی در قالب یک کتاب منتشر خواهد شد که همه‌ی این موارد در آن توضیح داده خواهد شد. همه‌ی این فشارها و نارسایی‌هایی که وجود داشت ما را مجاب کرد برویم به این سمت که یک‌سری جداول را آماده کنیم به تفکیک هفت نوع صنعتی که ما الان گزارشگری را برای آن‌ها اجرا می‌کنیم. اطلاعات را به صورت سود و زیان در مورد این جداول ارائه کردیم ولی از موضع خودمان کوتاه نیامدیم. مثلاً در بخش درآمدی گفتیم مدیریت شرکت برای گزارش ۹ ماهه بگوید در سال ۱۳۹۵ وضعیت تولید و فروش شش‌ماهه چه‌گونه بوده، نه‌ماهه چه‌گونه بوده و پیش‌بینی از سه ماه یا شش ماه آینده در حوزه‌ی مقدار فروش چقدر است. چون یکی از ایراداتی که به پیش‌بینی وارد می‌شد این بود که مدیر

**مهدی محمد
رضایی:
متأسفانه
دوستان
حساب‌رس
یا جامعه‌ی
حساب‌داران
رسمی یا
خود سازمان
حساب‌رسی
همگام
با این
موارد که
بازار سرمایه
عنوان
می‌کند
حرکت
نکرده است**

مجبور بود متغیری که در اختیارش نبود را پیش‌بینی کند. باید می‌رفت مثلاً از وبسایت بورس فلزات لندن www.lme.com نرخ جهانی فلزات را می‌گرفت و با نرخ ارز و مقدار فروش، مبلغ فروش فولاد مبارکه را پیش‌بینی می‌کرد. ما این جداول را به‌گونه‌ای تهیه کردیم که اطلاعات لازم را در اختیار تحلیل‌گران و استفاده‌کنندگان بگذاریم ولی از آن‌سو از موضع خودمان هم کوتاه نیامدیم. یعنی در مورد اطلاعات و متغیرهایی که واقعاً در اختیار مدیر نیست مجبور نکردیم که مدیر افشا کند. این جداول با حضور خیلی از فعالان بازار، نماینده‌ی کانون نهادهای سرمایه‌گذاری و نماینده کانون سرمایه‌گذاران تهیه شده و در اختیار ناشران قرار گرفته است. ما الان یک هدف داریم. این جداول به‌عنوان حداقل اطلاعات لازم در هر دوره‌ی گزارشگری ارائه شود، گزارش تفسیری مدیریت هم راه خودش را پیدا کند.

مورد آخر که در بحث‌ها مطرح شد این است که بهتر است اجرای موازی دستورالعمل‌ها انجام شود. ما یا باید دستورالعمل‌های قدیم را در کنار

است. ولی الان بحث این است که تکلیف ما به عنوان حسابرس چیست؟ الان شرکتی آمده فروش و سودش را هم در گزارش آورده. من چه بندی باید بیاورم؟

پرسش ما از آقای محمدرضایی
این است که چرا گزارشی که شما تهیه کردید الزامات سازمان بورس را برآورده نکرده است؟ گفته شد این تصویری که در ۳-۴ ماه اخیر به دست آورده ایم برای ما ناامیدکننده بوده. از زاویه شرکتها فکر می کنید چه عواملی باعث این موضوع شده است؟

◀ **مهدی محمدرضایی:**

ما به عنوان یکی از شرکت های پیشرو در فعالیتهای اقتصادی در کشور هستیم. به نظرم ما حسابداران و حسابرسان در این زمینه تاحدودی از بورس عقب هستیم. این الزامات و نیازها را دوستان در بازار سرمایه احساس می کنند. در خود همین ضوابط اشاره شده که در کنار صورت های مالی باید گزارش فعالیت های هیأت مدیره که طبق قانون تجارت الزام دارد توسط مدیریت شرکت ارائه شود و هم گزارش تفسیری باید توسط حسابرس اظهار نظر شود در حالی که ما امروز در سازمان حسابرسی استاندارد بابت این موضوع نداریم. اما این که این گزارش می تواند به عنوان مکمل برای اهداف متعالی هم راستای گزارش IFRS و در راستای شفافیت و پاسخ گویی مناسب به تمام ذی نفعان باشد شاید دوستان در بازار سرمایه این را دیده اند. اما در خصوص IFRS هم ما همین مشکل را داریم و متأسفانه دوستان حسابرس یا جامعه ی حسابداران رسمی یا خود سازمان حسابرسی همگام با این موارد که بازار سرمایه عنوان می کند حرکت نکرده است. ما خدمت دوستانی

دستور العمل های جدید اجرا می کردیم یا اینکه دستور العمل های اصلاح شده را برای یک سری از شرکت ها یا یک بازار یا یک صنعت خاص اجرا می کردیم. اگر دستور العمل قدیم و جدید را با هم اجرا می کردیم مشکل حقوقی پیش می آمد. واقعیت این است که ما دو دستور العمل را در یک بازار نمی توانستیم اجرا کنیم. همین طور ما دستور العمل ها را برای برخی از صنایع یا تابلوی اصلی بازار اول بورس تهران نمی توانستیم اجرا کنیم چون بعضی از متغیرها در بازارها مشترک است.

ما وقتی ناشران را رتبه بندی می کنیم دو معیار پیش روی ناشران می گذاریم. یکی قابل اتکا بودن و یکی به موقع بودن. قابل اتکا بودن یعنی این که پیش بینی ای که شرکت ارائه کرده در طول سال چقدر نوسان داشته و میانگین انحراف را نسبت به عملکرد واقعی می سنجیدیم. امتیاز هر دو فاکتور از ۱۰۰ حساب می شد. شرکت هایی که بالاترین رتبه ی اطلاع رسانی را در این سال ها آوردند مشخص است. خواهش می کنم این نگاه به این فهرست بیندازید، شرکت هایی که در رده های بالا قرار گرفتند شرکت های قراردادمحور هستند. یعنی شرکت هایی که قابلیت اتکای بالا در ارائه ی پیش بینی داشتند به خاطر صحت پیش بینی مدیران نبوده به خاطر نوع صنعت بوده که قراردادمحور بوده و EPS بدون نوسان ارائه می شده است.

◀ **منصور شمس احمدی:**

در این که EPS مشکل داشت شکی نیست. اما به غیر از آن ۴۶۶ درصد آن هایی هم که EPS شان مغایرت نداشت آن ها هم مشکل داشتند. آن ها هم زور زده بودند که EPS را نگه دارند، دو تا ذخیره نگرفته بود و ... در مورد این که گزارش تفسیری هم خوب است بحثی نیست. هر چقدر شما فشار بیاورید، شرکت ها گزارش شان کامل تر و مفصل تر

از شرکت KPMG آلمان به عنوان مشاور بودیم. طبق همان الزامی که سازمان بورس داده ما باید صورت های مالی سال ۱۳۹۵ را بر اساس IFRS ارائه کنیم. الزام است که اطلاعات سوخت شده، گذشته نگر و همه ی موارد را ارائه کنیم. برای ما هزینه هم دارد اما باز به عنوان مسئولیت اجتماعی مان قصد داریم این کار را انجام دهیم. اما هنوز سازمان حسابرسی استانداردهای مربوطه را به صورت کامل ارائه نکرده است. بایستی زودتر این کار را انجام داد چون الان ۲-۳ سال است که سازمان بورس آن را مطرح کرده است. سازمان حسابرسی هم باید آن را اجرایی کند.

◀ **مرتضی اسدی:**

همان طور که آقای شمس احمدی فرمودند بدعت خوبی نیست که در دستورالعملی که بورس ابلاغ کرده نمونه ی بند گزارش حسابرس مستقل را با وجود جامعه ی حسابداران رسمی

و با وجود سازمان حسابرسی برای حسابرسان در کدال بفرستد. اگر کمیته‌ی فنی سازمان بوده خودش ابلاغ کند، خودش هم بگوید، خودش هم بگذارد روی سایتش، و حسابرسان هم بروند با خودش صحبت کنند.

الان نگرانی‌ای که من دارم این است که راجع به موضوع ما حسابرسان، به بازار سرمایه اطلاعات غلطی داده می‌شود، آن هم همین کلمه‌ی «اظهارنظر» است. اصلاً و ابداً در کل استاندارد ۷۲۰، چه جدید و چه قدیم، قرار نیست ما نظری بدهیم. حتی گفته نتیجه‌گیری هم قرار نیست اعلام کنیم. طبق استاندارد، ما حسابرسان قرار نیست هیچ‌گونه اطمینان‌بخشی راجع به گزارش تفسیری و سایر اطلاعات بدهیم. طبق استاندارد ۷۲۰، اظهارنظر واژه‌ی فوق‌العاده بی‌کاربردی است. پس راجع به سایر اطلاعات هم همین‌طور است که در این استاندارد آمده است. حسابرس نه اظهارنظر می‌کند، نه نتیجه‌گیری بیان

می‌کند، و نه هیچ‌گونه اطمینان‌بخشی. وقتی کسی این کلمه را می‌بیند با خود می‌گوید حتماً حسابرس اظهارنظر کرده و دیگر نمی‌رود جزئیات داخل را بررسی کند. تجربه هم نشان داده در گزارش ما حسابرسان، کم‌تر می‌روند دقیقاً کلماتی که در بندها نوشته‌ایم را بررسی کنند. این که در عنوان بگوییم اظهارنظر حسابرس، یک اطلاعات غلط به بازار منتقل می‌کند. من بیش‌تر در مورد بازار نگرانی دارم که طبق یک گزارش تفسیری که مدیریت داده می‌گوید خب حسابرسان هم اظهارنظر کرده‌اند. برداشت آن‌ها این است که وقتی می‌گوییم اظهارنظر یعنی حسابرسان شواهد جمع‌آوری کرده‌اند، رفته‌اند اثباتش کرده‌اند، اگر اشتباهی داشته اصلاحش کرده‌اند، در حالی که طبق استاندارد ۷۲۰ ما حسابرسان هیچ‌گونه تعهدی نداریم که برویم شواهدی جمع‌آوری کنیم، رسیدگی انجام دهیم، حتی مطالعه هم قرار نیست بکنیم. من روی کلمه مطالعه هم بحث دارم چون reading است و نه studying. کلمه‌ی مطالعه خودش کمی بار اعتباربخشی دارد. وقتی می‌گوییم مطالعه یعنی من رفته‌ام عمیق خوانده‌ام و یادآوری و به خاطرسپاری کرده‌ام و بعداً اگر شما سوال کنید می‌توانم جواب دهم و بگویم چه بود و چه نبود. در حالیکه خواندن این بار را ندارد. یعنی با آن شواهدی که برای حسابرسی صورت‌های مالی جمع‌آوری کرده‌ای آن را بخوان. این گزارش با شواهد هماهنگی دارد، یا خیر. چون وقتی من حسابرسی می‌کنم اطمینان‌بخشی بالا می‌خواهم بدهم. می‌روم شواهد را جمع می‌کنم. به همه چیز باید بتوانم پاسخ‌گو باشم. حالا با این شواهد، شناختی که از حسابرسی و ریسک‌ها به دست آورده‌ام، شناختی که طبق استاندارد ۳۱۵ مجبور بودم از صاحب‌کارم به دست آورم، این اطلاعات را باتوجه به صورت‌های مالی

که با اطمینان بالا روی آن حسابرسی انجام داده‌ام را فقط قرار است بخوانم. اگر با این چیزی که در ذهنم است ناهماهنگی، ناسازگاری و تناقضی دیدم فقط راجع به آن حرف می‌زنم. پس بحث اول این است که کلمه‌ی اظهارنظر که شما گذشته‌اید خودش یک پالس اشتباه می‌دهد. طبق استاندارد ۷۲۰ قرار نیست من به جز خواندن سایر اطلاعات کاری روی آن انجام دهم و بند ۸ به‌وضوح این را گفته است.

مورد دوم عنوانی است که در نمونه‌ها از آن استفاده شده است. شما می‌گویید گزارش در مورد سایر اطلاعات. طبق استاندارد ۷۲۰ اصلاً قرار نیست من گزارشی راجع به سایر اطلاعات بدهم. وقتی می‌گویید گزارش دوباره معنی اطمینان‌بخشی می‌دهد یعنی در مورد آن کار انجام شده است. من قرار نیست راجع به به سایر اطلاعاتی که همراه صورت‌های مالی است گزارش بدهم صرفاً به جهت این که سایر اطلاعات، مبدا با تناقضاتش اطمینان‌بخشی صورت‌های مالی را خدشه‌دار کند و اطمینان‌بخشی من را به خطر بیندازد نگاهش می‌کنم. اگر دیدم در آن تناقضاتی هست برای جلوگیری از خدشه‌دار شدن اظهارنظر حسابرسی‌ام آن را در بند گزارشم می‌نویسم. وقتی می‌گوییم گزارش در مورد سایر اطلاعات، آن گزارش از دید استاندارد ۷۲۰ اشکال دارد. می‌گوید consider، یعنی حتی قرار نیست من بررسی کنم، فقط آن چیزی که به نظرم تناقض می‌رسد راجع به آن حرف می‌زنم.

ما در گزارش حسابرسی دو بخش بیش‌تر نداریم: یک بخش گزارش حسابرسی صورت‌های مالی است که گزارش آن را می‌دهیم که شامل همه‌ی موارد اظهارنظر و مسئولیت حسابرس و مدیریت و بندهای شرط و تأکید بر مطلب خاص، بندهای توضیحی، سایر اطلاعات و ابهام بااهمیت است. این‌جا

بخش گزارش حسابرسی صورت‌های مالی تمام می‌شود. یعنی سایر اطلاعات جزئی از قسمت بالای گزارش حسابرس است. اگر این را که الان بورس مبنا قرار داده می‌خواهد جزو حسابرسی ما بداند و با استاندارد ۷۲۰ بررسی کند آن عنوان اشکال دارد و اصلاً در عنوان «گزارش در مورد» اضافی است. گزارش نیست. وقتی شما گزارشی می‌دهید یعنی به استفاده‌کننده می‌گویید به پشتوانه‌ی آن حتماً کاری هم انجام شده است. در حالی که ما کاری درباره‌ی سایر اطلاعات انجام نداده‌ایم. اگر استاندارد ۷۲۰ ملاک است در آینده راجع به ایرادات، اشکالات، و مشکلاتی که ممکن است ناشی از این گزارش تفسیری بورس باشد به هیچ عنوان نمی‌توان حسابرسان را مؤاخذه کرد. چون حسابرسان طبق استاندارد ۷۲۰ همه چیز را گفته‌اند که ما مسئولیتی راجع به آن نمی‌پذیریم. پس از کلمات و اصطلاحاتی استفاده نکنیم که استفاده‌کننده را از واقعیت آن اطمینان‌بخشی و اعتباردهی دور سازد. نگرانی من که خیلی این روزها در مورد آن بحث می‌کنم بیش‌تر نگرانی بازار است. اگر این استاندارد حسابرسی

را جلوی هر کسی بگذاریم جاهای مختلف آن و اتفاقاً در تغییرات جدید حسابرسی تأکیدی که دارد این است که IASB هنوز هم همچنان نپذیرفته که حسابرسان اطمینانی نسبت به سایر اطلاعات بدهند. هنوز هم به یک شکل فرار کرده از اینکه بخواهد در مورد سایر اطلاعات نظری از طریق حسابرسان داده شود و اطمینان‌بخشی در مورد آن انجام شود.

مورد دوم این است که استاندارد ۷۲۰ از اول تا آخر برای حسابرسی است. ما حسابرسان حاضر نیستیم به هیچ علتی اطمینان بالا را خدشه‌دار کنیم و فقط به خاطر صورت‌های مالی که اطمینان بالایی به آن‌ها می‌دهیم نمی‌خواهیم اطلاعات حاشیه‌ای همراهش باشد چه گزارش فعالیت باشد، چه سایر اطلاعات باشد، چه گزارش تفسیری باشد، هر اطلاعاتی... در این استاندارد می‌گوید حسابرسان هر چیزی که به گزارش حسابرسی‌شان جلد می‌شود و می‌چسبد مراقبت کنید فقط از این نظر که مبدا آن اطلاعات تناقضاتش باعث شود اطمینان نسبت به خود صورت‌های مالی کم شود. از اول تا آخر هم می‌گوید ما حسابرسان

مرتضی اسدی:
طبق استاندارد، ما حسابرسان قرار نیست هیچ‌گونه اطمینان بخشی راجع به گزارش تفسیری و سایر اطلاعات بدهیم

نسبت به همان صورت‌های مالی و گزارش حسابرسی‌مان اطمینان‌بخشی می‌دهیم و تعهد و مسئولیت داریم. راجع به گزارش تفسیری هیچ کسی نمی‌تواند ما را مؤاخذه کند مگر این که اطلاعاتی در گزارش تفسیری وجود داشته باشد که مشخصاً با صورت‌های مالی در تناقض باشد و صورت‌های مالی را زیر سؤال برده باشد و من به‌عنوان حسابرس هیچ چیزی راجع به آن نگفته باشم. تنها در این مورد است که شما می‌توانید از حسابرسان بازخواست کنید یا درخواست اطلاعات کنید و گرنه در هیچ مورد دیگری چنین چیزی وجود ندارد.

گزارش در مورد سایر الزامات قانونی از بحث دیگری وارد و از بند ۹ استاندارد می‌تواند استفاده شود. این که قانون‌گذار می‌تواند برای حسابرس وظیفه‌ای تعیین کند مثل همان که برای پول‌شویی تعیین کردند. مثل آن که بورس برای افشای اطلاعات خودش این وظیفه را مشخص کرده است. این هم یکی از همان‌هاست که بورس آمده الزام مقرراتی گذاشته برای ما حسابرسان. الان این دستورالعمل هم بر مبنای مقررات‌گذار

◀ میثم قاسمی:

نحوه‌ی گزارش حسابرس در خصوص گزارش تفسیری مدیریت توسط کمیته‌ی فنی سازمان حسابرسی ابلاغ شده و گزارش در مورد گزارش تفسیری مدیریت در بخش الزامات قانونی و مقرراتی سازمان در گزارش حسابرسی درج نمی‌شود و در غالب استانداردهای حسابرسی است. به نظر ما هرآنچه کمیته‌ی فنی سازمان حسابرسی به عنوان نهاد استانداردگذار ابلاغ می‌کند برای همه لازم‌الاجراست.

◀ مرتضی اسدی:

یک بحث هم در مورد گزارش‌های سلبی است. ما حسابرسان در مورد صورت‌های مالی با اطمینان بالا، در مورد سایر اطلاعات شما می‌گوییم هیچ اظهارنظری نمی‌کنیم. حالا شما در مورد صورت‌های میان دوره‌ای که ما آن‌جا اصلاً اظهارنظر نمی‌کنیم از ما می‌خواهید اظهارنظر کنیم؟

برداشت من از این‌که این‌جا گفته شش ماهه این بود که منظور شش ماهه شده شش ماهه است و بررسی اجمالی نیست چون ذکر از

مرتضی
اسدی:
طبق
استاندارد
۷۲۰ قرار
نیست
من به جز
خواندن
سایر
اطلاعات
کاری روی
آن انجام
دهم

نسبت به صورت‌های مالی. یکی گفته‌اید گزارش نسبت به سایر اطلاعات. یکی گزارش در مورد الزامات قانونی و مقرراتی. این مناسب نیست. سازمان بورس قواعدگذار است. ما دو بخش داریم. یا حسابرسی یا قواعد. اگر قواعد است باید آن را بیاورید زیر تیتراژ اصلی گزارش در مورد الزامات قانونی و مقرراتی. اگر طبق استاندارد ۷۲۰ است پس آن گزارش در مورد را بردارید و بگذارید بالا باشد. دیگر وقتی بالا قرار دارد، همان‌طور که سایر بندهای توضیحی یا بندهای شرط ما را قواعدگذاران شرایط، الزامات و شکل آن را تعیین نمی‌کنند. باید بگذارید برعهده‌ی استاندارد تا استانداردگذار شکل آن را تعیین کند. روندی که الان ابلاغ شده بیش‌تر با دید مقرراتی است.

◀ میثم قاسمی:

اگر کمیته‌ی فنی یک موردی را ابلاغ کند لازم‌الاجرا برای حرفه است یا نه؟

◀ مرتضی اسدی:

اگر بر خلاف استانداردهای حسابرسی باشد خیر.

ابلاغ شده است. از این دید اگر برویم آن اشکالات همه می‌رود کنار منتها اشکالی که باقی می‌ماند این است که عبارت طبق استانداردهای حسابرسی استفاده کرده‌اید. این‌جا تناقض ایجاد می‌شود. اگر گفته می‌شد به نحوی مشابه استاندارد ۷۲۰ ایرادی نداشت، این‌که گفته شده طبق استاندارد همه‌ی این ایرادات را به وجود می‌آورد. اما اگر آن را طبق استاندارد نگیریم، به‌رحال سازمان بورس یک نهاد مقررات‌گذار است و مقرر کرده که حسابرسان باید راجع به سایر اطلاعات نظر بدهند. این‌جا این مشکل پیش می‌آید که شما اگر نظر می‌خواهید باید بگویید چه‌گونه و باید حوزه آن را باز کنید.

جای عنوان گزارش در مورد سایر اطلاعات هم به صورت خاص درست وسط دو بخش اصلی گزارش (گزارش حسابرسی صورت‌های مالی و گزارش در مورد الزامات قانونی و مقررات) انتخاب شده است. ما گزارش حسابرسی‌مان را سه بخش نمی‌توانیم بکنیم. گزارش حسابرسی دو بخش بیش‌تر ندارد. از یک دید شما گزارش حسابرسی ما را سه بخش کرده‌اید. یکی گفته‌اید گزارش

استانداردهای مورد نیاز را به سازمان حسابرسی بدهد حال سازمان بورس هم که اظهار می کند با نهاد استانداردگذار یعنی سازمان حسابرسی موضوع را مطرح کرده ایم و قاعدتاً سازمان حسابرسی هم باید استاندارد را تدوین و برای اجرا ابلاغ کند. ولی سؤال اینجاست که این اولین بار است که قبل از این که استاندارد توسط سازمان حسابرسی تصویب شود، رهنمود آن تهیه و لازم الاجرا شده است. پس نمی توان تمام ایرادها را به سازمان بورس گرفت.

◀ مرتضی اسدی:

بحث این نیست که مقصر پیدا کنیم.

◀ شمس احمدی:

در حرفه ی حسابرسی برای ما سؤال است. من نمی دانم اگر اطلاعات آتی در آن بود و فروش و سود را گفت تکلیف من چیست؟

مدیریت به عنوان «سایر اطلاعات» طبق استاندارد حسابرسی ۷۲۰، بخشی از مجموعه گزارشگری مالی است و با عنایت به تغییر استاندارد بین المللی حسابرسی ۷۲۰ در سال ۲۰۱۶ و ارائه مثال های توضیحی در آن، رهنمود نحوه ی اظهارنظر حسابرسان مستقل در گزارش حسابرسی، نسبت به گزارش تفسیری مدیریت طبق استاندارد بین المللی حسابرسی مذکور در اداره ی حسابرسی و گزارشگری مالی تهیه و پس از بررسی و تصویب در کمیته استانداردها و آموزش این سازمان و تایید کمیته فنی سازمان حسابرسی در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵ ابلاغ گردید. در واقع مورد جدیدی ارائه نشده و صرفاً بر اساس استاندارد بین المللی حسابرسی ۷۲۰، نمونه هایی از گزارش حسابرسان نسبت به سایر اطلاعات ترجمه و ابلاغ شده است.

بر این اساس، گزارش حسابرسان باید شامل بخشی جداگانه با عنوان «گزارش در مورد سایر اطلاعات» بلافاصله پس از «سایر بندهای توضیحی» باشد. زمانی که حسابرسان، اظهارنظر مشروط یا مردود ارائه می دهند، باید پیامدهای حاصل از موضوع منجر به اظهارنظر مشروط یا مردود را بر تعدیل گزارش خود در مورد سایر اطلاعات، مورد بررسی و ملاحظه قرار دهد. زمانی که حسابرسان نسبت به صورت های مالی عدم اظهارنظر ارائه می دهند، ارائه جزئیات بیشتر در مورد حسابرسی، شامل بخشی با عنوان گزارش در مورد سایر اطلاعات ممکن است به طور کلی عدم اظهارنظر نسبت به صورت های مالی را تحت الشعاع قرار دهد. بر این اساس، در چنین شرایطی، گزارش حسابرسان شامل بخشی با عنوان گزارش در مورد سایر اطلاعات نمی باشد.

◀ مهدی بیرانوند:

آقای شمس احمدی می گویند که سازمان بورس سفارش تهیه ی

بررسی اجمالی هم نشده است. جایی الزامی ندیدم که برای گزارش بررسی اجمالی باید چنین چیزی بدهم. شما گفته اید ۳ ماهه، ۶ ماهه و ۹ ماهه. همه می تواند حسابرسی باشد، از نظر شکلی می گویم. اگر در گزارش، بررسی اجمالی و مقرراتی می خواهید، بگویید بررسی اجمالی بدهید.

◀ میثم قاسمی:

آقای شمس احمدی از شما می پرسم اگر کمیته فنی یک مورد را ابلاغ کند لازم الاجرا برای حرفه محسوب می شود یا نه؟

◀ شمس احمدی:

نه به نظرم لازم الاجرا نیست. یا حداقل ابهام دارد به خصوص در مورد گزارش ۶ ماهه.

◀ میثم قاسمی:

اولین موضوع این است که این استاندارد سایر اطلاعات است و مقررات نیست. سازمان بورس به این می گوید استاندارد. ما هم ابلاغ کردیم. صورت مالی نمونه هم که سازمان تصویب می کند ما می گوئیم شرکت مورد نظر یا حسابرسان این مورد را رعایت کند.

◀ شمس احمدی:

استاندارد که هنوز بیرون نیامده. استاندارد ۷۲۰ تجدیدنظر شده کجاست؟ باید در کمیته ی استانداردها تأیید شود ولی هنوز نیامده است.

◀ حمید الهیاری ابهری:

زمانی که کمیته ی فنی سازمان حسابرسی موردی را الزام کند، باید توسط کل حرفه رعایت شود. نحوه ی اظهارنظر حسابرسان نسبت به گزارش تفسیری مدیریت طی جلسات متعدد در کمیته استانداردها و آموزش بررسی شد. با توجه به این که گزارش تفسیری

آن گزارش دهد.

«منصور شمس احمدی:

شما حق دارید به شرکتها بگویید حتی روزانه گزارش بدهند. سه ماهه بدهند، ۶ ماهه بدهند، ۹ ماهه بدهند. من می گویم تکلیف من را مشخص کن. من هنوز استاندارد ندارم که ببینم وظیفه ام چیست. اگر دادگاهی من را خواست باید بگویم استاندارد به من گفته شما در فلان مورد مسئولیتی ندارید. کار اضافی نباید بکنیم. من نرفته ام فروش و قیمت تمام شده را ببینم. EPS را گفته. من فقط خوانده ام و دیده ام مثلاً در روند کاری اش خیلی با سال قبل تفاوت دارد ولی نرفته ام بخوانم. شرکتها خودشان می دانند. هر چقدر گزارش شان تکمیل تر باشد بهتر است. این بحثها باید قبلاً انجام می شد. حقیقت بود که شما یک سفارش می دادید و می گفتید استاندارد ۷۲۰ را در اولویت بگذار و یک ماهه به من جواب بده.

اگر بخواهیم جمع بندی کنیم این است که از نظر شرکتها باید در مورد کیفیت گزارش کار شود. گزارشی هم نیست که یک شرکت بتواند سه ماهه بدهد. اگر داد بداند از کیفیت برخوردار نیست. با کیفیتی که مدنظر است ۶ ماهه هم سخت است. سالانه هم سخت است. استراتژیها را باید بگویید که در راستای آن عمل کرده یا نه. در حالی که شرکتها ما اصلاً استراتژی ندارند. اگر داشتند که الان وضعیت صنایع ما این نبود. پس ما خیلی کار داریم. یک تیم باید بنشیند کار کند. بورس هم باید فشار بیاورد که هر روز کیفیت مان بالا برود. در این حرفی نیست. ما الان بحث خودمان را داریم. من می گویم جامعه ی حسابداران رسمی موضعش را در این مورد بگوید. شاید یک استاندارد بیاید که غلط باشد. مثل تسعیر ارز که بالاخره یک جوری جفت و جور شد. جامعه ی حسابداران رسمی بیاید نظر بدهد بگوید

شما مکلفید اصلاً بدون استاندارد و در حالیکه مسئولیتی ندارد عین این گزارش بدهیم ما هم می گوئیم چشم.

«بیرانوند:

موضوع گزارش تفسیری مدیریت چندین نوبت در کارگروه های فنی و تخصصی جامعه مطرح و در حال بررسی است. اگر فرض بر رعایت کامل ضوابط تهیه ی گزارش تفسیری مدیریت توسط شرکتها باشد و گزارش مزبور به شکل مناسب تهیه شود باید توجه داشته باشیم که:

۱- در شرایط فعلی محدودیت مؤسسات حسابرسی در گرد آوردن تخصص های مورد نیاز باعث ایجاد محدودیت در مطالعه و ارائه ی نظر حسابرسی می شود.

۲- رسیدگی به اطلاعات آینده نگر نیاز به دانش اقتصادی دارد، مشابه حسابرسی عملیاتی که دانش خاصی لازم دارد که با حسابرسی صورت های مالی تفاوت کیفی دارد.

۳- برای حسابرسی اطلاعات کیفی، لازم است که دید وسیعی نسبت به مسایل کیفی درمؤسسه حسابرسی وجود داشته باشد. در حسابرسی صورت های مالی نیاز به شک گرایی حسابرسان وجود دارد، در حسابرسی اطلاعات کیفی و آینده نگر افق های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی را نیز باید دید، باید از کمیت عبور کرد، برای چنین گذاری باید فلسفه و علوم اجتماعی را بلد بود.

۴- شناخت ریسک و مدیریت آن نیاز به دانش اقتصادی و تحلیلگر مالی دارد، پس از آن حسابرسان می تواند با قضاوت حرفه ای روی یافته های تحلیلگران مالی اظهار نظر بکند.

۵- راستی آزمایی پیش بینی های آینده از طریق مقایسه ی روند اطلاعات گذشته با اعمال سایر عوامل مؤثر، مقایسه با اطلاعات صنعت با اعمال سایر عوامل مؤثر، و نهایتاً مقایسه ی

«حمید الهیاری ابهری:

ما نمونه داریم که موسسه ی حسابرسی دیلویت Deloitte، در گزارش حسابرسی، طبق استاندارد بین المللی حسابرسی ۷۲۰، گزارش راجع به management commentary ارائه داده است. در گزارش تفسیری، فروش و سود پیش بینی شده نیز افشا شده است. مسئولیت حسابرسان در این خصوص در استاندارد حسابرسی ۷۲۰ مشخص است. گزارش نسبت به سایر اطلاعات جزو بخش گزارش حسابرسان نسبت به صورت های مالی است. در خصوص موضوع بررسی اجمالی نیز، در استاندارد بررسی اجمالی ۲۴۱۰، نحوه برخورد و گزارش حسابرسان در مورد سایر اطلاعات آورده شده است و حسابرسان در گزارش بررسی اجمالی نیز باید سایر اطلاعات را مطالعه و مغایرت های بااهمیت بین سایر اطلاعات و صورت های مالی میان دوره ای و نیز تحریف های بااهمیت در سایر اطلاعات را مشخص نماید و نسبت به

که آقای شمس احمدی گفتند. این که استاندارد بیرون نیامده واقعاً مشکل ساز است.

«منصور شمس احمدی:

من در بحث IFRS هم با شما همکاری کردم. واقعاً شاهد بودم که دوستان شما با چه دقتی این‌ها را تهیه کردند و مغایرت‌ها را درآوردند. اصلاً در این بحثی نیست. از آن سو هم شاهد هستم که در کمیته‌ی استانداردهای سازمان، گاهی سر یک لغت ما دو هفته بحث می‌کنیم. پس مهم است که ما اول استاندارد را داشته باشیم و در مورد واژه‌های آن کار کنیم. پیشنهاد من است که این موارد را زودتر پیشنهاد دهید.

«میثم قاسمی:

اگر مشکل با ترجمه‌ی نسخه جدید استاندارد بین‌المللی حسابرسی ۷۲۰ حل می‌شود لطفاً تهیه آن را در دستور کار کمیته تدوین استانداردهای سازمان حسابرسی بگذارید.

«منصور شمس احمدی:

تا آن موقع چی؟

منصور
شمس
احمدی:
شما حق
دارید به
شرکت‌ها
بگویید
حتی روزانه
گزارش
بدهند.
سه ماهه
بدهند،
۶ ماهه
بدهند،
۹ ماهه
بدهند. من
می‌گویم
تکلیف من
را مشخص
کن. من
هنوز
استانداردی
ندارم
که ببینم
وظیفه‌ام
چیست

مگر در مورد استانداردهای حسابداری و حسابرسی، جامعه حسابداران رسمی، رعایت یا عدم رعایت آن‌ها بررسی و ابلاغ می‌کند؟ به نظر ما موضوعی که توسط کمیته فنی سازمان حسابرسی تایید و ابلاغ شده، همانند استانداردهای حسابداری و حسابرسی، لازم‌الاجراست. الان این که می‌گویند بورس خوب است و در حال پیشرفت است باور کنید زحمات حسابداران رسمی باتجربه‌ای است که در کمیته‌های ما همکاری می‌کنند. بله کار کارشناسی انجام می‌دهیم ولی تجربه‌ی این بزرگواران است که باعث می‌شود خروجی ما به‌دردبخور و قابل استفاده برای بازار باشد. در واقع بهره‌مند شدن از دانش و تجربه ایشان در کنار کار کارشناسی دقیق، منتج به یک کار خوب می‌شود که از همه آن‌ها در سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی سپاسگزارم.

«مرتضی اسدی:

این بدعت است که شما خودتان ابلاغ کرده‌اید. از این به بعد آن‌هایی که مربوط به حسابرسان است اگر کمیته‌ی فنی تهیه کرده بگذارید خودشان ابلاغ کنند. مورد دیگر همان ایرادی است

پیش‌بینی‌ها با اطلاعات واقعی انجام می‌شود. در تمام موارد نیز باید فضای کسب‌وکار و اوضاع اجتماعی و سیاسی و حتی روان‌شناسی اجتماعی مورد نظر قرار گیرد.

ما اعتقاد داریم که مؤسسات حسابرسی هم باید به نحو مناسب پاسخ‌گوی نیازهای منطقی و حرفه‌ای ذی‌نفعان و استفاده‌کنندگان از خدمات باشند و برای پاسخ‌گویی به این نیازها خود را ارتقا بدهند، ولی توجه کنیم که این نیاز جدید است و تا کنون از مؤسسات حسابرسی درخواست نشده پس باید اجازه بدهیم ابتدا مؤسسات حسابرسی هم خود را برای پاسخ‌گویی مناسب تجهیز کنند.

«میثم قاسمی:

اختلاف سود پیش‌بینی با سود تحقق‌یافته به میزان ۴۶۶ درصد با گزارش حسابرسان بوده است. مسئولیت اجتماعی در آن بود در این هم هست. نگرش شما را درک می‌کنم. ولی وقتی کمیته‌ی فنی سازمان حسابرسی به عنوان نهاد استاندارد‌گذار موضوعی را ابلاغ می‌کند همه ملزم به رعایت آن هستند. آیا

◀ مهدی بیرانوند:

هم سازمان، هم بورس، هم جامعه‌ی حسابداران رسمی در کل فضای نظارتی یک هدف دارند. ما واقعا در کلیت قضیه هیچ تناقض و جبهه‌گیری‌ای نداریم و در کنار هم هستیم و هدفمان شفافیت و منافع عموم و حقوق حقه همه ذی‌نفعان است ولی موضوع این است که در مواردی که وظایف استاندارد حسابرسی است از این به بعد سعی کنید این رویه را ابلاغ نکنید. آن وظایف نظارتی که برای حسابرسان وجود دارد جداسازی ولی اینکه بیاییم دستورالعمل بدهیم مشکل ساز است.

◀ میثم قاسمی:

ما چیزی اضافه بر آنچه نهاد استانداردگذار تکلیف کرده نگفتیم و آنچه سازمان حسابرسی به عنوان مرجع استانداردگذار تأیید کرده را در راستای مواد ۴۱ و ۴۲ قانون بازار ابلاغ کرده‌ایم.

◀ مهدی بیرانوند:

جامعه‌ی حسابداران رسمی، سازمان

حسابرسی و سازمان بورس یک سری اهداف مشترک مثل، نظارت، شفافیت، حفظ منافع عموم و ... دارند و برای پیشبرد این اهداف بایستی تعامل‌های لازم صورت پذیرد و وظایف نظارتی حسابرسان بایستی توسط جامعه‌ی حسابداران رسمی تدوین و اجرا شود این که سازمان بورس دستورالعمل بدهد مشکل ساز می‌شود. و بهتر است هر یک در حدود وظایف و اختیارات قانونی خود عمل کنند تا ضمن جلوگیری از تداخل کارها نیل به اهداف نیز سهل‌تر می‌شود. از آنجایی که وظایف حسابرسی ناشران توسط مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی و بخشی هم توسط سازمان حسابرسی انجام می‌شود. قاعدتاً اگر قرار باشد ضوابطی هم برای مؤسسات حسابرسی تعیین شود بایستی از طریق جامعه‌ی حسابداران رسمی صورت پذیرد نه از مجاری دیگر.

◀ میثم قاسمی:

نظر کمیته فنی سازمان حسابرسی در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۳ (و قبل از ابلاغ

مورخ ۱۳۹۶/۱۰/۰۵ توسط سازمان بورس) دریافت شد و این موضوع در پیوست ابلاغیه به کلیه‌ی مؤسسات حسابرسی درج شده است. خود سازمان حسابرسی نیز در تاریخ ۱۳۹۶/۱۰/۲۱ ابلاغ نموده است. تاخیر یا تعجیل در این خصوص، از لازم‌الاجرا بودن مصوبات این کمیته فنی سازمان حسابرسی نمی‌کاهد و همه ملزم به رعایت آن هستند.

از حضور کلیه‌ی دوستان در این جلسه سپاسگزاریم. تقریباً همه بر روی این موضوع تأکید داشته‌ایم که اقدام سازمان بورس گام مهمی برای ارتقای شفافیت بازار و نقدشوندگی بیش‌تر سهام بوده است. اما از سوی دیگر به نظر می‌رسد شاید کمی شتابزدگی در این امر وجود داشته و هنوز ناشران و حسابرسان به درستی ابهامات زیادی روی جزئیات موضوع دارند. ■

آخرین تحول‌های گزارش حسابرس در جهان

مهناز ملانظری - ندا جعفری نسب کرمانی

۲۰۱۰ با مشارکت سرمایه‌گذاران، تهیه‌کنندگان گزارش‌های مالی و حسابرسان آغاز کرد. به نظر هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام گزارش حسابرس مهم‌ترین وسیله‌ی انتقال اطلاعات به استفاده‌کنندگان است و شکل کنونی گزارش، مشخص‌کننده‌ی صورت‌های مالی حسابرسی شده، توصیف‌کننده‌ی ماهیت حسابرسی و بیان‌گر اظهار نظر حسابرس نسبت به صورت‌های مالی است. از این نوع گزارش‌گری معمولاً تحت عنوان مدل رد/پذیرش یاد می‌شود. زیرا در آن، حسابرس می‌گوید صورت‌های مالی به نحو مطلوب ارائه شده‌اند (پذیرش) یا نشده‌اند (رد) ولی هیأت اعلام کرده است بنا به درخواست سرمایه‌گذاران و دیگر استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی، گزارش حسابرس باید شامل چیزی بیش از این باشد و باید حداقل یافته‌های حسابرسی را به استفاده‌کنندگان منتقل کند. علاوه بر این، جمله‌بندی گزارش استاندارد حسابرس باعث می‌شود نتیجه‌ی کار و قضاوت‌های حسابرسی

ارزشمند است اما بسیاری معتقدند که این اظهار نظر می‌تواند دارای محتوای اطلاعاتی بیش‌تری باشد و بنابراین تغییر ضروری است. (۴) دیگر منافع چنین تغییری عبارت است از جلب اعتماد بیش‌تر به گزارش‌ها، بهبود روابط میان حسابرس و ارکان راهبری و تمرکز مجدد بر مسائلی که می‌بایست گزارش شود و منجر به دقت عمل بیش‌تر حسابرس می‌گردد. در راستای احساس نیاز به تغییر، نهادهای مختلف استانداردگذار و مقررات‌گذار، از جمله هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام فعالیت‌های گسترده‌ای را به منظور بهبود گزارش حسابرس در سال‌های اخیر آغاز کردند. در این مقاله به‌طور خلاصه باین فعالیت‌ها توصیف می‌شود. (۵)

اقدام‌های اخیر هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام

هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام پروژه‌ی استانداردگذاری مدل گزارش‌گری حسابرس را در سال

گزارش کنونی حسابرس روش اصلی به‌منظور برقراری ارتباط با اشخاص ذی‌نفع یک واحد تجاری است. معمولاً این گزارش در قالبی استاندارد به توصیف صورت‌های مالی حسابرسی‌شده، فرایند حسابرسی، مسئولیت‌های مدیریت و حسابرس، اقدام می‌ورزد. مهم‌ترین بخش گزارش حسابرس، اظهار نظر وی است. این الگو دارای مزایای بسیاری بوده و طی دهه‌های طولانی در بسیاری از حوزه‌ها و مناطق اجرا شده است. با این حال امروزه بیش از هر زمان دیگری استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی حسابرسی شده نیاز خود را به اطلاعات بیش‌تر جهت تصمیم‌گیری در محیط پیچیده‌ی گزارش‌گری مالی کنونی اعلام کرده‌اند. بحران مالی جهانی نیز استفاده‌کنندگان، به‌ویژه سرمایه‌گذاران و تحلیل‌گران مالی را واداشته تا خواهان اطلاعات بیش‌تری درباره‌ی واحد تجاری و صورت‌های مالی حسابرسی شده باشند و اگر چه اظهار نظر حسابرس

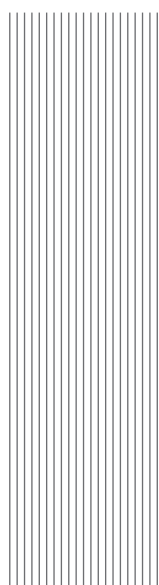

به درستی منعکس نشود. همچنین این شکل گزارش‌گری قادر به انعکاس پیچیدگی‌های روز افزون دنیای کنونی که نیازمند برآوردها و قضاوت‌های بی‌شمار است، نمی‌باشد. از این رو هیأت به این نتیجه رسید که باید در شکل گزارش‌گری حسابرسان تغییراتی اعمال شود تا این ایرادها رفع شود و این تغییرات منجر به طولانی‌تر شدن گزارش حسابرسان خواهد شد. (۱) هیأت مذکور به طور رسمی دفتر مقررات‌گذاری داکت شماره ۰۳۴ را در ژوئن ۲۰۱۱ با صدور بیانیه‌ی مفاهیم ۰۰۳-۲۰۱۱ تحت عنوان «استانداردهای پیشنهادشده‌ی حسابرسان برای اعمال در گزارش حسابرسان و مسئولیت‌های حسابرسان در قبال سایر اطلاعات و اصلاحات مربوطه مندرج در بیانیه‌ی مفاهیم ۰۳۳-۲۰۱۱» تأسیس کرد. بیانیه‌ی مذکور حاوی بازبینی‌های بالقوه در استانداردهای حسابرسان مربوط به گزارش حسابرسان درباره‌ی صورت‌های مالی

حسابرسی‌شده بود. تغییرات احتمالی که در بیانیه‌ی مذکور پیش‌بینی شده بود، شامل اطلاعات تکمیلی گزارش حسابرسان بود که باید حاوی اطلاعات بیش‌تری درباره‌ی حسابرسان، بسط کاربرد بندهای تأکیدی و گزارش حسابرسان درباره‌ی اطلاعات خارج از صورت‌های مالی باشد. در پاسخ به بیانیه‌ی مفاهیم فوق، هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام تعداد ۱۵۵ پاسخ پیشنهادی دریافت کرد. با توجه به نظرات دریافت شده، هیأت در آگوست ۲۰۱۳ به صدور بیانیه‌ی شماره ۰۰۵-۲۰۱۳ اقدام کرد. بیانیه‌ی جدید حاوی پیشنهاد دو استاندارد حسابرسان بود: «گزارش حسابرسان درباره‌ی حسابرسان صورت‌های مالی در زمانی که حسابرسان اظهارنظر مقبول ارائه می‌کند» و «مسئولیت‌های حسابرسان در قبال سایر اطلاعات مندرج در اسناد خاص حاوی صورت‌های مالی حسابرسان شده و گزارش حسابرسان مرتبط». استانداردهای

پیشنهاد شده دربرگیرنده‌ی تغییراتی در فرایند حسابرسان و گزارش حسابرسان هستند. با این حال، دو تغییر عمده عبارتند از شناسایی و ارائه‌ی موضوع‌های اساسی حسابرسان در قالب گزارش حسابرسان و بسط و گسترش مسئولیت حسابرسان در قبال سایر اطلاعاتی که خارج از صورت‌های مالی حسابرسان شده گزارش می‌شوند. هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام در خصوص بیانیه‌ی ۰۰۵-۲۰۱۳، تعداد ۲۴۸ پاسخ پیشنهادی از گروه زیادی از واحدهای ذی‌نفع از جمله سرمایه‌گذاران و کاربران صورت‌های مالی، مدیران و هیأت مدیره‌ی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، شرکت‌های حسابداری عام و پژوهشگران دریافت کرد. پس از این‌که دوره‌ی نظرسنجی در دسامبر ۲۰۱۳ به پایان رسید، هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام چندین جلسه‌ی همگانی و جلسه‌ی مشاوره‌ای برگزار کرد تا پیشنهادها و نظرسنجی‌ها

را مورد بررسی قرار دهد. سپس در تاریخ ۱۱ ماه می سال ۲۰۱۶، هیأت مذکور قانون بازنگری شده‌ای تحت عنوان «پیشنهاد تجدیدنظر شده» را به شماره ۲۰۱۶-۰۰۳ صادر کرد و عنوان آن را «گزارش حسابرس درباره‌ی حسابرسی صورت‌های مالی هنگامی که حسابرس اظهارنظر مقبول صادر می‌کند»، قرار داد. دوره‌ی نظرسنجی این پیشنهاد تجدیدنظر شده در ۱۵ آگوست ۲۰۱۶ به پایان رسید و ۸۸ پاسخ پیشنهادی دریافت شد. در مجموع پاسخ‌دهندگان از تلاش‌های هیأت مذکور برای افزایش کاربرد و اطلاع‌رسانی گزارش حسابرس در عین حفظ الگوی «ردپذیرش» اظهارنظر، پشتیبانی و حمایت کرده بودند. با این حال، دیدگاه‌ها درباره‌ی منافع حاصل از بیانی‌های مذکور میان کاربران صورت‌های مالی، تهیه‌کنندگان و حساب‌رسان متفاوت بود. به عنوان مثال، کاربران صورت‌های مالی شرکت خدمات رتبه‌بندی استاندارد اند پورز و یا سیستم بازنشستگی عمومی کارکنان کالیفرنیا از افشای ریسک‌های خاص شرکت از طریق افشا موضوع‌های اساسی حسابرسی حمایت کرده بودند. آن‌ها معتقد بودند که شناسایی و افشای این ریسک‌ها توسط یک حسابرس مستقل و بی‌طرف برای کاربران مفید خواهد بود چرا که به آن‌ها در «درک بهتر ریسک‌های مالی (شرکت) از جمله جریان‌ات نقدی آتی و پیش‌بینی‌های انجام شده» کمک خواهد کرد. برعکس کاربران صورت‌های مالی، بسیاری از تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی از پیشنهاد یادشده اظهار نگرانی کردند. نظرات دریافت شده از شرکت فایزر و سازمان بین‌المللی مدیران مالی نشان‌دهنده‌ی نگرانی آن‌ها نسبت به این امر است که الزام به افشای موضوع اساسی حسابرسی، از طریق قرار دادن حسابرس به عنوان منبع اصلی اطلاعات، باعث ایجاد تغییراتی اساسی در رابطه‌ی

حسابرس / صاحب‌کار، می‌شود که ممکن است به عواقبی سهوی در رابطه‌ی حسابرس با کمیته‌ی حسابرسی نیز منجر گردد. پاسخ پیشنهادی دریافت‌شده از مرکز کیفیت حسابرسی نمونه‌ای از این مورد را ارائه کرده است. آن‌ها در پاسخ پیشنهادی خود اشاره کرده‌اند که ضعف در کنترل‌های داخلی، موردی است که باید به کمیته‌ی حسابرسی اطلاع‌رسانی شود و نیاز به اطلاع‌رسانی به استفاده‌کنندگان نیست، چون این مورد یک ضعف اساسی و عمده نیست. با این حال اگر این ضعف باعث شود حسابرس مجبور به اتخاذ تصمیم‌های پیچیده، ذهنی یا چالش برانگیز شود، آن‌گاه طبق پیشنهاد تجدیدنظر شده، حسابرس ملزم است نارسایی و ضعف را در گزارش خود اعلام کند که در این حالت حسابرس به اولین منبع اطلاع‌رسانی تبدیل می‌شود. همچنین در اظهارنظرهای دریافت شده از شرکت کانوکو فیلیپس (۲۰۱۳) سه نگرانی عمده‌ی تهیه‌کنندگان صورت‌های مالی به شرح زیر بیان شده است:

ما معتقدیم مقررات مندرج در پیشنهاد ممکن است به گونه‌ای نامناسب مسئولیت‌های (تهیه و گزارش‌گری) مدیران و کمیته‌ی حسابرسی را به حسابرس محول کرده و باعث ایجاد سردرگمی میان سرمایه‌گذاران و سایر کاربران صورت‌های مالی شوند (به علت پیچیدگی و طولانی بودن افشاهای جدید)؛ و هزینه‌های سنگین و تکراری را بابت اجرا تحمیل کنند که در نهایت منجر به فزونی این هزینه‌ها بر منافع خواهد شد.

علاوه بر این، برخی شرکت‌های حسابرسی مانند دیلویت، کی پی ام چی و گرن‌ت تورنتن از روند کلی پیشنهادها حمایت کرده اما درباره‌ی اجرای الزام‌های موضوع‌های اساسی حسابرسی در عمل، اظهار نگرانی کردند. انجمن حسابداران رسمی ایالت

نیویورک و تگزاس هر دو مخالف افشای موضوع‌های اساسی حسابرسی بوده‌اند. انجمن حسابداران رسمی ایالتی نیویورک در پاسخ پیشنهادی خود اظهار کرده است که: «ما همچنان معتقدیم که ارائه‌ی موضوع‌های اساسی حسابرسی در گزارش‌ها برای مقاصد عمومی، باعث کمک به تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان برای سرمایه‌گذاری، رأی‌دهی در مجامع یا تصمیم‌گیری در خصوص اعطای اعتبار نشده و شفافیت را نیز به گونه‌ای معنی‌دار بهبود نمی‌بخشد، اما باعث رقیق شدن پیام ردپذیرش و کاهش ارزش گزارش حسابرس خواهد شد.» این انجمن در خصوص استانداردهای مورد استفاده در انگلستان و هیأت تدوین استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اعتباربخشی نیز اعلام کرده است که: «محیط و زمینه‌ی قانونی ایالات متحده با کشورهای دیگر فرق دارد.» پس از بررسی نظرات دریافت شده در خصوص پیشنهاد تجدیدنظر شده، نهایتاً در ژوئن ۲۰۱۷ استاندارد جدید صادر شد. (۲)

تغییر در گزارش حسابرس بر مبنای استاندارد جدید هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام

همان‌طور که گفته شد پس از بررسی نظرات دریافت شده در خصوص پیشنهاد تجدیدنظر شده، نهایتاً در ژوئن ۲۰۱۷ استاندارد جدیدی با عنوان «گزارش حسابرس درباره‌ی حسابرسی صورت‌های مالی هنگامی که حسابرس اظهارنظر مقبول صادر می‌نماید» با تغییرات ناچیزی نسبت به پیشنهاد تجدیدنظر شده در سال ۲۰۱۶ صادر شد که شامل موارد زیر است:

۱. موضوع اساسی حسابرسی - حسابرس به اطلاع‌رسانی هر موضوع اساسی حسابرسی در گزارش حسابرس ناشی از بررسی صورت‌های مالی دوره‌ی جاری ملزم است و یا این‌که باید

بیان کند که حسابرس به این نتیجه رسیده است که چنین موضوع‌هایی وجود ندارد.

۱.۱. موضوع اساسی حسابرسی به عنوان موضوعی تعریف شده است که قبلاً به کمیته‌ی حسابرسی اطلاع‌رسانی شده یا باید اطلاع‌رسانی شود و:

الف- مربوط به حساب‌ها یا افشاهایی است که در صورت‌های مالی با اهمیت است و

ب- مستلزم اعمال قضاوت‌های چالش برانگیز، ذهنی و پیچیده‌ی حسابرس هستند

۱.۱. برای تعیین این که آیا موضوعی مستلزم اعمال قضاوت‌های چالش برانگیز، ذهنی یا پیچیده‌ی حسابرس بوده است یا خیر، حسابرس عوامل خاص را به صورت جداگانه یا ترکیبی در فرایند حسابرسی مد نظر قرار خواهد داد اما محدود نشده به:

۱.۱.۱. ارزیابی خطر تحریف بااهمیت توسط حسابرس از جمله ریسک قابل‌ملاحظه

۱.۱.۲. میزان قضاوتی که حسابرس باید در حوزه‌هایی از صورت‌های مالی اعمال کند که مستلزم قضاوت قابل‌ملاحظه یا برآوردهای مدیران است از جمله برآوردهایی که دارای ابهام قابل‌ملاحظه هستند.

۱.۱.۳. ماهیت و زمان بندی معاملات غیرعادی قابل‌ملاحظه و تلاش حسابرس و قضاوت او درباره‌ی این قبیل معاملات

۱.۱.۴. میزان ذهنی بودن قضاوت حسابرس هنگام به‌کارگیری رویه‌های حسابرسی در برخورد با موضوع ذکر شده و یا هنگام ارزیابی نتایج رویه‌ها

۱.۱.۵. ماهیت و میزان تلاش به‌کارگرفته شده توسط حسابرس در برخورد با این موضوع‌ها از جمله میزان مهارت تخصصی یا دانش مورد نیاز او و یا میزان مشاوره‌ای که در خصوص موضوع‌های فوق به افرادی خارج از گروه

عملیاتی داده است.

۱.۱.۶. ماهیت شواهد حسابرسی به دست آمده درباره‌ی موضوع

۱.۲. اطلاع‌رسانی هر یک از موضوع‌های اساسی حسابرسی شامل:

۱.۲.۱. شناسایی موضوع اساسی حسابرسی

۱.۲.۲. توصیف ملاحظات اساسی که باعث شده است حسابرس این موضوع را به عنوان موضوع اساسی مطرح کند.

۱.۲.۳. توصیف این که چه گونه موضوع اساسی حسابرسی در فرایند حسابرسی مورد بررسی قرار گرفته است

۱.۲.۴. ارجاع به حساب‌ها یا افشاهای مربوطه در صورت‌های مالی

۱.۳. مستندسازی موضوع‌های اساسی حسابرسی مستلزم این است که برای هر موضوع ناشی از حسابرسی صورت‌های مالی: ۱- به کمیته‌ی حسابرسی اطلاع‌رسانی شده یا باید اطلاع‌رسانی شوند و ۲- مرتبط با حساب‌ها یا افشاهایی است که در صورت‌های مالی با اهمیت هستند، حسابرس باید مستند کند که آیا موضوع تعیین‌شده موضوع اساسی حسابرسی بوده است یا خیر (مستلزم اعمال قضاوت چالش‌برانگیز، ذهنی و پیچیده‌ی حسابرس بوده است) و مبنای چنین تصمیمی چیست.

۲. بهبود و ارتقای گزارش حسابرس - همچنین استاندارد نهایی شامل مواردی از سایر بهبودها در گزارش حسابرس هستند که عمدتاً با هدف شفاف‌سازی نقش و مسئولیت‌های حسابرس در رابطه با حسابرسی صورت‌های مالی، ارائه‌ی اطلاعاتی بیش‌تر درباره‌ی حسابرس یا سهولت مطالعه‌ی گزارش برای خوانندگان تهیه می‌شود.

۲.۱. دوره‌ی تصدی حسابرس - بیانیه‌ای که سالی را که حسابرس به عنوان حسابرس شرکت شروع به کار کرده است را مشخص می‌سازد.

۲.۲. استقلال - بیانیه‌ای که حسابرس ملزم به حفظ استقلال است.

ملزم به حفظ استقلال است.

۲.۳. مخاطب - گزارش حسابرس، سهام‌داران شرکت و هیأت مدیره یا معادل آن‌ها را مورد خطاب قرار خواهد داد (هم‌چنین مخاطب قرار دادن سایرین نیز مجاز است).

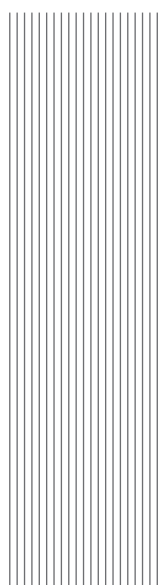
۲.۴. ارتقای عناصر اساسی - برخی واژه‌های استاندارد شده در گزارش حسابرس تغییر یافته از جمله اضافه کردن عبارت «ناشی از اشتباه و تقلب» هنگام توصیف مسئولیت حسابرس طبق استانداردهای هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام به منظور دست‌یابی به اطمینان معقول درباره‌ی عاری بودن صورت‌های مالی از تحریف‌های با اهمیت.

۲.۵. شکل استاندارد گزارش حسابرس - اظهارنظر در بند اول گزارش ارائه خواهد شد و به منظور راهنمایی خوانندگان، عناوین بند اضافه شده است. (۶)

مسیر پیش روی هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام برای اجرای استاندارد جدید

هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام پس از جمع‌آوری و بررسی نظرات دریافت شده درباره‌ی پیشنهاد تجدیدنظر شده، در استاندارد جدید خود در سال ۲۰۱۷ رویکرد مرحله‌ای را جهت الزام‌های جدید برای تاریخ قابل اجرا انتخاب کرده است. در صورت تأیید کمیسیون بورس اوراق بهادار ایالات متحده، استاندارد نهایی و اصلاحیه‌های مربوط به شرح زیر به اجرا در خواهد آمد:

- کلیه‌ی بندهای استاندارد نهایی و اصلاحیه‌های مربوط به غیر از بندهای مربوط به بخش موضوع‌های اساسی حسابرسی (بندهای ۱۱ تا ۱۷) و اصلاحیه‌های این بندها: برای حسابرسی سال‌های مالی منتهی به ۱۵ دسامبر ۲۰۱۷ به بعد
- کلیه‌ی بندهای مربوط به بخش

موضوع‌های اساسی حسابرسی در استاندارد نهایی و اصلاحیه‌های مربوط به آن‌ها:

○ برای حسابرسی شرکت‌های بزرگ: سال‌های مالی منتهی به ۳۰ ژوئن ۲۰۱۹ و بعد از آن.

○ برای حسابرسی سایر شرکت‌هایی که الزام‌های فوق در آن‌ها قابل اجرا هستند: سال‌های مالی منتهی به ۱۵ دسامبر ۲۰۲۰ و بعد از آن.

رویکرد مرحله‌ای، سرمایه‌گذاران و سایر کاربران صورت‌های مالی را قادر می‌سازد به شکل جدید گزارش حسابرس به غیر از بخش اطلاع‌رسانی موضوع‌های اساسی حسابرسی به سرعت دست یابند. تاریخ‌های قابل اجرای آتی برای اطلاع‌رسانی موضوع‌های اساسی حسابرسی، زمان بیش‌تری را در اختیار شرکت‌های حسابرسی و کمیته‌ها قرار می‌دهند تا برای اجرای الزام‌ها که مستلزم تلاش بیش‌تر جهت بهبود گزارش حسابرس هستند، آماده

شوند. (۶) گفتنی است که کمیسیون بورس اوراق بهادار ایالات متحده اعتبار استاندارد جدید را تأیید کرد.

چکیده‌ی تطبیقی تغییرهای گزارش حسابرس از منظر هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام با برخی دیگر از نهادهای استانداردگذار و مقررات‌گذار در دنیا

همان‌طور که در بالا اشاره شد هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام در سال ۲۰۱۷ استاندارد جدیدی را با عنوان «گزارش حسابرس درباره‌ی حسابرسی صورت‌های مالی هنگامی که حسابرس اظهارنظر مقبول صادر می‌نماید» ارائه کرد. در همین راستا در سال‌های اخیر دیگر نهادهای استانداردگذار و مقررات‌گذار نظیر هیأت تدوین استانداردهای بین‌المللی حسابرسی و اعتباربخشی، اتحادیه‌ی اروپا و شورای گزارش‌گری مالی انگلستان به

منظور بهبود گزارش حسابرس با هدف شفافیت بیش‌تر اقدامات مؤثری صورت گرفته است. در نگاره‌ی یک، چکیده‌ی این اقدام‌ها به صورت تطبیقی ارائه شده است. (۳)

برخی پژوهش‌ها درباره‌ی تغییر در گزارش حسابرس بر مبنای پیشنهادی هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام

گرچه افشاهای موضوع اساسی حسابرسی در حال حاضر در ایالات متحده قابل اجرا نیستند، چندین تحقیق اخیر از رویکرد تحلیل تجربی استفاده کرده‌اند تا اثرهای بالقوه‌ی این افشاها را بر رفتار سرمایه‌گذاران، مدیران و حسابرسان و همچنین بر مسئولیت پاسخ‌گویی حسابرس بررسی کنند. کریستنسن، گلوور و ولف (۲۰۱۴) اثر افشای موضوع‌های اساسی حسابرسی در قالب گزارش حسابرس را بر تصمیم سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری

نگاره‌ی یک - چکیده‌ی تطبیقی تغییرات گزارش حسابرس

FRC	EU	IAASB	PCAOB	تاریخ اجرا
۱۷ ژوئن ۲۰۱۶	ژوئن ۲۰۱۶	۱۵ دسامبر ۲۰۱۶	مرحله‌ای	
موضوع‌هایی که بر مبنای قضاوت حرفه‌ای حسابرس، دارای بیش‌ترین اهمیت در حسابرسی صورت‌های مالی دوره‌ی جاری بوده‌اند. این موضوع‌ها از بین موضوع‌های اطلاع‌رسانی شده به ارکان راهبری انتخاب می‌شوند.	موضوع‌هایی که مستلزم افشا در گزارش حسابرس هستند عبارتند از: موضوع‌هایی که به عنوان موضوع‌هایی با بالاترین ریسک تحریف با اهمیت ارزیابی شده‌اند، از جمله ریسک‌های ارزیابی شده تحریف با اهمیت ناشی از تقلب.	موضوع‌هایی که بر مبنای قضاوت حرفه‌ای حسابرس، دارای بیش‌ترین اهمیت در حسابرسی صورت‌های مالی دوره‌ی جاری بوده‌اند. این موضوع‌ها از بین موضوع‌های اطلاع‌رسانی شده به ارکان راهبری انتخاب می‌شوند.	- مربوط به حساب‌ها یا افشاهایی است که در بررسی صورت‌های مالی با اهمیت تلقی می‌شوند. - مستلزم اعمال قضاوت‌های چالش برانگیز، ذهنی یا پیچیده‌ی حسابرس هستند. موضوع‌های اساسی حسابرسی از بین موضوع‌هایی که طی فرآیند حسابرسی به کمیته‌ی حسابرسی اطلاع‌رسانی شده یا می‌بایست اطلاع‌رسانی شوند، انتخاب می‌شوند.	تعریف موضوع کلیدی یا اساسی حسابرسی
بر مبنای یک فرایند دو مرحله‌ای به وسیله (۱) شناسایی موضوع‌های اطلاع‌رسانی شده به ارکان راهبری که مستلزم توجه ویژه حسابرس هستند. (۲) از آن موضوع‌ها، شناسایی موضوع‌های بسیار مهم در حسابرسی به عنوان موضوع کلیدی حسابرسی	مشخصاً اشاره‌ای به این مورد نشده است.	بر مبنای یک فرایند دو مرحله‌ای به وسیله (۱) شناسایی موضوع‌های اطلاع‌رسانی شده به ارکان راهبری که مستلزم توجه ویژه حسابرس هستند. (۲) از آن موضوع‌ها، شناسایی موضوع‌های بسیار مهم در حسابرسی به عنوان موضوع کلیدی حسابرسی	بر مبنای لیست غیرقابل انعطاف از عواملی مانند ارزیابی حسابرس از ریسک تحریف با اهمیت شامل ریسک‌های قابل توجه	تعیین این که چه موضوعی به عنوان موضوع کلیدی یا اساسی است
تنها دوره‌ی جاری	مشخصاً اشاره‌ای به این مورد نشده است.	تنها دوره‌ی جاری	تنها دوره‌ی جاری، اگرچه می‌تواند به انتخاب حسابرس در برگزیده دوره‌های قبل نیز باشد.	دوره تحت پوشش
در توصیف موضوع کلیدی حسابرسی همواره باید ارجاع‌هایی به افشاهای انجام شده در صورت‌های مالی وجود داشته باشد و باید در برگزیده موارد زیر باشد: - چرا این موضوع به عنوان موضوع کلیدی در عملیات حسابرسی ارزیابی شده و شرحی نیز از ریسک‌های ارزیابی شده تحریف با اهمیت از جمله موضوع‌هایی که دارای بیش‌ترین تاثیر بر اقلام زیر بوده‌اند ارائه گردد: • راهبرد کلی • تخصیص منابع در حسابرسی • رهبری تلاش‌های انجام شده توسط گروه • نحوه‌ی بررسی اقلام مورد نظر در جریان حسابرسی • در صورت لزوم مشاهدات عمده ریسک‌های فوق اگر هیچ موضوع کلیدی حسابرسی وجود ندارد بیانیه‌ای در این خصوص ارائه گردد	گزارش حسابرس لازم است شامل: - توصیف ریسک‌های ارزیابی شده قابل‌ملاحظه از تحریف با اهمیت شامل ریسک‌های ارزیابی شده از تحریف با اهمیت به دلیل تقلب - خلاصه‌ای از پاسخ حسابرس به ریسک‌ها - در صورت لزوم مشاهدات عمده این ریسک‌ها بیان شوند. در صورت ارتباط با اطلاعات مربوط به ریسک ارزیابی شده تحریف با اهمیت لازم است ارجاع‌هایی شفاف نیز در گزارش حسابرس به افشاهای مربوطه در صورت‌های مالی داده شود.	در توصیف موضوع کلیدی حسابرسی همواره باید ارجاع‌هایی به افشاهای انجام شده در صورت‌های مالی وجود داشته باشد و باید بیانگر این باشند که: - چرا موضوع‌های مذکور جز با اهمیت‌ترین موضوع‌های حسابرسی و لذا موضوع‌های کلیدی حسابرسی تلقی شده‌اند. - با این موضوع‌ها به چه ترتیبی در عملیات حسابرسی برخورد شده است. اگر هیچ موضوع اساسی حسابرسی وجود ندارد بیانیه‌ای در این خصوص ارائه گردد.	برای هر موضوع اساسی حسابرسی باید: - شناسایی موضوع‌های اساسی حسابرسی - توصیف ملاحظه‌هایی که باعث شده است حسابرس این موضوع‌ها را اساسی معرفی کند، - توصیف نحوه‌ی برخورد با آن‌ها در جریان حسابرسی - ارجاع به حساب‌ها و افشاهای مربوطه در صورت‌های مالی اگر هیچ موضوع اساسی حسابرسی وجود ندارد بیانیه‌ای در این خصوص ارائه گردد.	الزام‌های اطلاع‌رسانی
- توضیحاتی درباره‌ی نحوه‌ی اعمال مفهوم اصل اهمیت در دسترسی و اجرای حسابرسی و آستانه حسابرسی اعمال شده - مروری بر دامنه حسابرسی از جمله توضیحاتی درباره‌ی: ۱- نحوه‌ی برخورد با هر مورد موضوع کلیدی حسابرسی ۲- تاثیر پذیری دامنه حسابرسی از به‌کارگیری اصل اهمیت	مشخصاً اشاره‌ای به این مورد نشده است	مشخصاً اشاره‌ای به این مورد نشده است	مستلزم افشای سایر شرکت‌های حسابداری شرکت‌کننده در حسابرسی در قالب فرم AP است که توسط شرکت‌های حسابداری عام ثبت شده نزد هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام ارائه و در وب سایت هیأت فوق نمایش داده می‌شود.	اطلاع‌رسانی درباره‌ی سایر برنامه‌ریزی‌ها، موضوع‌های قابل ملاحظه و موضوع‌های در بر گرفته شده

الزام‌های مستندسازی حسابرسی	اگر یک موضوع مهم: (۱) اطلاع‌رسانی شده بوده یا مستلزم اطلاع‌رسانی به کمیته‌ی حسابرسی بود (۲) مرتبط با حساب‌ها یا افشاهایی که در صورت‌های مالی با اهمیت هستند، حسابرس ملزم است مستند نماید به منظور تعیین این‌که چرا موضوع اساسی حسابرسی تعیین شده و یا این‌که چرا هیچ موضوع اساسی حسابرسی وجود ندارد	حسابرس ملزم است به مستند نمودن موضوع‌هایی که نیازمند توجه ویژه حسابرس (تعیین شده از بین موضوع‌های اطلاع‌رسانی شده به ارکان راهبری) بوده و دلیل برای تعیین حسابرس که چرا این موضوع جز موضوع‌های کلیدی حسابرسی تعیین شده و یا این‌که چرا موضوع کلیدی حسابرسی وجود ندارد.	حسابرس ملزم است به مستند نمودن موضوع‌هایی که نیازمند توجه ویژه حسابرس (تعیین شده از بین موضوع‌های اطلاع‌رسانی شده به ارکان راهبری) بوده و دلیل برای تعیین این‌که چرا موضوع جز موضوع‌های کلیدی حسابرسی تعیین شده و یا این‌که چرا موضوع کلیدی حسابرسی وجود ندارد.
شکل	الزام به ارائه‌ی بخش اظهارنظر نسبت به صورت‌های مالی در بخش ابتدایی گزارش حسابرس و به دنبال آن بخش مبنای صدور اظهارنظر	الزام به ارائه‌ی بخش اظهارنظر در بخش ابتدایی گزارش حسابرس و به دنبال آن بخش مبنای صدور اظهارنظر مگر این‌که قانون یا مقررات موقعیت متفاوتی را تعیین کرده باشند (تجویز نمایند)	الزام به ارائه‌ی بخش اظهارنظر در بخش ابتدایی گزارش حسابرس و به دنبال آن بخش مبنای صدور اظهارنظر مگر این‌که قانون یا مقررات موقعیت متفاوتی را تعیین کرده باشند (تجویز نمایند)
الزام‌های افشا استقلال	در بخش مبنای صدور اظهارنظر یک بیانیه لازم است که: - شرکت حسابداری ثبت شده نزد هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام - لازم است در ارتباط با شرکت و مطابق با قوانین اوراق بهادار فدرال آمریکا و قوانین و مقررات سازمان بورس و هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام استقلال خود را حفظ نماید.	لازم است بیانیه‌ای در خصوص استقلال حسابرس از سازمانی که در آن حسابرسی را اجرا کرده است قید گردد.	لازم است بیانیه‌ای در خصوص استقلال حسابرس از سازمانی که در آن حسابرسی را اجرا کرده است قید گردد.
توصیف مسئولیت‌های حسابرس	مستلزم عبارت چه ناشی از تقلب باشد چه ناشی از اشتباه در بیانیه توصیف‌کننده مسئولیت‌های حسابرس تحت استانداردهای هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام به منظور فراهم کردن اطمینان منطقی (معقولانه) از این‌که صورت‌های مالی عاری از تحریف با اهمیت هستند.	الزام به توصیف گسترده‌تر مسئولیت‌های مدیریتی و ارکان راهبری به‌علاوه مسئولیت حسابرس، شامل عبارت چه ناشی از تقلب یا اشتباه و ویژگی‌های کلیدی حسابرسی	الزام است توضیحاتی درباره‌ی میزان قابلیت حسابرس در ردیابی موارد غیر عادی از جمله تقلب ارائه گردد.
افشا دوره تصدی حسابرس	الزام به افشای دوره تصدی در گزارش حسابرس	الزام است افشاهای مربوط به تاریخ تعیین حسابرس، دوره‌ی بی‌وقفه عملیات حسابرسی از جمله تمدید دوره حسابرس سابق و یا تعیین مجدد حسابرسان قانونی یا شرکت‌های حسابرسی ارائه گردد.	الزامی وجود ندارد (در گزارش کمیته‌ی حسابرسی منتشر شده است)
افشای نام شریک مسئول	مستلزم نام شریک مسئول در فرم AP است. توسط شرکت‌های حسابداری عام ثبت شده نزد هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام ارائه می‌گردد. این اطلاعات در بخش جست‌وجوی حسابرس که موتور جست‌وجو در وب سایت هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام است قابل دسترسی می‌باشد.	لازم است نام شریک حسابرسی در گزارش حسابرس که برای مجموعه کامل صورت‌های مالی واحدهای تجاری ثبت شده انجام می‌گردد، ارائه شود. مگر این‌که در شرایط نادر افشای نام فوق تهدیدات امنیتی در برداشته باشد.	لازم است نام شریک حسابرسی در گزارش حسابرس که برای مجموعه کامل صورت‌های مالی واحدهای تجاری ثبت شده انجام می‌گردد، ارائه شود. مگر این‌که در شرایط نادر افشای نام فوق تهدیدات امنیتی در برداشته باشد.

در شرکت مورد بررسی قرار دادند. این مطالعه نشان می‌دهد که افشای موضوع‌های اساسی حسابرسی، احتمال سرمایه‌گذاری استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی را در شرکت کاهش می‌دهد چرا که این افشاها اطلاعات بیش‌تری را در اختیار سرمایه‌گذاران می‌گذارد. به همین ترتیب تحقیق کچلمیر، اشمیت و ولنتاین (۲۰۱۵) نیز گویای این است که در افشاهای موضوع اساسی حسابرسی اطلاعاتی وجود دارد، زیرا استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی افشای موضوع اساسی حسابرسی را در مورد تحریف با اهمیت به عنوان سلب مسئولیت حسابرس برای آن مورد می‌بینند. گرچه کاد و هج (۲۰۱۴) مستقیماً اقدام به بررسی الزام‌های افشای موضوع اساسی حسابرسی نکرده‌اند اما این موضوع را ارزیابی کرده‌اند که آیا افشای برآوردهای حسابداری توسط حسابرس بر ارتباط میان مدیران و حسابرسان

اثرگذار است یا خیر. نتیجه‌ی تحقیق آن‌ها بیان‌گر این است که چنان‌چه حسابرس ملزم به افشای اطلاعات مربوط به برآوردهای حسابداری باشد، مدیران احتمالاً اطلاعات کم‌تری در این خصوص در اختیار او قرار می‌دهند. گی و نگ (۲۰۱۵) در تحلیلی که از واکنش حسابرسان به الزام‌های افشای موضوع اساسی حسابرسی انجام دادند، این نکته را بررسی کرده‌اند که آیا میزان نظارت و کنترل اعمال شده توسط کمیته‌ی حسابرسی صاحب‌کار، بر تصمیم‌های مربوط به افشای موضوع‌های اساسی حسابرسی توسط حسابرس اثرگذار است یا خیر. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد در مواردی که کمیته‌ی حسابرسی نظارت و اعمال کنترل کم‌تری دارد، افشای موضوع اساسی حسابرسی به این معنی خواهد بود که کم‌تر احتمال دارد حسابرسان برآوردهای اغراق‌آمیز صاحب‌کاران خود را افشا کرده و احتمالاً بیش‌تر تمایل به

پذیرش این روش‌ها داشته باشند. هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام پس از صدور پیشنهاد خود در سال ۲۰۱۳ به احتمال افزایش مسئولیت حسابرس در نتیجه‌ی افشای موضوع اساسی حسابرسی اشاره کرد. می‌توان حداقل به چهار تحقیق که در این زمینه مستنداتی ارائه کرده‌اند، اشاره داشت. براسل و همکاران (۲۰۱۶) به این نتیجه رسیده‌اند که افشاهای موضوع اساسی حسابرسی نه تنها باعث افزایش احتمال پاسخ‌گویی حسابرسان هنگام کوتاهی در شناسایی تحریف با اهمیت نشده است بلکه باعث کاهش آن هم شده است. براون، میجر و پیچر (۲۰۱۵) از دانشجویان حقوق و هیأت منصفه‌ی دادگاه‌ها به عنوان مشارکت‌کنندگان استفاده کرده و به این نتیجه رسیده‌اند که اطلاعات موضوع اساسی حسابرسی در گزارش حسابرس باعث کاهش احتمال صدور رأی کوتاهی و قصور حسابرس توسط هر

دو گروه آزمون‌شونده شده است. گرچه تحقیق‌های مذکور حاکی از عدم تغییر یا حتی کاهش پاسخ‌گویی حسابرس در قبال افشاهای موضوع اساسی حسابرسی بوده است، اما یافته‌های بکوف، بویلن و گلدسن (۲۰۱۵) حاکی از این است که شناسایی موضوع اساسی حسابرسی در قالب یک گزارش بر مسئولیت پاسخ‌گویی حسابرس اثرگذار نیست و با این حال زمانی که همراه با موضوع اساسی حسابرسی، توضیح‌هایی درباره‌ی نحوه‌ی برخورد حسابرس با موضوع اساسی حسابرسی و اطلاعاتی درباره‌ی مفهوم «اطمینان معقول» ارائه شد، مسئولیت حسابرس در قبال کوتاهی، افزایش یافت. علاوه بر این نتایج تحقیق جیمبار، هانسن و اوزلانسکی (۲۰۱۶) نشان می‌دهد که نوع فضای مقررات‌گذاری (قاعده‌محور در برابر اصول‌محور) بر اثر گذاری افشای موضوع اساسی حسابرسی بر ارزیابی پاسخ‌گویی حسابرس تأثیر دارد. در این تحقیق، افشای موضوع اساسی حسابرسی با افزایش پاسخ‌گویی حسابرس مرتبط شناخته شده‌اند؛ اما این تنها در فضای مقررات‌گذاری قاعده‌محور مسیر است و نه در فضای اصول‌محور. این نتیجه بسیار جالب توجه است چرا که به این واقعیت اشاره دارد که ممکن است اثر افشای موضوع اساسی حسابرسی بر پاسخ‌گویی حسابرس در ایالات متحده

که بیش‌تر قاعده‌محور است با انگلستان و اروپا که بیش‌تر اصول‌محور هستند، تفاوت داشته باشد.

مورد دیگری که می‌توان به آن اشاره کرد این است که استاندارد جدید حسابرسان را ملزم می‌کند تا در گزارش خود، دوره‌ی تصدی را قید کنند تا به این ترتیب هزینه جست‌وجو برای سرمایه‌گذاران و سایر کاربران صورت‌های مالی را که به دنبال این قبیل اطلاعات هستند، کاهش دهد. با این حال، مطالعات متعددی درباره‌ی میحث دوره تصدی حسابرس انجام شده و تاکنون نتیجه‌ی قطعی بابت رابطه موجود میان این عامل و کیفیت حسابرسی مشاهده نشده است. به عنوان مثال، نتایج تحقیق جانسون، خورانا و رینولدز (۲۰۰۲)؛ مایرز، مایرز و اوامر (۲۰۰۳)؛ کارکلو و نگی (۲۰۰۴) و دیویس، سو و ترامپتیر (۲۰۰۹) بیان‌گر این هستند که یا هیچ‌گونه رابطه‌ای میان دوره‌ی تصدی حسابرس در شرکت صاحب‌کار با کیفیت حسابرسی وجود ندارد و یا کیفیت حسابرسی عملاً طی سال‌های اولیه حسابرسی پایین‌تر بوده و به مرور بهبود می‌یابد. هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام به این نکته اشاره دارد که با ارائه‌ی اطلاعات مذکور در گزارش حسابرس، ممکن است برخی سرمایه‌گذاران استنتاج اشتباهی از دوره‌ی تصدی حسابرس

در شرکت صاحب‌کار کنند، در حالی که هدف از ارائه‌ی این اطلاعات در گزارش حسابرس - افزودن مطالب به اطلاعاتی است که سرمایه‌گذاران قادر به بکارگیری آن‌ها هستند.» (۲)

خلاصه

همان‌طور که اشاره شد در سال‌های اخیر استانداردگذاران و مقررات‌گذاران در سراسر دنیا تلاش‌های زیادی را به منظور بهبود گزارش‌کنونی حسابرس آغاز کردند؛ تغییرات پیشنهاد شده در گزارش حسابرس جدید با هدف افزایش ارزش اطلاعاتی، مفید بودن و مربوط بودن گزارش حسابرس انجام شده است که این مهم از طریق تدوین استانداردهای جدید و همچنین تجدیدنظر در برخی از استانداردهای موجود توسط نهادهای استانداردگذار صورت گرفته است. در این مقاله به اقدام‌های صورت گرفته توسط هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های عام در خصوص ارتقای گزارش حسابرس با هدف شفافیت بیش‌تر پرداخته شد و هم‌چنین به طور خلاصه اقدام‌های این نهاد با برخی دیگر از نهادهای استانداردگذار و مقررات‌گذار در دنیا مورد مقایسه قرار گرفت و در انتها نیز به برخی از تحقیق‌هایی که در راستای تغییر گزارش حسابرس صورت گرفته است، اشاره شد. ■

منابع:

۱. رحمانی، حلیمه. (۱۳۹۲). گزارش حسابرس در انتظار دگردیسی بزرگ. مجله حسابداری، شماره ۲۵۷ مرداد ۱۳۹۲. صفحه ۴۹-۴۸.
2. Bradley P. Lawson, Vivian O'Hara, Angela Wheeler Spencer. 2017. Updates and Comparisons Regarding Changes to the Audit Reporting Model in the United States, United Kingdom, and European Union. The Journal of Corporate Accounting & Finance. Vol. 28, Issue 5, Pages 9-22.
3. Megan Zietsman, Jennifer Burns, Lisa Smith, and Sasha Pechenik, Deloitte & Touche LLP. (2017). PCAOB Adopts Changes to the Auditor's Report. Available at: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/us/Documents/audit/ASC/HU/2017/us-aers-headsup-pcaob-adopts-changes-to-the-auditors-report-062017.pdf>
4. IFAC (2015) "The New Auditor's Report: Greater Transparency In to The Financial Statement Audit", Exposure Draft, Available at: https://secure.viewer.zmags.com/static/production.zmags/800_pdf_f283ad28814df92fbc997a899bb48b04.
5. Reid, J. & Newman, S. (2015). SPECIAL GAAP REPORT 'The new Auditor's Report'. Available at: <http://gaap.com.au/wp-content/uploads/2016/03/Special-GAAP-Report-New-Auditors-Report-Apr-2015.pdf>.
6. Public Company Accounting Oversight Board., (2017). The Auditor's Report on an Audit of Financial Statements when the Auditor Expresses an Unqualified Opinion and Related Amendments to PCAOB Standards. PCAOB Release No. 2017-001, June 1, 2017.

چارچوب مفهومی تردید حرفه‌ای در حسابرسی

محمد رضا مهربان پور - مهناز آهنگری

ورزیده‌اند. به عنوان نمونه، انجمن حسابداران خبره آمریکا در پاسخ به پیش نویس لایحه کمیسیون آمریکا که در آن تردید حرفه‌ای به عنوان مهارتی اساسی محسوب می‌شود، تأکید می‌کند. از این رو، چگونگی اجرای تردید حرفه‌ای باید مورد ارزیابی قرار گیرد و اجزای رفتاری موجود در تردید حرفه‌ای مانند آن بخش از رفتار حسابرسان که تحت تأثیر جانب‌داری‌ها و الگوهای فردی قرار می‌گیرد، بررسی شود. به تازگی، رئیس هیات نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام نیز تأکید کرده است، اساس حسابرسی بخش عمومی «استقلال»^۸ و «تردید حرفه‌ای»^۷ است. (دتی،^۸ ۲۰۱۱).

چارچوبی برای تردید حرفه‌ای در حسابرسی

مفهوم تردید به‌طور منسجمی تعریف نشده است و دیدگاه‌های مختلف در ادبیات به تعاریف متفاوت انجامیده است (نلسون^۹، ۲۰۰۹). در حسابرسی، تردید مفهومی دوگانه است، نخست روشی که حسابرسان برای شناخت باید دنبال کند و مفهوم دوم بر وضعیت پرسش‌گری ذهن حسابرسان متمرکز است. در نگاره‌ی (۱) چارچوب کلی نشان داده شده است که متشکل از چهار خانه است. در هر خانه

مفهوم دوم به گرایش حسابرسان به ایجاد سؤال در موقعیت معینی از حسابرسی مربوط می‌شود و اساساً به اندازه‌گیری کمیت و کیفیت ذهن پرسش‌گر حسابرسان می‌پردازد. مدت زمانی است که تحقیقات مربوط به تردید حرفه‌ای در حال انجام است، اما با این حال به نظر می‌رسد که این تحقیقات تنها به بعد دوم این مفهوم گرایش دارد و تقریباً بعد اول را نادیده گرفته است. در این مقاله برای پرداختن به بعد اول، چارچوبی مفهومی از تردید حرفه‌ای ارائه می‌شود که در بهبود کیفیت حسابرسی مؤثر باشد.

مقدمه

افزایش به‌کارگیری تردید حرفه‌ای از سوی حسابرسان مسأله‌ی بسیار مهمی است که در حال حاضر حرفه‌ی حسابداری در سطح جهان توجه بسیار زیادی به آن دارد. حوزه‌های گسترده‌ای از جمله اتحادیه‌ی اروپا^۱ (۲۰۱۰)، هیات رویه‌های حسابرسی^۲ (۲۰۱۰، ۲۰۱۱)، سازمان تدوین‌کننده مقررات خدمات مالی و شورای گزارش‌گری مالی^۳ (۲۰۱۰)، انجمن حسابداران خبره آمریکا^۴ (۲۰۱۰) و به‌تازگی هیات استانداردهای حسابرسی و اعتباردهی^۵ (۲۰۱۱) بارها به این موضوع تأکید

مباحث ملی و بین‌المللی مربوط به «تردید حرفه‌ای در حسابرسی» هم از لحاظ عملی و هم از لحاظ نظری روند رو به رشدی را طی نموده است. محیط‌های داخلی و خارجی پیرامون حسابرسان مستقل، موجب تحلیل تردید حرفه‌ای و تضعیف اعتماد جامعه به حسابرسان شده است. مدت زیادی است که استانداردهای حرفه‌ای، به‌کارگیری سطحی مناسب از تردید را در کل فرآیند جمع‌آوری شواهد یعنی مراحل برنامه‌ریزی حسابرسی، روش‌های اجرای حسابرسی و ارزیابی شواهد حسابرسی، مورد تأکید قرار داده‌اند. انتظار می‌رود که حسابرسان بدانند که اساس تردید، «طرح سؤال» و «دارا بودن ذهنی پرسش‌گر» است. با این حال این موارد برای جلوگیری از آن‌دسته از شکست‌های حسابرسان ایجاد شده در نتیجه‌ی عدم کاربرد تردید کافی، کفایت نمی‌کند. تردید حرفه‌ای در حسابرسی مفهومی دوگانه است که از دو بعد معرفتی و روانشناختی تشکیل شده است. مفهوم اول به روش شناخت مربوط می‌شود و اساساً به این می‌پردازد که حسابرسان باید چه رویکردی را قبل از طراحی فرآیند حسابرسی برگزینند.

یکی از انواع معرفت حسابرس ارائه شده که طبیعت دوگانه‌ی تردید حرفه‌ای را به‌نگاره دو محور معرفتی نشان می‌دهد. هر خانه بیانگر این است که حسابرس تا چه میزان قادر است، تردید حرفه‌ای را در فرآیند جمع‌آوری شواهد به‌کارگیر گیرد. در بخش بعدی، هر کدام از محورها توضیح داده خواهد شد.

اولین محور معرفتی: روش شناخت^{۱۰}

در توضیحات مقدماتی و صریح از فلسفه‌ی علم (چالمرز^{۱۱} ۱۹۹۹، سالمن^{۱۲} ۱۹۶۷) این‌گونه بیان می‌شود که دو روش شناخت وجود دارد، که ضرورتاً هر دو روش متعلق به شیوه‌ی استقرا بوده و هر کدام زیربنایی را برای نتیجه‌گیری راجع به شواهد، ایجاد می‌کند. این دو روش شناخت عبارتند از تأیید^{۱۳} و ابطال^{۱۴} (کوین و اولیان^{۱۵} ۱۹۷۰، سالمن ۱۹۶۷). کار شناخت برای حسابرسان در مقایسه با دانشمندان از دقت بسیار کم‌تری برخوردار است، زیرا حسابرسان نه تنها با انواع مختلفی از پدیده‌های انسانی و هنجارهای اجتماعی سروکار دارند بلکه باید کار خود را تحت محدودیت‌های زمانی خاص به انجام برسانند. وجه اشتراک کار دانشمندان و حسابرسان این است که مباحث و نتیجه‌گیری‌های هر دوی آن‌ها بر اساس شواهد است؛ هر دو در زمینه‌ی معرفتی مشابهی قرار دارند. با به عاریه گرفتن تفکرات و روش‌های شناختی زیر بنایی از فلسفه علم می‌توان قدرت تجزیه و تحلیل معرفتی درک حسابرسان از تردید حرفه‌ای را افزایش داد (توبا، ۲۰۱۱).

رویکرد مثبت^{۱۶}: تأیید^{۱۷}

در این رویکرد تردید حرفه‌ای به‌این معناست که «حسابرس چه‌گونه می‌تواند گزاره‌ای را اثبات کند». رویکرد مثبت، جمع‌آوری شواهد کافی و قابل قبول جهت اثبات ادعاهای موجود در

نگاره (۱): چارچوب تردید در حسابرسی

		روش‌های شناخت	
		رویکرد منفی (ابطال)	رویکرد مثبت (اثبات)
ذهن پرسش‌گر	بی طرفی	۲	۱
	شک احتمالی	۴	۳

اثبات گزاره توسط این شواهد بیش‌تر خواهد شد. بنابراین، حسابرسان معمولاً ادعای معینی را با افزودن به میزان شواهد مثبت، به اثبات می‌رسانند. هرچه که شواهد مثبت بیشتر باشد، نتیجه‌ی گرفته شده احتمال بالاتری خواهد داشت. شواهد مثبت از منابع مختلفی جمع‌آوری می‌شوند و سرانجام به اثبات ادعا منجر می‌شود. از نظر تاریخی، باکن^{۱۸} (۱۵۶۱-۱۶۲۶)، تجربه‌گرایی انگلیسی که نظریه‌پردازی انتزاعی قرون وسطی را به‌شدت مورد انتقاد قرار داد، وی اولین کسی بود که به روش استقرایی به‌عنوان راهی برای شناخت اشاره کرد (وودهاوس^{۱۹} ۲۰۰۶). باکن به مسأله‌ی اصلی معرفتی ما پرداخته و استعداد بشر در تأیید شواهد مثبت را

صورهای مالی است. هر ادعا بیانگر دیدگاه مدیریت است، و همواره مثبت و تصدیق‌آمیز است و هرگونه شواهدی که از آن حمایت مثبت می‌کند را اثبات می‌نماید. البته، یک بخش از شواهد مثبت نمی‌تواند اثبات‌کننده‌ی ادعا باشد، اما هر بخش بر صحت و اعتبار آن می‌افزاید (کوین و اولیان ۱۹۷۰). حسابرس هر قدر بتواند شواهد مثبتی بیش‌تری را جمع‌آوری کند، قدرت اثبات ادعاها نیز بیش‌تر خواهد شد. این رویکرد مثبت (که در این‌جا اثبات خوانده می‌شود) استقرایی است. استقرا روش اثبات ادعایی کلی از وقایع مربوط، نمونه‌های مشاهده شده یا شواهد مثبت است. اثبات بر این ایده استوار است که با اضافه شدن هر بخش به شواهد، قدرت

این گونه بیان می کند:

«خطای عجیب و همیشگی هوش بشر این است که با شواهد مثبت بیشتر برانگیخته می شود تا شواهد منفی؛ در حالی که باید نسبت به هر دو به یک اندازه خود را بی تفاوت نگه دارد. در واقع، در ایجاد هرگونه اصل بدیهی، موضع منفی مؤثرتر است.»

هرچند استقرا به طور گسترده ای پذیرفته شده است، اما شامل یکی از مشکلات (روانشناختی) بشر است، به این گونه که "انسان زمانی که سعی در جمع آوری اطلاعات دارد، بیش تر به دنبال اطلاعاتی است که به طور بالقوه تأییدکننده ی باور موجود است تا اطلاعاتی که آن باور را رد می کند" (گیلوویچ^{۲۰}، ۱۹۹۱). ادبیات دانشگاهی حسابرسی (والر و فلیکس^{۲۱}، ۱۹۸۴،

چرچ^{۲۲}، ۱۹۹۰؛ گوریال و همکاران^{۲۳}، ۲۰۱۱) حاکی از آن است که حسابرسان نسبت به شواهد، رویکرد تأییدکنندگی از خود نشان می دهند و مهم تر از آن این است که این استعداد تأییدکنندگی باعث تضعیف تردید حرفه ای و کاهش کارایی حسابرسی می شود. بامبر و همکاران^{۲۴} (۱۹۹۷) از این فراتر رفته و به روشنی بیان می کنند که "به نظر می رسد وجود این استعداد تأییدکنندگی در حسابرسان، در تضاد با استانداردهای حرفه ای است."

در رویکرد اثبات در حسابرسی فرض بر این است "ضرورتاً تضاد منافی میان حسابرس و مدیریت واحد مورد رسیدگی وجود ندارد" (ماوتز و شرف^{۲۵}، ۱۹۶۱). این فرض (که در اینجا به آن فرض ماوتز^{۲۶} گفته می شود) حاکی از آن است که حسابرس و مدیر هر دو به نتیجه یکسانی علاقه دارند و آن هم ارائه ی منصفانه صورت های مالی است (ماوتز^{۲۷}، ۱۹۵۸). طبق فرض ماوتز، مدیریت مسئول نشان دادن نوع و عملیات واحد تجاری طی گزارش هایی است که مطابق با چارچوب گزارشگری مالی باشد. مدیریت به طور مستقیم یا تلویحاً در صورت های مالی

راجع به شناخت، اندازه گیری و ارائه ی اطلاعات، ادعاهایی ارائه می کند و حسابرسان به جمع آوری شواهد جهت اثبات این ادعاها می پردازند. هدف درک حسابرس اساساً براین است که در جستجوی شواهدی باشد که ادعای معینی را ثابت کند، نه شواهدی که آن را نفی کند. این نگرش اثبات کنندگی با شواهد مثبت ارائه شده توسط مدیریت همراه شده و باعث تضعیف تردید حسابرس در طی فرآیند جمع آوری شواهد می شود و این امر تاحدی توضیح می دهد که چرا حسابرسان در گذشته اغلب به شواهدی که مدیر ارائه می داده، قناعت می کردند. این نشانگر آن است که تردید در حسابرسی علاوه بر وجهی عملی^{۲۸} دارای وجهی ساختاری^{۲۹} نیز است (توبا، ۲۰۱۱).

❖ رویکرد منفی^{۳۰}: ابطال^{۳۱}

اگر حسابرس خود را تنها به اثبات محدود کند، احتمال دارد که استعداد تأیید شواهد را از خود نشان دهد و از خود برای نادیده گرفتن نمونه ها و نشانه های منفی، تمایل بروز دهد. یکی

دیگر از رویکردهای ممکن در اثبات، رویکرد منفی (ابطال) یا رویکرد «ضد شاهدآوری»^{۳۲} است. پوپر^{۳۳} (۱۹۶۸) یکی از طرفداران ابطال به عنوان قوی ترین روش اثبات است.

در رویکرد ابطال بر قدرت شواهد منفی بیش از شواهد مثبت در طی فرآیند اثبات تأکید می شود. به عبارتی دیگر، در رویکرد منفی تأکید بر این است که نفی قدرت مندتر از تأیید است. برخلاف رویکرد مثبت (اثبات)، در رویکرد منفی (ابطال) پیش فرض این است که «همیشه به طور بالقوه بین حسابرس و مدیریت واحد تجاری مورد رسیدگی تضاد منافع وجود دارد» (ربرتسن^{۳۴}، ۱۹۷۹، در این جا به آن به عنوان «فرض ربرتسن»^{۳۵} اشاره می شود). در این رویکرد حسابرس از پیش، رویه هایی را برای جست و جوی هرگونه تحریف بااهمیت ناشی از اشتباه، تقلب و یا حتی اعمال غیرقانونی طراحی می کند. به نظر می رسد که حسابرسان در حال پی بردن به اهمیت اتخاذ این دیدگاه هستند، هرچند ممکن است بسیاری هنوز فرض ماوتز را ترجیح

دهند. در رویکرد منفی اثبات، تأکید بر این است که گزاره‌ای را می‌توان با وجود تنها شواهد منفی بااهمیت رد کرد. رویکرد منفی به دنبال شواهد مثبت مورد نیاز حسابرس جهت ایجاد نظر خود نیست، هر چند تقریباً تمامی فرآیندهای حسابرسی هدف دوجانبه‌ای را دنبال می‌کنند. رویکرد منفی، خود چگونگی بررسی شواهد منفی را تعیین نمی‌کند اما حسابرس را تشویق می‌کند تا از ابتدای مرحله برنامه‌ریزی حسابرسی، به‌طور فعالانه شواهد منفی را بیش‌تر از شواهد مثبت جست و جو کرده و به آن بیش‌تر توجه کند. طبق این رویکرد، گزاره‌ی مثبت با گزاره‌ی جایگزین می‌شود که به صورت منفی بیان می‌شود. به طور عینی‌تر، گزاره‌ی عمومی که بیان می‌کند: «صورت‌های مالی، به‌طور منصفانه ارائه‌دهنده‌ی وضعیت مالی، نتایج عملیات و تغییرات در وضعیت مالی شرکت تجاری تحت رسیدگی هستند» معادل این گزاره در نظر گرفته می‌شود: «صورت‌های مالی عاری از هرگونه تحریف با اهمیت هستند». برای نمونه، این گزاره‌ی وابسته که «مبالغ و افشائات حساب‌های دریافتنی به‌طور منصفانه ارائه شده‌اند» را می‌توان معادل این گزاره در نظر گرفت که: «مبالغ و افشائات مربوط به حساب‌های دریافتی عاری از هرگونه تحریف بااهمیت است.»

در رویکرد منفی، حسابرسان به کشف هرگونه تحریف بااهمیت در طی فرآیند جمع‌آوری شواهد ملزم هستند (شواهد منفی)، شروع از مرحله ابتدایی (برنامه‌ریزی حسابرسی) و ادامه تا مراحل در حال تکوین (اجرای آزمون‌های حسابرسی) و خاتمه در مرحله پایانی (ارزیابی شواهد جمع‌آوری شده). اگر حسابرس شواهد منفی بااهمیتی را به‌دست بیاورد، می‌تواند نتیجه بگیرد که گزاره صادق نیست. صرف نظر از تلاش حسابرس، نیافتن هیچ‌گونه تحریف

بااهمیت، برابر است با اثبات ادعاهای مدیریت. به بیانی دیگر، نیافتن هرگونه شواهد منفی و هرگونه تحریف بااهمیت در طی مراحل جمع‌آوری شواهد، مدرکی را برای اثبات گزاره‌ی بیان شده به نگاره‌ی منفی فراهم می‌کند و سرانجام حسابرس می‌پذیرد که گزاره‌ی اصلی از نظر مفهوم معرفتی صادق است. در رویکرد منفی تلاش بر اثربخشی بیش‌تر حسابرسان است، اما کارآمدی آن برای حسابرس کم‌تر و هزینه‌ی آن برای صاحبکار بیش‌تر است. انتظار می‌رود باوری که بر مبنای ابطال قرار دارد قوی‌تر از باوری باشد که اساس آن تأیید است، همان‌گونه که فووکاوا و مک^{۳۶} (۲۰۱۰) نیز تاحدودی از این گفته حمایت کرده‌اند، اما این رویکرد در شرایطی که اقامه‌ی دعوی علیه تخلف مدیریت به ندرت اتفاق می‌افتد، شاید مطلوب نباشد.

◀ دومین محور معرفتی:^{۳۷} پرسش‌گری ذهن^{۳۸}

دومین محور، نگرش حسابرس نسبت به ایجاد پرسش است. در این زمینه دو دیدگاه وجود دارد: دیدگاه بی‌طرفانه^{۳۹} و دیدگاه شک احتمالی^{۴۰} که به میزان پرسش‌گری ذهن بستگی دارد. دیدگاه بی‌طرفانه دیدگاهی سنتی و مورد حمایت استانداردهای عمومی پذیرفته شده حسابرسی است. به‌علاوه، این دیدگاه مورد انتظار مدیران از حسابرسان است. دیدگاه شک احتمالی جدیدتر است و هنوز به‌طور بنیادی مورد حمایت قرار نگرفته است. با این حال، باوجود مخالفت‌های شدید، به نظر می‌رسد که رویه‌ی حسابرسان در حال حرکت به سمت این دیدگاه می‌باشد.

◀ دیدگاه تردید حرفه‌ای بی‌طرفانه
دیدگاه بی‌طرفانه که بعدها «مفهوم تردید حرفه‌ای بی‌طرف»^{۴۱} خوانده شد (پنل^{۴۲}، ۲۰۰۰)، نگرشی است که حسابرس نباید فرض را بدون هیچ

شکی بر صداقت مدیریت بگذارد و نیز نباید به کلی آن را رد کند، بلکه باید بی‌طرفی خود را نسبت به آن مسأله حفظ کند. این دیدگاه که به‌طور نمادین به آن «تردید درست»^{۴۳} یا «تردید معقول»^{۴۴} گفته می‌شود بنیاد و اساس تحقیقات تجربی پیرامون ارزیابی شواهد حسابرسی بود (هاینس^{۴۵} ۱۹۹۹). این دیدگاه تأکید می‌کند که حسابرس نباید بدون هیچ شکی، فرض را بر صداقت مدیریت بگذارد اما باید نسبت به صداقت مدیریت دیدگاهی عاری از جانبداری اتخاذ کند. مقبولیت دیدگاه بی‌طرفانه در رویه‌ی فعلی حسابرسی کاهش یافته است.

تا به حال تردید حرفه‌ای در قالب صداقت و یا عدم صداقت مدیریت بحث شده است. روش رایج مباحث مربوط به تردید تا به حال این‌گونه بوده است، بنابراین به سختی می‌توان مبحثی را یافت که این دیدگاه را نداشته باشد. حسابرسی صورت‌های مالی که بر اساس فرض عدم صداقت قرار داشته باشد عملی نیست و این فرض در تضاد با فرهنگ حسابرسی، مورد قبول حرفه‌ی حسابرسی قرار دارد. بنابراین، جای سوال است که آیا در مباحث مربوط به تردید حرفه‌ای توجه به این دیدگاه اهمیت دارد؟

◀ دیدگاه شک احتمالی در تردید حرفه‌ای

شکست‌های حسابرسان حاکی از آن است که نگرشی که اساس آن دیدگاه بی‌طرفانه باشد، کافی نیست. مهم نیست که حسابرسان چه میزان تردید حرفه‌ای به کار گرفته‌اند، مهم این است که نقشه‌ی بسیار پیچیده و ماهرانه‌ی مدیریت برای گزارشگری مالی متقلبانه موفقیت‌آمیز بوده است. این واقعیت نشان‌گر آن است که اساس نگرش حسابرس باید از «دیدگاه بی‌طرفانه» به دیدگاه دیگری تغییر پیدا کند که آن

دیدگاه، دیدگاه شک احتمالی است. بل و همکاران^{۴۶} (۲۰۰۵) و نلسون (۲۰۰۹) در شناخت این دیدگاه جدید در تردید حرفه‌ای سهیم بوده‌اند. در دیدگاه شک احتمالی تأکید بر این است که حسابرس باید رویکرد پیش‌تازانه‌ای نسبت به شواهد حسابرسی (به‌خصوص شواهد منفی) داشته باشد و همیشه به خاطر داشته باشد که انگیزه مدیریت برای تحریف عمدی مبالغ و موارد افشا همواره محتمل است. با وجود این که چنین نگرشی همراه با تردید در هر موقعیت حسابرسی ضروری است، اما ممکن است گاهی مدیریت با این موضع شدیداً مخالفت کند، همان گونه که نلسون (۲۰۰۹) نیز خاطر نشان کرده است.

حسابرسان را نمی‌توان مسئول عدم کشف تحریفات بااهمیت ناشی از هرگونه تقلب یا اعمال غیرقانونی دانست. کشف تقلب‌ها و سایر نقشه‌های پیچیده مثل خرید و فروش‌های هم‌زمان^{۴۷} بسیار دشوار است. دیدگاه شک احتمالی به این معنی نیست که باید ساختار حسابرسی صورت‌های مالی انجام شده را طبق استانداردهای عمومی پذیرفته شده حسابرسی به‌نگاره‌ی حسابرسی قانونی تغییر داد. تأکید بر تردید حرفه‌ای در حسابرسی صورت‌های مالی انجام شده طبق استانداردهای عمومی پذیرفته شده حسابرسی، حسابرسان را به‌کارگیری تردید در سطح قانونی ملزم نمی‌کند، اما به‌کارگیری تردید در سطحی مؤثر و سودمند را ضروری می‌سازد تا رویکرد حسابرسی مبتنی بر ریسک به نگاره کامل‌تر و جدی‌تری به اجرا در بیاید.

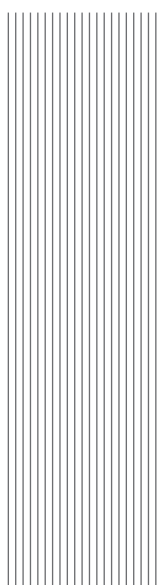
بررسی هریک از حالات چارچوب

انجام حسابرسی صورت‌های مالی طبق استانداردهای عمومی پذیرفته شده‌ی حسابرسی، با بررسی مستمر نهادهای نظارتی، اقامه دعوی مداوم

علیه مؤسسات حسابرسی و بی اعتمادی اجتماعی نسبت به عملکرد حسابرسان مستقل، بهبود یافته است، اما حساسیت و توجه خود را نسبت به تردید حرفه‌ای از دست داده‌است. تردید حرفه‌ای دارای وجهی ساختاری است که پرداختن به آن دشوار است و در آن کار حسابرس بر مبنای اعتماد متقابل میان مدیریت و حسابرس مستقل و تلاش متقابل آن‌ها جهت دستیابی به ارائه‌ی منصفانه صورت‌های مالی قرار دارد. عبارت «تردید سالم»^{۴۸} بیان می‌کند که موضوع تردید چه‌قدر در تئوری نیز مانند عمل، بیمار است. مباحث تردید حرفه‌ای را نمی‌توان تنها برحسب ذهن پرسش‌گر حسابرس قرار داد، زیرا چند و چون ذهن پرسش‌گر حسابرس از روش شناخت وی تأثیر می‌پذیرد. در بخش قبل برای چارچوب تردید در حسابرسی چهار حالت پیشنهاد شد (خانه‌های یک تا چهار) که نشان‌دهنده‌ی سطوح مختلفی از اثر بخشی و کارایی حسابرسی بودند. هر یک از حالات را در ادامه توضیح خواهیم داد.

حالت یک: رویکرد مثبت با دیدگاه بی‌طرفانه

حالت یک، رویکرد مثبت (اثباتی) همراه با دیدگاه تردید حرفه‌ای بی‌طرفانه را معرفی می‌کند که فرض ماوتز پیش فرض آن قرار دارد. به نظر می‌رسد که چارچوب روش‌های حسابرسی سنتی قبل از معرفی رویکرد حسابرسی مبتنی بر ریسک، به حالت یک تعلق دارد. مدیران نیز مانند حسابرسان به این چارچوب (رویکرد اثباتی) علاقه‌مند هستند. بالعکس، ممکن است گفته شود که مدیران چندان علاقه‌ای به تردید حسابرسان ندارند. بل و همکاران (۱۹۹۷) شواهدی تجربی ارائه کرده‌اند که نشان می‌دهد بین تردید حسابرس و رضایت صاحبکار همبستگی منفی چشم‌گیری وجود دارد. حسابرس مجاز است فرض کند که مدیریت صادق است

و به اظهارات وی تکیه کند، به‌شرطی که دقتی معقول را به‌کارگیرد. اگر چیزی وجود دارد که ایجاد شک می‌کند، حسابرس باید تا آخر آن را بررسی کند، اما اگر چنین چیزی وجود ندارد، حسابرس تنها ملزم به دقت و محتاط بودن در سطحی منطقی است. اما امکان دارد دیدگاه تردید حرفه‌ای بی‌طرفانه به همراه مثبت بودن شواهد، باعث تضعیف تردید حرفه‌ای قابل اعمال توسط حسابرس شود.

در حسابرسی صورت‌های مالی، حسابرس مبالغ و موارد افشای موجود در صورت‌های مالی را اثبات می‌کند. در استانداردهای عمومی پذیرفته‌شده حسابرسی، چارچوب عمومی اثباتی قید شده است که به آن «آزمون‌های بنیادی»^{۴۹} گفته می‌شود و شامل: الف) آزمون‌های جزئیات معاملات و مانده حساب‌ها و ب) بررسی تحلیلی نسبت‌ها، روندها و نتایج به‌دست آمده از بررسی تغییرات غیرعادی و موارد سؤال برانگیز است. در این مرحله موضع ریسک کاملاً محدود بود، صرف نظر از این که موضع برآورد ریسک حداقل به‌مدت ۱۰۰ سال در حسابرسی صورت‌های مالی رایج بوده است (بل و همکاران ۲۰۰۵). ریسک نسبی، میزان احتمال ارائه‌ی نامناسب یکی از اقلام صورت‌های مالی در مقایسه با احتمال نامناسب بودن ارائه‌ی سایر اقلام، تنها مفهومی بود که به صراحت به حسابرس مربوط می‌شد. آگاهی حسابرسان نسبت به ریسک تنها به همان سطح محدود بود و به ریسک کلی صورت‌های مالی یا سایر مراحل ریسک حسابرسی بسط داده نشد.

به‌تدریج و بنا به ضرورت، رویکرد ارائه شده در حالت یک تضعیف شد و به مبنایی منطقی جهت اظهار نظر درمورد صورت‌های مالی تبدیل گردید. نقشه‌های گزارشگری مالی متقابلانه ماهرانه‌تر و پیچیده‌تر شد و اغلب کار به تبانی با شخص سوم کشیده می‌شد. این پدیده‌ها،

خود از ریسک صاحبکار، اظهار نظر منفی ارائه می‌دهند. در حالت دو، حسابرسان ترغیب می‌شوند تا سطح بالاتری از تردید حرفه‌ای را اعمال کنند تا بتوانند علائم تقلب را شناسایی کرده و سپس در هنگام برخورد با خطر، آن را پیگیری کنند. تردید حرفه‌ای آن‌ها به این سطح، محدود می‌شود. اصل موضوع، توانایی حسابرس در شناسایی صریح ادعای منفی (گزاره) در موقعیتی معین با هر سطحی از ریسک است. رفتارهایی از جمله، «جست و جوی شواهد متقاعدکننده‌تر»^{۵۲}، «وقفه در قضاوت»^{۵۳} و «جست‌وجوی آگاهی» (هارت^{۵۴} ۲۰۱۰) منعکس‌کننده تردید بیش‌تر در رفتار حسابرسان است (هرچند این‌گونه رفتارها در حالت یک نیز قابل تصور است).

رویکرد حسابرسی مبتنی بر ریسک نشانه‌ای استراتژیک از تغییر چارچوب بنیادین در حسابرسی صورت‌های مالی طبق استانداردهای عمومی پذیرفته شده حسابرسی است. با این حال، زمانی که این رویکرد تحت حالت دو به کار گرفته شود، اثر بخشی بیش‌تری نخواهد داشت، زیرا بنیادهای استانداردهای حسابرسی شماره‌ی ۵۳،^{۵۵} شناسایی صریح هرگونه ادعای منفی را به شرطی مجاز دانسته است که محیط، نشان‌گر ریسکی بالا در گزارشگری مالی متقلبانه باشد. هاکنبراک^{۵۶} (۱۹۹۳) در تحقیق خود نشان می‌دهد که ارزیابی ریسک ممکن است، میزان تردید حرفه‌ای را تحت تأثیر قرار دهد. گزارش کمیته‌ی بررسی خاص^{۵۷} (۲۰۰۳)، در خصوص شکست حسابرسی ورلدکام، رویکرد حسابرسی مبتنی بر ریسک را مورد انتقاد قرار داد. به هر حال چیزی که باید مورد انتقاد قرار بگیرد، خود رویکرد حسابرسی مبتنی بر ریسک نیست، بلکه نوع به‌کارگیری آن است، یعنی زمانی که (۱) ارزیابی حسابرس از ریسک کنترل صاحبکار و ریسک کسب و کار صاحبکار ناکافی باشد، و

اساس آن را ارزیابی ریسک کسب و کار مرتبط با صنعت و عملیات صاحبکار، ریسک کنترل صاحبکار، و ریسک ذاتی صورت‌های مالی و افشائیات ارائه شده توسط صاحبکار تشکیل می‌دهد. رویکرد حسابرسی مبتنی بر ریسک با جابه‌جایی چارچوب تردید، از حالت یک به حالت دو، باعث آگاهی بیش‌تر حسابرسان نسبت به کشف تحریفات بااهمیت شد. در مرحله‌ی آغازین، حسابرس «میزانی مناسب از تردید حرفه‌ای را به‌کار می‌گیرد تا بتواند اطمینانی معقول کسب نماید که اشتباهات یا بی‌نظمی‌های بااهمیت را کشف خواهد کرد» (والاس^{۵۱} ۱۹۹۱) و سپس این سطح از تردید اولیه را وارد مراحل برنامه‌ریزی و اجرای حسابرسی می‌کند. به نظر می‌رسد که حسابرسی صورت‌های مالی طبق استانداردهای عمومی پذیرفته شده حسابرسی فعلی، متعلق به حالت دوم است. طبق چارچوب تردید نشان داده شده در حالت دو، حسابرسان اساساً در همان موضع اثبات (تأیید) باقی می‌مانند، اما در عین حال، نسبت به ریسک (درونی و بیرونی) صاحبکار حساس‌تر شده و بسته به ارزیابی

که شروع آن‌ها غالباً از دهه‌ی ۱۹۷۰ بود، از میزان تردید حرفه‌ای مورد انتظار در حالت یک، پیشی گرفتند. به عبارتی دیگر، تردید حرفه‌ای تضعیف شد یا مورد سازش قرار گرفت، و در نتیجه ریسک حسابرسی افزایش یافت. از این رو، حرفه‌ی حسابداری به تدریج از این چارچوب سنتی جدا شد و به چارچوبی روی آورد که توجه بیش‌تری به ریسک داشت. همچنین، علاقه‌ی متخصصان حسابداری به کشف تحریفات بااهمیت افزایش یافت در حالی که رویکرد اثباتی را نیز حفظ کردند.

◀ حالت دو: رویکرد منفی همراه با دیدگاه تردید حرفه‌ای بی‌طرفانه

رویکرد اثباتی سنتی ارائه شده در حالت یک، تأثیر کافی در کاهش ریسک حسابرسی نداشت. رویکردی با نام «رویکرد حسابرسی مبتنی بر ریسک»^{۵۰} توسط بنیادهای استانداردهای حسابرسی شماره ۳۹ (۱۹۸۱) معرفی شد که برای به‌کارگیری اثربخش و کارای منابع حسابرسی در راستای کشف هرگونه تحریف بااهمیت طراحی شده بود و

۲) حسابرس موفق نشود تا هیات مدیره را از محدودیت‌های مدیر در فرآیندهای حسابرسی، مطلع نماید. به‌طور خلاصه، چارچوب حالت دو، به حسابرس اجازه می‌دهد که در موضع اثبات ادعاهای مثبت باقی بماند و معمولاً ادعاهای منفی را به دقت بررسی نکند. از این نظر، رویکرد حسابرسی مبتنی بر ریسک چندان موفق نبوده است، زیرا به‌طور کامل به‌کارگرفته نمی‌شود. ممکن است، حسابرس در شناسایی صریح ادعاهای منفی به‌خصوص در مرحله‌ی برنامه‌ریزی حسابرسی، راحت نباشد یا از انجام آن امتناع کند.

◀ حالت سه: رویکرد مثبت با دیدگاه شک احتمالی

شواهدی که با رویکرد مثبت جمع‌آوری شده‌اند، دارای قدرتی متفاوت هستند که به این موضوع بستگی دارد که حسابرس نسبت به صداقت مدیریت، دیدگاه بی‌طرفانه یا دیدگاه شک احتمالی را اتخاذ کرده باشد. در حال حاضر، در بیانیه‌ی استاندارد حسابرسی، دیدگاه بی‌طرفانه قید شده است. اثربخشی رویکرد حسابرسی مبتنی بر ریسک، تابع محدودیت‌های اعمال شده از سوی چارچوب تردید حرفه‌ای (حالت یک) است، زیرا رویکرد حسابرسی مبتنی بر ریسک به خودی خود طرفدار دیدگاه شک احتمالی است. تکرار گزارش‌های مالی متقلبانه و سایر سوء مدیریت‌ها در شرکت‌های سهامی عام، این سؤال را بوجود آورد که آیا مسأله‌ی واقعی، صداقت یا عدم صداقت مدیریت است. دانستن این که ممکن است مدیر برای تحریف صورت‌های مالی انگیزه داشته باشد، باید حرفه‌ی حسابرسی را ترغیب کند تا چارچوب تردید حرفه‌ای خود را از «دیدگاه بی‌طرفانه» به «دیدگاه شک احتمالی» تغییر دهد. پیشنهادات مبنی بر تغییر دیدگاه بی‌طرفانه در تردید حرفه‌ای حسابرس، هم‌راستا با حالت

سوم است، حالتی که در آن حسابرس مجاز به اثبات مبلغ و موارد افشای صورت‌های مالی بر مبنای دیدگاه شک احتمالی هستند. با این حال، حالت سه فرضی است زیرا دیدگاه شک احتمالی در حال حاضر توسط بیانیه‌های استانداردهای حسابرسی به‌کار گرفته نمی‌شود.

◀ حالت چهار: رویکرد منفی با دیدگاه شک احتمالی

حالت چهار نیز فرضی است. تا به حال در هیچ‌یک از رویکردهای شواهد حسابرسی، در اثبات گزاره‌ی اصلی، ادعای منفی فرض قرار داده نشده است. با این حال، در حالت چهار، برخلاف سه رویکرد اول، حسابرس ملزم به شناسایی پیش‌تازانه و صریح گزاره‌های منفی در آغاز مرحله‌ی برنامه‌ریزی حسابرسی است. به عبارتی دیگر، حسابرس بر مبنای ارزیابی گسترده و آگاهانه از ریسک کسب و کار صاحبکار (داخلی و خارجی) برنامه‌ای را طراحی می‌کند که کشف تحریفات بااهمیت را هدف گرفته است. حسابرس چه در مرحله‌ی جمع‌آوری و چه در مرحله‌ی ارزیابی شواهد، توجه

خود را خصوصاً به آن دسته از نشانه‌های منفی معطوف می‌کند که می‌تواند به هرگونه تحریف بااهمیت منجر شود. در نهایت حسابرس از طریق رد یا اثبات گزاره‌های منفی بر اساس شواهد، تعیین می‌کند که آیا ریسک حسابرسی شواهد از سطح قابل قبولی برخوردار است یا خیر. حسابرسی صورت‌های مالی طبق استانداردهای عمومی پذیرفته شده حسابرسی تقلب را پیش‌بینی نمی‌کند. اگر حسابرس به وجود تقلب مشکوک شود، هیچ‌گونه تعهدی را نمی‌پذیرد. اما اگر حسابرس تعهد را بپذیرد، باید تعیین کند که آیا این تقلب می‌توانسته منجر به هرگونه تحریف بااهمیت شده باشد یا خیر. حرفه‌ی حسابرسی تشخیص داده است که اغلب رسوایی‌های شرکت‌های سهامی و یا تقلبات مدیران تا زمانی که واحد تجاری دچار آسیبی جبران‌ناپذیر یا ورشکستی نشده، پنهان باقی‌مانده است. پیشینه‌ی حسابرسان مستقل حاکی از آن است که تجربه‌ی برخورد با انواع مختلف طرح‌های تقلب لزوماً حسابرس را به‌طور کافی برای شناسایی سایر این طرح‌ها آماده نمی‌سازد. هیچ‌گونه رویکردی وجود

ندارد که دستور چگونگی کشف تقلبات منتهی به تحریفات بااهمیت را ارائه داده باشد (لوی^{۵۸}، ۱۹۸۵). این درسی است که حرفه‌ی حسابداری باید از پیشینه‌ی خود بگیرد.

تنها راه برای آماده‌سازی حسابرسان جهت تشخیص تقلب، شدت بخشیدن به کنجکاوی آن‌ها، بالا بردن حساسیت آن‌ها نسبت به تقلب، به طریقی است که برای افزایش عمق تردید حرفه‌ای باید آن را از مرحله‌ی برنامه‌ریزی (در مرحله شناخت ادعا) آغاز کرد. چارچوب‌های ارائه شده از تردید حرفه‌ای در حالت‌های یک، دو و سه، اثر بخشی خود را تا حدی از دست می‌دهند، که میزان آن بستگی به این موضوع دارد که حسابرس تا چه حد مجاز به در نظر گرفتن ادعاهای منفی باشد. از طریق آوردن وضعیت رایج تردید حرفه‌ای به حوزه‌ای جدید، نیاز است که حسابرسی صورت‌های مالی به‌نگاره مصمم‌تری مورد تردید قرار بگیرد.

نتیجه‌گیری:

تأثیرات شواهد اثبات‌کننده و شواهد ابطال‌کننده در فرآیند شکل‌گیری باورهای حسابرسان، آمادگی اثبات در مرحله‌ی برنامه‌ریزی حسابرسی و ارتباط آن‌ها با تردید حرفه‌ای، موضوعاتی

هستند که تحقیقات حسابرسی در بررسی بیش‌تر آن‌ها گام نهاده است. از نقطه نظر تردید حرفه‌ای، تاکنون تحقیقات تجربی غالباً تنها به این موضوع اختصاص یافته است که شواهد ابطال‌کننده‌ی کشف شده در فرآیند حسابرسی چه‌گونه بر میزان تردید حرفه‌ای حسابرسان و تصمیمات حسابرسی تأثیر می‌گذارد. این امر نشان می‌دهد که تحقیقات از میان چارچوب تردید حرفه‌ای (حالت یک و دو) به شواهد اثبات‌کننده و به‌خصوص شواهد ابطال‌کننده، پرداخته است. نخست آن‌که، ممکن است در حسابرسی که تحت بررسی قرار گرفته‌اند، ذهنیت شناسایی صریح ادعاهای منفی (گزاره‌های منفی) وجود نداشته باشد و یا در صورت وجود، بسیار ضعیف باشد. به‌طور کلی، ممکن است حسابرسان در پرداختن به ادعاهای منفی و معانی آن‌ها مهارت چندانی نداشته باشند. تغییر چارچوب تردید حرفه‌ای از حالت‌های یک و دو به حالت سه و حتی حالت چهار، اساساً بدین معنی است که حسابرسان کل فرآیند جمع‌آوری شواهد را در قالب ادعاهای منفی می‌بینند. حالت چهار چارچوبی است که به‌شدت ادعاهای منفی را در نظر می‌گیرد. تغییر در چارچوب تردید

حرفه‌ای و ذهنیت حسابرسان مستلزم تغییری بزرگ، هم در تئوری شواهد حسابرسی و هم در عمل حسابرسی است. "رشد نظرات عموم طلب می‌کند که حسابرسان بیش‌تر در پی کشف تقلب باشند" (ونوتی و همکاران^{۵۹}، ۲۰۰۲). قصد حالت چهار هرگز ارائه‌ی چارچوبی برای حسابرسان در راستای عمل به‌عنوان کارگهان کشف تقلب نیست. این مقاله، اعلام می‌کند که تردید حرفه‌ای در نهایت منعکس‌کننده‌ی خصیصه‌های فردی اشخاص، و اساساً خصیصه‌ای روانشناختی است و علاوه بر فردی بودن، معرفتی/ فلسفی، سازمانی، اقتصادی، ساختاری و محیطی نیز می‌باشد، به این معنا که تابع تأثیرات گرفته شده از روابط صاحبکار است. تردید حرفه‌ای را باید به‌عنوان مفهومی چند وجهی دانست. آن دسته از تحقیقات حسابرسی که تلاش در سنجش چند و چون تردید حرفه‌ای دارند، نه تنها باید با ساختار دوگانه آن دست و پنجه نرم کنند بلکه باید با سختی ساختار چند وجهی آن نیز دست به گریبان شوند. تردید حرفه‌ای مفهومی پیچیده تر و گسترده تر از آن است که تصور می‌شود. به این معنا که تحقیقات پیرامون تردید حرفه‌ای در حسابرسی تازه آغاز شده است. ■

منابع:

1. Auditing Practices Board. 2010. Auditor Scepticism: Raising the Bar. Discussion Paper. London, UK: Financial Reporting Council.
2. Financial Services Authority and Financial Reporting Council. 2010. Enhancing the auditor's contribution to prudential regulation. London: United Kingdom.
3. American Institute of Certified Public Accountants (AICPA). 2010. Response to the European Commission's Green Paper on Audit Policy: Lessons from the Crisis. New York: AICPA.
4. Auditing Practices Board. 2011. Auditor Scepticism: Raising the Bar. Feedback Paper. London, UK: Financial Reporting Council.
5. Bell, T. B., M. E. Peecher, and I. Solomon. 2005. The 21st Century Public Company Audit:- Conceptual Elements of KPMG's Global Audit Methodology. New York, NY: KPMG LLP.
6. Bamber, E. M., R. J. Ramsay, and R. M. Tubbs. 1977. An Examination of the descriptive validity of the belief-adjustment model and alternative attitudes to evidence in auditing. Accounting, Organization and Society 22(3/4): 249-268.
7. Bacon, Francis. 1620/1960. The New Organon and Related Writings. New York, NY: The Liberal Arts Press, Inc.
8. Church B. 1990. Auditors' use of confirmatory processes. Journal of Accounting Literature 9: 81-112.
9. Chalmers, A.F. 1999. What is the thing called Science? Third edition. Indianapolis, Indiana: Hackett Publishing Company, Inc.
10. Doty, J. R. 2011. Rethinking the Relevance, Credibility and Transparency of Audits.
11. European Commission. 2010. Green Paper on Audit Policy: Lessons from the Crisis. Brussels: EC.
12. Fukukawa, H. and T. J. Mock. 2011. Audit risk assessments using belief versus probability. Auditing: A Journal of Practice & Theory, 30(1): 75 – 99.
13. Gilovich, T. 1991. How We Know What Isn't So: The Fallibility of Human Reason in Everyday Life. New York, NY: The Free Press.

14. Waller, W. and W. Felix. 1984. The auditor and learning from experience: some conjectures. *Accounting, Organizations and Society* 9: 383-406.

15. Guiral, A., E. Ruiz, and W. Rodgers. 2011. To what extent are auditors' attitudes toward the evidence influenced by the self-fulfilling prophecy? *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 30(1): 173-190.

16. Haynes, C. M. 1999. Auditors' evaluation of evidence obtained through management inquiry: a cascaded-inference approach. *Auditing: A Journal of Practice & Theory* 18 (2): 87-104.

17. Hackenbrack, K. 1993. The effect of experience with different sized clients on auditor evaluations of fraudulent financial reporting indicators. *Auditing: A Journal of Practice & Theory* 12 (1): 99-110.

18. Hurr, R. K. 2010. Development of a scale to measure professional skepticism. *Auditing: A Journal of Practice & Theory* 29 (1):149-171.

19. Levy, M.M. 1985. Financial frauds: schemes and indicia. *Journal of Accountancy* 160 (August): 78-87.

20. Mautz, R. K. 1967. *Fundamentals of Auditing*. Second Edition. New York, NY: John Wiley & Sons, Inc.

21. Mautz, R. K., and H. A. Sharaf. 1961. *The Philosophy of Auditing*. AAA Monograph No.6. Sarasota, FL.: American Accounting Association.

22. Nelson, M. W. 2009. A model and literature review of professional skepticism in auditing. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 28(2): 1-34.

23. Popper, K. R. 1968. *The Logic of Scientific Discovery*. New York: Harper Torchbooks.

24. Panel on Audit Effectiveness. 2000. *Report and Recommendations*. Stamford, CT: Public Oversight Board.

25. Quine, W.V. and J.S. Ullian. 1970. *The Web of Belief*. New York: Random House.

26. Robertson, J. C. 1979. *Auditing*. Dallas, TX: Business Publications, Inc.

27. Salmon, W. C. 1967. *The Foundations of Scientific Interference*. Pittsburgh, PA: University of Pittsburgh Press.

28. Woodhouse, M. B. 2006. *A Preface to Philosophy*. Eight edition. Belmont, CA: Wadsworth.

29. Wallace, W.A. 1991. *Auditing*. Boston, MA: PWS-Kent.

30. Yoshihide Toba (2011), *Toward a Conceptual Framework of Professional Skepticism in Auditing*, WASEDA BUSINESS & ECONOMIC STUDIES 2011 NO.47.

پی‌نویس‌ها:

1- European Union
2- The Auditing Practices Board
3- The Financial Services Authority and the Financial Reporting Council
4- The American Institute of Certified Public Accountants (AICPA)
5- The International Auditing and Assurance Standards Board
6- Independence
7- Professional skepticism
8- Doty
9- Nelson
10- A Way of Knowing
11- Chalmers
12- Salmon
13- Confirmation
14- Falsification
15- Quine and Ullian
16- The affirmative approach
17- Confirmation
18- Bacon
19- Woodhouse
20- Gilovich
21- Waller and Felix
22- Church
23- Guiral et al
24- Bamber et al
25- Mautz and Sharaf
26- The Mautz postulate
27- Mautz
28- Functional
29- Structural

30- The negative approach
31- Falsification
32- Counter-evidencing
33- Popper
34- Robertson
35- The Robertson postulate
36- Fukukawa and Mock
37- Epistemic Axis
38- A Questioning State of Mind
39- Neutrality view
40- Presumptive-doubt view
41- Neutral concept of professional skepticism
42- Panel
43- Healthy skepticism
44- Reasonable skepticism
45- Haynes
46- Bell et al
47- Round trip transactions
48- Healthy skepticism
49- Substantive tests
50- Audit risk approach
51- Wallace
52- Searching for more persuasive evidence
53- Suspension of judgment
54- Search for knowledge
55- SAS No.53
56- Hackenbrack
57- The Report of the Special Investigation Committee
58- Levy
59- Venuti et al

مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها: حسابرسان داخلی در رویارویی با تنگنای اخلاقی

رمضانعلی رویایی - مژده کدخدایی الیادرائی - الهه مهدوی ثابت

قوی برای راهبری خوب شرکت‌های بزرگ است. با توجه به مقررات ضد تقلب و فعالیت‌های غیرقانونی^۱ SOX، شرکت‌ها به سیستم‌هایی برای دریافت شکایات و بررسی رفتار غیرقانونی و غیراخلاقی بالقوه نیاز دارند. هدف مدیریت از پیاده‌سازی همچنین سیستمی، رفتار منصفانه توسط سازمان و کارکنان آن با در نظر گرفتن منافع همه ذینفعان و پیروی از قوانین و انتظارات اجتماعی است. اصول رفتاری، کارکنان تمام سطوح را به دنبال کردن کسب‌وکار به روشی عادلانه، صادقانه و مطابق با قوانین و مقررات دولت تشویق می‌کند (ریک جولین، لری ریچر ۲۰۱۱). به طور کلی جو اخلاقی باید در بالای سازمان تنظیم شود. راهبری خوب زمانی بهترین شانس برای ریشه گرفتن را دارد که در فرهنگ جاسازی شود و در فعالیت‌های روزانه‌ی مدیران دیده شود (ریک جولین، لری ریچر ۲۰۱۱).

❖ اخلاق و حسابرسی داخلی

اعضای مدیریت ارشد دارای مسئولیت اصلی برای ترویج اخلاق مناسب هستند مهم‌ترین چیز قرار دادن جو اخلاقی در بالای سازمان با استفاده از اقدامات مدیریت ارشد و ارتباطات غیررسمی

دستان حسابرسان داخلی جست‌وجو می‌کند. حسابرسان داخلی، خود را به دانش اخلاق و کاربرد عملی آن در حسابرسی مجهز کرده‌اند و در این راه به موانع و تنگنایی برخورد می‌کنند که آنان را به یافتن راه‌کارهایی مناسب، ناگزیر می‌سازد. در این مقاله کار خود را با تعریف شیوه‌های کسب‌وکار، اصول اخلاقی و جایگاه آن در حسابرسی داخلی آغاز می‌کنیم و پس از آن به بررسی موقعیت‌های دشوار اخلاقی پیش روی حسابرسان داخلی و رویکرد آنان در مقابله با شرایط مذکور می‌پردازیم.

❖ شیوه‌های کسب‌وکار و اخلاق

شیوه‌های کسب‌وکار تاکتیک‌ها و اقدامات عملیاتی هستند که شرکت برای رسیدن به هدف و استراتژی خود از آن‌ها استفاده می‌کند. هدف مهمی که باید به آن دست یافت؛ حفظ انسجام، قابلیت پیش‌بینی و پاسخگویی در مدیریت، تصمیم‌گیری و عملکرد است (ریک جولین، لری ریچر ۲۰۱۱).

اصول اخلاقی مرزهای اخلاقی هستند که یک سازمان معتقد است، زمانی که اهداف رقابتی دنبال می‌شوند، باید رعایت گردند. اخلاق و یک کد رفتاری به خوبی تعریف شده، پایه‌ی ساخت یک بنیان

در فضای امروز کسب‌وکارهای تجاری و به واسطه‌ی مطرح شدن مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها، ناگزیر به طرح مسائلی هستیم که ضمن توضیح شرایط پیش روی کسب‌وکارهای تجاری بتواند رهنمودهایی برای رویارویی موفق شرکت‌ها با مشکلاتی که مبتلا به آن هستند، ارائه کند. از این رو لازم است آنچه که یک کسب‌وکار تجاری را در مسیر برآورده ساختن نیازهایش برای یک شهروند شرکتی خوب بودن یاری می‌دهد، بیشتر بشناسیم. از یک منظر شاید این نیاز با عنایت بر مباحث اخلاقی و دانستن ارتباط بین شیوه‌های کسب‌وکار تجاری و اخلاق، با سهولت بیشتری درک شود. اما این موضوع تمام آنچه را که یک کسب‌وکار تجاری به آن نیازمند است مرتفع نمی‌کند، چراکه هر سازمانی برای به مقصود رسیدن، به همراهی آگاه و توانمند نیاز دارد تا در شرایط حساس تصمیم‌گیری، سازمان را در دستیابی به اهداف خود یاری رساند. بر همین اساس در زمینه‌ی بحث‌های اخلاقی تا آن‌جایی که به کسب‌وکارهای تجاری مربوط می‌شود، مدیریت ابزار مورد تقاضای خود را در

تنظیم شده است. این اقدامات عبارتند از رفتار مدیر و نحوه برخورد آن‌ها هنگامی که کارکنان کلیدی (به عنوان مثال، مدیران دیگر و...) غیر اخلاقی رفتار می‌کنند. به عنوان نمونه ممکن است مدیران عملیاتی جو اخلاقی را در سطحی قرار دهند، که با جو اخلاقی سازمان به عنوان یک کل سازگار نباشد (بنیاد تحقیقاتی IIA، ۲۰۱۲).

حسابرسی داخلی باید رفتار اخلاقی را ترویج دهد و ممکن است یک نقش رسمی مانند مدیر ارشد اخلاق، مسئولیت رعایت قوانین و مقررات و یا عضو از شورای اخلاق را ایفا کند، البته تا زمانی که چنین نقش‌هایی استقلال حسابرسی داخلی را با خطر مواجه نکند (بنیاد تحقیقاتی IIA، ۲۰۱۲).

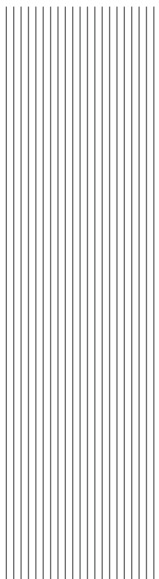
در استاندارد A1.2110 آمده است: «حسابرسی داخلی باید طراحی، اجرا و اثربخشی اهداف برنامه‌ها و فعالیت‌های مربوط به اخلاق سازمان را ارزیابی کند». طراحی ممکن است، نیازمند پژوهش، تعیین معیار بر مبنای برنامه‌های مشابه انجام شده و توسعه و توافق با مدیریت درمورد معیارها باشد. ارزیابی اجرا شبیه انجام این کار برای دیگر فعالیت‌ها خواهد بود. ارزیابی اثربخشی (یعنی آیا آن‌ها دارای اثر مورد نظر هستند) نیز نیازمند ارزیابی جو اخلاقی است (بنیاد تحقیقاتی IIA، ۲۰۱۲).

بررسی جو اخلاقی موضوعی حساس است و می‌تواند بسیار فردی باشد. به این ترتیب برای موفقیت، حسابرسان داخلی باید:

- در مورد روش ارزیابی از هیأت مدیره یا مدیریت ارشد سازمان پشتیبانی مالی دریافت و با آن‌ها به توافق برسند.
- استفاده از یک مدل بلوغ برای ارزیابی را در نظر بگیرند، زیرا هیچ جو اخلاقی کاملاً خوب یا بد نیست.
- استفاده از روش خود ارزیابی را در نظر بگیرند، مانند نظر سنجی و یا کارگاه‌های آموزشی، که در آن کارکنان جوی که در

آن کار می‌کنند و رفتار اخلاقی مدیریت یا سایر کارکنان را ارزیابی می‌کنند. در صورت امکان، نتایج حاصل از این روش‌ها را با شواهد ملموس اعتبارسنجی کنند. اگر آن‌ها را نمی‌توان اعتبارسنجی کرد، این موضوع را در گزارش روشن کرده و برای تعیین دلایل ادراک کارکنان از جو با مدیریت بحث و مذاکره شود.

اخلاقیات در فرهنگ چمبرز به عنوان «آیین رفتار صحیح» تعریف می‌شود. مانند سایر فعالیت‌های راهبری، اخلاق می‌تواند به عنوان بخشی از یک ارزیابی جامع از راهبری و یا به عنوان یک پروژه مستقل که به ارزیابی کلی راهبری کمک می‌کند، شناخته شود، و یا می‌توان آن را با حسابرسی‌هایی که به طور مستقیم بر عملیات کسب‌وکار و یا فعالیت‌های پشتیبانی تمرکز می‌کنند، ادغام کرد (بنیاد تحقیقاتی IIA، ۲۰۱۲). هدف اصلی آیین رفتار حرفه‌ای که توسط انجمن حسابرسان داخلی (IIA) منتشر شده است، ارتقای فرهنگ اخلاقی در حرفه است. آیین رفتار حرفه‌ای برای حرفه ضروری و مناسب است، زیرا برای اعتماد عموم به سیاست‌های حاکمیتی، مدیریت ریسک و کنترل ایجاد شده است. از آن‌جا که «حسابرسی داخلی یکی از فعالیت‌های اطمینان بخشی و مشاوره‌ای مستقل و عینی است که برای افزودن ارزش و بهبود عملیات سازمان طراحی شده است و حسابرسی داخلی برای اجرای اهداف خود با رویکردی منظم و نظام‌مند، از طریق ارزیابی و بهبود اثربخشی فرایندهای مدیریت ریسک، کنترل و حاکمیت، به سازمان کمک می‌کند»، آیین رفتار حرفه‌ای IIA نیز برای لحاظ کردن دو مولفه‌ی بسیار اساسی بسط یافته است، «اصول» که به شغل و حرفه‌ی حسابرسی داخلی مرتبط است و «قوانین رفتار حرفه‌ای» که رفتارها و هنجارهای مورد انتظار از حسابرسان داخلی را توصیف می‌کنند. آیین رفتار حرفه‌ای IIA در افراد و

نهادهایی به کار برده می‌شود که خدمات حسابرسی داخلی را اجرا می‌کنند. انجمن حسابرسان داخلی بر آیین رفتار حرفه‌ای نظارت می‌کند و نقض این موارد طبق مقررات انجمن بررسی می‌شود. نقض جدی ممکن است منجر به تنبیه انضباطی بر علیه حسابرسان داخلی شود و به ارکان بالاتری گزارش شود.

اما سؤال این‌جاست که چه گونه یک حسابرس داخلی می‌تواند اخلاق را در بطن یک سازمان به شکل کاربردی ارزیابی نماید؟ طرح این سؤال توجه ما را به حوزه‌هایی معطوف می‌کند که یک حسابرس داخلی برای ورود به بحث حسابرسی اخلاق در آن‌ها ایفای نقش می‌کند. در ذیل رویکرد حسابرسان داخلی در ارزیابی و نظارت اخلاقی سازمان بیان گردیده است.

- کدهای رفتاری و سیاست‌های اخلاقی را بررسی می‌کند، تأیید می‌کند که آیا آن‌ها به صورت دوره‌ای به روز شده و به مدیریت و کارکنان ابلاغ می‌شوند.
- برای ارزیابی میزان فهم و ادراک از رعایت قوانین و مقررات در تمام سطوح سازمان (به عنوان مثال جغرافیایی و دپارتمانی) یک بررسی اخلاقی علوم رفتاری انجام می‌دهد؛
- به مدیریت و کمیته‌ی حسابرسی کمک می‌کند، افراد را در تمام سطوح پاسخگو نگه دارد و درحالی‌که به سخنان آن‌ها گوش می‌دهد، به اعمال آن‌ها نیز توجه می‌کند؛
- در نقش نظارت اخلاقی خدمت می‌کند و یا به مدیر اخلاق سازمان تبادل نظر می‌کند؛
- در مقابله با فعالیت‌های غیرقانونی و دیگر فرآیندهای تحقیقات مربوط به شکایت‌های اخلاقی شرکت می‌کند؛
- حسابرسی مستقیم سالیانه و فرآیندهای پیگیری را انجام می‌دهد و نتایج را (به عنوان نمونه، انطباق با سیاست‌ها و ثبات اقدامات) به کمیته حسابرسی گزارش می‌دهد؛ و

• ارتباط اخلاق با فرآیندهای ارزیابی عملکرد و تعیین هدف را ارزیابی می‌کند. باید اذعان داشت که مسیر ارزیابی‌های حسابرسان داخلی هموار نبوده و آنان با مسائل اخلاقی بسیاری در طول دوره ایفای نقش و مسئولیت‌های خود به شکل روزانه مواجه می‌شوند. تعدادی از این مسائل عبارتند از:

۱. پیشگیری از افشاسازی قانونی

اکثر سازمان‌ها و شرکت‌ها باید نتایج مالی و غیرمالی را مطابق با قانون به نهادهای دولتی افشاسازی کنند که این نهادهای دولتی ممکن است، شامل قانون‌گذاران یا نهادهای مجری قانون باشند. حسابرسان داخلی باید برای ارائه‌ی اطمینان مورد نیاز، اطلاعات را قبل از انتشار بررسی کنند. در اکثر موارد، حسابرسان داخلی از بررسی این نوع اطلاعات خودداری می‌کنند و یا خطاها و حذفیات را قبل از ارائه تصحیح نمی‌کنند. علاوه بر این، شرکت‌ها خط‌مشی‌های سخت‌گیرانه‌ای برای گزارش فعالیت‌های مجرمانه‌ی مشکوک یا نقض قوانین دارند که از گزارش مستقیم آن‌ها توسط حسابرسان داخلی جلوگیری می‌شود. اگر حسابرسان داخلی آن‌ها را گزارش نمایند، ممکن است به دلیل نقض خط‌مشی‌های شرکتی مرتبط به انتشار اطلاعات مجرمانه، تنبیه شوند.

۲. فشار از طرف مدیریت

گاهی اوقات ممکن است فشار از طرف مدیریت به شکل مستقیم باشد، ولی در اکثر موارد غیرمستقیم است و ممکن است «به بهترین شکل به نفع» سازمان یا شرکت باشد. می‌توان رئیس حسابرسی داخلی را تحت فشار مستقیم قرار داد تا اگر مدیریت را به شکل مطلوب نشان ندهند، محتوای اوراق یا گزارش‌های حسابرسی برای کمیته‌های حسابرسی را تغییر دهند. فشار غیرمستقیم ممکن است به شکل

عدم حمایت از کارکرد حسابرسی داخلی برای اتخاذ چارچوب عمل حرفه‌ای بین‌المللی انجمن حسابرسی داخلی^۳ (IPPF) منتشر شده توسط انجمن حسابرسان داخلی باشد، به گونه‌ای که استقلال عملکرد را اجباری می‌کند و تأثیر مدیریت را محدود می‌کند. همچنین، مواردی ملاحظه شده‌اند که در آن‌ها مدیریت تغییراتی را در خط‌مشی‌هایی انجام داده است که دریافت سرمایه برای رشد پیوسته در عملکردهای حسابرسی داخلی را دشوار کرده است.

از سوی دیگر، حسابرسان داخلی تحت فشار پیوسته برای «ایجاد توازن» بین استقلال خود به عنوان حسابرس، و حمایت از مدیریت در وظایف عملیاتی خود مانند کمک در ارزیابی‌های مناقصه، مشارکت در فرایند استخدام کارمندان و دادگاه‌های انتظامی قرار دارند.

۳. تأثیر بر عینیت و یکپارچگی حسابرسان داخلی

حسابرسان داخلی مانند سایر کارمندان سازمان یا شرکت هستند. آن‌ها انگیزه‌های شغلی، رویه‌هایی برای زندگی و خانواده‌هایی برای حمایت دارند. نقش

آن‌ها در عملکرد حسابرسی داخلی منجر به آسیب‌پذیری بیشتر آن‌ها می‌شود. بخش منابع انسانی مسئول پردازش برنامه‌های کاربردی آموزشی، ارتقاء، لیست حقوق و مزایا برای همه‌ی کارمندان از جمله حسابرسان داخلی است.

موضوعی که زیاد مشاهده می‌شود، این است که بخش منابع انسانی (HR) تأخیر زیادی در پردازش درخواست‌های آموزش، ارتقاء و مزایای حسابرسان داخلی دارد. در تعدادی از موارد، کاهش میزان حقوق و مزایا ممکن است مطابق با نظر حسابرسان داخلی باشد و با تفسیر خود آن‌ها از خط‌مشی‌های بخش منابع انسانی توجیه شوند. عملکرد حسابرسی داخلی نمی‌تواند بدون برخورداری از منابع مناسب اهداف بنیادی خود را اجرا کند. در تعدادی از موارد، بخش منابع انسانی ممکن است در پردازش موقعیت‌های شغلی خالی یا ایجاد موقعیت‌های جدید تأخیر داشته باشد و در این مدت به کارکنان ارشد حسابرسی داخلی به دلیل داشتن دانش زیاد درباره‌ی موسسه یا کسب‌وکار شرکت، شغل‌هایی با حقوق بالاتر در سایر واحدهای کسب‌وکار پیشنهاد شود که امکان دارد این امر، عملکرد

شده توسط تعدادی از کارفرمایان را برای تداوم رشد حرفه‌ای خود در صلاحیت‌های اصلی مانند حسابداری و امور مالی، ترجیح می‌دهند. همچنین، تعدادی از حسابرسان داخلی علی‌رغم عدم خبرگی خود در حسابرسی برخی از زمینه‌ها یا عملکردها، در سازمان یا شرکت مشارکت کرده‌اند.

بازیگران عرصه‌ی نقض اخلاق

مشارکت‌کنندگان مهمی در نقض‌های اخلاقی وجود دارند که شامل حسابرسان داخلی، ارائه‌دهندگان خدمات حسابرسی داخلی، موسسات حسابرسی داخلی و کمیته‌های حسابرسی هستند. این موارد به شکل مفصل در بخش زیر توضیح داده شده‌اند.

۱. حسابرسان داخلی

تعدادی از افرادی که در حسابرسی‌های داخلی مشارکت دارند، اعضای انجمن حسابرسان داخلی نیستند، از این رو دانش کافی درباره‌ی شرایط اخلاقی مندرج در آیین رفتار حرفه‌ای IIA ندارند. علاوه بر این، حسابرسان داخلی به نوعی کارمند شرکت هستند و در نتیجه در معرض تهدید از دست دادن شغل خویش در شرایطی که دستورات مدیریت را دنبال نکنند، خواهند بود. حرفه‌ی حسابرسی داخلی حسابرسان داخلی را به اتخاذ چارچوب عمل حرفه‌ای بین‌المللی انجمن حسابرسی داخلی ترغیب می‌کند. در اکثر موارد، حسابرسان داخلی فاقد طرح ابتکاری برای افزایش استفاده از IPPF در موسسات مربوطه‌ی خود هستند که ممکن است نقش و مسئولیت آن‌ها را، خصوصاً در زمانی که استقلال مد نظر است، افزایش دهد.

۲. ارائه‌دهندگان خدمات حسابرسی داخلی

تعدادی از ارائه‌دهندگان خدمات

کنگره‌ی مسایل اخلاقی نوظهور پیش روی حرفه
کنفرانس سالانه⁴ ACIIA2015، مانیل، فیلیپین

حسابرسی داخلی را تضعیف کند.

۴. تأخیر مدیریت در تکمیل به موقع حسابرسی‌ها

مدیریت نقش بسیار مهمی در تکمیل به موقع حسابرسی‌ها دارد. با این حال، تکمیل به موقع حسابرسی‌ها ممکن است زمانی تحت تأثیر قرار گیرند که اطلاعات یا پرونده‌های مورد نیاز برای اهداف حسابرسی به شکل آبی منتشر نشده باشند یا پاسخ‌های مورد نیاز از مدیریت به شکل غیر ضروری یا با تأخیر ارائه شوند. گاهی اوقات، مدیریت ممکن است اطلاعات ضروری، که معمولاً باید ارائه شوند، را به دلیل محرمانگی یا حساسیت حفظ کند یا با تأخیر ارائه دهد. گاهی اوقات، علت این تأخیرها ممکن است، پیشگیری از ارائه‌ی گزارش حسابرسی نهایی به کمیته حسابرسی یا اجرای توصیه‌های حسابرسی در مواردی باشد که گزارش‌های پیش‌نویس قبل از اتمام گزارش حسابرسی انجام می‌شوند.

۵. حسابرسان داخلی که نمی‌توانند استقلال خود را حفظ کنند.

هر فردی که به حرفه‌ی حسابرسی

داخلی وارد می‌شود، مسئول رعایت آیین رفتار حرفه‌ای IIA است. حرص و طمع شخصی نباید بر استقلال و یکپارچگی حسابرسان داخلی غلبه کند. در بسیاری از موارد، حسابرسان داخلی در فعالیت‌هایی مشارکت دارند که با نقش و مسئولیت‌های آن‌ها در تناقض است، به گونه‌ای که تسلیم فشار مدیریت برای اصلاح یا نادیده گرفتن حقایق می‌شوند.

هم‌چنین، این نتیجه دور از تصور نیست که حسابرسان داخلی اطلاعات محرمانه‌ای را که در طول دوره‌ی حسابرسی خود به دست آورده‌اند به اشخاص غیرمجاز در داخل یا خارج از سازمان یا شرکت بدهند. در شرایط خاص، حسابرسان داخلی از اطلاعات محرمانه در عملکرد حسابرسی داخلی برای بی‌اعتبار کردن همکاران خود به دلیل سود شخصی یا خشنودی مدیریت استفاده می‌کنند.

در IPPF، رئیس عملیات حسابرسی داخلی یا رئیس اجرایی حسابرسی؛ مسئول رشد حرفه‌ای حسابرسان داخلی هستند. با این حال، حسابرسان داخلی وجود دارند که استفاده از منابع فراهم

حسابرسی داخلی هنوز از IPPF استفاده نمی‌کنند، البته آن‌ها متعهد به این هستند که در انجام خدمات حسابرسی مطابق با استانداردهای IIA و آیین رفتار حرفه‌ای عمل کنند. گاهی اوقات، هزینه‌های اتخاذ IPPF و نیاز به گذراندن مراحل ارزیابی‌های کیفیت داخلی و خارجی دوره‌ای، از عوامل موثر برای عدم به‌کارگیری IPPF هستند. با این که تعداد زیادی از ارائه‌دهندگان خدمات اطمینان بخشی و مشاوره‌ای، خدمات حسابرسی داخلی را ارائه می‌دهند، اما فقط تعداد اندکی از آن‌ها عضو IIA هستند.

۳. موسسات حسابرسی داخلی

موسسات حسابرسی داخلی نقش مکملی در مدیریت اخلاقیات دارند. با این حال، در اکثر موارد در سمینارها و کنفرانس‌های سالانه‌ی موسسات، که تعداد زیادی از افراد عضو و غیرعضو حضور می‌یابند، درباره‌ی آیین رفتار حرفه‌ای IIA آگاهی یا دانش خاصی ارائه نمی‌شود. علاوه بر این، رویکردهای ثابتی برای گزارش نقض اخلاق در موسسات وجود ندارند یا در جایی که نقض‌ها گزارش می‌شوند، اقدام مناسبی انجام نمی‌گیرد. هم‌چنین، موسسات نسبت به افراد غیرعضو یا ارائه‌دهندگان خدمات حسابرسی داخلی برای اجرای آیین رفتار حرفه‌ای IIA هیچ نوع صلاحیت قانونی ندارند.

۴. کمیته‌های حسابرسی

کمیته‌های حسابرسی موقعیت بسیار راهبردی در سازمان‌ها دارند و نقش بسیار مهمی در ارتقای اخلاقیات دارند. با این حال، در اکثر موارد، کمیته‌های حسابرسی به‌کارگیری IPPF و آیین رفتار حرفه‌ای IIA در عملکردهای حسابرسی داخلی را ارتقا نمی‌دهند. تعدادی از کمیته‌های حسابرسی درباره‌ی اخلاقیات حسابرس داخلی هشیار نیستند، و به

همین دلیل نمی‌توانند در زمانی که نقض قوانین توسط حسابرسان داخلی یا نفوذ نابه‌جای مدیریت بر استقلال حسابرسی گزارش می‌شود، اقدام مناسب را انجام دهند.

بازیگران عرصه‌ی مقابله با مسائل اخلاقی

روش‌های متعددی وجود دارند که با آن‌ها می‌توان مسایل اخلاقی را به شکل موثری بررسی کرد. بازهم، بازیگران اصلی که می‌توانند به حل مسایل اخلاقی کمک کنند، شامل موارد زیر هستند: کمیته‌های حسابرسی، رئیس عملکردهای حسابرسی داخلی، شرکای موسساتی که خدمات حسابرسی داخلی را ارائه می‌دهند و حسابرسان داخلی. تعدادی از روش‌هایی که می‌توان با آن‌ها کمک نمود در بخش زیر بحث شده‌اند.

۱. موسسات حسابرسی داخلی

موسسات حسابرسی داخلی مسئولیت بنیادی ایجاد آگاهی درباره آیین رفتار حرفه‌ای IIA و ایجاد روندهایی برای گزارش و بررسی نقض‌های آیین رفتار حرفه‌ای را برعهده دارند. هم‌چنین، موسسات باید اقدامات انجام شده بر علیه مجرمان، برای نقض آیین رفتار حرفه‌ای را افشا کنند، به‌گونه‌ای که این مورد به عنوان مانعی برای مجرمان آتی عمل نماید.

همه‌ی موسسات باید در کنفرانس‌های سالانه، که در آن‌ها نمایندگان همه‌ی حرفه‌های مهم حضور دارند، جلساتی درباره‌ی آیین رفتاری IIA داشته باشند. بحث‌ها و ارائه‌ها باید بر شرایط اخلاقی حسابرسان داخلی و انتظارات از مدیریت سازمانی که در آن استخدام هستند، تمرکز داشته باشند. مشاوران حرفه‌ای نیز باید دستورالعمل‌هایی را برای رویارویی با تنگنای اخلاقی به حسابرسان داخلی ارائه دهند و از آن‌ها حمایت کنند.

۲. روسای عملیات حسابرسی داخلی و ارائه‌دهندگان خدمات حسابرسی داخلی

روسای عملیات حسابرسی داخلی یا ارائه‌دهندگان خدمات باید هر نوع مساله‌ی اخلاقی بالقوه مرتبط با حسابرسان داخلی یا مدیریت را به مدیر عامل یا کمیته‌ی حسابرسی خبر دهند. آن‌ها باید درباره‌ی آیین رفتار حرفه‌ای در عملیات حسابرسی داخلی به خود، شرکت‌ها، واحدهای تجاری و سازمان‌هایی که در آن‌ها خدمات حسابرسی داخلی ارائه می‌شوند، آگاهی دهند. هم‌چنین، روسای عملیات حسابرسی داخلی یا ارائه‌دهندگان خدمات حسابرسی داخلی باید استفاده از چارچوب عمل حرفه‌ای IPPF را ارتقا دهند.

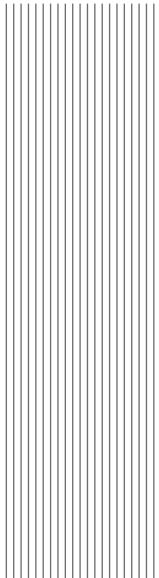
۳. حسابرسان داخلی

از آن جایی که از دست دادن شغل و منبع درآمد مقرر، تهدید مهمی برای حسابرسان داخلی در رویارویی با تنگنای اخلاقی است، ضروری است تا پس‌انداز زود هنگام در طول دوران شغلی خود را آغاز نمایند. این کار باعث می‌شود که آن‌ها در هنگام مواجهه با شرایط فشار توسط مدیریت یا از سوی حسابرسان داخلی همکار، ثبات داشته باشند.

هم‌چنین، حسابرسان داخلی باید در دوره‌های اعطای گواهی‌نامه‌های حرفه‌ای که توسط انجمن حسابرسان داخلی اجرا می‌شود، مشارکت داشته باشند. رشد حرفه‌ای علاوه بر این که آن‌ها را برای موقعیت‌های بالاتر در عملیات حسابرسی داخلی آماده می‌سازد، منجر به اطمینان بخشی و تعلق خاطر حرفه نیز خواهد شد.

۴. کمیته‌های حسابرسی

کمیته‌های حسابرسی می‌توانند با داشتن یک موضع ثابت درباره‌ی تمام

هستند که در جریان ایفای وظایف خود با انواع ناملازمات اخلاقی روبرو می‌شوند که تا حدودی از آن از جانب مدیریت کسب‌وکار تجاری به‌وجود می‌آید، بخشی به دلیل پیچیده‌تر شدن محیط کسب‌وکارهای تجاری و بخش دیگر نیز به دلیل مسائل اخلاقی بالقوه مرتبط با حرفه‌ی حسابرسان داخلی، گریبان‌گیر حسابرسان داخلی می‌شود. تنگناهای پیش روی حسابرسان داخلی، ضمن آن‌که آنان را مجبور می‌سازد در انجام خدمات حسابرسانی مطابق با استانداردهای انجمن حسابرسان داخلی و آیین رفتار حرفه‌ای عمل کنند، حرفه را بر آن می‌دارد که برای عبور از این تنگناها و یاری رساندن به هیأت مدیره و مدیریت ارشد سازمانی، پیوسته به دنبال راهکارهایی باشند که مشتمل بر طرح‌های ابتکاری برای افزایش استفاده از چارچوب عمل حرفه‌ای بین‌المللی انجمن حسابرسان داخلی باشند. در این مقاله، عمده مباحث مرتبط با تنگناهای اخلاقی حرفه‌ی حسابرسان داخلی و روش‌های رویایی آنان با مسائل اخلاقی مورد بررسی قرار گرفته است. ولی به این دلیل که هر آن‌چه به نوع بشر مربوط می‌شود دارای روحی پویا و در حال حرکت است، نمی‌توان گفت آن‌چه در این مقاله به آن پرداخته شده است، تمام آن چیزی است که حسابرسان داخلی در بحث اخلاق در کسب‌وکارهای تجاری با آن روبرو هستند. از این رو، حسابرسان داخلی با ورود به عرصه‌ی اخلاق در کسب‌وکارهای تجاری باید خود را برای مواجهه مسائل جدیدی که متأثر از محیط کسب‌وکارهای تجاری است، آماده نمایند. ■

عملیات حسابرسان داخلی، ارائه‌دهندگان خدمات حسابرسان داخلی و کمیته‌های حسابرسان باید برای حمایت، ترغیب و رهبری حسابرسان داخلی برای مطابقت با آیین رفتار حرفه‌ای انجمن حسابرسان داخلی همکاری داشته باشند. هر نوع اقدام تأثیر گذار بر حسابرسان داخلی که منجر به نقض منشور اخلاقی می‌شود باید به شکل جدی توسط کمیته‌های حسابرسان بررسی شوند و اقدامات سختگیرانه‌ای بر علیه اشخاص خاطی انجام شوند.

نتیجه‌گیری

از آن‌جاکه مقوله‌ی اخلاق با ارزش‌های انسانی و نوع بشر همراه است، رویکردی که در مسائل اخلاقی اتخاذ می‌شود، متأثر از جایگاه و نقشی است که افراد در این مسائل ایفا می‌کنند. حسابرسان داخلی از زمره افرادی

نقض‌های گزارش شده، به ارتقای آیین رفتار حرفه‌ای IIA کمک کنند. کمیته‌ها باید حداقل یک بار در سال با رئیس انجمن حسابرسان داخلی جلسات خصوصی داشته باشند. دستور کار جلسات باید شامل مسائل مرتبط به اخلاقیات باشد. آن‌ها باید به سرعت درباره‌ی هر نوع گزارش نقض اخلاقی یا اقدامات غیر اخلاقی که بر قضاوت حسابرسان داخلی موثر است، اقدامات لازم را انجام دهند. همچنین، کمیته‌های حسابرسان باید از رشد حرفه‌ای حسابرسان داخلی با تأمین بودجه‌های آموزش و رشد حرفه‌ای حمایت کنند.

با این‌که مسائل اخلاقی همچنان وجود دارند، اما حسابرسان داخلی باید به روند آمادگی خود در مواجهه با تنگناهای اخلاقی سرعت ببخشند. موسسه‌های حسابرسان داخلی، روسای

منابع:

- 1-Ajay Nand, panel discussion on Emerging Ethical Issues facing the Profession. (2015 ACIIA Annual Conference, Manila, Philippines).
- 2-Julien, Rick. Rieger. L. Crowe Horwath LLP. (2011, September).

- Strengthening Corporate Governance with Internal Audit
- 3-The institute of internal Auditors. (2012, JULY). Assessing Organizational Governance in the Private Sector, IPPF – Practice Guide.

پی‌نویس‌ها:

- 1.The Sarbanes-Oxley Act
- 2.The Institute of Internal Auditors

- 3.The International Professional Practices Framework
- 4.The Association of Certified International Investment Analysts

سیاست‌های شهروند شرکتی و مسئولیت اجتماعی

زهره حاجیها - ابراهیم اسفندیاری

مقدمه

برخی کشورها، در تلاش هستند به سمت سیاست‌های شهروند شرکتی و حقوق بشر، رفاه اجتماعی و بهداشتی، زنجیره تامین و تامین منابع، مبارزه با فساد، رشوه‌خواری و جعل، فعالیت‌های محافظت از آب و انرژی و حفاظت محیطی و همچنین پایداری محیطی و حاکمیت شرکتی حرکت کنند. بازارهای آمریکا برای نیروی کار و سرمایه محدودی غیرقابل کنترل هستند زیرا سطوح پایینی از مقررات و نظارت‌های دولتی در آن وجود دارد. به همین دلیل بسیاری از مسائل اجتماعی مانند آموزش، مراقبت‌های بهداشتی و سرمایه‌گذاری به عنوان موضوع اصلی مسئولیت اجتماعی شرکتی در آمریکا مطرح شده‌اند. اقدام‌های مسئولیت اجتماعی شرکتی و فعالیت‌های ارتباطی در حیطه‌های بشردوستانه، نظارتی و داوطلبانه و اقدامات و تلاش‌های محیطی، به عنوان مسائل نظارتی در محیط کسب‌وکار آمریکا در نظر گرفته نمی‌شوند. مسئولیت اجتماعی شرکتی اغلب از طریق مشارکت اجتماعی داوطلبانه در محیط کسب‌وکار مطرح است، به دلیل این که آن‌ها موظف نیستند که فعالیت‌ها و مسئولیت‌های

محیطی و اجتماعی را به صورت اجباری برعهده بگیرند. این رفتارهای مناسب و قابل ستایش، با عنوان رفتارهای شهروند شرکتی بیان می‌شوند که شامل رفتارهای مسئولانه‌ای هستند که فراتر از نیاز به گزارش‌دهی مالی است. این رفتارهای سازمانی به ویژه در بازاریابی، فعالیت‌های نظارتی، اقدامات خیرخواهانه و بشردوستانه مشاهده می‌شوند. در حقیقت، شرکت‌های آمریکایی ده برابر هم‌تایان انگلیسی خود در این فعالیت‌ها مشارکت دارند. در قسمت‌های دیگری از جهان، نظارت بر مراقبت‌های بهداشتی و سلامت یا سایر موضوع‌های مربوط به تغییرات جوی، در قلمرو مسئولیت‌های دولت در نظر گرفته شده‌اند. بنابراین، مسئولیت‌های اجتماعی شرکتی برای مسائل محیطی و اجتماعی به هدف تنظیم قوانین و مقررات در برخی از حوزه‌های قضایی تبدیل شده‌اند. شرکت‌های بزرگ‌تر نسبت به سازمان‌های کوچک و متوسط، فعالان پیشرو و محرک در رفتارهای پایدار و شهروند شرکتی هستند.

این مطالعه، سیاست‌های نظارتی آمریکا و اصولی را در مورد مسائل محیطی، اجتماعی و دولتی (که به طور عمده برای سازمان‌های بزرگ در نظر

گرفته می‌شوند) مورد بررسی و بازبینی قرار می‌دهد. این مطالعه شامل تحلیل جامعی از سیاست‌های شهروند شرکتی دولت فدرال آمریکا، ادارات، نهادها، سازمان‌های مردم نهاد است و به منظور اثبات استدلال‌های این مطالعه، به قوانین مربوطه ارجاع می‌دهد. ابزارهای نظارتی آمریکا شامل قوانین، مقررات دولتی، سیستم‌های اعتبار رسمی و قوانین نرم است که کسب‌وکارها و سازمان‌های بزرگ را برمی‌انگیزد تا فعالیت‌های شهروند شرکتی را پیاده سازی کرده و این فعالیت‌ها را به ذی‌نفعان خود نشان دهند. در ابتدا، این مقاله چارچوب مفهومی از مفهوم شهروند شرکتی فراهم می‌کند و آن را با مفاهیم مربوطه مورد مقایسه قرار می‌دهد. دوم، یافته‌های مطالعه‌های تجربی قبلی را مورد تحلیل قرار می‌دهد که نحوه‌ی مشارکت سازمان‌ها در رفتارهای اخلاقی، قانونی و اقتصادی را مورد بررسی قرار داده‌اند. سوم، اصول رهنمودی آمریکا در مورد شهروند شرکتی، زنجیره تامین و نیروی کار، مبارزه با فساد، هدر رفتن انرژی و محیط و رفاه اجتماعی و بهداشتی در بین سایر مسائل را مورد بررسی قرار می‌دهد. این مقاله بحث جالبی را در مورد فعالیت‌های شهروند شرکتی ارائه

مؤلفه‌ی اقتصادی مسئولیت اجتماعی شرکتی نشان‌دهنده مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها است. بسیاری از شرکت‌ها محصولات و خدماتی را تولید کرده و آن‌ها را به ارزش منصفانه به فروش می‌رسانند. این امر به نوبه خود این امکان را برای شرکت‌ها فراهم می‌کند تا سود مشروع و قانونی بدست آورده و به دنبال رشد خود باشند. مسئولیت‌های قانونی بیان می‌کنند که کسب‌وکارها باید مأموریت اقتصادی خود را در چارچوب مقررات و شاخص‌های قانونی انجام دهند. نظریه‌ی قانونی بیان‌گر تعهد سازمان‌ها برای پیروی از قوانین است. با این حال، می‌توان اثبات کرد که تعریف و تفسیر مسئولیت‌های اخلاقی کسب‌وکارها سخت‌تر و دشوارتر است. این مؤلفه اغلب به عنوان «منطقه‌ی خاکستری» بیان می‌شود به دلیل این‌که شامل رفتارها و فعالیت‌هایی است که در حیطه قانون تعریف نشده‌اند اما هنوز هم مستلزم عملکردی است که شرکت‌ها از اعضای جامعه انتظار دارند. مسئولیت‌های اخلاقی بیان می‌کنند که شرکت‌ها باید به قوانین اخلاقی که به وسیله جامعه به عنوان قوانین مربوط به رفتارهای مناسب تعریف شده است، احترام بگذارند. طبقه دیگری از مسئولیت اجتماعی شرکتی به مسائل اختیاری، داوطلبانه یا بشردوستانه مربوط می‌شود. طبقه بشردوستانه شرکتی، نقش مستقیم شرکت در فعالیت‌های خیرخواهانه است که اغلب در قالب کمک‌های نقدی، کمک‌های مالی یا خدمات غیرمستقیم نشان داده می‌شود.

این طبقه از مسئولیت اجتماعی به طور کامل با صلاحدید سازمان انجام می‌شود برای این‌که هیچ قانون یا بیانیه تدوین شده‌ای در این زمینه ارائه نشده است، که شرکت‌ها را راهنمایی کند. مسئولیت‌های اختیاری شامل آن دسته از فعالیت‌های شرکت است که اجباری نبوده و به قانون نیاز

مشارکت در فعالیت‌های بشردوستانه و اخلاقی، قانونی و اقتصادی متعهد می‌دانند. بنابراین، شهروند شرکتی دارای پتانسیلی برای گشودن مزایای درخور توجه برای محیط کسب‌وکار و جامعه است.

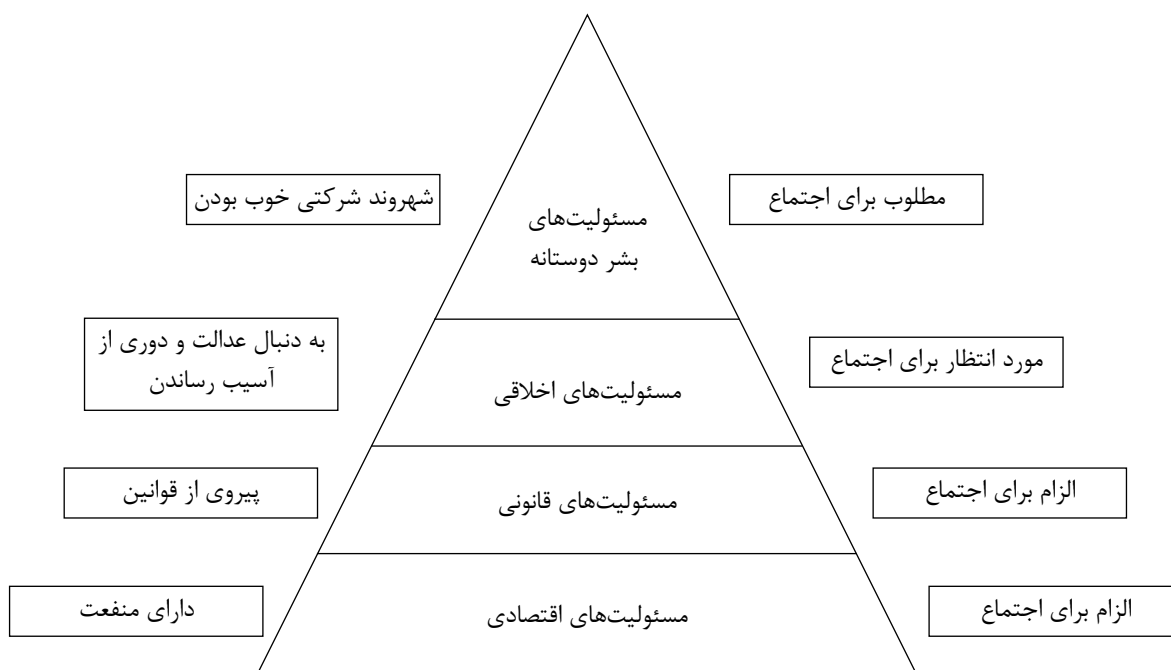
اقدامات صحیح محیطی را می‌توان به بهبود در عملکرد اقتصادی و بهره‌وری کارایی عملیاتی، کیفیت بالاتر، نوآوری و رقابت پذیری مرتبط دانست. بنابراین، مسئولیت اجتماعی شرکتی از نظر معنا و مفهوم و اهداف، یک مفهوم راهبردی است. یکپارچه‌سازی این دیدگاه‌های مختلف منجر به تعریف جامعی از شهروند شرکتی می‌شود. چارچوب مفهومی برای درک بهتر ماهیت شهروند شرکتی را می‌توان در ادبیات مربوط به نظریه‌های مسئولیت اجتماعی شرکت، پاسخگویی اجتماعی شرکت، عملکرد اجتماعی شرکت، رویکردهای شرکت، تئوری ذی‌نفعان و سایر نظریه‌ها یافت، به همین دلیل مسئولیت اجتماعی شرکتی می‌تواند منبعی از فرصت، نوآوری و مزیت رقابتی باشد.

برای مثال، مؤلفه‌ی اقتصادی مسئولیت اجتماعی شرکتی شامل تعهداتی برای شرکت به منظور حفظ رشد اقتصادی و برآورده ساختن نیازهای مصرفی است.

می‌دهد به دلیل این‌که این موضوع را به تئوری ذی‌نفعان و نظریه‌های نهادی و مشروعیت مرتبط می‌سازد. در نهایت، این مطالعه تلاش سازمان‌ها در پیش‌بینی فشارهای نظارتی نسبت به رفتارهای محیطی و اجتماعی را مطرح نموده و ایجاد روابط قوی با ذی‌نفعان مختلف را به نفع سازمان‌ها می‌داند.

مفاهیم شهروند شرکتی و مسئولیت اجتماعی^۱

واژه‌ی شهروند شرکتی به طور معمول برای توصیف شرکت‌ها به عنوان نهادهای اجتماعی مورد استفاده قرار می‌گیرد. بنابراین، این مفهوم ریشه در علوم سیاسی دارد، زیرا شرکت‌ها را برای پاسخگویی به فشارهای خارج از بازار سوق می‌دهد. در طول سال‌ها، مفهوم شهروند شرکتی از نظریه‌ها و رویکردهای نظریه‌ی مسئولیت اجتماعی متمایز شده است. کارول (۱۹۷۹) تلاش کرد تا اصول اساسی و بنیادین مسئولیت اجتماعی را تحلیل و ترکیب نماید. همچنین، عقلانیت و منطق اقدامات مسئولیت اجتماعی را شرح داده و پاسخ شرکت‌ها به مسائل اجتماعی را توصیف نمود. شرکت‌ها همواره نسبت به جامعه تعهد دارند زیرا خود را به

«ارزیابی شهروند شرکتی»

چندین مطالعه تجربی، نگرش‌ها و نظریات پژوهشگران در مورد شهروند شرکتی یا ساختارهای مربوط به آن را مطرح کرده‌اند. ارزیابی این مطالعات اغلب شامل تحلیل کمی در مورد تعهد سازمانی نسبت به رفتارهای سازمانی مسئولانه است. مطالعه پژوهش اول که از «هرم مسئولیت اجتماعی شرکتی» کارول استفاده کرده است، نشان می‌دهد که اعتبار محتوای ساختار و ابزارهایی که طبقه‌ها را ارزیابی می‌کنند، قابل اطمینان و معتبر است این بدان سبب است که چهار مؤلفه مرتبط به هم برای مسئولیت اجتماعی شرکتی وجود دارد که به لحاظ مفهومی مستقل و مجزا هستند. به تازگی، کارول در سال ۲۰۱۶ مجدداً مطرح نمود که این نتایج توسط محققان دیگری نیز مورد حمایت قرار گرفته‌اند. سایر پژوهش‌ها به جای تمرکز بر رفتارهای شرکتی، بر بررسی نظریه‌های مدیریتی شهروند شرکتی تمرکز کرده‌اند. تعداد مشابهی از

داشتند که بعد به ۷ طبقه مسئولیت اجتماعی شرکتی تبدیل شدند. این توسعه با بخشی از کسب‌وکار شرکت‌ها نسبت به مسئولیت اجتماعی شرکتی سازگار بود. به همین ترتیب، کوتلر و لی (۲۰۰۵) بیان کردند که رویکرد مسئولیت اجتماعی شرکتی چه‌گونه می‌تواند روش و مسیر جدیدی از انجام کسب‌وکار را برقرار نموده و منجر به ایجاد ارزش شود.

شهروندی شرکتی توجه زیادی را به خود اختصاص داده است، به ویژه از سوی شرکت‌های که در خارج از بازارهای داخلی فعالیت می‌کنند. شرکت‌های چندملیتی برای نمایش «شهروند شرکتی مناسب» در هر بازار یا کشوری که کسب‌وکار خود را اداره و اجرا می‌کنند، تحت فشار قرار داشته‌اند. شرکت‌های چندملیتی همواره بیشتر و دقیق‌تر از شرکت‌های داخلی مورد کنترل و نظارت قرار می‌گیرند. هیچ شکی وجود ندارد که این امر به مورد درخور توجهی در آینده تبدیل خواهد شد.

ندارند و به لحاظ اخلاقی از شرکت‌ها انتظار نمی‌رود. برخی از نمونه‌هایی که سازمان‌ها مسئولیت‌های اختیاری خود را انجام می‌دهند عبارتند از: زمانی که آن‌ها مراکز مراقبت‌های روزانه را برای مادران شاغل فراهم می‌کنند، تعهد آن‌ها به کمک‌های مالی بشردوستانه، ایجاد فضایی زیبا و دلنشین برای محیط کار. کارول در سال ۱۹۹۱ این ۴ دسته از فعالیت‌ها را تحت عنوان «هرم مسئولیت اجتماعی شرکتی» مطرح کرد. هرم او نقش‌های اساسی را منعکس کرد که از شرکت‌های موجود در جامعه انتظار می‌رود. نگاره ۱ نمایش گرافیکی از «هرم مسئولیت اجتماعی شرکت» کارول را نشان می‌دهد. (نگاره ۱)

در نهایت، کارول و شوارتز (۲۰۰۳) رویکردی را ارائه کردند که بر مبنای سه حیطه و دامنه اصلی است: مسئولیت‌های اخلاقی، قانونی و اقتصادی. نویسندگان، نمودارون را با سه دامنه ارائه نمودند که این دامنه‌ها با یکدیگر هم پوشانی

◀ سیاست‌های مسئولانه‌ی محیطی و اجتماعی

دولت‌ها به طور معمول به عنوان محرک‌های اصلی سیاست مسئولیت اجتماعی شرکتی در نظر گرفته می‌شوند. با این حال، فعالان دیگری نیز مانند سازمان‌های مدنی و صنعت، در جامعه وجود دارند. در این زمینه، چارچوبی از روابط از سوی محققین بیان شده است. به نظر می‌رسد که در آن زمان، نیاز به درک عمیق نقش و کارکرد دولت در ارتقای مسئولیت اجتماعی شرکتی وجود داشت. حاکمیت اجتماعی بر مبنای روابط به هم مرتبط و مشروع ذی‌نفعان است. روابط قدرت بین فعالان، اغلب در کنترل فرایند قانونی آن‌ها بسیار ناچیز در نظر گرفته می‌شود. دیدگاه‌های سیاسی در مورد مشروعیت، روابط قدرت بین فعالان مختلف را مشخص می‌نماید، چرا که آن‌ها شرایط محیطی، اجتماعی و دولتی را برای شرکت‌ها ایجاد می‌کنند. انتظارات و درک متفاوتی در هر رابطه وجود دارد که باید به منظور توسعه‌ی سیاست مناسب مسئولیت اجتماعی شرکتی، شناسایی شوند. این رویکرد رابطه بر مبنای ایده است که تغییرات و الگوهای اخیر تأثیرگذار بر ساختار سیاسی و اقتصادی ممکن است نقش و ظرفیت سازمان‌های اجتماعی مختلف را تغییر دهند. این روابط در بین فعالان و محرک‌های مختلف، سیاست و ارتباطات مسئولیت اجتماعی شرکتی را شکل دهد. عرصه تبادل که در نگاره ۲ ترسیم شده است، نمونه‌ای از رویکرد جامع دولت آمریکا برای تأمین حمایت و رهنمودی در حیطه‌های شهروندی شرکتی و رفتارهای پایدار است.

برای مثال، در آمریکا دفتر اقتصادی و امور تجاری، تیم مسئولیت اجتماعی شرکتی را هدایت و رهبری می‌کند. هدف اولیه این تیم، ارتقا و ترویج اقدامات تجاری و پرورش و افزایش توسعه پایدار

شرکتی در چه سطح سازمانی گرفته شوند. گریفین و ماهون در سال ۱۹۹۷، چهار معیار و شاخص شهروندی شرکتی را ترکیب کردند، که شامل شاخص اعتبار فورچون، شاخص KLD، TRI و رتبه‌بندی ارائه شده از سوی راهنمای فعالیت‌های بشردوستانه شرکتی است. این محققین بیان کردند که چهار معیار آن‌ها ضرورتاً به دنبال یکدیگر نیستند. موارد و اقلام این شاخص‌ها تنها می‌توانند برای ارائه‌ی درک کلی از شهروندی شرکتی کافی باشند. محققان دیگری در سال ۲۰۰۷، دیدگاه چندبعدی را در مورد سه حیطه اتخاذ کردند که شامل مسئولیت تجاری، مسئولیت اخلاقی و مسئولیت اجتماعی است. آن‌ها بیان کردند که مسئولیت تجاری شرکت‌ها به توسعه مستمر محصولات باکیفیت و ویژگی‌های محصولات آن‌ها در بین مشتریان مربوط می‌شود. دوم، آن‌ها بیان کردند که مسئولیت اخلاقی در ارتباط با انجام تعهدات شرکت‌ها نسبت به ذی‌نفعان، تأمین‌کنندگان، توزیع‌کنندگان و سایر نهادهایی است که معاملات خود را با آن‌ها انجام می‌دهند. در سال ۲۰۰۷ چنین مطرح شده است که مسئولیت اخلاقی شامل احترام به حقوق بشر و هنجارهای تعریف شده در قانون، در حین انجام فعالیت‌های شرکت است. آن‌ها بیان کردند که احترام به اصول اخلاقی در روابط شرکت نسبت به تحقق عملکرد اقتصادی برتر، اولویت دارد. حیطه دیگر، مسئولیت اجتماعی در مورد رفتارهای ستوده و با ارزش است. نویسندگان بیان می‌کنند که کسب‌وکارها می‌توانند بخشی از بودجه خود را به محیط‌زیست، کارهای بشردوستانه و اجتماعی تخصیص دهند که بیشترین آسیب‌پذیری را در جامعه دارند. این دیدگاه از توسعه تأمین مالی فعالیت‌های اجتماعی یا فرهنگی حمایت می‌کند و هم چنین به بهبود رفاه اجتماعی مربوط می‌شود.

مطالعات با اتخاذ شاخص اعتبار فورچون (Fortune)، شاخص KLD یا شاخص‌های دیگر، شهروندی شرکتی را مورد آزمون قرار داده‌اند. با استفاده از این معیارها، از مدیران انتظار می‌رود تا میزان رفتارهای مسئولانه خود نسبت به محیط و جامعه را مورد ارزیابی قرار دهند.

با وجود کاربرد گسترده این شاخص‌ها در پژوهش‌های قبلی، تناسب و توانایی این شاخص‌ها هنوز مشخص نیست. برای مثال، شاخص فورچون به دلیل این که بیشتر به کیفیت مدیریتی اهمیت می‌دهد چند بعدی بودن ساختار شهروندی شرکتی را در نظر نمی‌گیرد. این شاخص دارای این محدودیت است که اقلام و موارد آن بر مبنای بحث‌های نظری نیستند، برای این که ابعاد اقتصادی، قانونی، اخلاقی و اختیاری ساختار شهروندی شرکتی را به طور مناسب نشان نمی‌دهند. در سال ۱۹۸۹ موضوع‌های زیر به طور گسترده مورد بررسی قرار گرفت: میزان توانایی درک کارمندان در این مورد که رفتار اخلاقی یا غیراخلاقی در سازمان آن‌ها پاداش داده شده یا تنبیه می‌شود. سایر پژوهشگران نیز ارزش‌های بشردوستانه مربوط به رفتارهای اجتماعی و ارزیابی آن‌ها را مطرح کردند.

کارول و پینکستون (۱۹۹۴)، چهار بعد از شهروندی شرکتی را شناسایی کردند که شامل جهت‌گیری‌ها، ذی‌نفعان، مسائل و استقلال در تصمیم‌گیری است. همچنین این پژوهشگران بیان نمودند با مشاهده جهت‌گیری‌ها، می‌توان تمایلات و رفتارهای ظاهری سازمان‌ها را با توجه به شهروندی شرکتی بهتر درک کرد. آن‌ها همچنین مطرح نموده‌اند که بعد ذی‌نفعان باید برای کسانی بهتر تعریف شود، که سازمان در قبال آن‌ها احساس مسئولیت می‌کند زیرا این بعد می‌تواند منشأ ایجاد مسائل شهروندی شرکتی را شناسایی نماید. بعد استقلال در تصمیم‌گیری تعیین می‌کند که تصمیمات شهروندی

است در حالی که امنیت اقتصادی را نیز ایجاد می‌کند. این تیم رهنمودی برای شرکت‌های آمریکایی و ذی‌نفعان آن‌ها جهت مشارکت در شهروندی شرکتی فراهم می‌کند. تیم مسئولیت اجتماعی شرکتی از رویکردهای اصلی شهروندی شرکتی حمایت می‌کند، مثال‌هایی از این رویکردها عبارتند از: شهروندی شرکتی مناسب، حقوق بشر، نیروی کار و زنجیره‌های تأمین، مبارزه با فساد، رفاه اجتماعی و بهداشتی، سهم‌پذیری، اشتغال و روابط صنعتی، حفاظت محیطی، حاکمیت منابع طبیعی، شفافیت، مدیریت زنجیره تأمین و تجارت، سرمایه‌گذاری و تقویت اقتصادی زنان. بیشتر سیاست‌های شرکتی این تیم از «رهنمودهایی برای سازمان‌های چندملیتی» سازمان همکاری و توسعه اقتصادی OECD و ارتباطات ملی آمریکا به‌دست می‌آیند.

◀ شهروندی شرکتی مناسب و ضد فساد^۲

فساد در مقیاس بزرگ و سطح بالا توسط مقامات دولتی که به عنوان اختلاس بیان می‌شود، می‌تواند تأثیر مخربی بر دموکراسی، تصویب قانون‌گذاری و توسعه اقتصادی داشته باشد. فساد، مدیریت مالی عمومی و مسئولیت‌پذیری را در تمام سطوح سازمانی تضعیف می‌کند، سرمایه‌گذاری خارجی را در بسیاری از کشورها از بین می‌برد، رشد اقتصادی و توسعه پایدار را کاهش می‌دهد، قیمت‌ها را تحریف می‌کند و سیستم‌های قانونی و قضایی را تضعیف می‌کند. افرادی که با پرداخت رشوه یا ارائه سایر مزایای ناروا و غیرضروری به مقامات دولتی خارجی در فساد نقش دارند، حاکمیت مناسب و رقابت منصفانه را تضعیف می‌کنند. منشور کنوانسیون سازمان ملل متحد علیه فساد^۳ UNCAC چارچوبی را برای

همکاری بین‌المللی علیه فساد، شامل معیارهای تقویت و پیشگیری، را ارائه داده است.

◀ رفاه اجتماعی^۴ و سلامت

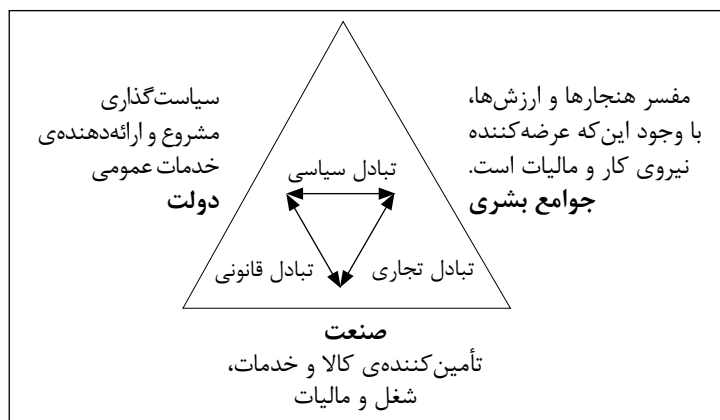
در ایالات متحده، تحصیلات و آموزش عمومی به عنوان فعالیت رفاه اجتماعی در نظر گرفته نمی‌شود، زیرا

از زمان آغاز این فعالیت حدود ۱۲۵ سال پیش، این امر در نظر گرفته شده است. از سوی دیگر، بهداشت و سلامت عمومی و توانبخشی حرفه‌ای در قانون امنیت اجتماعی در نظر گرفته نشده‌اند، اما در قوانین مجزای فدرال وجود دارند. با این حال، مراقبت‌های پزشکی

◀ انرژی و محیط

آژانس حفاظت محیطی انواع مختلفی از روش‌ها، ابزارها و برنامه‌ها را توسعه داده است، که هدف آن‌ها، حمایت از کاربرد پایداری محیطی است. شرکت منابع انرژی، منافع ایالات متحده با توجه به منابع امن و قابل اعتماد

نگاره ۲. فعالان و عرصه‌های تبادل

شرکت‌های آمریکایی، جوانب خاصی از این پیمان را نمی‌پذیرند. اختیارات محیطی اندکی در بین شرکت‌ها و شهروندان آمریکایی از طریق تصمیمات سیاسی تحت تأثیر قرار می‌گیرند. اگرچه، آمریکا به طور مرتب در کنفرانس سالانه COP شرکت می‌کند که توسط چارچوب سازمان ملل و کنوانسیون در مورد تغییرات جوی سازماندهی شده است، هنوز هم دولت‌های این کشور پروتکل کیوتو را تصویب نمی‌کنند. یکی از نقاط قوت پیمان کیوتو، برقراری سیستم تجاری ماموریت‌های بین‌المللی است که کشورها می‌توانند از طریق سرمایه‌گذاری در ماموریت‌های خارج از کشور، اعتباراتی را نسبت به هدف ماموریت خود به دست آورند.

◀ بحث و گفت‌وگو

تحلیل این مطالعه عمدتاً در مورد سازمان‌های آمریکا و سیاست‌ها و اصول نظارتی و تا حدی در مورد تعامل آن‌ها با سایر فعالان در عرصه تبادل بود. این مطالعه بیان می‌کند که سیاست‌های نظارتی و استراتژی‌های گروه‌ها چه‌گونه می‌توانند فرصت‌ها و تهدیدهای چالش برانگیزی را برای شرکت‌های آمریکایی ایجاد نمایند. ممانعت‌های سازمانی بر نحوه تعامل جامعه، صنعت و سازمان‌های مردم‌نهاد با یکدیگر تأثیر می‌گذارند. این استدلال، نظریه‌ی مشروعیت را به صورت ناهمگون نشان می‌دهد و گروه‌های رقیب و ذی‌نفعان اغلب از شرکت‌ها انتظار دارند تا رفتارهای محیطی و اجتماعی را رعایت کنند. دولت‌ها باید اطمینان حاصل نمایند که هزینه‌ی اکولوژیکی تخریب محیطی و تغییرات جوی در بازار احساس می‌شود.

علاوه بر این، سازمان‌ها باید راه‌هایی را برای ایجاد انرژی پایدار، حفاظت از آب و انرژی، حفاظت محیطی و سیستم‌های حمل و نقل سبز بیابند.

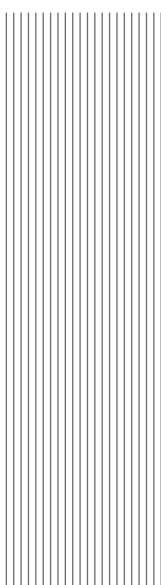

سیاسی در کاربرد منابع تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر، ائتلاف و آلودگی و جمعیت است. این موسسه بیان می‌کند که رهبران آمریکا، اصلاحات کافی و مناسبی را در مورد مسئولیت اجتماعی و محیطی پیاده‌سازی نکرده‌اند. بسیاری از شرکت‌ها هنوز هم از طریق فعالیت‌های ناپایدار خود مانند جریان‌های خطی مواد، وابستگی شدید به سوخت‌های فسیلی، بی‌توجهی به منابع تجدیدپذیر و کاربرد منابع، شناخته می‌شوند. طبق شاخص پایداری محیطی دانشگاه کلمبیا، آمریکا دارای ۳۸ امتیاز از ۱۰۰ امتیاز در نظارت جهانی و دارای امتیاز ۲۷ از ۱۰۰ در کاهش استرس است.

این نتایج، بیان‌گر عملکرد ضعیف آمریکا در کاهش آلودگی‌های آب و هوا است و استرس‌های اکوسیستم نتیجه حداقل مسئولیت کشور و حساسیت نسبت به موسسه‌هایی محیطی جهانی است. در بررسی‌های اخیر جغرافیای ملی در بین ۱۷ کشور، مصرف‌کنندگان آمریکا در زمینه عادات مصرف محیطی و سبز در رتبه آخر قرار گرفتند. محققان در سال ۲۰۰۹ گزارش دادند که درصد شرکت‌های آمریکایی که عضو پیمان جهانی هستند کمتر از سایر کشورها است. این یافته‌ها نشان می‌دهند که

انرژی را افزایش می‌دهد. شرکت منابع انرژی حاکمیت و شفافیت مناسب در بخش انرژی را ترویج می‌دهد، زیرا از اقدامات شفافیت صنایع استخراجی حمایت می‌کند. کشورهایی که صنایع استخراجی را پیاده‌سازی می‌کنند، اطلاعاتی را در مورد پرداخت مالیات، گواهی نامه، قراردادهای تولید و سایر عوامل کلیدی که حول محور استخراج منابع وجود دارند، ارائه می‌دهند. این اطلاعات در یک گزارش سالانه صنایع استخراجی ارائه می‌شوند. این گزارش شفاف این امکان را برای شهروندان فراهم می‌کند تا ببینند کشور آن‌ها چه‌گونه منابع طبیعی خود را مدیریت می‌کند، زیرا این گزارش درآمدی که این منابع ایجاد می‌کنند را مشخص می‌کند. استاندارد صنایع استخراجی شامل مجموعه‌ای از نیازمندی‌ها است که کشورهایی مانند آمریکا به منظور واجد شرایط بودن به عنوان کشور سازگار با صنایع استخراجی باید این نیازمندی‌ها را برآورده سازند.

گزارش جدید از موسسه‌ی دیدبان جهانی World watch تحت عنوان "ایجاد رفاه پایدار در ایالات متحده" این طور بیان کرد: نیاز برای نوآوری و رهبری مستلزم دامنه گسترده‌ای از نوآوری‌های

این فعالیت‌ها به عنوان کسب‌وکارهای مشروع در نظر گرفته می‌شوند، زیرا عملکرد شرکتی آن‌ها مطابق با انتظارات ذی‌نفعان است. پیاده‌سازی استراتژی مشروعیت سازمان‌ها می‌تواند شامل افشای داوطلبانه و درخواستی مسئولیت اجتماعی شرکتی باشد که هنجارها، ارزش‌ها و عقاید ذی‌نفعان را شناسایی می‌کند. شرکت‌های مسئول می‌توانند از طریق مشارکت خود در فعالیت‌های مسئولیت اجتماعی و رفتارهای پایدار، از فشارهای اشخاص ثالث جلوگیری نمایند. هم‌چنین آن‌ها می‌توانند انتقادهای مردم را کاهش دهند و موارد قانونی خود را از طریق مطابقت با اصول راهنما و مقررات، به حداقل برسانند.

مشروعیت سازمان، محرک حیاتی برای تغییر سازمانی پویا است. این دیدگاه‌های سیاسی اغلب به صورت هنجاری در نظر گرفته می‌شوند و پیچیدگی مباحث بین شرکت‌ها و جامعه را نادیده می‌گیرند. در سال ۲۰۱۴ بیان کردند که تعاملات قانونی و ایجاد توافق زمانی میسر می‌شود که شرکت‌ها مسائل توسعه‌ی پایدار را شناسایی

نمایند. با این حال، مسائل رفتاری نیز اغلب نیازمند بیان عوامل اجتماعی، اقتصادی و محیطی در بین مقامات نظارتی و سایر بخش‌های مربوطه است. در واقع، شناسایی حفاظت محیطی اغلب نیازمند تغییر از طریق خواسته‌های متعدد و پیچیده و در بیشتر موارد متناقض ذی‌نفعان است که فراتر از دستگاه‌های دولتی تعریف می‌شوند. سیستم‌های اخلاقی متعدد، زمینه و سوابق فرهنگی و قواعد رفتاری می‌توانند با جوامع مشابه همزیستی داشته باشند، زیرا مشروعیت جامعه کسب‌وکار پیرامون مسائل توسعه پایدار اغلب چالش برانگیز است. بنابراین، فرایندهای مشارکت ذی‌نفعان، ابزارهای مهمی برای ایجاد مشروعیت است. سایر پژوهش‌ها نیز بیان کرده‌اند که مشروعیت در حل مسائل مسئولیت اجتماعی و توسعه پایدار نیازمند توانایی برقراری روابط مشترک و مبتنی بر اعتماد با انواع گسترده‌ای از ذی‌نفعان به ویژه با افرادی است که اهداف غیراقتصادی دارند. این ذی‌نفعان می‌توانند نقش قابل قبولی در تأثیرگذاری بر فرایند سیاست عمومی داشته باشند.

نتیجه‌گیری

شرکت‌های گوناگونی در کشورهای مختلف جهان به سمت مسئولیت اجتماعی حرکت می‌کنند زیرا سیاست شهروند شرکتی به ترغیب شرکت‌ها جهت سرمایه‌گذاری در نوآوری اجتماعی و مسئولیت محیطی، منجر می‌شود. اگرچه بسیاری از شرکت‌ها در کشورهای پیشرفته‌ی سرمایه‌داری از طریق قوانین و مقررات دولتی راهنمایی و هدایت می‌شوند، آن‌ها اغلب در کشورهایی فعالیت می‌کنند که می‌توانند چارچوب‌های قانونی و پارامترهای نظارتی مختلف و متفاوتی داشته باشند. ابزارهای نظارتی می‌توانند شامل نیازمندی‌های گزارش‌دهی زیست‌محیطی، اجتماعی و دولتی باشند. پیاده‌سازی موثر رفتارهای شهروند شرکتی توسط شرکت‌های چندملیتی و افشاگری‌های آن‌ها، به نحوه تکامل رویکردهای آن‌ها با ذی‌نفعان بستگی دارد. این احتمال وجود دارد که برخی از تفاوت‌ها در مورد ارتباط و مشروعیت ذی‌نفعان مختلف می‌تواند بر فرایند سیاست عمومی (خط مشی عمومی) و شیوه مشارکت شرکت‌ها در رفتارهای مسئولانه تأثیر گذارد. ■

منابع:

1. Albareda, L., Lozano, J.M., Tencati, A., Midttun, A. and Perrini, F. (2008), "The changing role of governments in corporate social responsibility: drivers and responses", Business ethics: a European review, Vol. 17 No. 4, pp. 347-63.
2. Albinger, H.S. and Freeman, S.J. (2000), "Corporate social performance and attractiveness as an employer to different job seeking populations", Journal of Business Ethics, Vol. 28 No. 3, pp. 243-253.
3. Baur, D. and Arenas, D. (2014), "The value of unregulated business-NGO interaction a deliberative perspective", Business & Society, Vol. 53 No 2, pp. 157-186.
4. Beaman, L. A. (2012), "Social networks and the dynamics of labour market outcomes: Evidence from refugees resettled in the US", The Review of Economic Studies, Vol. 79 No. 1, pp. 128-161.
5. Carroll, A.B. and Shabana, K.M. (2010), "The business case for corporate social responsibility: a review of concepts, research and practice", International Journal of Management Reviews, Vol. 12 No. 1, pp. 85-105.
6. Crane, A., Matten, D. and Spence, L.J. (2013), "Corporate social responsibility in a global context" In Crane, A., Matten, D., and Spence, L.J. "Corporate Social Responsibility: Readings and Cases in a Global Context", pp. 3-26.
7. Mark Camilleri, (2017), "Corporate Citizenship and Social Responsibility Policies in the United States of America Sustainability Accounting, Management and Policy Journal, Vol. 8 Iss 1 pp. -
8. Mena, S. and Palazzo, G. (2012), "Input and output legitimacy of multi-stakeholder initiatives", Business Ethics Quarterly, Vol. 22 No.3, pp.527-556.

پی‌نویس‌ها:

1. social responsibility
2. Anti-corruption
3. United Nations Office on Drugs and Crime
4. Social Welfare

الزامات اجرای IFRS در صنعت بیمه‌ی ایران

فریبا نوروزی

رشد تجارت
بین‌المللی و جریان‌های
سرمایه و پیوستگی
اقتصادی فزاینده طی

دو دهه‌ی گذشته، منجر به تمایل به هماهنگ‌سازی استانداردهای حسابداری در میان کشورها شده است. در نتیجه، شمار بسیاری از کشورها استفاده از استانداردهای بین‌المللی حسابداری (IFRS) را پذیرفته‌اند. بررسی‌های سازمان بورس و اوراق بهادار نشان می‌دهد که در سال ۲۰۱۵ از بین شرکت‌های بورسی ۱۵۳ کشور جهان، صرفاً در ۲۳ کشور از جمله ایران، استانداردهای بین‌المللی بکار گرفته نمی‌شود.

به‌طور خلاصه، اهم دلایل تاکید بر پذیرش استانداردهای بین‌المللی چه در سطح بین‌الملل و چه در سطح کشور به شرح زیر است:

- بسترسازی اجرای سیاست‌های دولت برای توسعه‌ی بازار سرمایه در حوزه‌ی جذب سرمایه‌گذاری خارجی در بازار اوراق بهادار؛ با توجه به فراهم کردن امکان تصمیم‌گیری بهتر، از طریق استفاده از استانداردهای مورد توافق بین‌المللی
- فراهم ساختن امکان تشکیل بورس بین‌المللی، کمک به سرمایه‌گذاران در تنوع‌بخشی به سرمایه‌گذاری در

بورس‌های مختلف جهان، امکان پذیرش شرکت‌ها در بورس سایر کشورها و پذیرش متقابل شرکت‌های خارجی در بورس ایران

• استفاده از استانداردهایی که حاصل تجربه و دانش بین‌المللی است، ضمن این‌که این موضوع سبب افزایش قابلیت مقایسه می‌گردد و امکان ارزیابی بهتر توسط نهادهای بین‌المللی را فراهم می‌نماید.

• افزایش شرکت‌های چندملیتی، جهانی‌شدن تجارت و تامین نیازهای مالی، داشتن مجموعه استانداردهای حسابداری باکیفیت و جهانی را اجتناب‌ناپذیر می‌کند و سبب صرفه‌جویی در زمان و هزینه‌ی تهیه‌ی صورت‌های مالی بر مبنای استانداردهای مختلف می‌گردد.

• فراهم نمودن امکان استفاده‌ی مؤثرتر از فناوری‌هایی چون XBRL برای افزایش شفافیت اطلاعات.

در واقع استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی بین‌المللی با افزایش قابلیت مقایسه و کیفیت اطلاعات مالی موجب شفافیت اطلاعاتی می‌شود که از یک طرف به سرمایه‌گذاران و سایر ذینفعان در اتخاذ تصمیمات اقتصادی آگاهانه‌ترو بموقع کمک می‌کند و از طرف دیگر با کاهش شکاف اطلاعاتی

بین دارندگان اطلاعات و سرمایه‌گذاران، موجب تقویت پاسخ‌گویی می‌شود. ضمن این‌که سرمایه‌گذاران با فرصت‌ها و تهدیدهای سرمایه‌گذاری در سطح جهان و آشناشده و امکان تخصیص بهینه سرمایه و افزایش کارایی اقتصاد فراهم می‌شود.

در ایران، تعداد شرکت‌های بیمه از ۲۹ شرکت بیمه در سال ۱۳۹۴ مشتمل بر شرکت بیمه ایران (در نقش تنها شرکت بیمه دولتی) به همراه بیست شرکت بیمه غیردولتی: آسیا، البرز، دانا، پارسیان، توسعه، رازی، کارآفرین، سینا، ملت، دی، سامان، نوین، پاسارگاد، معلم، میهن، کوثر، ما، آرمان، تعاون و سرمد در سرزمین اصلی و شش شرکت بیمه غیردولتی امید، حافظ، ایران معین، متقابل کیش، آسماری و متقابل اطمینان متحد قشم در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و نیز دو شرکت بیمه اتکایی امین و اتکایی ایرانیان به ۳۲ شرکت بیمه در سال ۹۵ افزایش یافته که توسعه‌ی صنعت بیمه را به‌همراه داشته که این امر نشانگر توسعه‌ی الزامی و سریع صنعت بیمه است.

تعدد برگزاری همایش پیاده‌سازی استانداردهای بین‌المللی گزارشگری مالی در صنعت بیمه نشان‌دهنده‌ی اقبال این صنعت به اجرای IFRS. به‌رغم مشکلات اجرای آن در ایران می‌باشد که این امر مستلزم حداقل تغییرات لازم در ساختارهای مورد نظر برای اجرای این استانداردها در صنعت بیمه شامل «تغییر ساختار ریسک، ساختارهای فناوری اطلاعات و حسابداری مدیریت» خواهند بود.

بهبود یا تغییر ساختارهای فناوری اطلاعات و ایجاد یا استفاده از نرم افزارهای همسان در حوزه‌های بانک و بیمه بسیار با اهمیت است. به‌طوری‌که این نرم افزار باید دارای توانمندی ثبت‌های حسابداری بر مبنای هر دو مجموعه استاندارد داخلی و بین‌المللی

باشد تا بتوان از آن برای قضاوت حرفه‌ای در تبدیل استانداردها استفاده کرد. از این رو، به نظر می‌رسد در شرایط خاص کشور این نرم افزارها باید دارای حداقل سه ویژگی مشخص زیر باشند:

۱. قابلیت ارائه‌ی صورت‌های مالی به هر دو استاندارد
 ۲. قابلیت انتقال اسناد مالی مشابه بین دو استاندارد برای سهولت و سرعت دسترسی به گزارش‌های مالی
 ۳. قابلیت ارائه‌ی گزارش‌های مقایسه‌ای بین دو استاندارد
- سازمان حسابرسی به‌عنوان مرجع استانداردگذار کشور ترجمه اولیه صورت‌های مالی نمونه شرکت‌های بیمه را ارائه و صنعت بیمه عملاً وارد فرایند الزامی استفاده از استانداردهای بین‌المللی گزارشگری و الزامات گزارشگری نوین شده است. این الزامات عبارتند از:

دست‌یابی به زبان مشترک حسابداری در سطح جهان با سایر شرکت‌های بیمه و یا شرکت‌های مالی تابعه زیرا شرکت‌ها می‌توانند صورت‌های مالی خود را با استانداردهای مشابه و جهانی به بازارهای جهانی ارائه تا سایر شرکت‌های رقیب و سرمایه‌گذاران خارجی علاقه‌مند بتوانند از آن‌ها جهت تصمیمات نهایی خود استفاده و همچنین قابلیت مقایسه بین اطلاعات این شرکت‌ها وجود داشته و علاوه بر آن شرکت‌های هلدینگ (مادر) که شرکت‌های تابعه‌ی آن‌ها در سایر کشورهایی وجود دارند که IFRS را پذیرفته‌اند قادر خواهند بود تا یک زبان مشترک حسابداری داشته باشند.

✓ از میان برداشتن اختلاف روش‌های مالی ملی و بین‌المللی و حذف جریان می‌دَل و صرفه‌جویی در هزینه‌های برآورد و تصمیم‌گیری صحیح و بهبود فرایندهای مالی خزانه داری

✓ فراهم کردن زمینه و سهولت برای شرکت‌های خارجی بیمه که قصد سرمایه‌گذاری در صنعت بیمه کشور را

دارند و انعکاس واقعی و شفاف و سریع اطلاعات مالی از طریق به‌کارگیری زبان مشترک مالی (استانداردهای بین‌المللی گزارشگری)

✓ پایین آوردن ریسک اطلاعات ناصحیح و یا ناقص و افزایش اعتماد تصمیم‌گیرندگان برای ورود کلیه‌ی علاقمندان، به حوزه صنعت بیمه در نتیجه افزایش شفافیت مالی و پاسخ‌گویی

✓ تحکیم و تداوم ثبات مالی شرکت‌های بیمه و افزایش توانگری بیمه‌ای از طریق ایجاد چشم اندازهای مالی دقیق‌تر و کاهش هزینه‌های مبادلات در بازارهای جهانی

✓ ایجاد یک راهنمای کلی برای منعقد نمودن قراردادهای بیمه‌ای در سطوح خرد و کلان و آرایه‌ی تضمین‌های مالی به صورتی مشخص و شفاف

✓ تخصیص بهینه‌ی منابع به علت استفاده از یک زبان حسابداری مشترک و قابل اطمینانی

نگاهی به بازارهای منطقه‌ای هم‌جوار ما نشان می‌دهد که در حال حاضر کشورهایی همچون امارات متحده‌ی عربی و ترکیه هم از استاندارد IFRS استفاده کرده و کشورهای مالزی، کویت و عمان نیز از این استاندارد بهره می‌برند. البته با توجه باین‌که فرآیند استاندارد‌های مالی هر کشور یا بر اساس قوانین آن کشور یا بر اساس مسائل حقوقی آن کشور شکل می‌گیرد اگرچه بنیان استانداردهای بین‌المللی گزارشگری بر اساس عرف یا عملکرد ضابطه‌مند بازار و کسب و کار جهانی شکل گرفته است که مغایرت زیادی با عرف حاکم بر روابط تجاری در ایران ندارد زیرا استانداردهای بین‌المللی گزارشگری اساساً کلیت محور و اصول محور بوده و به جزئیات کسب و کار ورود نکرده لذا مشابه استانداردهای ایران تفسیربردار نیست. زیرا اتکای این استانداردها بر مدل‌های مبتنی بر

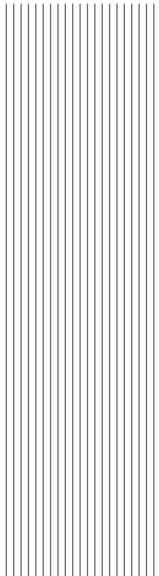
ارزش‌های منصفانه یا ارزش‌های بازار بوده و متمرکز بر قوانین کشورها نظیر قوانین مالیاتی کشور، چگونگی اخذ مالیات‌ها، ساختار صاحبان سهام و مالکان شرکت‌ها، سیستم سیاسی کشور، میزان توسعه یافتگی بازار سرمایه است. به‌ویژه، اجرای این استانداردها میتواند یکی از مشکلات ساختاری اقتصاد کشور که همانا عدم تقارن اطلاعاتی است، به‌شدت کاهش دهد.

در صنعت بیمه اجرای این استانداردها به‌ویژه ارزش منصفانه باعث جلوگیری از دستکاری در سود و کنترل مدیریت سود باشد که در دهه اخیر صنعت بیمه را به قهقرا برده است. البته باید تأکید کرد اساساً اجرای IFRS بدون زیر ساخت فناوری اطلاعات که پایه‌ی به‌روزرسانی بدهی‌های بیمه‌ای و روزآمد کردن بدهی‌ها بر مبنای ارزش روز، میسر نیست. لذا حوزه بیمه‌های مسئولیت، بیمه‌ی عمر و سرمایه‌گذاری و بیمه‌ی خودرو باید متحول و با استفاده از بازار محصولات نوین بیمه‌ای پوشش ریسک کاهش یابد.

با توجه به مشکلات زیر ساختی اقتصاد کشور و معضلات خاص صنعت بیمه نقشه‌ی راه اجرای این استانداردها باید تدریجی و شامل حداقل نکات زیر باشد تا از گزند آسیب‌های بعدی مصون بمانیم:

- شرکت‌ها باید چگونگی گذار به IFRS را در صورت‌های مالی را افشا کنند.

- قضاوت و برآوردهای مدیریتی مبتنی بر اصول و واقعیت در خصوص شرایط ایجاد رخداد در برخی شرایط که اجرای IFRS به صورت گذشته‌نگر مورد استفاده قرار می‌گیرد، افشا و به‌درستی بیان شوند.
- شناسایی و ثبت کلیه‌ی دارایی‌ها و بدهی‌ها آن طور که IFRS الزام کرده و تغییر طبقه‌بندی اقلامی که تحت استاندارد حسابداری داخلی به عنوان دارایی و بدهی شناسایی ولی در مقررات IFRS به‌گونه‌ی دیگری توصیه شده است. ■

نظام راهبری شرکت‌ها در کشور فرانسه

مرتضی کاظم‌پور - رضا سجادپور

نظام راهبری شرکتی در فرانسه در چارچوب قانون مدنی قرار دارد و به طور سنتی حمایت مناسبی از سرمایه‌گذاران اقلیت ارائه نمی‌دهد. یکی از ذی‌نفعان مهم دولت فرانسه است که بخشی از آن به علت سهامداری مستقیم در صنایع فرانسه است (اگر چه این امر در سال‌های اخیر به وسیله خصوصی‌سازی کاهش یافته) و بخشی به دلیل این که بسیاری از کارمندان دولت فرانسه به عضویت در هیأت‌مدیره شرکت‌ها منصوب می‌شوند. به گفته‌ی وایمیرش (۱۹۹۸)، شرکت‌های *noyaux durs* (اصطلاحی فرانسوی به معنی شرکت‌های با هسته سخت)، که از مجموعه‌ای از هلدینگ‌ها شامل مؤسسات مالی، بانک‌ها و شرکت‌های بیمه تشکیل می‌شوند شرکت‌های تملک‌شده، مخصوصاً شرکت‌هایی را که اخیراً خصوصی شده‌اند، به منظور کمک به تثبیت بخش صنعتی فرانسه به تملک درآورده‌اند. افزون بر این، ممکن است کنترل به وسیله سهام‌داران با حق رای چندگانه افزایش یابد، مسئله‌ای که به طور کلی مغایر با راهبری شرکتی مطلوب است. شرکت‌های تجاری مختلفی در فرانسه وجود دارند که دو مورد آن بیش‌تر

مورد توجه هستند، شرکت‌های سهامی که عمدتاً مشابه شرکت‌های سهامی عام در انگلستان است و شرکت‌های با مسئولیت محدود که مشابه شرکت‌های با مسئولیت محدود در انگلستان هستند. نظام راهبری شرکتی فرانسه بر مدیریت اجرایی شرکت و تأمین قدرت آن تأکید بسیار زیادی می‌کند. این تأکید در راستای سنت فرانسوی قدرت و رهبری متمرکز است. فرانسه غالباً دارای یک نظام هیأت‌مدیره‌ی یکپارچه است، هرچند گزینه‌ی هیأت‌مدیره‌ی دوگانه نیز وجود دارد. به طور مشابه، امکان مشارکت کارکنان وجود دارد که در قوانین شرکت ارائه شده است. بنابراین، رهنمودهای راهبری شرکتی فرانسه باید به این تنوع ساختار توجه داشته باشند. اولین گزارش راهبری شرکتی

فرانسه، گزارش کمیته‌ی *Viénot* در سال ۱۹۹۵ بود. کمیته‌ی *Viénot* توسط دو انجمن کارفرمایان (*MEDEF* و *AFEP-AGREF*) و با حمایت از شرکت‌های پیشرو در بخش خصوصی تأسیس شد و سرپرستی آن بر عهده‌ی *Marc Viénot*، رئیس انجمن *Société Générale* بود. دومین گزارش *Viénot* که *Viénot II* نام داشت در سال ۱۹۹۹ صادر شد. متعاقب صدور *Viénot II*، محیط راهبری شرکتی فرانسه با معرفی «مقررات اقتصادی جدید» در سال ۲۰۰۱ پیچیده‌تر شد که ساختار هیأت‌مدیره یکپارچه به شرکت‌ها معرفی و انتخاب استقلال رئیس هیأت‌مدیره از مدیرعامل یا دوگانگی وظایف رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل بر عهده شرکت‌ها گذاشته شد. (نگاره‌ی ۱)

نگاره‌ی ۱ - ویژگی‌های کلیدی مؤثر بر راهبری شرکتی فرانسه

ویژگی	مشخصه‌ی کلیدی
شکل اصلی کسب‌وکار	شرکت‌های سهامی خاص یا عام
ساختار مالکیت غالب	دولتی، سرمایه‌گذاران نهادی، افراد
سیستم حقوقی	قانون مدنی
ساختار هیأت‌مدیره	یکپارچه (اما ساختارهای دیگر نیز ممکن است)
جنبه‌ی مهم	بسیاری از سهام‌ها، حق رای چندگانه دارند

• تصمیم‌گیری در مورد پاداش نقدی یا حق انتخاب خرید سهام، و

• انتصاب مدیران و ماموران شرکتی (رئیس هیأت‌مدیره، مدیرعامل و مدیران اجرایی) در نظام هیأت‌مدیره یکپارچه، رئیس و اعضای هیأت‌مدیره در نظام هیأت‌مدیره دوگانه).

این گزارش اهمیت راهبرد را برجسته کرده و اظهار می‌دارد که مدیران در تعیین ضوابط داخلی باید رویه‌های هیأت‌مدیره را در زمینه‌ی مسائل راهبردی کلیدی، مانند مسائل مربوط به موقعیت مالی شرکت در نظر بگیرند. اهمیت دسترسی به هنگام هیأت‌مدیره به اطلاعات نیز به عنوان یک «الزام ضروری برای عملکرد رضایت‌بخش» مورد تأکید قرار گرفته است. این گزارش اظهار دارد که اطلاعات با ماهیت منفی نیز باید به هیأت‌مدیره ارائه شوند. یکی از ویژگی‌های مهم مربوط به تفسیر هر گونه اطلاعات توسط هیأت‌مدیره این است که اعضای هیأت‌مدیره که به تازگی در شرکت به کار گماشته شده‌اند باید از تسهیلات لازم برای آموزش‌های اضافی مربوط به جنبه‌های خاص شرکت (جنبه‌های تجاری و بازار) برخوردار شوند.

همچنین برای دیدار هیأت‌مدیره با مدیران اجرایی کلیدی شرکت، حتی بدون تمایل مدیران اجرایی اقدامات لازم در نظر گرفته شده است و مدیران اجرایی ملزم به حضور در چنین جلساتی هستند.

◀ ترکیب هیأت‌مدیره

این گزارش به این نتیجه رسیده است که کیفیت هیأت‌مدیره وابسته به اعضای آن است؛ مدیران باید صداقت داشته باشند، در زمینه کسب‌وکار و تجارت آگاه باشند، در ایفای نقش خود به عنوان مدیران، فعال باشند (صلاحیت کافی در زمینه راهبرد شرکت و مسائل دیگر داشته باشند) و منافع تمام سهام‌داران

اهمیت این موضوع در وقوع رسوایی شرکت انرون) است. قسمت سوم اطلاعات مالی، استانداردها و رویه‌های حسابداری را پوشش داده و اهمیت اطلاعات مالی و افشا با کیفیت بالا و ابزارهای دستیابی به آن را مورد بحث قرار می‌دهد. در ادامه به جزئیات بیش‌تر در بخش ۱ گزارش باوتون پرداخته می‌شود.

◀ نقش و عملکرد هیأت‌مدیره

هم‌راستای گزارش قبلی Viénot، گزارش باوتون تأکید کرد که برای انجام کار در زمینه‌های زیر بهتر است کمیته‌های تخصصی تشکیل شوند:

- بررسی صورت‌های مالی،
- نظارت بر عملکرد حسابرسی داخلی،
- انتخاب حسابرسان قانونی،

گزارش راهبری شرکتی دیگری تحت هدایت دانیل باوتون (رئیس بانک Société Générale) در اکتبر ۲۰۰۲ صادر شد.

◀ گزارش باوتون (۲۰۰۲)

گزارش باوتون به جای اصلاحات اساسی، بهبود تدریجی را توصیه می‌کند. قسمت اول گزارش شامل شش زمینه است:

۱. نقش و عملکرد هیأت‌مدیره،
۲. ترکیب هیأت‌مدیره،
۳. ارزیابی هیأت‌مدیره،
۴. کمیته‌ی حسابرسی،
۵. کمیته‌ی حقوق و مزایا، و
۶. کمیته‌ی انتصابات.

قسمت ۲ گزارش باوتون شامل توصیه‌هایی در مورد تقویت استقلال حسابرسان قانونی (با اشاره خاص به

را مدنظر قرار دهند.

این گزارش حاکی از آن است که در شرکت‌هایی که دارای ساختار مالکیت پراکنده و بدون سهام‌داران کنترل‌کننده (عمده) هستند، نیمی از هیأت‌مدیره را باید مدیران مستقل تشکیل دهند. این افزایش در گزارش Viénot II بود، پیش از این هیأت‌مدیره از یک سوم مدیران مستقل تشکیل می‌شد. در این گزارش «استقلال» به این صورت تعریف شده است:

«یک مدیر در صورتی مستقل است که هیچ‌گونه ارتباطی با شرکت، گروه‌های وابسته و یا مدیریت آن که بر قضاوت وی تاثیر بگذارد، نداشته باشد.» این یک تعریف جامع و در عین حال مختصر است.

◀ ارزیابی هیأت‌مدیره

این گزارش ارزیابی‌های سالانه را از راه بحث در سطح هیأت‌مدیره در مورد عملیات هر سال شرکت را، توصیه می‌کند. حداقل هر سه سال یک ارزیابی رسمی، در صورت امکان تحت رهبری یک مدیر مستقل و با کمک یک مشاور مناسب باید انجام گیرد. سهام‌داران باید هر ساله با گزارش سالانه از ارزیابی‌های انجام‌شده از عملکرد شرکت و اقدامات لازم مطلع شوند.

◀ کمیته‌ی حسابرسی

این گزارش توصیه می‌کند که دوسوم اعضای کمیته‌ی حسابرسی باید از مدیران مستقل تشکیل شود و هیچ یک از مدیران اجرایی نباید عضو آن باشند. علاوه بر این که ممکن است اعضای کمیته حسابداری، تخصص مالی یا حسابداری داشته باشند، آنان باید از «رویه‌های حسابداری، مالی و عملیاتی خاص» شرکت مطلع باشند.

کمیته‌ی حسابرسی باید دستورالعمل‌های عملیاتی که مسئولیت‌ها و رویه‌های عملیاتی را مشخص می‌کند،

تدوین کرده و به تأیید هیأت‌مدیره برساند. همچنین این کمیته باید گزارش کند که هیأت‌مدیره به طور کامل در جریان این دستورالعمل‌ها قرار گرفته است.

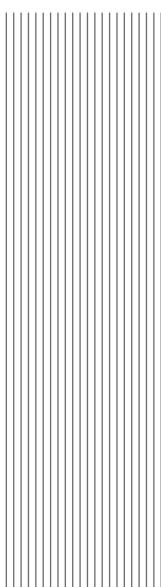
افزون بر این، گزارش سالانه باید کارهای انجام شده توسط این کمیته را توصیف کند. کمیته‌ی حسابرسی باید با حساب‌رسان مستقل خارجی (فرایند انتصاب حساب‌رسان مستقل باید توسط کمیته‌ی حسابرسی انجام شود) و رئیس حسابرسی داخلی در ارتباط بوده و در صورت لزوم قادر به فراخوانی متخصصین خارجی باشد. همچنین باید بر استقلال حساب‌رس و میزان حق الزحمه پرداختی به مؤسسه حسابرسی نظارت کند.

◀ کمیته‌ی حقوق و مزایا

این گزارش توصیه می‌کند که کمیته‌ی حقوق و مزایا از اکثریت مدیران مستقل تشکیل شود و هیچ

یک از مدیران اجرایی شرکت نباید عضو آن باشند. کمیته‌ی حقوق و مزایا باید دستورالعمل‌های عملیاتی، جزییات مسئولیت‌ها و رویه‌های عملیاتی را تدوین کرده و به تأیید هیأت‌مدیره برساند؛ همچنین کمیته‌ی حقوق و مزایا باید گزارش کند که هیأت‌مدیره به طور کامل در جریان این دستورالعمل‌ها قرار گرفته است.

افزون بر این، گزارش سالانه باید کارهای انجام شده توسط کمیته‌ی حقوق و مزایا را توصیف کند. طبق قانون فرانسه، گزارش سالانه باید شامل اصول و فرآیندهای مورد استفاده در تعیین حقوق و مزایای مدیران اجرایی شرکت باشد. گزارش باوتون تصریح می‌کند کمیته‌ی حقوق و مزایا عناصر مؤثر بر حقوق و مزایای مدیران را تعیین خواهد کرد و تضمین می‌کند که حقوق و مزایای مدیران بر اساس ارزیابی عملکرد سالانه مدیران شرکت و سازگار با راهبرد

از راهبری شرکتی مطلوب شناخته شد!

«مسائل اجتماعی و زیست محیطی»

شاخص‌های اجتماعی که باید افشا شوند عمدتاً کیفی بوده و تمرکز آن‌ها بر ادغام شرکت‌ها با جوامع و گروه‌های ذی‌نفع است. شاخص‌های زیست محیطی مسائلی نظیر انتشار گازهای گلخانه‌ای در هوا، آب و زمین، پیاده‌سازی سامانه‌های مدیریتی و تبعیت از استانداردهای اصلی در عمل یا اخذ گواهینامه‌ها را در بر می‌گیرد. در حالی که این مقررات جامع است اما این پرسش همچنان مطرح می‌شود که اگر شرکتی قوانین یادشده را رعایت نکند چه اقداماتی می‌تواند صورت گیرد؟ در نتیجه، اثر بخشی این قانون ممکن است محدود باشد. در ماه آگوست ۲۰۰۳، با هدف بازگرداندن اعتماد سرمایه‌گذاران به بازارها، فرانسه قوانین جدید مربوط به امنیت مالی را به تصویب رساند. تغییرات از این قرار بود که اطلاعات ارائه‌شده به سهام‌داران باید شفافیت بیش‌تری داشته باشد و شامل ارائه گزارش جداگانه‌ای در مورد روش‌های کنترل داخلی شرکت باشد و یک روش جدید برای انتصاب حسابرس مستقل به کار گرفته شود.

در اکتبر سال ۲۰۰۳، AFEP و MEDEF با انتشار گزارشی از «راهبری شرکتی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس»، یک سند ارائه دادند که بر اساس اصول راهبری شرکتی گزارش‌های ۱۹۹۵، ۱۹۹۹ (Viénot) و ۲۰۰۲ (Bouton) AFEP و MEDEF، مجموعه‌ای از اصول راهبری شرکتی را فراهم آوردند. این گزارش چیزی به گزارش Viénot و Bouton اضافه نمی‌کند و محتوای آن‌ها حفظ شده است، بلکه توصیه‌هایی را با برخی از اصول تطبیق می‌دهد. این اصول ابعاد مختلف هیأت‌مدیره، مدیران مستقل، ارزیابی هیأت‌مدیره، جلسات هیأت‌مدیره و کمیته‌های هیأت‌مدیره

«کمیته‌ی انتصابات»

گزارش باوتون بر اهمیت کمیته‌ی انتصابات تأکید دارد که باید رئیس هیأت‌مدیره عضو آن باشد؛ زیرا او نقش مهمی را در شکل دادن به آینده شرکت ایفا می‌کند و مسئولیت مهیا ساختن بدنه رهبری در آینده را بر عهده دارد. باید یک رویه رسمی برای انتخاب مدیران مستقل آینده وجود داشته باشد و گزارش سالانه باید وظایف کمیته‌ی انتصابات را شرح دهد. هنگامی که کارگروه باوتون اظهار داشتند: «اگر چه قوانین و توصیه‌های مربوط به کارکرد هیأت‌مدیره و کمیته‌های آن، استانداردهای ضروری راهبری شرکتی هستند، اما هر روش تنها زمانی مناسب خواهد بود که به شکلی مطلوب اجرا شود»، اتفاقات شرکت انرون به شکلی واضح در ذهن آنان نقش بسته بود. شرکت انرون به طور رسمی از تمام این قوانین پیروی کرد و حتی به عنوان مدلی

میان مدت شرکت است.

گزارش باوتون برخی از تفاوت‌های قابل توجه در مورد اختیار خرید سهام در قانون فرانسه را در مقایسه با برخی از کشورهای دیگر مورد توجه قرار داده است. نخست این که تنها مجمع عمومی سهام‌داران دارای قدرت اعطای حق خرید سهام، تعیین حداکثر تعداد آن و شرایط اصلی فرآیند اعطای حق خرید سهام است. ثانیاً قیمت اعمال اختیار خرید سهام که براساس قیمت سهام در زمان، اعطا مشخص می‌شود، متعاقباً نمی‌تواند مورد بازنگری و تغییر قرار گیرد. سوم، دوره نگهداشت حق اختیارها مستقیماً در قوانین مالیاتی تعیین می‌شود و در نهایت، دریافت حق اختیار خرید سهام برای «مدیرانی که نه از مدیران اجرایی و نه از کارکنان شرکت هستند، از لحاظ قانونی ممنوع است.»

(نظیر حسابرسی، حقوق و مزایا و انتصابات) و حقوق و پاداش مدیران را پوشش می‌دهد. این اصول با استفاده از رویکرد «تطبیق یا توضیح» و با توجه به توصیه‌هایی که شرکت اتخاذ کرده است، استفاده می‌شوند. در دسامبر ۲۰۱۰، AFEP و MEDEF رهنمودهای راهبری شرکتی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس را منتشر کردند که نشریات راهبری شرکتی قبلی از جمله گزارش Viénot، گزارش Bouton، توصیه‌های ارائه‌شده در سال ۲۰۰۷ و ۲۰۰۸ در مورد حقوق و پاداش مدیران اجرایی و توصیه‌های ارائه‌شده در سال ۲۰۱۰ در مورد تقویت حضور زنان در هیأت‌مدیره را ترکیب کرده بود.

گومز (۲۰۱۱)، هنگامی که بحث در مورد تحولات راهبری شرکتی در فرانسه، سه حوزه‌ای که در سال‌های آتی باید مورد توجه قرار گیرند را برجسته می‌کند:

۱. کناره‌گیری مدیران اجرایی،
 ۲. برنامه‌ریزی جانشینی مدیران، و
 ۳. نقش مؤثر سهام‌داران.
- او اهمیت فزاینده‌ی راهبری شرکتی در فرانسه را برجسته می‌کند، با طرح این موضوع، «شرکتی که بیش‌تر در جامعه‌ی فرانسه به عنوان یک شرکت تأثیرگذار شناخته شده است، در رابطه با راهبری شرکتی بیش‌تر مورد قضاوت عموم قرار گرفته و مورد پوشش رسانه‌ای بیش‌تری قرار می‌گیرد.»

◀ بحث و نتیجه‌گیری

اثربخشی راهبری شرکتی هر کشوری به شدت به بافت نظارتی آن کشور وابسته است (شلیفر و ویشنی، ۱۹۹۷؛ لاپورتا و همکاران، ۲۰۰۰؛ آگوئیلرا و جکسون، ۲۰۰۳). براساس پژوهش انجام شده توسط جانکوف و همکاران (۲۰۰۸)، شاخص حمایت از سهام‌داران اقلیت در چارچوب قانونی فرانسه کمتر از حد متوسط است. در یک چارچوب قانونی که از منافع سهام‌داران اقلیت حمایت اندکی صورت می‌گیرد، مدیران و سهام‌داران عمده آزادی عمل بیش‌تری دارند تا منافع شخصی خود را دنبال کنند (دوکاسیوگایوت، ۲۰۱۷). پژوهش‌های صورت گرفته بر اساس نظریه‌ی نمایندگی بیان می‌دارند سوءرفتارهای شرکت‌ها که موجب رسوایی‌های مالی دهه ۲۰۰۰ میلادی شد، نتیجه سازوکارهای نامناسب راهبری شرکتی هستند (دیجونگ والفرینگ، ۲۰۱۰؛ گداجلوویچ و همکاران، ۲۰۰۴). پس از وقوع این رسوایی‌های مالی بزرگ، اغلب کشورهای جهان از جمله فرانسه اقدام به اتخاذ راهکارهایی از جمله اصلاح ساز و کارهای راهبری شرکتی خود نمودند تا از بروز چنین مشکلاتی جلوگیری به عمل آورده و اقتصاد خود را از گزند این‌گونه مسائل مصون دارند. نظام راهبری شرکتی فرانسه بر مدیریت اجرایی شرکت و

تأمین قدرت آن تأکید بسیار زیادی دارد. این تأکید در راستای سنت فرانسوی قدرت و رهبری متمرکز است. اولین گزارش راهبری شرکتی فرانسه، گزارش کمیته Viénot در سال ۱۹۹۵ بود. کمیته Viénot توسط دو انجمن کارفرمایان (MEDEF و AFEP) و با حمایت از شرکت‌های پیشرو در بخش خصوصی تأسیس شد و سرپرستی آن بر عهده Marc Viénot، رئیس انجمن Société Générale بود. دومین گزارش Viénot که Viénot II نام داشت در سال ۱۹۹۹ انتشار یافت. پس از انتشار Viénot II، محیط راهبری شرکتی فرانسه با معرفی «مقررات اقتصادی جدید» در سال ۲۰۰۱ پیچیده‌تر شد و انتخاب استقلال رئیس هیأت‌مدیره از مدیر عامل یا دوگانگی وظایف رئیس هیأت‌مدیره و مدیرعامل بر عهده شرکت‌ها گذاشته شد. گزارش راهبری شرکتی دیگری تحت هدایت دانیل باوتون (رئیس شرکت Société Générale) در اکتبر ۲۰۰۲ منتشر شد که به جای تعدیلات اساسی، بهبود تدریجی را توصیف کرد. این گزارش به «گزارش باوتون» معروف شد و شامل توصیه‌هایی در زمینه‌ی نقش و عملکرد هیأت‌مدیره، ترکیب هیأت‌مدیره، ارزیابی هیأت‌مدیره، کمیته‌ی حسابرسی، کمیته‌ی حقوق و مزایا، کمیته‌ی انتصابات و مسائل اجتماعی و زیست‌محیطی است. ■

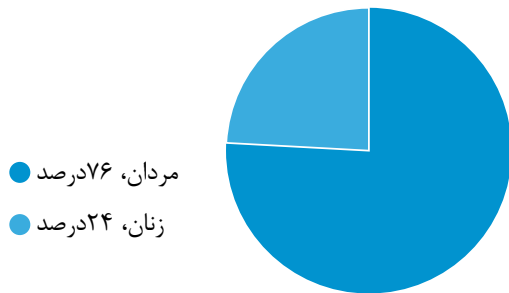
منابع:

1. Aguilera, R.V. & Jackson, G. (2003). The cross-national diversity of corporate governance: dimensions and determinants, Academy of Management Review, 28 (3): 447-465.
2. De Jong, B., & Elfring, T. (2010). How does trust affect the performance of ongoing teams? The mediating role of reflexivity, monitoring, and effort. Academy of Management Journal, 53(3), 535-549.
3. Djankov, S., La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F. & Shleifer, A. (2008). The law and economics of selfdealing, Journal of Financial Economics, 88: 430-465.
4. Ducassy, I. and Guyot, A. (2017). Complex ownership structures, corporate governance and firm performance: The French context. Research in International Business and Finance, 39, pp.291-306.
5. Gedajlovic, E., Lubatkin, M., & Schulze, W. (2004). Crossing the threshold from founder management to professional management: A governance perspective. Journal of Management Studies, 41(5), 899-912.
6. La Porta, R., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A. & Vishny, R. (2000). Investor protection and corporate governance, Journal of Financial Economics, 58: 3-27.
7. Shleifer, A. & Vishny, R. W. (1997). A survey of corporate governance, Journal of Finance, 52: 737-783.

افزایش مشارکت زنان در سطوح مدیریتی حسابداری

به بازنشستگی می‌کنند، نسل‌های نیروی کار تغییر می‌کند و به‌طور طبیعی تنوع در نیروهای کاری با ارتقای نسل‌های جوان در پست‌های شغلی رهبری و سطوح بالا ادامه خواهد یافت. تونی سانتیاگو رئیس مؤسسه‌ی تکس تلنت اذعان کرد، شرکت‌ها باید به ایجاد فرهنگ درگیر بودن با تنوع در سازمان خود، ادامه دهند. شرکت‌هایی که این کار را انجام می‌دهند با انتخاب از میان نامزدهای متنوع، اقلیت و زنان، به مسیر رشد خود ادامه می‌دهند.

نمودار درصد برتری مردان در پست‌های مدیریتی و شریک مؤسسه تنها حدود یک چهارم از شرکای مؤسسات حسابداری رسمی زن هستند.

نمودار توزیع جنسیتی در شرکای مؤسسات حسابداری رسمی که بیان‌گر سهم حدوداً ۲۵ درصدی زنان و سهم حداکثری مردان است. www.accountingtoday.com، ۱۴ دسامبر ۲۰۱۷

«تکس تلنت»، منبع حرفه‌ای آنلاین، گزارش جدیدی را تحت عنوان «تنوع در خدمات حسابداری و مالیاتی ۲۰۱۸» منتشر کرد که نشان می‌دهد، به‌طور کلی با در نظر گرفتن پاره‌ای از ملاحظات، تنوع در خدمات حرفه‌ای مالیاتی وجود دارد. داده‌های این گزارش از طریق چهار مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان، آمار اداره‌ی نیروی کار ایالات متحده و انجمن حسابداران رسمی آمریکا، گردآوری شده است. بخشی از گزارش، میزان مشارکت در برنامه‌های حسابداری را با سال ۲۰۱۴ مقایسه کرده است، که حاکی از افزایش به ترتیب ۲۸٫۶ درصد، ۵۷٫۱ درصد و ۲۷٫۳ درصدی ثبت نام در برنامه‌های حسابداری در میان کشورهای آمریکای شمالی، آمریکای لاتین و آسیایی است. بخش مهم دیگری که در این گزارش افشا شده است، مربوط به میزان مشارکت زنان در سطوح بالای مدیریتی است. اگرچه در کسب مدرک تحصیلی حسابداری، زنان با ۴۸ درصد و مردان با ۵۲ درصد تقریباً در شرایط یکسان قرار دارند، توزیع جنسیتی ۷۶ درصدی مردان در پست‌های مدیریتی حسابداری و شریک مؤسسه، همچنان بالاتر از سهم زنان با ۲۴ درصد است. گفتنی است، گزارش‌های خوش‌بینانه‌ای وجود دارد که نشان می‌دهد این آمار با ورود نسل جدید کارشناسان حسابداری تغییر کند. این گزارش همچنین، بیان‌گر تمایل بیش‌تر نسل جدید نسبت به تنوع و ارزش بیش‌تری است که این نسل برای برابری در محل کار قائل هستند. به تدریج که گروه‌های کاری سنتی و محافظه کار شروع

طرح اتهام سوءاستفاده از اطلاعات محرمانه علیه حسابداران رسمی

کی پی پی ام جی بوده است. سه شریک کی پی پی ام جی نیز در این پرونده‌ی سوء رفتار نقش داشتند. بر طبق آن چه کمیسیون مطرح می‌کند، این سوء استفاده و تخلف از سال ۲۰۱۵ آغاز شده و تا ماه فوریه سال ۲۰۱۷ ادامه یافته است. استیون پیکین مدیر بخش قضایی کمیسیون بورس و اوراق بهادار اذعان نمود، مشارکت این حسابداران در این سوء رفتار تکان دهنده، عیناً مانند سرقت سوالات امتحانی است، و تلاش شده تا در توانایی هیأت نظارت برای بازرسی و کشف عدم کفایت در حسابرسی‌های کی پی پی ام جی، مداخله صورت گیرد. برنامه‌ی بازرسی‌های هیأت نظارت با هدف ارزیابی این موضوع است که آیا مؤسسات حسابرسی استقلال خود را زیر سوال برده‌اند یا درموردی در ایفای مسئولیت خود کوتاهی کرده‌اند. از این رو، کمیسیون بورس و اوراق بهادار هرگونه اقدامی که چنین فرآیند مهمی را بر هم بزند، تحمل نخواهد کرد. جی کلایتون رئیس هیأت‌مدیره‌ی کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا در بیانیه‌ای در خصوص این اتهام اعلام کرد که کمیسیون به بررسی‌های خود ادامه می‌دهد تا اطمینان حاصل کند خسارات وارد شده به شرکت‌های ناشر و به ویژه سهام‌داران آنان به حداقل می‌رسد.

www.sec.gov، ۲۲ ژانویه ۲۰۱۸

کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا شش حسابدار رسمی را به سوء استفاده از اطلاعات محرمانه مربوط به بازرسی‌های برنامه‌ریزی شده‌ی هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام از مؤسسه‌ی حسابرسی و خدمات مشاوره‌ی مدیریت کی پی پی ام جی متهم کرد. این شش حسابدار رسمی از کارکنان سابق هیأت نظارت و از شرکای سابق مؤسسه‌ی کی پی پی ام جی بودند که قصد داشتند با استفاده از این اطلاعات، نتایج بازرسی از کی پی پی ام جی را تغییر دهند. دلیل اتهام مطرح شده از سوی بخش قضایی کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا، این است که مقامات سابق هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، به افشای غیرمجاز برنامه‌های هیأت نظارت برای بازرسی از حسابرسی‌های انجام شده توسط مؤسسه‌ی کی پی پی ام جی پرداخته اند و این امر شرکای سابق کی پی پی ام جی را قادر ساخته است با تحلیل و بازنگری مجدد کاربرگ‌های حسابرسی از یافتن نکات منفی توسط هیأت نظارت جلوگیری به عمل آید. گفتنی است، دو نفر از مقامات هیأت نظارت آن جا را به قصد کار در کی پی پی ام جی ترک کرده‌اند. بخش قضایی کمیسیون ادعا می‌کند، نفر سوم نیز اطلاعات محرمانه‌ی هیأت نظارت را در زمانی فاش کرده است که به دنبال استخدام در مؤسسه‌ی

حسابداران می‌توانند کارشناسانی هدایت‌گر در سطح جهان باشند

بیان کنند. حسابداران می‌توانند در شناسایی راه‌حل‌های مشکلات و اختلالات کسب‌وکارهای تجاری به آنان کمک کنند. در واقع آن دسته از کسب‌وکارهای تجاری که نمی‌دانند در کدام مسیر باید حرکت کنند، بیش‌تر به مشورت هدایت‌گرانی مانند حسابداران نیاز دارند. اما پرسش اصلی این‌جاست که حسابداران باید از کجا شروع کنند؟ برای آغاز کمک به دیگران در آینده‌ای مبتنی بر فناوری، حسابداران ابتدا باید فکر کردن به تغییر را شروع نمایند. این تغییرات ذهنیتی است که به دلیل تغییرات در فناوری شکل می‌گیرد و واقعاً بر حرفه‌ی حسابداری اثر می‌گذارد. بسیاری در حرفه نگران هستند که جایگاه‌شان به دلیل نفوذ فناوری همچون هوش مصنوعی مختل شود، ولی حرفه‌ی حسابداری باید خود را بر روی چالش‌ها و ایجاد فرصت‌ها متمرکز سازد و فناوری را به سمت ایجاد ارزش هدایت نماید. از این رو، در نمودار زیر حسابداران را بر اساس تفکری که نسبت به تغییرات فناوری وجود دارد، طبقه‌بندی کرده است.

برخی از انواع تغییرات که حسابداران با آن روبرو هستند

درصدی از حسابداران که...

نسبت به آینده خوشبین هستند.

۹۶٪

نقش رو به تغییر خود را درک می‌کنند.

۶۸٪

نمی‌دانند نقش آن‌ها در آینده چه تغییری خواهد کرد

۶۸٪

احساس می‌کنند فناوری جایگزین آن‌چه انجام می‌دهند، خواهد شد.

۳۸٪

۰٪ ۲۰٪ ۴۰٪ ۶۰٪ ۸۰٪ ۱۰۰٪

فناوری، امروزه افراد را به کاوش‌گر تبدیل کرده است، و این موضوع به حسابداران این فرصت را می‌دهد تا کارشناسانی هدایت‌گر باشند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی «کانتینگ تودی»، اگرچه پیچیدگی‌های زیادی در فناوری وجود دارد، ولی در تمام این پیچیدگی‌ها، فرصت تبدیل شدن به یک مشاور و تفسیرگر نیز وجود دارد که تمام این پیچیدگی‌ها را به زبانی ساده و قابل فهم برای دیگران بیان می‌کند. جنیفر واروا معاون اجرایی شرکت سیج، تهیه‌کننده‌ی نرم افزارهای حسابداری در همایش انجمن حسابداران رسمی در ایالت مریلند آمریکا خطاب به شرکت‌کنندگان اذعان نمود، شما باید دگرگونی ایجاد کنید، کسب‌وکارها به دنبال شما هستند. آن‌ها به شما نیاز دارند تا بگویید که چه کاری باید انجام دهند. آن‌ها فرصت‌ها را می‌بینند و به شما نیاز دارند تا آن‌ها را به جلو هدایت کنید. آخرین امواج تغییرات فناوری از گوشی‌های همراه هوشمند تا رسانه‌های اجتماعی مبتنی بر «اب» و مجموعه‌ای گسترده از برنامه‌های در دسترس برای استفاده‌ی شخصی یا کسب‌وکارهای تجاری، همه را به افرادی کاوش‌گر و خلاق تبدیل کرده است. حجم انبوهی از داده‌ها و محتوا که افراد را در خود غرق کرده است، در فعالیت‌های شخصی و تجاری افراد ایجاد شده است. این موضوع بسیاری از افراد را با سردرگمی ناشی از حجم انبوه داده‌ها، پیچیدگی‌های فناوری‌های جدید و در نهایت عدم اطمینان از چه‌گونه به جلو پیش رفتن مواجه می‌کند. واروا معتقد است در شرایطی که بسیاری از استفاده‌کنندگان نمی‌توانند صورت‌های مالی خروجی حاصل از یک سیستم را درک کنند چه‌گونه می‌توان توقع داشت، کاربرد هوش مصنوعی و سیستم‌های پیچیده را بفهمند. وی اشاره کرد، تمام این موضوعات نشان‌دهنده‌ی فرصتی عالی برای حسابداران است. مردم از حسابداران می‌خواهند تا تمام اطلاعات متفاوتی را که در زمینه‌ی کسب و کارهای تجاری به دست می‌آورند، برای آن‌ها به شیوه‌ای قابل فهم

۱۸ دسامبر ۲۰۱۷، www.accountingtoday.com

اعطای کمک هزینه‌ی تحصیلی به دانشجوی ممتاز کارشناسی ارشد توسط مجله‌ی حسابرسان داخلی

انتشارات انجمن حسابرسان داخلی آمریکا، کمیته‌ی ارتباطات با دانشگاه و کمیته‌ی تحقیق و مشاوران علمی، بررسی و نفر برتر انتخاب می‌شود. گفتنی است امکان دسترسی به نسخه‌ی کامل مقاله‌ی برایان سالوادور و کسب آگاهی از برنامه‌های بعدی اعطای کمک هزینه‌ی تحصیلی از طریق لینک زیر فراهم شده است.

www.internalauditor.org/scholarships
na.theiia.org، ۱۹ ژانویه ۲۰۱۸

گفتنی است، این دوماه‌نامه یکی از پیشگامان نشر در حوزه‌ی حسابرسی داخلی در سطح جهان است که به ارائه‌ی اطلاعات مفید، به موقع و ضروری برای افراد حرفه‌ای که می‌خواهند به سرعت با حوزه‌های گوناگون و پویای حسابرسی داخلی هماهنگ شوند، می‌پردازد. شرکت در رقابت مقاله نویسی این مجله برای تمام فارغ التحصیلان مقطع کارشناسی و دانشجویان در سراسر جهان آزاد است و متقاضیان را به چالش دعوت می‌کند تا موضوعات مهمی را که جنبه‌های مختلف حرفه‌ی حسابرسی داخلی مانند استفاده از تحلیل داده‌ها توسط حسابرسان داخلی و ریسک‌ها و فرصت‌های مرتبط با اینترنت را پوشش می‌دهد، بررسی کنند. مقالات ارسال شده توسط هیأتی متشکل از متخصصان حرفه‌ی حسابرسی از کمیته‌ی مشورتی

برای چالش‌های پیش روی سازمان ارائه کند. وی با اشاره به تجربه‌ی حرفه‌ای خود اذعان داشت، داشتن درک عمیق از کسب و کار تجاری به وی اجازه داده است تا توصیه‌هایی مفهومی را ارائه کند و در حوزه‌هایی که دارای تخصص نبوده است، به مذاکره با ذی‌نفعان پروژه تأکید کرده است. مقاله‌ی سالوادور از میان تعدادی از مقالات ارسال شده انتخاب شد، که به اهمیت نقش بینش تجاری در دنیای حسابرسی داخلی پرداخته بودند. این پرسش بر اساس مقاله‌ای تحت عنوان «کاوش برای دانش» انتخاب شد که در آن بر چگونگی تقویت ارزش حسابرسی داخلی و کاهش محدودیت‌های آن به‌وسیله‌ی بینش تجاری نگریسته شده بود. این مقاله در ماه اکتبر توسط مجله‌ی حسابرسان داخلی منتشر شده است.

مجله‌ی حسابرسان داخلی، مجله‌ی برتر جهان در حرفه‌ی حسابرسی داخلی، اعلام کرد که کمک هزینه‌ی ۱۰۰۰ دلاری خود را به برایان سالوادور، دانشجوی ممتاز کارشناسی ارشد دانشگاه سیاتل واشنگتن، اعطا کرد. به گزارش پایگاه رسمی اطلاع رسانی انجمن حسابرسان داخلی آمریکا، سالوادور این کمک هزینه‌ی تحصیلی را برای نگارش مقاله‌ای در پاسخ به این پرسش دریافت نمود که «چه‌گونه بینش تجاری به حسابرسی داخلی کمک می‌کند؟» برایان سالوادور معتقد است، داشتن بینش تجاری قوی به معنای درک اصول و شیوه‌های مهم کسب و کارهای تجاری مربوط به ذی‌نفعان کلیدی است، این امر مستلزم آن است که یک حسابرسان به‌سرعت عملکرد داخلی یک کسب و کار تجاری را درک و توصیه‌هایی

طرح دعوی حقوقی سهام‌داران بر علیه دیلویت و شرکت خرده‌فروشی استین هاف

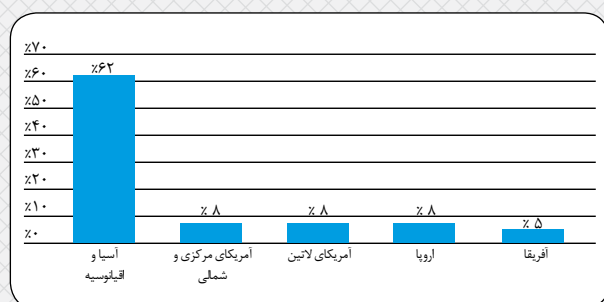
ماه دسامبر، بازار به‌طور کامل تحت تأثیر این شوک قرار گرفته است. کارشناسان بازار سرمایه معتقدند، واضح است که سرمایه‌گذاران به شکل قابل توجهی خسارت دیده‌اند و اکنون زمان آن است که به دنبال جبران خسارت باشند. مسئول پرونده‌ی طرح دعوی حقوقی علیه استین هاف، مارتین هید نیز اعلام کرد، سهام‌داران استین هاف سال‌هاست که در مورد وضعیت مالی واقعی این شرکت گمراه شدند و اطلاعات حیاتی به بازار مخابره نشده است. گفتنی است، مبالغ خسارت تحمل شده از سوی سهام‌داران بسیار عظیم بوده است و سرمایه‌گذاران خسارت دیده خود را مستحق جبران خسارت می‌دانند. طیف مدعیان استین هاف نیز بسیار گسترده است و از یک سهام‌دار فردی تا صندوق‌های بازنشستگی بزرگ را شامل می‌شود. پس از آن که تخلفات حسابداری استین هاف برملا شد، این شرکت مؤسسه‌ی حسابرسی پرایس واترهایوس کوپرز را برای بررسی مجدد و مستقل از حساب‌ها استخدام نمود.

www.accountancyage.com، ۲ فوریه ۲۰۱۸

سهام‌داران خسارت دیده‌ی شرکت خرده‌فروشی استین هاف یکسری اقدامات قانونی بر علیه این شرکت و حسابرسان این شرکت، یعنی مؤسسه‌ی حسابرسی دیلویت آغاز کرده‌اند. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی «کانتینگ ایچ»، پیرامون ادعای مطرح شده بر علیه استین هاف، دیلویت یکی از چهار مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان نیز به دلیل عدم موفقیت در ارائه‌ی گزارش‌های مربوط به تخلفات حسابداری استین هاف که موجب جلوگیری از انتشار نتایج عملکرد این شرکت برای سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ گردیده، متهم است. از آن‌جا که شرکت متخلف یعنی استین هاف یک شرکت خرده‌فروشی بین‌المللی در آفریقای جنوبی است، در حال حاضر دیلویت از سوی هیأت نظارت مستقل بر حسابرسان آفریقای جنوبی مورد بازرسی قرار گرفته است. طرح دعوی حقوقی در هلند انجام می‌شود، ولی سهام‌داران استین هاف از سراسر جهان واجد شرایط شرکت در این اقدام قانونی علیه استین هاف هستند. با انتشار خبر مربوط به کاهش بیش از ۸۰ درصدی قیمت سهام استین هاف در

افزایش درآمد «نکسیا اینترنشنال»

رشد در سال‌های متوالی را رقم زده است. منطقه‌ی آمریکای مرکزی و شمالی، و آمریکای لاتین و اروپا هر کدام ۸ درصد رشد درآمد در این شبکه را تجربه کرده‌اند، در حالی که منطقه‌ی آفریقا شاهد رشد ۵ درصدی بوده است. در طول سال گذشته نکسیا، حضور جهانی خود را با اضافه کردن مؤسسات عضو جدید در چین، فرانسه، لتونی، نپال و عربستان سعودی، گسترش داد. نمودار زیر رشد درآمد جهانی نکسیا را در مناطق مختلف جهان در سال ۲۰۱۷ نشان می‌دهد که نمایان‌گر بیش‌ترین رشد در منطقه‌ی آسیا و اقیانوسیه است.

۳۰ ژانویه ۲۰۱۸، www.accountingtoday.com

نکسیا اینترنشنال، شبکه‌ای از مؤسسات مشاوره‌ای و حسابرسی مستقل است که درآمد کل خود برای سال ۲۰۱۷ را ۳,۶۲ میلیارد دلار گزارش کرد. این رقم ۱۳ درصد از درآمد کل مجموعه‌ی نکسیا در سال ۲۰۱۶ بیش‌تر است. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی «کانتینگ تسودی»، این افزایش قابل ملاحظه در درآمد، خبر خوبی است و به وضوح نشان می‌دهد که این مجموعه روز به روز قوی‌تر می‌شود. کوین آرنولد مدیرعامل نکسیا اینترنشنال، در بیانیه‌ای اعلام کرد این نتایج شواهد روشنی از اجرای متداوم و موفقیت آمیز استراتژی رشد بلندمدت این مجموعه در استخدام مؤسسات حسابرسی با کیفیت بالا در بازارهای کلیدی و نوظهور جهانی است. در این میان، درآمد نکسیا در منطقه‌ی آسیا و اقیانوسیه رشد ۶۲ درصدی را تجربه کرده است؛ بخشی از این افزایش مربوط به چین بوده است چراکه بیش از دو برابر

پیشنهاد نقشه‌ی راه و استراتژی جدید برای حسابداری بخش عمومی

منابع طبیعی، گزارشگری تفاضلی و دارایی‌های میراث فرهنگی می‌باشد. این هیأت در نظر دارد با استانداردهای جدید، به ایجاد ثبات بیش‌تر و اعتماد بالاتر به بخش حسابداری عمومی کمک نماید. گفتنی است، به دلیل گزارش اخیر مؤسسه‌ی حسابرسی ارنست اند یانگ از سازمان تدارکات دفاعی پنتاگون مبنی بر عدم تایید اسناد و مدارک پشتوانه‌ی ۸۰۰ میلیون دلاری در پروژه‌های ساخت تجهیزات نظامی و وجود ضعف در مدیریت مالی سازمان تدارکات دفاعی پنتاگون، و ناتوانی در پیگیری منابع وجوه مصرف شده، نیاز به پاسخگویی بهتر در بخش عمومی پر رنگ‌تر شده است. هیأت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی، تمرکز خود را بر گسترش استانداردها برای حل مسائل خاص در گزارشگری بخش عمومی ادامه خواهد داد. لازم به ذکر است، هیأت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی از ۱۵ ژوئن ۲۰۱۸ آماده‌ی دریافت نظرات و بازخوردها در مورد نقشه‌ی راه و استراتژی جدید پیشنهادی خود است. کسب اطلاعات بیش‌تر و ارسال نظرات از طریق آدرس ذیل فراهم شده است.

www.ipsasb.org

۵ فوریه ۲۰۱۸، www.accountingtoday.com

هیأت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی، استراتژی‌های جدید برای حسابداری بخش عمومی را تحت عنوان «نقشه‌ی راه و استراتژی جدید» برای سال ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۳ مطرح کرد. این هیأت که از سوی فدراسیون بین‌المللی حسابداران پشتیبانی می‌شود، پیشنهاد جدید خود را با هدف تقویت مدیریت مالی بخش عمومی در سطح بین‌المللی، از طریق افزایش پذیرش استانداردهای بین‌المللی حسابداری بر مبنای تعهدی، افزایش آگاهی از این استانداردها و تأکید بر مزایای پذیرش نظام حسابداری تعهدی، مطرح کرده است. از دیگر اولویت‌های طرح هیأت استانداردهای بین‌المللی حسابداری بخش عمومی، حفظ همگرایی با استانداردهای گزارشگری مالی بین‌المللی در جایی که مناسب است و گسترش استانداردها برای حوزه‌های با اهمیت در حسابداری بخش دولتی شامل حسابداری

رکورد بالاترین میزان جریمه‌های مؤسسات حسابرسی در سال ۲۰۱۷ شکست

اقلام را دو برابر اعلام کرده است. کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا کی پی ام جی و شریک این مؤسسه جان ریوردان را به دلیل ناتوانی در ارزیابی ریسک‌ها و تامین تعداد کافی حسابرسی برای انجام این رسیدگی، جریمه کرده است. ریوردان پیش از جریمه‌ی ۲۵ هزار دلاری، از انجام هرگونه خدمات حسابداری تعلیق شد.

۴- جریمه‌ی ۱,۸ میلیون پوندی ارنست اند یانگ برای حسابرسی شرکت تک دیتا شورای گزارشگری مالی، ارنست اند یانگ را ۱,۸ میلیون پوند به دلیل تخلف در حسابرسی شرکت تک دیتا برای سال مالی منتهی به ۳۱ ژانویه ۲۰۱۲ جریمه کرد. این تخلف حسابرسی به دلیل قصور ارنست اند یانگ در کسب اطمینان معقول از این که صورت‌های مالی عاری از تحریفات با اهمیت است یا خیر، و همچنین ناتوانی در کسب شواهد کافی و مناسب و عدم به کارگیری تردید حرفه‌ای کافی به وجود آمده است. جولین گری، حسابرس ارشد و شریک مؤسسه نیز ۵۹ هزار پوند جریمه شد. ارنست اند یانگ و گری پذیرفتند که عملکرد آن‌ها به طور قابل ملاحظه‌ای پایین تر از استانداردهای مورد انتظار بوده است.

۵- جریمه‌ی ۱ میلیون دلاری پرایس واترهایوس کوپرز برای حسابرسی شرکت مریل لینچ

هیأت نظارت بر حسابداری شرکت‌های سهامی عام، پرایس واترهایوس کوپرز را ۱ میلیون دلار برابر با ۷۶۰ هزار پوند برای حسابرسی مریل لینچ در سال ۲۰۱۴ جریمه کرد. پرایس واترهایوس کوپرز به عنوان حسابرس متهم است، شواهد کافی را در خصوص رعایت مقررات حفاظت از مشتریان توسط مریل لینچ، قبل از انتشار گزارش حسابرسی کسب نکرده است.

www.accountancyage.com

۱۹ دسامبر ۲۰۱۷

کانات

قبل از آن که جریمه‌ی مؤسسه‌ی حسابرسی پرایس واترهایوس کوپرز برای تخلف در حسابرسی شرکت آ.اس.ام تنون رخ بدهد، ابتدا این مؤسسه بیش از ۵ میلیون پوند در جریان حسابرسی شرکت کانات جریمه شده بود. گفتنی است، تخلف مربوط به این حسابرسی در سال ۲۰۰۹ انجام شد. شورای گزارشگری مالی اعلام کرد، تخلف در حسابرسی این شرکت در سه حوزه‌ی بهایابی تجهیزات، قراردادهای بلندمدت و دارایی‌های نامشهود، صورت گرفته است. همچنین استغاف هریسون شریک بازنشسته‌ی پرایس واترهایوس کوپرز به دلیل نقش خود در این حسابرسی ۱۵۰ هزار پوند جریمه و مجازات شد.

۳- جریمه‌ی ۴,۸ میلیون پوندی کی پی ام جی برای حسابرسی شرکت انرژي میلر کی پی ام جی ۶,۲ میلیون دلار برابر با ۴,۸ میلیون پوند توسط کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا برای حسابرسی شرکت انرژي میلر جریمه شد. این مؤسسه در شرایطی نسبت به صورت‌های مالی سال ۲۰۱۱ شرکت میلر اظهار نظر مقبول ارائه کرده است که این شرکت ارزش دارایی‌های واقعی خود را به طور اغراق آمیزی بیش تر از واقع و حتی برخی

در سال ۲۰۱۷ شورای گزارشگری مالی برای مقابله با سوء رفتارهای حسابرسی، مجموعه‌ای از بالاترین جریمه‌ها را برای چهار مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان در نظر گرفت. در پس هر یک از این سوء رفتارهای بزرگ حسابرسی، موضوعات جالبی وجود دارد.

۱- جریمه‌ی ۵,۱ میلیون پوندی پرایس واترهایوس کوپرز برای حسابرسی شرکت آ.اس.ام تنون

شورای گزارشگری مالی مؤسسه‌ی حسابرسی پرایس واترهایوس کوپرز را برای تخلف در حسابرسی آ.اس.ام تنون در سال مالی منتهی به ۳۰ ژوئن ۲۰۱۱ مبلغ ۵,۱ میلیون پوند جریمه کرد. نیکلاس بادن، حسابرس ارشد و شریک مؤسسه و عضو انجمن حسابداران رسمی بریتانیا و ولز، نیز مبلغ ۱۱۴ هزار و ۷۵۰ پوند جریمه شد. پرایس واترهایوس کوپرز و بادن متهم شدند که در اجرای استانداردها کوتاهی کردند و مطابق با اصول اساسی صلاحیت و مراقبت حرفه‌ای انجمن حسابداران رسمی عمل نکرده اند. تخلف آنان، قصور در کسب شواهد حسابرسی کافی و مناسب و عدم به کارگیری تردید حرفه‌ای کافی بوده است.

۲- جریمه‌ی ۵ میلیون پوندی پرایس واترهایوس کوپرز برای حسابرسی شرکت

بررسی نقش چهار مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان در جریان سقوط شرکت ساخت و ساز کاریلین

مرحله‌ی هشدار رسید. علی‌رغم آن‌که شرکت کاریلین چهار ماه بعد خبر مربوط به قرار گرفتن سود در منطقه‌ی هشدار و کاهش ۸۴۵ میلیون دلاری در ارزش قراردادهای خود را اعلام نمود، مؤسسه‌ی حسابرسی کی. پی. ام. جی گزارش خود را درباره‌ی رسیدگی به صورت‌های مالی کاریلین، در مارس ۲۰۱۷ امضا کرد. شرکت کاریلین در پی آشکار شدن افزایش شدید در بدهی‌هایش، مؤسسه‌ی ارنست اند یانگ را به عنوان حسابرس انتخاب نمود. از این رو، شورای گزارشگری مالی تصدیق کرد که چندین حوزه از کار حسابرسی صورت گرفته توسط کی. پی. ام. جی را بررسی خواهد کرد که عبارتند از: آیا کی. پی. ام. جی رعایت فرض بنیادین تداوم فعالیت در تهیه‌ی صورت‌های مالی و افشای اطلاعات توسط کاریلین را در رسیدگی‌های خود در نظر گرفته است، و آیا برآوردهای حسابداری و شناسایی درآمد در قراردادهای با مبالغ با اهمیت، و همچنین حسابداری حقوق و مزایای بازنشستگی در رسیدگی‌های کی. پی. ام. جی مورد توجه قرار گرفته است. این موضوع در حالی است که کی. پی. ام. جی اعلام کرد که به عنوان حسابرس کاریلین نقش خود را به شکل مناسب و مسئولانه انجام داده است، و در پاسخ به نمایندگان پارلمان، نامه‌ای ۱۸ صفحه‌ای نوشت و خاطر نشان کرد یافته‌های حسابرسی‌هایش قبل از سقوط کاریلین به معنای آن بود که کار به شکل بد انجام می‌شد. ولی با تحقیقات شورای گزارشگری مالی نیز به‌طور کامل همکاری خواهد کرد. شورای گزارشگری مالی نیز اعلام کرد، امیدوار است تحقیقات خود را به سرعت و به‌طور کامل اجرا نماید.

ارنست اند یانگ نیز به عنوان دفاع از خود اعلام کرد، پس از آن‌که سود کاریلین در جولای گذشته در محدوده‌ی یک هشدار بزرگ قرار گرفت، این مؤسسه در پی یافتن راه‌حلی برای کمک به نجات این شرکت بوده است، ولی هیچ راه‌کاری پیدا نشده است که بتواند بر آثار ناشی از سقوط کاریلین بر بازنشستگان، کارکنان و ذی‌نفعان قراردادهایی که این شرکت یکی از طرفین آن بوده است، اثر بگذارد. پرایس واتر هاوس کوپرز نیز مدعی شد اکثریت آن‌چه توسط این مؤسسه انجام شده

پس از آن‌که شرکت ساخت و ساز کاریلین؛ طرف قرارداد بیش از ۱۰۰ پروژه‌ی دولتی به دلیل مبالغ هنگفت بدهی‌هایش منحل شد، چهار مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان یعنی دیلویت، ارنست اند یانگ، پرایس واتر هاوس کوپرز و کی پی ام جی که در طول یک دهه بیش از ۷۰ میلیون پوند از حسابرسی این شرکت کسب کرده‌اند به دلیل فروپاشی این غول صنعت ساخت و ساز از سوی نمایندگان پارلمان متهم شدند. از این رو کمیته‌ای تحقیق مشترکی برای بررسی حق‌الزحمه‌هایی که توسط این ۴ مؤسسه کسب شده است، انتخاب شدند. شرکت کاریلین ماه گذشته با یک بدهی ۱,۳ میلیارد پوندی و بیش از ۲,۶ میلیارد دلار کسری صندوق بازنشستگی از هم فروپاشید. این شرکت در حالی منحل شد که دارای ۲۰ هزار نفر نیروی کار در انگلستان و طرف قرارداد صدها پروژه‌ی عمرانی دولتی از جمله ساخت و تجهیز مدارس بوده است. رئیس کمیته‌ی کار و حقوق بازنشستگی پارلمان در باب این موضوع گفت، آمار و ارقام نشان می‌دهد ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی در قبال مبالغ هنگفت برای کاریلین کار می‌کردند و خدمات خود را به این شرکت گران ارائه نموده‌اند. از سال ۲۰۰۸ تاکنون پرایس واتر هاوس کوپرز در جریان حسابرسی کاریلین ۲۱ میلیون پوند کسب کرده است، پس از آن کی پی ام جی با ۲۰ میلیون پوند، ارنست اند یانگ با ۱۸ و دیلویت با ۱۲ میلیون پوند رتبه‌های بیش‌ترین میزان حق‌الزحمه‌های کسب شده را دارند.

در این میان نقش کی پی ام جی در پرونده سقوط کاریلین پس از آن‌که شورای گزارشگری مالی دستور ویژه‌ی بررسی بر روی کار حسابرسی این مؤسسه را صادر کرد، بسیار پررنگ‌تر شد. تحت فشار قرار گرفتن شرکت ساخت و ساز کاریلین برای انحلال اجباری در اوایل ماه جاری که برای سال‌های مالی منتهی به ۳۱ دسامبر ۲۰۱۴، ۲۰۱۵، ۲۰۱۶ و در طول سال ۲۰۱۷، توسط مؤسسه‌ی حسابرسی کی. پی. ام. جی مورد حسابرسی قرار گرفته است، موضوع پرونده‌ی جدیدی است که شورای گزارشگری مالی در رابطه با آن مشغول به انجام تحقیقات است. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی (اکانتینگ ایج)، تحقیقات جدید شورای گزارشگری مالی تعیین‌کننده‌ی آن خواهد بود که آیا کی. پی. ام. جی هرگونه الزامات مربوطه، به ویژه استانداردهای اخلاقی و حرفه‌ای را نقض کرده است یا خیر. گفتنی است، تحقیقات از زمانی آغاز شد که سود شرکت کاریلین در جولای ۲۰۱۷ به

است مربوط به قبل از ژوئن ۲۰۱۵ و نه در چند ماه گذشته و پیش از فروپاشی این شرکت بوده است. نکته‌ی جالب دیگر آن است که چند شریک از مؤسسه‌ی حسابرسی پرایس واترهاوس کوپرز به عنوان مدیران ویژه برای کمک به انحلال شرکت کاریلین منصوب شده‌اند. این مؤسسه همچنین، در مورد بدهی‌های بازنشستگی شرکت کاریلین به دولت، مشورت می‌دهد. سقوط کاریلین پیامدهای گسترده‌ای را برای بخش دولتی به همراه دارد، چراکه این شرکت دارای چندین

قرارداد بزرگ دولتی از جمله احداث راه آهن، بیمارستان و تجهیز ساختمان‌های زندان است. اقدامات دولت پیرامون فروپاشی کاریلین نیز مورد سوال قرار گرفته است، به‌طور خاص قراردادهایی که با ارزش بیش از ۲ میلیارد پوند پس از این که سود کاریلین سه بار در معرض هشدار قرار گرفت، از سوی دولت با این شرکت منعقد است.

news.sky.com، ۱۳ فوریه ۲۰۱۸

www.accountancyage.com، ۲۹ ژانویه ۲۰۱۸

ممنوعیت دوساله‌ی مؤسسه‌ی پرایس واترهاوس کوپرز در هند

حفاظت از منافع سرمایه‌گذاران در مقابل دست‌اندرکاران اصلی چنین تقلب‌هایی می‌داند. در مقابل، پرایس واترهاوس کوپرز نیز هرگونه تخلف عمدی را رد کرد و اعلام نمود، این موضوع مربوط به ۱۰ سال پیش بوده و پرایس واترهاوس کوپرز هیچ نقشی در آن نداشته است و در ۹ سال گذشته در ایجاد یک حسابرسی قوی و با کیفیت عالی، سرمایه‌گذاری نموده و هیچ اطلاعی از این موضوع نداشته است. ممنوعیت انجام حسابرسی توسط پرایس واترهاوس کوپرز تنها درخصوص شرکت‌های پذیرفته شده‌ی بورسی است و درباره‌ی شرکت‌های فرعی غیر بورسی زیرمجموعه‌ی شرکت‌های چندملیتی اعمال نمی‌شود. این در حالی است که پرایس واترهاوس کوپرز ۴۳ شرکت از ۵۰۰ شرکت با ارزش که در بورس هند پذیرفته شده‌اند، را حسابرسی می‌کند و این ممنوعیت، حسابرسی ۷۵ شرکت هندی توسط این مؤسسه را متوقف می‌سازد. علاوه بر ممنوعیت از انجام حسابرسی، پرایس واترهاوس کوپرز به بازگرداندن درآمد غیرقانونی ۲ میلیون دلاری (۱۳۰ میلیارد روپیه) خود و ۱۲ درصد از سود سالیانه در هشت سال گذشته محکوم شد. لازم به ذکر است پیرو کشف این رسوایی، مؤسسه‌ی پرایس واترهاوس کوپرز به دلیل کوتاهی در انجام رسیدگی‌ها بر طبق استانداردهای حسابرسی، از سوی کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا، نیز جریمه شد.

www.accountancyage.com

۲۳ ژانویه ۲۰۱۸

هیأت مدیره‌ی ساتیم در سال ۲۰۰۹ از سمت خود استعفا و اعتراف کرد، تقلب گسترده‌ای به مدت ۵ سال در جریان بوده است و شرکت درآمد خود را بیش از یک میلیارد دلار بیش‌تر از واقع نشان داده است، همچنین شرکت ادعا کرده بیش از ۱۳۰۰۰ نیروی انسانی دارد. اگرچه رئیس هیأت مدیره‌ی ساتیم و ۱۰ نفر دیگر که که در این تقلب شراکت داشتند، در سال ۲۰۱۵ محکوم شدند ولی به قید ضمانت آزاد هستند. هیأت بورس و اوراق بهادار معتقد است بخشی از عدم موفقیت پرایس واترهاوس کوپرز در کشف این تقلب، به دلیل بررسی‌های فاقد استقلال این مؤسسه درباره‌ی صحت صورت‌های مالی بانکی ماهیانه است.

هیأت بورس و اوراق بهادار هند توضیح داد که مجبور است با هرگونه سوء استفاده از بازار و عمل فریب آمیزی با شدت برخورد نماید به ویژه آن که این هیأت خود را مسئول

در پی شکست مؤسسه‌ی حسابرسی پرایس واترهاوس کوپرز در کشف تقلب بیش از یک میلیارد دلاری یکی از شرکت‌های بزرگ خدمات کامپیوتری و فناوری اطلاعات، این مؤسسه به مدت ۲ سال از ارائه‌ی خدمات حسابرسی در هند منع شده است. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی (اکانتینگ ایچ)، هیأت بورس و اوراق بهادار هند، پرایس واترهاوس کوپرز را به مدت دو سال از حسابرسی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس این کشور منع کرده است که تاریخ اجرای این حکم از ۳۱ مارس ۲۰۱۸ آغاز می‌شود. هیأت بورس و اوراق بهادار هند اذعان کرد، مؤسسه‌ی پرایس واترهاوس کوپرز در شرایطی چندین پرچم قرمز و تخلف در گزارش‌های شرکت کامپیوتری ساتیم را نادیده گرفته است که تمامی این موارد بسیار واضح بوده است و نادیده گرفتن آن از نظر هر حسابرس حرفه‌ای معقول به نظر نمی‌رسد. گفتنی است، رئیس

«تأثیر مدیران سابق» پدیده‌ای که باعث سوگیری در کار حسابرسان می‌شود

حسابرسی نیز پدیده «تأثیر مدیران سابق» اتفاق می‌افتد و این امر باعث شده است که حداقل فاصله‌ی زمانی مورد نیاز برای از بین بردن این تأثیر در آمریکا و کانادا و همچنین ایالات بریتانیا و اتحادیه‌ی اروپا دو برابر تعیین شود. این مطالعه توسط میشلل - فاوهر - مارکزی و کرگ ای. ان. امبی در دانشکده تجارت بیدی در دانشگاه سیمون فریزر در بریتیش کلمبیا در کانادا انجام شده است. این مقاله در شماره ماه مارس مجله‌ی افق‌های حسابداری موجود است؛ که توسط انجمن حسابداری آمریکا منتشر می‌شود.

فاوهر - مارکزی اظهار کرد که: «قطعاً، دوره‌ی یک‌ساله یا دوساله برای از بین بردن «تأثیر مدیران سابق» و جلوگیری از آن کافی نیست، به‌ویژه اگر مستلزم غلبه بر پیوندهای اجتماعی باشد که اغلب همکاران با یکدیگر برقرار می‌کنند. همان طور که برخی تحقیقات درباره استقلال حسابرس نشان داده‌اند، شاید ۵ یا ۱۰ سال کافی باشد، یا حسابرسی شرکت‌ها توسط مدیر ارشد مالی یا دیگر مدیران ارشدی که سابقاً در آن جا کار می‌کرده‌اند، باید به کلی ممنوع شود.»

این پژوهشگران تحقیق آزمایشی را از طریق اینترنت درباره‌ی ۱۴۰ نفر از ۴ مؤسسه‌ی حسابرسی بزرگ جهان در آمریکا و کانادا انجام دادند. همه‌ی این افراد از مدیران ارشدی بودند که به‌طور میانگین حدود هفت سال سابقه‌ی حسابرسی داشتند، اطلاعات یکسانی را درباره‌ی سوابق شرکت مشتری و صنعت آن دریافت کردند و همراه با آن پیش‌نویسی درباره‌ی صورت‌های مالی سال جاری به آنان داده شد. این مدیران به صورت تصادفی در گروه مربوط به یکی از سه شرط آزمایشی قرار داده شدند. به یکی از این گروه‌ها گفته شد که مدیر ارشد مالی شرکت مشتری تا دو سال پیش به عنوان همکار و شریک تجاری با آن‌ها همکاری کرده است. به گروه دوم گفته شد، که این مدیر ارشد مالی سابقاً شریک یکی از ۴ مؤسسه‌ی حسابرسی بزرگ جهان بوده است. به گروه سوم هیچ اطلاعاتی درباره سوابق کاری مدیر ارشد مالی داده نشد. سپس از آن‌ها خواسته شد تا نقش یک مدیر حسابرسی مستمر را درباره‌ی این مدیر ارشد مالی شرکت مشتری، ایفا کنند. مسئله‌ی کلیدی در این تحقیق آزمایشی، ارزشگذاری سرقفلی بود که می‌تواند بسته به شرایط از سالی به سال دیگر تغییر کند و به‌طور گسترده موضوعی نسبتاً ذهنی تلقی می‌شود. در این آزمایش، مدیر ارشد مالی ادعا می‌کند که ارزش سرقفلی نباید نسبت به میزان سال قبل تغییر کند، ولیکن شواهد در خصوص این موضوع مبهم بود. به شرکت کنندگان اطلاعاتی به اندازه‌ی کافی منفی داده شد، که نشان می‌داد احتمال کاهش ارزش سرقفلی قطعی است، اما این میزان منفی بودن آن چنان زیاد نبود که آزمودنی‌ها به‌طور خودکار به این نتیجه برسند، این کاهش ارزش رخ خواهد داد.

در گروه اول از شرکت کنندگان که به آن‌ها گفته شد، مدیر ارشد

در مطالعه‌ی دانشگاهی جدیدی، این موضوع بررسی شد که چه‌گونه استفاده از مدیر ارشد مالی (CFO) سابق شرکت به عنوان حسابرس در همان شرکت، در ایجاد سوگیری در حسابرسی نقش بازی می‌کند. در این مطالعه، «خطر آشنایی قبلی» برای استقلال حسابرس در هنگام استفاده از مدیر ارشد مالی یا مدیران اجرایی ارشد شرکت برای حسابرسی در همان شرکت بررسی گردید. قبل از پیش آمدن رسوایی‌های حسابداری در اوایل دهه‌ی اول قرن بیستم، تقریباً در یک سوم از بزرگترین شرکت‌های آمریکا، مدیران اجرایی ارشدی حضور داشتند که خارج از شرکت خودشان در مؤسسات حسابرسی نیز به عنوان حسابرس کار می‌کردند.

این موضوع شامل شرکت‌های انرون (Enron)، گلوبال کراسینگ (Global Crossing) و ویست منیجمنت (Waste Management) می‌شد که در همه‌ی آن‌ها رسوایی‌هایی در حسابداری پیش آمد.

قانون ساربینز - آکسلی مصوب سال ۲۰۰۲ شامل قیدی می‌شود که بر اساس آن در صورتی که مدیر اجرایی ارشد بخش حسابداری یا مالی در سال قبل در شرکتی کار کرده باشد، انجام حسابرسی توسط وی برای آن شرکت ممنوع است.

بعدها، کانادا، اتحادیه اروپا و ایالات بریتانیا نیز ممنوعیت‌های مشابهی را درباره‌ی حسابرس‌ها وضع کردند؛ مدت این ممنوعیت‌ها در کانادا یک سال و در بریتانیا دوسال است.

در این مطالعه‌ی جدید، تأثیر موضوع پیش‌گفته که به اصطلاح «تأثیر مدیران سابق» نامیده می‌شود، در میان حسابرس‌های منطقه‌ی آمریکای شمالی بررسی شد. این آزمون، تمایل مدیران ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان را برای پذیرش موقعیت مشتری مشخص می‌نماید، به این ترتیب اگر مدیر ارشد مالی شرکت مشتری، شریک سابق یکی از ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان باشد، ۷۶ درصد از این مدیران چنین کاری را انجام می‌دهند در حالی که اگر این مدیر ارشد مالی شریک سابق‌شان نباشد، ۴۴ درصد از آن‌ها این کار را انجام می‌دهند. حتی دو سال پس از جدایی مدیر ارشد مالی از مؤسسه‌ی

مالی همکار و شریک تجاری سابق‌شان است، ۳۵ نفر از ۴۶ نفر یعنی ۷۶ درصد با مدیر ارشد مالی درباره‌ی این مسئله موافق بودند که سرقفلی دچار کاهش ارزش نشده است و باید در سطح قبلی حفظ شود. در گروه دوم که به آن‌ها گفته شد، مدیر ارشد مالی قبلاً با یکی از مؤسسات حسابرسی بزرگ جهان کار می‌کرده است، ۲۳ نفر از ۴۸ نفر یعنی ۴۸ درصد با عدم کاهش ارزش سرقفلی موافق بودند. در گروه سوم که هیچ یک از این شاخص‌ها به آن‌ها داده نشد، فقط ۳۹ درصد با عدم کاهش ارزش سرقفلی موافق بودند.

ظاهراً، اگر به مدیران شرکت کننده در این آزمایش گفته شود که این مدیر ارشد مالی سابقاً، شریک یکی از ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان بوده است، سبب ایجاد این تمایل در شرکت‌کنندگان می‌شود که با کاهش ارزش سرقفلی موافق باشند اما اثر این کار تقریباً به اندازه‌ی تأثیر مدیران سابق (مدیر ارشد مالی همکار و شریک تجاری سابق) نیست. تنها افرادی که احتمال ایجاد این تمایل در آن‌ها حداقل بود، شرکت‌کنندگانی بودند که مدیر ارشد مالی‌شان نه سابقه‌ی مدیریت قبلی داشت و نه دارای سابقه‌ی همکاری با یکی از ۴ مؤسسه‌ی بزرگ حسابرسی جهان بود.

www.accountingtoday.com، ۸ فوریه ۲۰۱۸

اعلام اولویت‌های نظارت و بازرسی کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا برای سال ۲۰۱۸

عملکرد صحیح بازار سرمایه، متعهد می‌نماید. از این رو، اولویت‌های طرح شده برای سال ۲۰۱۸ به طبقات زیر تقسیم می‌شود:

- (۱) رعایت قوانین و مقررات و ریسک‌ها در زیرساخت‌های حیاتی بازار
- (۲) مسائل با اهمیت برای سرمایه‌گذاران خرد شامل طرح‌های بازنشتی
- (۳) امنیت سایبری
- (۴) برنامه‌های مبارزه با پول‌شویی

گفتنی است، اولویت‌های منتشر شده برای سال ۲۰۱۸ کامل نیستند و ممکن است در آینده موارد دیگری با توجه شرایط بازار یا ریسک‌ها یا روندهایی نوظهور افزایش یابند که توسط دفتر نظارت و بازرسی‌های کمیسیون شناسایی می‌شوند. اولویت‌های جدید، حاصل تلاش‌های مشترک برای تدوین اولویت‌های بازرسی سالانه از طریق دریافت بازخورد از اعضای هیأت مدیره‌ی کمیسیون، کارکنان بخش‌های دیگر کمیسیون و دیگر نهادهای ناظر که از کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا پیروی می‌کنند و به‌طور خاص شخص بازرسان است؛ یعنی کسانی که به‌طور منحصر به فرد به شناسایی شیوه‌ها، محصولات و خدماتی می‌پردازند که ممکن است به سرمایه‌گذاران یا بازارهای مالی ریسک بزرگی را وارد کنند.

www.sec.gov، ۷ فوریه ۲۰۱۸

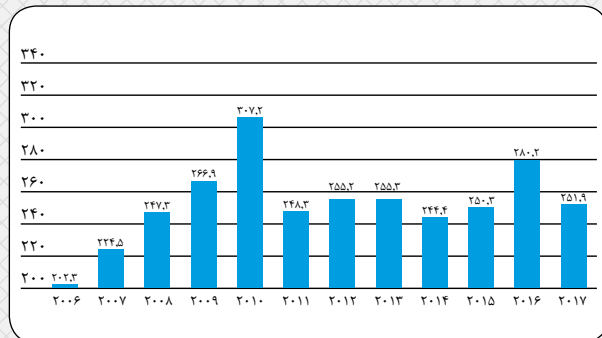

کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا از تلاش دفتر نظارت و بازرسی‌های کمیسیون به دلیل به حداکثر رساندن اثربخشی منابع، توجه به حسابرسی دارایی‌ها، زیرساخت بازار و احساس مسئولیت نسبت به سرمایه‌گذاران خرد، قدردانی و تشکر کرد. تکامل پیوسته‌ی بازارها، و تطابق محصولات و خدمات در دسترس با نیازهای سرمایه‌گذاران، دفتر نظارت و بازرسی‌های کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا را نسبت به مواردی از جمله، اجرای برنامه‌ی بازرسی مبتنی بر ریسک، در اولویت قرار دادن منافع سرمایه‌گذاران خرد و بازرسی جنبه‌هایی از عملکرد شرکت‌های بورسی که به سرمایه‌گذاران ریسک تحمیل می‌کنند و

دفتر نظارت و بازرسی‌های کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا، اولویت‌های بازرسی‌های خود را برای سال ۲۰۱۸ اعلام نمود. دفتر نظارت و بازرسی‌های کمیسیون هر سال اولویت‌های بازرسی خود را برای بهبود رعایت قوانین و مقررات، پیشگیری از تقلب، شناسایی ریسک‌ها و اطلاع رسانی در مورد سیاست‌های خود، منتشر می‌نماید. اولویت‌های مطرح شده برای سال ۲۰۱۸، بیانگر نگرانی‌های خاص کمیسیون درباره‌ی زیرساخت‌های حیاتی بازار، مسئولیت در برابر سرمایه‌گذاران خرد، ارزش‌های دیجیتال، عرضه‌ی اولیه‌ی سکه و معاملات بازار ثانویه است. جی کلایتون رئیس هیأت مدیره‌ی

کمک هزینه‌ی تحصیلی ۴۸۵ هزار دلاری بنیاد آموزشی بکر برای متقاضیان آزمون حسابدار رسمی

و متخصصان سراسر کشور را قادر می‌سازد تا استانداردهای طلایی حرفه‌ی حسابداری یعنی اخذ مدرک حسابدار رسمی، را دنبال کنند. در نمودار ذیل شمار متقاضیان آزمون حسابدار رسمی در آمریکا از سال ۲۰۰۶ تا ۲۰۱۷ به تصویر کشیده شده است. ارقام بر اساس هزار نفر بیان شده است.

۲۳ ژانویه ۲۰۱۸، www.accountingtoday.com

بنیاد آموزشی بکر اعلام کرد که کمک هزینه‌ی تحصیلی ۴۸۵ هزار دلاری خود در سال ۲۰۱۸ را به ۲۴۰ دانشجوی دوره‌ی حسابدار رسمی که متقاضی شرکت در آزمون حسابدار رسمی هستند، اعطا کرده است. بنیاد آموزشی بکر، با هدف کمک به دانشجویان و کارشناسان حسابداری برای اخذ مدرک حسابدار رسمی، در سال ۱۹۵۷ توسط نیوتون بکر تاسیس شد. کمک هزینه‌ی تحصیلی بکر با توجه به سطح کیفی افراد با هدف آمادگی برای آزمون حسابدار رسمی به آن‌ها اعطا می‌شود. معیارهای این بنیاد برای پرداخت این کمک هزینه، بر اساس ویژگی‌های مهمی از جمله، شخصیت اخلاقی بارز، قدرت رهبری و تعهد به خدمات اجتماعی تعیین شده است. در بنیاد آموزشی بکر سعی می‌شود تقریباً نیمی از مبلغ هزینه‌ی تحصیلی برای متقاضیانی که تلاش می‌کنند تا مدرک حسابدار رسمی خود را کسب کنند، فراهم شود.

مایکل مالی رئیس بنیاد آموزشی بکر اذعان کرد، این برنامه‌ی بورس تحصیلی یک راه عالی برای ادامه‌ی میراث نیوتن است، که دانش آموزان

قطع حمایت‌ها از افشاگران سازمان‌ها از سوی دادگاه عالی قضایی ایالات متحده‌ی آمریکا

رفتار تقلب آمیز به مقامات ذیصلاح همچون اداره‌ی تحقیقات فدرال یا کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا بی‌انگیزه می‌سازد، بلکه آنان را نسبت به گزارش موارد نقض قانون به مقامات درون سازمان نیز دلسرد می‌کند. در پی این اقدام دادگاه قضایی آمریکا، دولت ترامپ حمایت خود را از افشاگران اعلام نمود، و از قانون کمیسیون بورس و اوراق بهادار مبنی بر این که افشاگران درون سازمانی حتی اگر هیچ موردی را به نهادهای ذی‌ربط گزارش نکرده باشند، تحت حمایت قانونی قرار دارند، دفاع کرد. گفتنی است، کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا تنها در سال ۲۰۱۶ بیش از ۴۲۰۰ مورد گزارش سوءرفتار مالی از سوی افشاگران دریافت نمود.

۲۱ فوریه ۲۰۱۸، www.accountingtoday.com

دیوان عالی قضایی ایالات متحده‌ی آمریکا در اقدامی حمایت‌های خود را از ماده‌ی مربوط به حقوق افشاگران در قانون داد-فرانک مصوب سال ۲۰۱۰ محدود نمود و برخی شرکت‌های تجاری معروف را از پرونده‌های دادخواهی که از سوی افشاگران به دلیل سوء رفتار این شرکت‌ها مطرح شده بود، مبرا دانست. این موضوع در حالی است که هدف اصلی ماده‌ی مربوط حقوق افشاگران در قانون داد-فرانک، ایجاد انگیزه در افرادی است که نقض قوانین اوراق بهادار را متوجه می‌شوند و آن را به کمیسیون بورس و اوراق بهادار آمریکا گزارش می‌کنند. اخیراً دادگاه عالی قضایی آمریکا به اتفاق آراء، دادخواست ارائه شده توسط یکی از مقامات سابق شرکت را که پس از اعتراض به نقض قوانین اوراق بهادار فدرال، اخراج شده است، مختومه اعلام کرد. مفاد مورد بحث، یکی از دو ماده‌ی حمایتی اصلی قانون فدرال برای افشاگران سازمان است. این دو عبارتند از: قانون ساربینز-آکسلی مصوب سال ۲۰۰۲ که این اجازه را می‌دهد تا کارکنان شکایت‌های خود را به دپارتمان کارگری اداره‌ی کار ببرند حتی اگر هیچ نقض قانونی را به کمیسیون بورس و اوراق بهادار گزارش نکرده باشند و مورد دوم قانون داد-فرانک است که به افشاگران اجازه می‌دهد تا برای زمان بیش‌تری پرونده را مسکوت نگه دارند تا پاداش بیش‌تری دریافت نمایند. در این میان، قانون ساربینز-آکسلی هدف گسترده‌تری را در برمی‌گیرد، زیرا این قانون به دنبال از بین بردن رفتارهای سازمانی است که کارکنان را مجبور به سکوت می‌کند؛ و نه تنها آن‌ها را نسبت به گزارش یک

واگذاری فعالیت‌های حرفه‌ای بخش دولتی پرایس واترهاوس کوپرز آمریکا به یک شرکت خصوصی

بود. تیم رایان، رئیس هیأت مدیره و شریک ارشد پرایس واترهاوس آمریکا در بیانیه‌ای اذعان نمود، فعالیت‌های حرفه‌ای بخش دولتی پرایس واترهاوس آمریکا، دارای یک برند عالی و بر پایه‌ی مشتری مداری و ثبت رکورد بالای رشد است.

این قرارداد فرصتی را برای توسعه‌ی مداوم حرفه‌ای و شغلی شرکا و کارکنان فراهم می‌کند، به‌علاوه این قرارداد، فرصتی را برای ادامه‌ی رشد و سرمایه‌گذاری با هدف دستیابی به بهترین کیفیت و ایجاد ارزش برای مشتریان فراهم می‌سازد. وریتاس نیز برای گسترش بیش‌تر فعالیت‌های حرفه‌ای این بخش در حال برنامه‌ریزی است. مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری وریتاس بیان کرد، ما مشتاق به همکاری با تیم مدیریتی بخش دولتی پرایس واترهاوس کوپرز هستیم تا به ادامه‌ی ارائه‌ی خدمات ارزشمند به مشتریان و آغاز مرحله‌ی بعدی توسعه بپردازیم.

www.accountingtoday.com

۲۰ فوریه ۲۰۱۸

امنیت ملی، اداره‌ی کهنه سربازان، بخش بهداشت انسانی و وزارت امور خارجه و تعدادی از دولت‌های ایالتی و محلی فراهم می‌کند. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی «کانتینگ تودی»، شرایط مالی این قرارداد هنوز افشا نشده است.

گفتنی است، پرایس واترهاوس کوپرز در رتبه‌بندی ۱۰۰ مؤسسه‌ی حسابرسی برتر جهان که در سال ۲۰۱۷ منتشر شد، با درآمد سالیانه ۱۴,۹ میلیارد دلار مقام دوم را به خود اختصاص داده است. همچنین در سراسر جهان، مجموع درآمدهای پرایس واترهاوس کوپرز برای سال مالی منتهی به ۳۰ ژوئن ۲۰۱۷، بالغ بر ۳۷,۷ میلیارد دلار

پرایس واترهاوس کوپرز، طی قراردادی فعالیت‌های حرفه‌ای بخش دولتی خود در آمریکا را به شرکت سرمایه‌گذاری خصوصی وریتاس کپیتال واگذار نمود. با انعقاد این قرارداد کلیه‌ی فعالیت‌های حرفه‌ای بخش دولتی مؤسسه‌ی پرایس واترهاوس آمریکا تغییر نام داده و به عنوان یک شرکت مستقل عمل خواهد کرد. وریتاس کپیتال قصد دارد تا ارکان حاکمیت شرکتی و کارکنان فعلی این بخش را حفظ نماید. این بخش حرفه‌ای از مؤسسه‌ی پرایس واترهاوس کوپرز در حدود ۱۵۰۰ نفر شریک و کارمند دارد، که به ارائه‌ی خدمات مشاوره‌ای به بخش دولتی، ایالتی و دولت محلی و همچنین سازمان‌های دولتی چندجانبه مشغول هستند. پرایس واترهاوس کوپرز و وریتاس کپیتال قصد دارند در جریان این قرارداد، هرگونه خدماتی که تاکنون به مشتریان بخش دولتی ارائه می‌کردند، را ادامه دهند. این بخش از مؤسسه‌ی پرایس واترهاوس کوپرز خدماتی را برای نهادهای با اهمیت دولت فدرال همچون وزارت دفاع،

افتتاح مرکز تحقیقات فناوری‌های جدید مؤسسه‌ی حسابرسی و خدمات مشاوره دیلویت

هوشمندترین مدیران را سردرگم نماید. جف لاکس بیان کرد، تحقیقات و نگرش‌های ما مسائل پیچیده را ساده می‌کند و مدیران کسب‌وکارهای تجاری با استفاده از نتایج این تحقیقات قادر خواهند بود، فرصت‌های پنهان را بیابند و انتخاب‌های به موقع، آگاهانه و مطمئن داشته باشند. یکی از اولین گزارش‌های تحقیقات انجام شده که توسط مرکز تحقیقات دیلویت منتشر شده است بر این موضوع متمرکز است که فناوری‌های شناختی چه چیزی را برای کسب‌وکارهای تجاری فراهم می‌کنند و چه گونه این کسب‌وکارها می‌توانند از فناوری‌های شناختی برای رسیدن به مرحله‌ی بلوغ استفاده نمایند. از این رو این تحقیقات بر شناخت رفتارهای مصرف‌کنندگان و تکامل آن نیز متمرکز خواهد بود. گفتنی است، این مؤسسه‌ی حسابرسی جهانی در طول حسابرسی‌های خود مشکلاتی را که امروزه کسب‌وکارهای تجاری فناوری محور درگیر آن‌ها هستند، مشاهده نموده و با ایجاد مرکز تحقیقات فناوری به دنبال تحقیق و یافتن راه‌کارهای موثر برای حل این مسائل است.

www.accountingtoday.com، ۱۲ فوریه ۲۰۱۸

مؤسسه‌ی حسابرسی و خدمات مشاوره‌ی دیلویت، مرکز فناوری، رسانه و ارتباطات راه دور را برای کمک به مشتریان خود در زمینه‌ی شناسایی مدل‌های تجاری فناوری محور افتتاح کرد. این مرکز یک مرکز مجازی است که هیچ مکان فیزیکی ندارد و هر یک از مشتریان مؤسسه می‌توانند از منابع این مرکز استفاده کنند. مرکز فناوری، رسانه و ارتباطات راه دور موظف است، تحقیقاتی را با هدف تمرکز بر تأثیر فناوری‌های جدید بر کسب‌وکارهای تجاری اجرا نماید. هدف این تحقیقات، کمک به مدیران در ساده سازی مسائل مربوط به کسب‌وکارهای تجاری پیچیده است و با طرح سوالات مرتبط هم در حال و هم در آینده‌ی نزدیک، به دنبال حفظ رقابت است. جف لاکس رئیس مرکز تحقیقات فناوری دیلویت برنده‌ی جایزه‌ی نویسنده‌ی برتر برای کتاب حلقه‌ی دیجیتال است که سازمان‌ها می‌توانند از الگوهای کسب‌وکار دیجیتالی این کتاب برای مقابله با موانع رقابتی دیجیتال استفاده نمایند. در فضای رقابتی کسب‌وکارهای تجاری امروز، هیچ شرکت فناوری محوری نمی‌تواند مسیر خود را اشتباه ترسیم کند. ترس از شکست و باور تغییرات روز افزون فناوری‌ها می‌تواند حتی

برگزاری نشست مشترک جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران با جامعه‌ی مشاوران رسمی مالیاتی

حسابرسی مالیاتی، آیین‌نامه‌های اجرای قانون که مرتبط با اصول و استانداردهای حسابداری و مالیاتی است، و فرم‌های مالی و مالیاتی (مانند اظهارنامه مالیاتی و ...)، از دیگر محورهای موردنظر دبیرکل جامعه برای همکاری این دو تشکل حرفه‌ای بود.

از دیگر مباحث و محورهای پیشنهادی برای همکاری‌های متقابل، استفاده از ظرفیت‌های متقابل از طریق برگزاری دوره‌های آموزشی و کارگاهی، بررسی مشترک قوانین و مقررات مالیاتی توسط یک کارگروه مشترک و تشکیل کارگروه‌های مشترک برای بررسی قوانین و مقررات مالی و مالیاتی و تجاری، برگزاری همایش‌های مشترک، استفاده از ظرفیت‌های اعضای جامعه‌ی حسابداران رسمی در راستای انجام مسئولیت‌های دادرخواهی و تنظیم لوایح دفاعیه‌ی مؤدیان مالیاتی و سایر جنبه‌های مالیاتی، پیشنهاد عضویت اعضای دو تشکل در کارگروه‌های تخصصی مرتبط به منظور ارتقای سطح همکاری، برقراری ارتباط تخصصی سازمان‌یافته و ارتقای دانش فنی و حرفه‌ای، و همکاری اعضای جامعه مشاوران مالیاتی به صورت تمام‌وقت با مؤسسات حسابرسی عضو جامعه در بخش مالیاتی.

در پایان نشست رستمیان، دبیرکل جامعه‌ی مشاوران مالیاتی اعلام کرد که موارد پیشنهادی جامعه‌ی حسابداران رسمی را مورد بررسی قرار گرفته و در جلسات آتی نتایج آن مطرح خواهد شد.

جلسه هم‌اندیشی با هیأت مدیره جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران سی‌ام بهمن‌ماه در محل جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران برگزار شد.

در این نشست که با حضور محمد رستمیان دبیرکل و رئیس هیأت مدیره، آقایان تهرانی و شریعت جعفری اعضای هیأت مدیره جامعه مشاوران رسمی مالیاتی و بهرام سلطانی دبیر هیأت تشخیص صلاحیت مشاوران رسمی مالیاتی و اعضای هیأت مدیره‌ی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران برگزار شد محورهای متعددی مورد بحث و بررسی طرفین قرار گرفت.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران در این نشست سیدمحمد علوی، دبیرکل جامعه، با اشاره به مفاد ماده‌ی ۲۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم گفت با توجه به این که این ماده تاحدود زیادی مسکوت مانده و اجرایی نشده است، به نظر می‌رسد پیشنهاد جامعه به سازمان امور مالیاتی کشور بابت اجرایی کردن این تبصره با همکاری و مشارکت اعضای جامعه مشاوران رسمی مالیاتی ایران برای تنظیم و تأیید گزارش‌های حسابرسی مالیاتی اشخاص، بتواند ضمن جلب اعتماد مسئولین سازمان امور مالیاتی کشور، بر اجرایی کردن کامل این حکم کمک کند. علوی همچنین گفت که به منظور حمایت از حقوق اعضای جامعه‌ی حسابداران رسمی و جامعه‌ی مشاوران رسمی مالیاتی می‌توان پیشنهاد معافیت از آزمون دروس مالیاتی برای اعضای جامعه مشاوران مالیاتی متقاضی شرکت در آزمون حسابدار رسمی و همچنین پیشنهاد معافیت دروس حسابداری و حسابرسی و سایر قوانین برای اعضای جامعه حسابداران رسمی متقاضی شرکت در آزمون مشاوران رسمی مالیاتی را ارائه و پیگیری کرد.

پیشنهاد همکاری مشترک در زمینه تهیه و تنظیم و طراحی و تدوین انواع دستورالعمل‌های

برای نخستین بار، صورت‌های مالی میان دوره‌ای جامعه حسابداران رسمی ایران منتشر شد

جامعه حسابداران رسمی ایران برای نخستین بار صورت‌های مالی شش‌ماهه‌ی خود را به تاریخ ۳۱ شهریورماه ۱۳۹۶ منتشر کرد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، براساس نظر هیأت نظارت نسبت این صورت‌های مالی «این هیأت به مواردی که حاکی از عدم ارائه مطلوب صورت‌های مالی، از تمام جنبه‌های با اهمیت، طبق استانداردهای حسابداری باشد، برخورد نکرده است.»

گفتنی است این نخستین بار از هنگام تأسیس و آغاز کار جامعه‌ی حسابداران رسمی است که شاهد انتشار گزارش میان دوره‌ای صورت‌های مالی می‌باشیم. براساس رهنمودهای شورای عالی جامعه به منظور ارتقای شفافیت مالی و گزارشگری به‌هنگام مالی به اعضا و کلیه‌ی ذی‌نفعان فعالیت‌های جامعه، هیأت مدیره جامعه به تهیه و انتشار گزارش میان دوره‌ای اقدام کرده است.

برگزاری سیزدهمین نشست مشترک هیأت مدیره و شرکای مؤسسات حسابرسی

سرفصل‌های

پژوهشی موردنظر و حمایت جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران اعلام شد

جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران به کلیه‌ی دانشکده‌های حسابداری و گروه‌های حسابداری دانشگاه‌ها فهرست نیازهای پژوهشی خود را اعلام کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، به‌منظور کمک به ارتقای دانش نظری و عملی رشته‌های حسابداری و حسابرسی، این تشکل حرفه‌ای در نظر دارد از طریق ارتباط حرفه‌ای با مراکز دانشگاهی و سایر مراکز علمی، برخی از موضوعات و چالش‌های حرفه را به صورت علمی طرح و پیگیری کند.

بر این اساس، محورهای محوری تحقیقات و پژوهش‌های دانشگاهی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترای موردنیاز جامعه اعلام شد. این محورها در پنج حوزه‌ی موضوعات مرتبط با حسابداری (هشت سرفصل)، موضوعات مرتبط با حسابرسی (۹ سرفصل)، موضوعات مرتبط با مؤسسات حسابرسی (شش سرفصل)، موضوعات مرتبط با حق‌الزحمه‌ی حسابرسی (پنج سرفصل)، موضوعات مرتبط با آموزش و توسعه‌ی حرفه‌ای (پنج سرفصل)، موضوعات مرتبط با کیفیت و نظارت حرفه‌ای (سه سرفصل) و سایر موضوعات مرتبط (چهار فصل) اعلام شده است.

بانک مرکزی موضوع بخشنامه ریاست جمهوری و خزانه‌دار کل کشور»، «موعد قانونی ارائه صورت‌های مالی نهایی و تشکیل مجامع عمومی»

همچنین در بخش دیگری از جلسه شرکای مؤسسات حسابرسی نیز ضمن نقد روش جاری رتبه‌بندی مؤسسات حسابرسی و نادرست دانستن فرایند رتبه‌بندی مؤسسات حسابرسی بر اساس کنترل کیفیت سالیانه خواهان بازنگری در آن شدند، از جمله به رویکرد شکلی حاکم بر کنترل کیفیت فعلی و تغییر این روند و توجه به رویکرد محتوایی شدند،

سایر مسائلی که در این جلسه بر آن تأکید شد شامل این موارد بود: جلوگیری از نرخ‌شکنی برخی از مؤسسات حسابرسی، نظارت حرفه‌ای بر اطلاعات قراردادهای گزارش‌های ارسالی به جامعه، حمایت جامعه از حساب‌رسان در تغییرات غیرعادی و غیرحرفه‌ای حساب‌رسان، بررسی فاصله انتظارات ذی‌نفعان و توجه به مسئولیت‌های حساب‌رسان با توجه به استانداردهای حسابرسی نه فراتر از آن و ایجاد راه‌کارهای کاهش فاصله انتظارات، تدوین یک مدل مناسب جهت حق‌الزحمه خدمات حرفه‌ای توسط جامعه، افزایش ضریب نفوذ حسابرسی و شناساندن جامعه حسابداران رسمی به عموم، پایبندی به آئین‌رفتار حرفه‌ای، توجه به فن‌آوری اطلاعات در حسابرسی و الگوبرداری از سایر کشورها جهت اجرا و پیگیری رفع مشکل أخذ مفاسد حساب توسط مؤسسات حسابرسی از سازمان شعب تأمین اجتماعی.

سیزدهمین نشست مشترک هیأت مدیره و جمعی از شرکای مؤسسات حسابرسی نهم بهمن ماه ۱۳۹۶ در محل جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران برگزار شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، در ابتدای نشست، ناصر پسران رزاق، عضو هیأت مدیره جامعه، ضمن خیر مقدم به حاضران به بیان برخی از مسایل جاری حرفه، ارسال به‌موقع مکاتبات به جامعه از طریق اتوماسیون اداری و همچنین باتوجه به راه‌اندازی سامانه‌ی پردیس و پاسخ‌گویی الکترونیکی به کلیه‌ی استعلام‌های شبکه‌ی بانکی و نیز اضافه‌شدن دستگاه‌های اجرایی به گردونه‌ی استعلام گزارش‌های حسابرسی ارایه‌شده به سبب شرکت در مناقصات، ارسال به‌موقع در فرصت قانونی یک هفته‌ای اطلاعات قراردادهای منعقد شده و گزارش‌های حسابرسی صادره در سامانه‌ی سحر و همچنین ضرورت هماهنگی حساب‌رسان در روش‌های انجام کار، بر اعمال مراقبت‌های حرفه‌ای و تأمین منافع عمومی تأکید داشت.

در ادامه‌ی جلسه مهدی بیرانوند عضو هیأت مدیره جامعه در این نشست ضمن بحث و بررسی در مورد مسایل جاری حرفه خواهان موضع‌گیری مناسب حساب‌رسان در شرکت‌های مشمول از بابت الزامات قانونی جاری شدند و به طور مشخص به این موارد اشاره کرد: «قانون مبارزه با پول‌شویی» به‌خصوص توجه به مصادیق معاملات و عملیات مشکوک، «قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مبارزه با فساد» به‌خصوص گزارش‌های قابل ارسال به هیأت ماده ۶ که فرم‌های مربوط به آن در سایت جامعه موجود است، «تبصره‌ی ۲ ماده‌ی ۲۴۱ اصلاحیه قانون تجارت در خصوص عضویت در هیأت مدیره»، «ضوابط حقوق و مزایای کارکنان موضوع تبصره‌ی ۲ ماده‌ی ۲۹ قانون برنامه ششم»، «قانون ممنوعیت به‌کارگیری بازنشستگان»، «مصادیق ماده ۲۷۴ قانون مالیات‌های مستقیم»، «تمرکز حساب‌های بانکی در

مرکز داوری جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران کار خود را آغاز می‌کند

به موجب مصوبه‌ی شماره ۶/۵۱ مورخ ۱۳۹۶/۰۸/۰۶ هیأت مدیره‌ی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران، مرکز داوری در جامعه تشکیل شده و موارد حل اختلاف اعضای جامعه با یکدیگر یا اعضا با غیر اعضا به منظور داوری به این مرکز ارجاع می‌شود.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی جامعه‌ی حسابداران رسمی ایران تأسیس مرکز داوری مطابق ماده‌ی (۲۶) آیین‌نامه‌ی اجرایی مؤسسات حسابرسی موضوع ماده ۲۸ اساسنامه‌ی جامعه حسابداران رسمی ایران است که بر اساس آن داور یا هیأت داوری تعیین شده از سوی هیأت مدیره جامعه به اختلاف بین اعضای جامعه با هم و اعضا با غیر اعضا رسیدگی و نسبت به آن اعلام‌نظر می‌کند. این شرط ارجاع به داوری در قراردادهای فی‌مابین اعضای جامعه‌ی حسابداران رسمی و کارفرمایان مورد توافق قرار می‌گیرد.

این مرکز دارای ارکان مشخص و آیین‌نامه‌ی اجرایی است که مبنای شیوه‌ی کار آن را تعیین می‌کند. یکی از ارکان این مرکز، هیأت داوری و نیز داور واحد است.

برای آشنایی بیشتر اعضای جامعه و کارفرمایان با مفهوم داوری و برخی ابعاد اجرایی آن، گفت‌وگویی با دکتر حسین نوروزی که عضو هیأت داوری مرکز (حقوقدان و سرداور)، انجام شده که مشروح آن به شرح زیر است. گفتنی است که ایشان، دارای سابقه‌ی طولانی تدریس داوری داخلی و بین‌المللی در دانشگاه و نیز عضو داوران اتاق بازرگانی تهران و اصفهان و نیز داور منتخب

مراجع قضایی تهران هستند.
**مصاحبه با دکتر حسین نوروزی
عضو هیأت داوری مرکز (حقوقدان و
سرداور) داوری جامعه‌ی حسابداران
رسمی ایران**

**اساساً معنا، مفهوم و تعریف
داوری چیست؟**

از داوری، تعریفی در قانون آیین دادرسی مدنی به میان نیامده است. با این حال بنا بر تعاریف مختلفی که وسیله‌ی حقوقدانان ارائه شده، داوری عبارت است از حل و فصل اختلاف توسط یک یا چند نفر به نام داور، به شیوه‌ای غیر از حل اختلاف توسط قضات دادگاه‌ها. به عبارت دیگر طرفین دعوی تراضی کرده‌اند تا اختلاف خود را نزد شخص یا اشخاص مطرح کنند و رأی و نظر آنان را در خصوص موضوع اختلاف بپذیرند و بدان عمل کنند.

مطابق ماده‌ی ۴۵۴ قانون آیین دادرسی مدنی کلیه اشخاصی که اهلیت اقامه دعوا دارند می‌توانند با تراضی یکدیگر منازعه و اختلاف خود را خواه در دادگاه طرح شده یا نشده باشد و در صورت طرح در هر مرحله‌ای از رسیدگی باشد به داوری یک یا چند نفر ارجاع دهند. داوری

از جمله کهن‌ترین شیوه‌های حل و فصل دعوی است به نحوی که می‌توان سابقه‌ی آن را قبل تر از نظام قضایی و محاکم دادگستری دانست. استفاده از این شیوه‌ی رسیدگی به اختلافات، در ایران باستان و عربستان قبل از اسلام رواج داشت و دین اسلام هم آن را امضا کرد. اسلام برای حل اختلافات از طریق داوری اهمیت ویژه‌ای قائل شده و با ذکر آیاتی در قرآن کریم، زمینه‌ی توجه بیشتر به آن را فراهم نموده است. فقهای امامیه نیز در زمینه‌ی وجوب یا استحباب داوری، ماهیت داوری و شرایط داوران در دعوی بر غنای مباحث افزوده‌اند. در نظام قانونگذاری ایران، مقتن با الهام از فقه امامیه اهمیت خاصی به داوری در دعاوی داده و با تصویب مقرراتی، ارجاع به داوری را ضروری شمرده است. طبق قانون همه‌ی اشخاص حق دارند با توافق یکدیگر اختلافشان را از طریق داوری یا حکمیت یک یا چند نفر حل و فصل کنند و تفاوتی نمی‌کند که اختلاف آن‌ها در دادگاه طرح شده یا نشده باشد و یا این که در چه مرحله‌ای از رسیدگی باشد.

داور مقید به رعایت مقررات داوری و اصول دادرسی منصفانه و قوانین موجد حق است. لیکن از اجرای تشریفات آیین

دادرسی مدنی معاف بوده و همین امر رسیدگی به موضوع دعوا را تسهیل کرده و به اصحاب دعوا و داور آزادی و ابتکار عمل زیادی می‌دهد تا فارغ از تشریفات شکلی دست و پاگیر که مانع چابکی و سرعت عمل نظام قضایی است قادر خواهند بود با سرعت و در عین حال تمرکز بر ماهیت دعوا به نتیجه مطلوب برسند.

مطابق نظریه‌ی مشورتی اداره‌ی حقوقی قوه‌ی قضاییه، اگر در قرارداد طرفین ملزم شده باشند که در صورت بروز اختلاف به داوری مراجعه نمایند اما قبل از مراجعه به داوری، طرفین در دادگاه عمومی مبادرت به طرح دعوا می‌نمایند دعوی مطروحه قانوناً قابلیت استماع ندارد.

داوری دارای چه مزایایی است که باعث می‌شود در اختلافات بین اشخاص، به خصوص تجار، گرایش به داوری زیاد باشد؟

نخست این که؛ در دادگاه‌ها احترام به ارباب رجوع آن طور که در خور شخصیت ایشان باشد صورت نمی‌گیرد. متأسفانه این امر مبرهنی است که قابل انکار نیست. به علاوه مراجعه‌کنندگان غالباً از پاسخ سؤالات خود اقناع نمی‌شود. در حالی که در داوری به واسطه‌ی ذات و نفس مؤسسات داوری این ایراد وجود ندارد. محیط‌های داوری عموماً عاری از این ایرادات می‌باشد. جلسات داوری با کمال احترام و بی طرفی و با فرصت مناسب و مورد نیاز به اظهارات طرفین برگزار می‌شود.

ثانیاً؛ در اختلافات ناشی از قرارداد این دغدغه هست که مرجع صالح کدام کشور است. به فرض مثال در اختلاف یک شخص ساکن تهران با شخصی که ساکن تبریز است در خصوص ساخت کارخانه‌ای در شیراز اولین موضوع تعیین مرجع صالح است. در بیشتر موارد قانونگذار صراحتاً وضعیت را روشن نموده است. اما در موارد دیگر اختلاف

صلاحیت بین دو مرجع باعث می‌شود که پرونده جهت حل این موضوع به دیوان عالی کشور هم ارجاع شود که در این موارد بیش از شش ماه ممکن است طول بکشد تا اساساً مرجع رسیدگی شناخته شود.

درخصوص نهاد داوری باتوجه به مشخص بودن مرجع رسیدگی، اختلاف در صلاحیت وجود ندارد. انتخاب نهاد داوری به صورت شرط ضمن قرارداد، خطر عدم اجرای تعهدات قراردادی را به لحاظ موانع قضایی کاهش می‌دهد.

ثالثاً؛ با توجه به اهمیت سرعت در رفع اختلافات تجاری تنها نهادی که می‌تواند انتظار تجار را برآورده کند نهاد داوری است، بدین ترتیب که داور لزوماً مکلف است در بازه زمانی سه ماهه انشای رأی خود را صادر نماید. در حالی که در مراجع قضایی اوقات رسیدگی معمولاً ماه‌ها پس از تاریخ ارجاع دعوی به شعبه، تعیین می‌شود و این اوقات علاوه بر وقت‌های نظارتی است که به حجم رسیدگی و پرونده‌های هر شعبه‌ی دادگاه، بعد از جلسه رسیدگی جهت انشاء رأی تعیین می‌گردد. حتی به لحاظ پیچیدگی اختلافات قراردادی این رسیدگی‌ها بسیار طولانی‌تر می‌شوند و حداقل زمان رسیدگی تا قطعی شدن رأی برای مسائل ساده یک سال است. توجه فرمایید که ممکن است در رسیدگی‌های قضایی آرای غیابی صادر شود و این مسئله منجر به معطل ماندن اجرا به دلیل واخواهی طرف مقابل شود. به هر حال تشریفات رسیدگی از جمله ابلاغ و فواصل قانونی لازم از ابلاغ تا جلسه‌ی رسیدگی و سایر مهلت‌های قضایی همگی منجر به اطاله‌ی دادرسی و تضییع حقوق صاحب حق است که در نهاد داوری لزومی به رعایت این تشریفات نیست.

حذف تشریفات وقت گیر آیین دادرسی در رسیدگی‌های داوری منجر به سرعت رسیدگی و آرامش ذهنی

می‌گردد طرفین می‌گردد. امید است مرکز داوری جامعه حسابداران رسمی ایران با به کارگیری همه‌ی امکانات، برآورنده‌ی انتظارات طرفین اختلاف باشد.

رابعاً؛ علت قطعیت و لازم الاجراء بودن آرای داوری از آن است که آرای داوران برخلاف آرای دادگستری محکوم علیه رأی داور نمی‌تواند به بهانه‌های واخواهی و تجدیدنظرخواهی و اعاده دادرسی و فرجام خواهی مانع اجرای رأی داور گردد و لذا از این حیث برتری مطلق نسبت به آرای دادگستری دارد. همچنین حسب ماده‌ی ۴۸۸ قانون آیین دادرسی مدنی، دادگاه‌ها موظف‌اند نسبت به صدور اجرائیه طبق رأی داور اقدام و حکم داور را از طریق اجرای احکام دادگستری اجرا نمایند. در عرصه بین‌المللی نیز تمامی کشورهای عضو کنوانسیون شناسایی و اجرای احکام داوری بین‌المللی نیویورک مصوب سال ۱۹۵۸ میلادی نیز ملزم به اجرای احکام داوری سایر کشورها هستند. در حالی که همین کشورها از اجرای آرای قضایی یکدیگر امتناع می‌نمایند مگر در مواردی که تفاهم‌نامه یا موافقت‌نامه‌های دو جانبه یا چند جانبه بین خود داشته باشند.

خامساً؛ تخصص و دقت در آرای داوران اهمیت قابل ملاحظه‌ای دارد. چرا که موضوعات قراردادی معمولاً دارای ابعاد تخصصی است. بنابراین همیشه این نگرانی وجود دارد که به لحاظ عدم وجود علم کافی بعضی از قضات نسبت به عرف معاملات تجاری داخلی و بین‌المللی به یکی از طرفین قرارداد اجحاف شود. خصوصاً که قضات دادگاه‌ها با توجه به حجم پرونده‌ها امکان رسیدگی دقیق برای کشف اراده‌ی واقعی طرفین را نیز ندارند و بعضاً متن قوانین جاریه بالاخص قانون مدنی را مبنای رسیدگی قرار می‌دهند. درحالی که با صرف وقت کافی از طرف قضات کشف اراده‌ی باطنی طرفین مقدور است

که تخصیص چنین وقتی صرفاً از طرف داور متصور و مفروض است. همچنین داوران عموماً دارای تخصص‌های متنوع و گوناگون هستند که در این خصوص مرکز داورى جامعه حسابداران با استفاده از داورانى که دارای تجربه و تخصص‌های مختلف حقوقی و حسابداری و متخصص امر داورى هستند، موجبات اطمینان طرفین قرارداد را از رسیدگی تخصصی و عادلانه، فراهم آورده است.

سادساً، هزینه دادرسی در مراجع قضایی برای مرحله بدوی ۳/۵ درصد خواسته و در مرحله تجدید نظر ۴/۵ درصد می‌باشد. بدین معنا که اگر میزان خواسته شما یک میلیارد ریال باشد در مرحله بدوی لزوماً بایست ۳۵ میلیون ریال و ۴۵ میلیون ریال نیز برای رسیدگی تجدید نظر بپردازید. پرداخت هزینه بالا امکان سازش فی مابین طرفین دعوی را نیز کمتر می‌کند. این هزینه‌ها در مرکز داورى با توجه به تک مرحله‌ای بودن داورى و تعرفه پایین امر داورى در مقایسه با هزینه دادرسی بسیار ناچیز است. همچنین با افزایش میزان خواسته درصد هزینه داورى کاهش نیز می‌یابد. به عبارت دیگر در دعاوی بزرگ هزینه داورى بسیار کمتر از هزینه دادرسی می‌باشد.

سابعاً، داورى نهادی است که با محرمانه نگه داشتن دعاوی و اختلافات و روند رسیدگی، اعتبار اطراف قرارداد را حفظ می‌کند. درحالی که در مراجع قضایی اصل علنی بودن بر رسیدگی قضایی حکومت می‌کند و حفظ اسرار اطراف دعوی از دغدغه‌های قضات، بایگان، مدیر و منشی شعبه دادگاه نیست.

در نهاد داورى انتخاب داور توسط هر یک از طرفین امیدواری به رسیدگی عادلانه و بی‌طرفی را افزایش می‌دهد چرا که طرفین به نحو مستقیم در انتخاب حکم خود نقش دارند. ثامناً، در رسیدگی‌های قضایی همیشه

اطراف دعوی از جانبداری قضات نگران هستند. در نهاد داورى با انتخاب یکی از داوران توسط هریک از طرفین این سوء ظن به میزان قابل توجهی کاهش می‌یابد و طرفین را به رسیدگی عادلانه امیدوار می‌سازد و در حفظ ارتباط طرفین نیز مؤثرتر است. زیرا طرفین با اطمینان از سلامت روند رسیدگی و با آرامش روانی از آرای صادره تمکین می‌نمایند و بعد از داورى نیز روابط دوستانه و کاری خود را ادامه خواهند داد.

آیا آرای که داور یا هیأت داورى صادر می‌کنند، از ضمانت اجرایی برخوردار است؟ آیا محکوم علیه می‌تواند از رأی که به ضرر او صادر شده است، امتناع کند؟

اجرای اختیاری رأی داورى به عنوان قاعده، هم علت تراضی طرفین در رجوع به داورى است و هم نتیجه ضروری آن. طرفین با توافق به داورى در واقع از قبل می‌پذیرند که نتیجه رسیدگی یعنی رأی داورى را بپذیرند و اجرا نمایند. اگر قرار شود، پس از انجام داورى و صدور رای، برای اجرای آن به محاکم دادگستری رجوع کنند و موضوع دعوی همچنان ادامه یابد، ارزش ذاتی داورى و فلسفه وجودی آن با سوال مواجه می‌شود.

هنگامی که دعوا به داورى ارجاع شود، داوران در محدوده قرارداد داورى (شرط داورى) و مقررات داورى به قضاوت پرداخته و اقدام به صدور رأی می‌نمایند. رأی داور به خودی خود توان اجرایی ندارد؛ اما در صورتی که محکوم علیه رأی داور، آن را به اختیار خود اجرا نکند، محکوم له می‌تواند از دادگاه درخواست اجرای آن را بنماید. در این صورت دادگاه درخواست را مورد بررسی قرار داده و عندالاقضا دستور اجرا صادر می‌نماید. (مفاد ماده ۴۸۸ قانون آیین دادرسی مدنی). بنابراین دستور اجرای دادگاه است که به رأی داور قدرت اجرایی می‌بخشد.

محکوم علیه معمولاً رأی داورى را

به اختیار اجرا می‌کند. قانون‌گذار به محکوم علیه حسب مورد بیست روز یا دو ماه از تاریخ ابلاغ رأی فرصت داده است که رأی داورى را به اختیار اجرا نماید؛ در غیر این صورت اجرای اجباری رأی علیه او امکان‌پذیر است. قانون‌گذار برای اجرای رأی داور قوت و قدرت بیشتری نسبت به رأی دادگاه قائل شده است؛ چرا که در مورد آرای دادگاه‌ها اجرای رأی منوط به صدور اجرائیه است و به علاوه ماده قانونی وجود ندارد که محکوم علیه را مکلف کرده باشد رأی دادگاه را ظرف بیست‌روز پس از ابلاغ اجرا نماید؛ اما در مورد رأی داور چنین تکلیفی وجود دارد. به عبارت دیگر، تکلیف به اجرای رأی داور توسط محکوم علیه، برخلاف احکام دادگاه‌ها، نیازمند صدور و ابلاغ اجرائیه نیست؛ بلکه به محض ابلاغ رأی، این تکلیف به وجود می‌آید.

تکلیف دادگاه به صدور اجرائیه، ضمانت اجرای عدم اجرای رأی داور توسط محکوم علیه است. البته تکلیف دادگاه زمانی ایجاد می‌شود که ذی‌نفع رأی داورى یعنی محکوم له، با تسلیم تقاضا از دادگاه، اجرای آن را درخواست کند. درخواست اجرای رأی داور مستلزم دادخواست و ابطال تمبر و پرداخت هزینه دادرسی نمی‌باشد. پرداخت هزینه اجرای رأی داور که میزان آن توسط دادگاه تعیین می‌شود بر عهده محکوم علیه است.

آیا رأی داور باید بی چون و چرا اجرا شود؟ به عبارت دیگر، آیا می‌توان به رأی داورى اعتراض کرد یا خیر؟

همان طور که آرای قضات نیز ممکن است به دلایلی قابل تجدیدنظر و نقض باشد، آرای داورى نیز می‌تواند مورد ابطال قرار گیرد. امتیاز داورى از حیث اجرای رای، در صورتی کامل و قابل دفاع است که مبتنی بر نظام متوازن و متعادل از ضمانت اجراهای قانونی برای حفظ حقوق هر دو طرف رأی محکوم علیه و

محکوم‌له باشد. به نحوی که هم ضمانت اجراهای لازم را برای اجرای رأی داورى در اختیار محکوم‌له قرار دهد، و هم برای محکوم علیه یا حتی شخص ثالث این فرصت را ایجاد کند که اگر رأی داورى فاقد ارکان یک رأی صحیح و عادلانه است یا اگر دچار آسیب‌های جدی حقوقی و قانونی است - به طور مثال رایى که بر اساس مدارک معمول یا متقلبانه صادر شده بتواند جلوی اجرای آن را بگیرد. بر همین اساس مطابق ماده‌ی ۴۸۹ قانون آداورسى مدنى رأی داورى در موارد زیر باطل می باشد.

۱. رأی صادره مخالف قوانین موجب حق باشد.
۲. داور نسبت به مطلبی که موضوع داورى نبوده، رأی صادر کرده باشد.
۳. داور خارج از حدود اختیار خود رأی صادر نموده باشد.
۴. رأی داور پس از انقضای مدت داورى صادر و تسلیم شده باشد.
۵. رأی داورى با آن چه در دفتر املاک یا بین اصحاب دعوا در دفتر اسناد رسمى ثبت شده و دارای اعتبار قانونی است مخالف باشد.
۶. رأی به وسیله داورانى صادر شده که مجاز به صدور رأی نبوده‌اند.
۷. قرارداد رجوع به داورى بی اعتبار بوده باشد.

در اینجا باید به یک نکته‌ی مهم اشاره کنم و آن، این که بر اساس ماده ۴۹۳ قانون آیین دادرسی مدنى، با وجود اعتراض به رأی داور، رأی یاد شده، قابل اجرا است. زیرا به خاطر این که رأی داور مبتنی بر اراده و خواست طرفین صادر شده است، به صرف اعتراض احد اصحاب دعوى، آثار اجرایی آن منتفی نمی شود. با وجود این اگر دلایل اعتراض قوی باشد، دادگاه قرار توقف اجرای رأی داورى را تا پایان رسیدگی به اعتراض و صدور حکم قطعی صادر کرده و در صورت لزوم، از معترض تأمین مناسبی اخذ خواهد کرد.

برای ابطال رأی داور به چه مرجعی باید مراجعه شود؟

در خصوص مرجع رسیدگی به درخواست ابطال رأی داور باید گفت؛ در صورتی که دادگاه بدوی، دعوى را به داورى ارجاع کرده باشد همان دادگاه مرجع رسیدگی و اعتراض و درخواست ابطال رأی داور است و در صورتی که دادگاه تجدیدنظر دعوى را به داورى ارجاع داده باشد، همان دادگاه صلاحیت رسیدگی به دعوى را خواهد داشت. ولی اگر داورى بدون دخالت دادگاه برگزار شود مثل داورى‌هایی که در مرکز داورى جامعه حسابداران رسمی انجام می‌شود، و داور رأی صادر کرده باشد، مرجع رسیدگی به درخواست و اعتراض و درخواست ابطال، دادگاهی است که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوى را دارد.

آیا برای اعتراض به رأی داور، باید در مهلت مشخصی اقدام شود یا خیر؟

بله. مطابق با ماده‌ی ۴۹۰ قانون آیین دادرسی مدنى هر یک از طرفین می‌توانند ظرف بیست روز بعد از ابلاغ رأی داور از دادگاهی که دعوا را ارجاع به داورى کرده یا دادگاهی که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوا را دارد، حکم به بطلان رأی داور را بخواهند. البته این مهلت خاص کسانی است که در ایران مقیم هستند. در این صورت دادگاه مکلف است به درخواست رسیدگی کند. هرگاه رأی از موارد مذکور در ماده ۴۸۹ باشد حکم به بطلان آن می‌دهد و تا رسیدگی به اصل دعوا و قطعی شدن حکم به بطلان، رأی داور متوقف می‌ماند. لازم به ذکر است در دعوى ابطال رأی داور ارسال دادخواست به مرجع ذی صلاح از طریق دفاتر خدمات الکترونیک قضائی صورت می‌گیرد، به این ترتیب برای تقدیم دادخواست به همراه مدارک مربوطه از جمله تصویر مصدق رأی داورى و مدارک شناسایی جهت احراز سمت و همچنین کارت عابر بانک

جهت پرداخت هزینه دادرسی، باید به این دفاتر مراجعه شود.

در پایان اگر نکته‌ای در مورد نهاد داورى هست، مطرح بفرمایید.

به طور اجمالی و گذرا و در قالب سر خط عناوین به یادآورى چند نکته می‌پردازم.

۱- در نظام حقوقی ایران به طور کلی دو قانون خاص راجع به داورى وجود دارد. یکی فصل هفتم قانون آیین دادرسی مدنى از ماده‌ی ۴۵۴ به بعد که ناظر به داورى‌های داخلی بوده و دیگری قانون داورى تجارى بین‌المللی مصوب ۱۳۷۶ که ناظر بر داورى‌های بین‌المللی است.

۲- برابر مقررات مندرج در فصل هفتم قانون آیین دادرسی مدنى مصوب ۱۳۷۹؛ کلیه افرادی که اهلیت اقامه دعوا دارند (یعنی شخص بالغ، عاقل و رشید) می‌توانند اختلافات خود را چه در دادگاه طرح شده و یا نشده باشد و در صورت طرح در هر مرحله‌ای از رسیدگی باشد به داورى ارجاع دهند. طرفین هر قرارداد و معامله‌ای می‌توانند پیش از بروز هر اختلافی، ضمن قرارداد و یا به صورت جداگانه، حل اختلاف آنی را به داورى ارجاع دهند. در صورت پیش‌بینی چنین شرطی، در صورت بروز اختلاف دادگاه صلاحیت رسیدگی به دعوا را ندارد. به علاوه طبق ماده‌ی ۴۷۸ همین قانون، تمامی دعاوى مدنى و تجارى به جز دعاوى مربوط به اصل نکاح و طلاق و نسب قابل ارجاع به داورى می‌باشد.

در پایان ضمن تشکر از بذل توجه هیأت مدیره محترم جامعه حسابداران رسمی که با تشخیص دقیق خود به اهمیت ایجاد مرکز داورى در دل جامعه پی برده اند و آرزوی توفیق بیشتر آن‌ها در خدمت رسانی به اعضای جامعه، بنده نیز علاوه بر انجام وظایف ذاتی خود به عنوان عضو هیأت داورى و سرداور، آمادگی خود را برای رفع هر گونه ابهام و پاسخ به سوالات اعضاء اعلام می‌نمایم.

فهرست پذیرفته شدگان آزمون حسابدار رسمی سال ۱۳۹۶

ردیف	نام خانوادگی	نام	نام پدر	شماره ملی	شماره پرونده
۱	اثنی عشری	حمیده	رضا	۷۶۴۹۸۸۷۵	۷۹۷۸۰۴۵۵۱۳۸۷
۲	احمدزاده	حمید	عثمان	۲۹۲۸۹۴۱۶۹۱	۱۰۸۸۱۸۷۰۲۶۱۸۷
۳	اذری پور	حسین	نادر	۶۳۶۸۶۶۸۶	۳۱۰۷۱۰۳۵۵۴۳۵
۴	اردانه	مصطفی	علی اکبر	۷۰۵۳۴۸۲۹	۸۰۲۰۶۷۹۵۱۹۹۳
۵	ازاده	هادی	حسن	۸۸۹۸۸۵۳۹۷	۷۳۱۳۵۱۱۹۸۰۱
۶	استیلی	فریبا	حسین	۵۱۹۷۰۰۶۶	۶۴۴۷۷۳۲۳۳۰۳۷
۷	اسماعیلی کاخکی	وحید	اسماعیل	۹۴۱۰۵۵۱۲۴	۶۰۱۴۴۰۹۳۶۷۸۹
۸	اقاجانی	مجید	حسین	۳۸۱۹۳۷۹۰۹	۴۹۱۶۲۳۷۹۷۹۱۱
۹	اقایی سمیرمی	سجاد	علیرضا	۱۲۰۹۷۱۲۵۵۵	۷۷۹۸۳۸۵۹۹۸۹۵
۱۰	التفاتی فاز	سیدحمید	سیدحسین	۹۴۱۵۴۴۱۶۸	۳۸۵۶۴۳۶۵۱۴۸۵
۱۱	الماسی زفره	جعفرعلی	حسین	۱۲۹۱۷۴۴۴۳۶	۷۳۱۴۷۱۴۸۷۹۷۷
۱۲	امدادی	علیرضا	مسلم	۷۶۷۲۸۰۴۸	۹۲۶۱۵۳۴۶۹۳۷۳
۱۳	امیری	بهمن	امین	۴۸۴۹۹۵۴۶۳۴	۶۱۴۹۹۹۳۸۵۴۲۷
۱۴	امینیان	حامد	محمود	۳۱۱۱۱۰۹۱۹۴	۸۹۴۵۱۷۵۳۹۲۴۸
۱۵	بابایی	ساسان	محمدباهر	۳۲۳۰۸۵۸۴۸۴	۶۸۵۳۷۷۵۳۴۹۳۴
۱۶	بابایی درمنی	سپیده	محسن	۷۷۹۲۹۸۰۲	۴۰۳۱۷۹۸۵۴۵۵۹
۱۷	باقری	مرضیه	محمد	۳۳۰۱۴۳۰۷۱۵	۱۰۵۹۸۹۷۷۰۱۶۵۲
۱۸	بخشی پور	حسین	حجی محمد	۳۵۹۰۱۲۶۰۷۸	۶۷۴۲۰۸۶۱۹۶۴۳
۱۹	برادری ازغد	ملیحه	رجبعلی	۹۳۴۰۴۵۶۷۴	۷۵۶۸۶۹۷۷۷۷۹۰
۲۰	بسطامی	عبدالرضا	عیسی	۴۰۱۰۷۵۲۶۷۱	۸۲۱۵۳۴۸۳۹۳۷۴
۲۱	پورزمانی	زهرا	حسن	۴۱۸۹۰۶۸۱	۸۴۵۸۲۰۵۱۷۸۸۸
۲۲	پوری	پیمان	غلامعباس	۱۲۹۲۲۵۵۲۸۵	۷۰۱۶۰۳۷۵۹۰۰
۲۳	ترابی وسطی کلایی	جواد	رضا	۲۱۶۲۵۴۷۸۸۰	۸۶۳۲۰۰۵۷۱۲۱۳
۲۴	تکبیری	محمد	ابوالفضل	۱۲۱۹۴۳۹۱۹۳	۵۹۰۶۹۹۰۵۶۴۰۹
۲۵	جامه بزرگ	مهدی	محمدجعفر	۳۲۳۴۶۵۹۲۷	۸۲۲۸۴۷۸۹۰۸۰۸
۲۶	جان فدا	رضا	ابولفضل	۴۹۱۱۵۹۱۴۵۵	۶۸۷۰۸۸۲۹۷۹۵۷
۲۷	جبارزاده کنگرلویی	سعید	نوروز	۲۸۵۱۳۷۷۷۹۵	۸۴۹۱۱۸۶۷۶۳۴۰
۲۸	جعفر اوغلی	امید	بقیت ا	۱۶۳۹۰۹۴۰۳۲	۱۴۹۷۱۸۱۰۷۷۵۴
۲۹	جعفری	حسین	محمود	۵۷۹۷۲۲۷۴۰	۱۰۱۰۸۴۸۲۴۸۰۱۴
۳۰	جمشیدی نوید	بابک	نصرت اله	۳۳۵۵۷۹۰۱۳۱	۴۸۳۲۲۷۹۸۴۴۹۸
۳۱	جهانی	علی	محمدحسین	۷۴۶۹۸۵۵۹	۸۴۲۱۱۱۰۷۸۰۰۸
۳۲	جیربایی شراهی	محسن	رجب	۶۵۴۴۶۹۵۱	۲۶۱۱۴۶۴۱۵۲۷۴
۳۳	حاج کرمی خوزانی	محسن	ناصر	۱۱۴۲۳۰۷۸۱۶	۱۰۷۷۲۵۳۱۰۳۴۴۵
۳۴	حبیبی	قدیر	اسماعیل	۲۱۴۲۴۲۰۹۷۴	۹۶۶۳۵۰۱۱۷۷۰۹
۳۵	حسینی	سیدعلیرضا	سیدمحمود	۹۳۹۹۶۶۹۵۶	۲۲۳۰۷۰۳۲۳۶۱۲
۳۶	حسینی	سیدکاظم	سیدیحیی	۹۴۵۹۰۵۷۰۱	۷۷۷۶۳۴۷۴۱۴۶۰
۳۷	حسینی چهارده	سیده معصومه	مهدی	۲۷۳۰۰۱۶۲۷۹	۹۳۶۶۴۸۹۹۹۰۲۵
۳۸	حمیدی درخت بید	کریم	غلامرضا	۹۳۹۹۸۳۳۲۱	۷۹۶۳۷۴۳۳۶۸۷
۳۹	حیدری	مهدی	رشید	۱۵۷۰۴۲۰۵۱۳	۸۴۴۲۸۴۴۲۵۷۷۷
۴۰	حیدری	مجتبی	رجب	۹۴۴۹۱۲۸۹۳	۸۷۰۲۴۷۳۱۸۸۵۳
۴۱	خزایی	زهرا	عیدی	۴۹۳۴۵۰۷۹۳	۸۵۱۲۶۷۸۵۴۵۶۷
۴۲	خوبرو	ناصر	محمد	۷۵۶۷۱۷۵۱	۹۹۷۱۹۸۳۳۱۷۰۴
۴۳	خوش خلق	ایرج	بهرام	۱۶۸۹۷۷۲۵۴۹	۴۵۱۶۳۹۶۲۵۳۷۰
۴۴	درجانی	حسن	غلامعلی	۲۲۱۷۹۵۴۱۴۸	۵۷۹۲۷۸۴۹۶۲۴۴

فهرست پذیرفته شدگان آزمون حسابدار رسمی سال ۱۳۹۶

ردیف	نام خانوادگی	نام	نام پدر	شماره ملی	شماره پرونده
۴۵	دروودی	سعید	کریم	۵۴۷۰۸۴۵۱	۵۶۷۸۰۴۴۴۸۸۵۸
۴۶	دروودی	مهدی	محمود	۵۷۴۹۸۲۱۷۳۰	۱۰۹۸۶۹۶۴۳۴۷۴۰
۴۷	دیلمی	محمدابراهیم	ولی الله	۶۴۷۵۴۶۳۴	۱۱۸۸۲۱۵۳۹۱۶۹
۴۸	ذوالفقاری	زانبار	غلامرضا	۲۰۹۲۲۰۱۲۸۱	۶۴۷۸۶۶۹۲۲۰۸۶
۴۹	راسخ	محسن	محمد	۹۴۳۰۳۵۸۴۸	۵۹۰۵۷۴۳۷۵۴۱۵
۵۰	رایگان	احسان	محمدولی	۴۹۴۸۹۱۴۹۶۷	۶۰۹۰۷۸۴۸۴۱۵۳
۵۱	رجبی	محمدحسین	عباسعلی	۷۵۷۲۲۵۸۵	۹۶۰۹۸۵۳۱۴۱۰۲
۵۲	رحمانی	هزار	جلیل	۳۸۴۹۸۵۰۳۵۸	۴۰۹۰۵۴۷۳۷۴۵۹
۵۳	رحیمی	فرخنده	محمد	۷۴۰۵۴۰۳۱	۶۰۹۹۰۹۸۵۰۹۱۲
۵۴	رزیان	امیر	کامیار	۶۳۶۱۹۲۶۱	۱۵۶۰۳۴۳۸۹۶۵۱
۵۵	رضایی پندری	اکبر	احمد	۵۵۲۹۹۳۹۳۹۲	۵۴۹۱۵۲۴۳۴۰
۵۶	رضوی	سید یاسر	سید محمود	۹۴۷۱۱۴۸۴۱	۱۰۴۰۴۹۷۶۲۶۰۳۸
۵۷	رمضانی	محمد	عباس	۱۲۸۹۱۹۴۱۶۵	۱۶۸۳۲۴۳۵۱۷۰۹
۵۸	رمضانی	نجمه	محمد	۴۸۰۱۳۸۱۱۷	۲۲۰۰۴۲۰۰۴۷۱
۵۹	زادوردی	خدیجه	هیبت الله	۲۶۳۰۳۴۲۴۵۱	۲۷۷۸۸۰۲۰۱۴۲۱
۶۰	زارع بهاری	روح الله	محمد	۹۳۶۹۱۲۶۲۶	۵۷۶۸۵۷۰۲۵۵۹۱
۶۱	زارعی کردشولی	پرهام	حسین	۲۵۳۹۸۰۳۱۳۱	۱۳۲۹۰۶۳۷۹۸۹۲
۶۲	زاهدی	حواد	حسن	۹۳۸۹۹۷۱۰۶	۱۰۰۷۷۸۰۱۳۹۲۰۵
۶۳	زندى	زهرا	محمد قربان	۳۹۳۳۲۱۱۱۴۱	۱۸۲۷۰۶۲۳۰۷۳۴
۶۴	زیاری	مسعود	محمد	۶۵۹۹۵۰۱۰۳۶	۶۷۶۵۱۵۱۲۴۶۳۸
۶۵	ساسانی	علی اصغر	سلطانعلی	۲۸۵۱۷۷۰۰۸۱	۵۶۴۲۸۱۸۸۲۹۷
۶۶	سرهنگی	حجت	مهدی	۶۸۸۴۹۳۹۷	۶۹۸۳۸۷۶۷۲۳۵۵
۶۷	سعیدی	رسول	علی اصغر	۶۵۸۷۵۴۶۱	۵۲۶۶۴۴۵۰۷۱۴۲
۶۸	سعیدی ولاشانی	فرهاد	حجت اله	۱۲۹۲۱۳۷۱۶۹	۱۰۹۰۳۶۷۷۸۹۳۲۲
۶۹	سلطانی	هادی	کیومرث	۳۲۵۰۴۲۶۱۷۲	۵۱۸۹۱۵۳۷۷۷۰۶
۷۰	شادانی	محمد رضا	اسداله	۹۴۰۰۷۶۴۷۰	۵۹۵۲۶۵۹۱۴۹۵۲
۷۱	شورورزی	علی	محمدابراهیم	۱۰۶۴۱۲۲۱۱۶	۱۰۳۷۵۷۶۴۷۰۷۴۷
۷۲	شهبازیان	خیراله	احمد	۳۹۹۰۸۰۲۳۰۵	۴۷۶۵۴۰۰۷۷۹۴۵
۷۳	شهریاری	محمد رضا	علی	۶۵۳۱۸۴۸۵۹	۵۲۹۱۱۱۰۲۳۸۱۷
۷۴	شیخ محمدی	محسن	جعفر	۳۲۳۶۹۸۳۴۴	۹۰۷۳۵۰۷۹۱۰۲۳
۷۵	شیرخوانی	محسن	رمضان	۷۰۹۱۰۶۰۱	۹۴۸۰۰۷۳۰۷۴۶
۷۶	شیروانی هرندي	احسان	عباس	۶۶۹۷۶۵۰۲	۹۷۹۵۵۰۸۳۳۰۳۵
۷۷	شیری	افشین	حسن	۳۸۳۷۶۸۷۸۰	۲۰۳۰۹۰۲۸۰۸۶۲
۷۸	صنعت پیشه	الهه	رضا	۷۸۵۵۸۱۴۱	۴۴۱۵۶۵۳۱۴۷۲۸
۷۹	عادل	مریم	غلامحسن	۸۲۹۴۶۵۷۴	۳۵۳۹۷۰۱۸۰۵۷۱
۸۰	عبادالله الوارسی	بهروز	صمد	۱۶۱۰۰۵۳۷۲۹	۶۶۳۱۲۶۹۲۱۰۵۹
۸۱	عباسی	قاسم	سلیمان	۴۹۱۱۵۱۰۹۲۷	۷۰۸۹۴۵۳۲۷۰۹۹
۸۲	عطایی	ابوذر	محمد اسمعیل	۵۳۳۰۴۳۵۲۲	۱۵۰۷۳۹۹۶۷۸۷۳
۸۳	عظیم زاده	حامد	سلمان	۲۷۹۰۰۵۵۶۸۸	۲۳۷۸۴۱۲۹۲۲۸۰
۸۴	عظیمی جیران	کریم	مجید	۱۵۵۲۷۵۰۴۰۱	۱۳۱۱۰۴۱۲۱۲۵۰
۸۵	علی گو	محسن	پرویز	۸۱۲۴۲۰۴۲	۶۴۸۱۸۵۶۱۹۳۹۴
۸۶	علیپورفرزنده کسمایی	علیرضا	محمدی	۷۵۲۹۲۴۶۷	۷۱۱۱۷۰۴۹۶۰۷۷
۸۷	عیسی وند	صالح	علی داد	۴۱۷۲۹۳۸۳۷۱	۱۸۱۰۲۱۷۷۵۱۹۰
۸۸	غفاری	محمد رضا	علی محمد	۵۴۹۹۴۴۲۱۰۱	۱۰۶۵۱۶۱۲۰۱۷۴

فهرست پذیرفته شدگان آزمون حسابدار رسمی سال ۱۳۹۶

ردیف	نام خانوادگی	نام	نام پدر	شماره ملی	شماره پرونده
۸۸	غفاری	محمدرضا	علی محمد	۵۴۹۹۴۴۲۱۰۱	۱۰۶۵۱۶۱۲۰۱۷۴
۸۹	فتحی اشتیانی	مهدی	محسن	۷۵۱۹۲۲۷۶	۵۳۷۹۷۷۷۷۳۳۷۸
۹۰	فخاریان	خسرو	محمدامین	۷۰۰۳۵۸۳۱۵	۵۳۳۰۲۶۲۷۸۵۰۵
۹۱	فخیم مقانی	رضا	قنبرعلی	۷۷۹۳۴۶۸۷	۱۰۹۱۸۴۵۰۲۴۱۸۷
۹۲	فراهانی	عباس	مسلم	۵۹۶۰۵۵۷۱	۷۱۸۲۰۹۳۴۰۸۰۱
۹۳	فراهانی	حسین	هوشنگ	۶۶۱۱۷۳۳۱	۳۴۷۹۱۶۲۹۷۳۶۵
۹۴	فودازی	حمید	حیدر	۷۲۱۶۲۴۵۷	۳۸۶۳۶۶۵۲۹۶۴۶
۹۵	قدکچی	محمدرضا	محمدجعفر	۶۲۵۰۸۹۴۶	۱۸۶۰۰۹۶۰۳۵۳
۹۶	قربانی کوهبنانی	محمدحسین	حسین	۲۹۹۲۸۳۲۳۳۲۴	۷۱۶۶۷۵۷۵۱۳۸۷
۹۷	قربانیان	احمد	علی	۱۲۹۳۳۸۲۱۱۶	۹۲۰۲۲۰۴۳۵۵۴۷
۹۸	کریمی	فرید	فرمان	۵۴۵۹۹۴۵۵۳۴	۴۸۶۵۷۳۳۸۱۳۳۶
۹۹	کریمی نژاد	مجتبی	محمد	۳۸۴۸۵۳۷۵۷	۱۹۵۰۲۶۰۹۶۷۹۵
۱۰۰	کمری	رضا	علی	۴۹۱۱۴۸۸۶۸۹	۶۶۷۸۴۵۸۶۶۶۸۷
۱۰۱	گرامی	یاسر	ولی اله	۵۵۹۸۴۰۲۷۶	۴۸۸۳۸۲۳۰۰۸۸۴
۱۰۲	محمدلو	مهدی	علی	۶۱۵۹۷۲۴۸۴۳	۴۲۰۴۶۰۴۱۶۰۲۶
۱۰۳	محمدی	بهزاد	خان علی	۴۹۱۵۴۲۰۲۱	۶۶۳۳۸۲۰۲۶۷۶۹
۱۰۴	محمدی	رامین	قنبرعلی	۲۹۱۹۵۳۱۰۱	۵۱۰۱۰۸۲۶۶۸۹۲
۱۰۵	محمدی خشویی	حمزه	غلامعلی	۱۲۸۷۴۰۷۱۷۱	۹۲۲۳۲۹۰۶۰۶۸۷
۱۰۶	محمدی فر	علی	ابراهیم	۶۱۷۷۹۱۸۰	۲۳۴۱۱۸۳۵۰۹۷۷
۱۰۷	محمودی	ابوالفضل	جعفر	۷۷۹۹۵۴۷۹۳	۷۹۱۱۶۱۹۶۱۶۹۳
۱۰۸	محمودی	سعید	رسول	۳۷۰۱۹۴۶۳۲	۱۶۱۰۰۵۸۱۸۳۸۲
۱۰۹	مرادی دهکا	حسین	عباس	۷۸۲۸۶۰۷۷	۵۸۶۷۸۱۳۳۰۶۶۴
۱۱۰	مسعودی	علی	حسن	۶۰۳۲۱۲۵۰۶	۱۶۹۰۶۱۹۷۵۳۶۷
۱۱۱	مشعشی	بهزاد	سیدمحمد رسول	۳۲۵۵۴۱۰۵۵۱	۷۴۲۶۳۴۹۶۹۹۰۵
۱۱۲	مصطفی زاده مشهدی	محمود	محمد	۹۴۳۰۱۳۰۵۴	۴۴۹۵۵۶۲۴۹۲۸۸
۱۱۳	مقدم	جواد	عباسعلی	۶۵۸۱۱۰۱۱	۱۸۷۵۸۲۴۳۶۱۰۱
۱۱۴	ملک زاده	احمد	مرادعلی	۶۶۹۹۷۳۴۸	۲۲۲۱۸۲۰۵۶۲۶۶
۱۱۵	منصف	وحید	غلامرضا	۴۰۷۳۳۹۲۶۲۱	۳۳۸۵۵۲۶۲۸۵۱۴
۱۱۶	منصوری	مرتضی	حسنعلی	۵۶۴۹۹۲۹۷۴۲	۶۵۵۲۳۵۴۸۸۹۹۱
۱۱۷	منظوری علی ابادی	رابعه	اسرافیل	۸۲۶۶۸۸۴۱	۳۷۴۹۵۹۲۶۹۲۰۲
۱۱۸	مولایی نژاد	مهدی	ناصر	۵۳۳۳۱۷۲۹۰	۹۴۱۱۲۰۴۵۲۲۶۹
۱۱۹	مویدی املی	هادی	علیرضا	۲۱۴۲۸۲۲۰۵۳	۴۷۲۶۳۰۶۲۴۸۹۴
۱۲۰	میثمی	شهرزاد	محمد	۷۹۳۷۱۲۸۰	۹۷۶۳۲۵۱۹۲۶۲
۱۲۱	میرزایی	شهرزاد	عزت	۵۱۶۹۳۸۶۴۲۷	۳۴۰۹۶۵۰۶۸۸۷
۱۲۲	میرزایی	علیرضا	عبدالعلی	۵۵۹۹۳۵۲۱۸	۱۰۱۸۹۹۹۱۳۹۷۷۰
۱۲۳	میرزایی	سعید	محمدربیع	۵۵۹۱۹۱۸۷۱	۸۶۷۵۶۰۶۱۶۷۵۷
۱۲۴	میرفاضلی هیجرو	سیده محبوبه	سیدحمزه	۴۴۱۱۰۳۷۰۱۷	۹۴۸۲۳۳۶۷۰۲۰۷
۱۲۵	نجاراسداله زاده	علیرضا	اسداله	۶۳۸۷۸۶۱۵	۷۵۹۵۰۱۲۵۷۸۱۰
۱۲۶	نجف لو	محمود	محمدعلی	۳۹۹۲۴۰۳۴۱۶	۸۱۹۷۷۹۶۹۶۸۳۹
۱۲۷	نصرت نظامی	علیرضا	عباسعلی	۷۷۷۵۶۴۰۱	۲۹۶۴۶۷۲۴۷۹۹۷
۱۲۸	نعمت اله زاده	اکبر	اسد	۱۴۶۵۸۵۹۳۳۰	۹۱۳۴۰۷۱۵۰۳۱۰
۱۲۹	نوروزی	بتول	غلامرضا	۵۲۰۹۸۶۳۳۵۲	۶۱۷۰۸۱۹۰۳۵۲۴
۱۳۰	ولی پوری گودرزی	مسعود	عزت اله	۴۱۳۰۸۶۴۳۸۶	۸۱۵۱۲۴۱۶۳۸۸۱
۱۳۱	هاشمی	سیدرحمت اله	بردو	۴۲۵۱۲۱۰۹۵۶	۶۱۷۴۵۵۲۶۶۰۵۹
۱۳۲	همت فر	محمود	حسین	۴۱۳۰۸۸۵۲۳۵	۸۵۹۳۷۹۱۳۸۸۰۰

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران (دوازدهم اسفندماه ۱۳۹۶)

آئین تراز آریا

اصغر حمصیان اتفاق، اکبر هاشمیان، محمد علی جعفری

مهرداد پور قدیری اصفهانی

۰۳۱-۳۷۸۶۶۲۹۲

۰۳۱-۳۷۸۶۶۲۹۲

اصفهان-خیابان رودکی-نبش فرعی ۶۰-ساختمان ستایش-طبقه دوم

آئین آگاهان حساب

ابوالفضل شیرخانی، حمید رضا قناده، مهدی وکیلان آغویی

۲۲۶۸۱۶۰۴

۲۲۶۸۲۶۸۴

تهران-خیابان وحید دستگردی (ظفر)-کوچه شریفی-پلاک ۴-واحد ۲

آئین ابرار آریا

ناصر شکاری وانقی، محمد عسکری انارکی

۸۸۹۳۸۳۴۰-۸۶۰۳۷۳۹۶

۸۸۹۴۷۳۳۱

تهران-میدان ولیعصر-ابتدای بلوار کریم خان زند-پلاک ۳۰۸-طبقه ۷-واحد ۷۴

آئین ابرار جامع

حسینعلی باقرزاده، حسین مشهوری، حسین خیرالهی روشنی

۶۶۰۴۵۵۲۱-۶۶۰۰۹۱۰۱

۶۶۰۰۹۱۰۱

تهران-خیابان آزادی-خیابان حبیب الهی-بالتر از میدان حسن حسینی-تقاطع یادگار امام-کوچه پیام آزادی-پلاک ۶-طبقه اول

براساس مفاد ماده ۲۵ اساسنامه جامعه، مؤسسات حسابرسی توسط حداقل سه نفر حسابدار رسمی دارای حداقل سه سال سابقه مدیریت حسابرسی، پس از صدور مجوز توسط جامعه در اداره ثبت شرکت ها به عنوان مؤسسه غیرانتفاعی غیرتجاری ثبت می شوند.

علاوه بر وجود حداقل سه نفر شریک حسابدار رسمی با شرایط مزبور برای تشکیل مؤسسه حسابرسی، ارائه خدمات تخصصی و حرفه ای با استفاده از کارکنان حرفه ای در رتبه های حسابرس، حسابرس ارشد، سرپرست، سرپرست ارشد و مدیر حسابرسی صورت می گیرد.

برای هریک از شرکا و مدیران حسابدار رسمی با کمتر از ۶ سال سابقه شراکت یا مدیریت حسابرسی و نیز بیش از ۶ سال سابقه شراکت یا مدیریت حسابرسی به ترتیب حداکثر ۱۲ و ۱۸ نفر کارکنان حرفه ای تحت پوشش پیش بینی شده است.

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران طبق مفاد ماده (۲) آیین نامه اجرایی تبصره ۴ قانون استفاده از خدمات تخصصی و حرفه ای حسابداران ذی صلاح، به عنوان حسابدار رسمی مصوب هیأت وزیران مجاز به انجام حسابرسی و بازرسی قانونی یا حسابرسی (حسب مورد) در واحدهای ذیل هستند:

الف) شرکت های پذیرفته شده یا متقاضی پذیرش در بورس اوراق بهادار و شرکت های تابعه و وابسته به آن ها

ب) شرکت های سهامی عام و شرکت های تابعه و وابسته به آن ها
ج) شرکت های (دولتی) موضوع بندهای الف و ب ماده (۷) قانون اساسنامه سازمان حسابرسی با رعایت ترتیبات مقرر در تبصره یک ماده (۱۳۲) قانون محاسبات عمومی
د) شعب و دفاتر نمایندگی شرکت های خارجی که با اجرای قانون اجازه ثبت شعبه و نمایندگی شرکت های خارجی-مصوب ۱۳۷۶-در ایران ثبت شده اند

ه) مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت ها، سازمان ها و مؤسسات تابعه و وابسته به آن ها

ز) سایر اشخاص حقوقی و حقیقی که بر اساس آخرین اظهارنامه مالیاتی تسلیمی خود جمع درآمد (فروش یا خدمات) آن ها بیش از مبلغ ۵۰ میلیارد ریال (در مورد شرکت های پیمانکاری جمع دریافتی آن ها بابت پیمان منعقد شده بیش از مبلغ ۵۰ میلیارد ریال) یا جمع ارزش دارایی های آن ها بیش از مبلغ ۸۰ میلیارد ریال است.

جامعه حسابداران رسمی ایران به طور سالیانه مؤسسات حسابرسی عضو را به لحاظ کیفیت حسابرسی (در سطح کار و موسسه حسابرسی) در چهار گروه (الف، ب، ج، د)، طبقه بندی و در پایگاه اطلاع رسانی جامعه به نشانی www.iacpa.ir منتشر می کند.

حسابداران رسمی شریک

حسابداران رسمی تحت استخدام موسسه

آئین تدبیر سهند

محمد سمائی، منصور عطائی، نادر فخورنژاد

۰۴۱-۳۳۳۷۰۸۰۱

۰۴۱-۳۳۳۶۷۱۳۰

تهران-خیابان فارابی (خ چایکنار)-نرسیده به پل سنگی-مجتمع کوثر-طبقه سوم-واحد ۱

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آئین بهروش

علی پازکی، بابک دورگلی، نادر فرهنگدینیا

محسن ژاله آزاد زنجانی

۸۸۴۴۴۶۶۸-۸۸۴۴۳۴۲۳

۸۸۴۵۲۸۶۲

تهران- خیابان مطهری- خ شهید محسن وزوانی- پلاک ۲۸- طبقه ۹ واحد جنوبی

آبادیس نگار آرون

علاء الدین محمدی سربند، سیدمحمدرضا دهدشتی

۸۸۶۱۱۹۷۱-۲

۸۸۶۱۱۹۷۱-۲

تهران- میدان ونک- خ شهید حجت الاسلام عباس شیرازی- خیابان برزیل غربی- پلاک ۵۹- طبقه ۴- واحد ۱۹

آئین پژوهان ایرانیان

حجت ثابتی بیلندی، براتعلی دارابی، طاهره کمالی مقدم

۰۵۱۳۷۶۶۳۷۷۳-۰۵۱۳۷۶۴۲۱۲۱

۰۵۱۳۷۶۲۶۷۶۲

مشهد- بلوار فردوسی- خیابان مهدی- بین مهدی ۵ و ۷- پلاک ۱۷- طبقه اول

آبان ارقام پارس

شجاع ابراهیمی توانی، رضا مظاهری کلهرودی، عبدالله قلعه

سجاد ظهراپی فرد

۸۸۶۰۵۶۷۴-۸۸۶۰۵۶۷۵-۸۸۰۶۱۹۹۱-۸۸۰۶۱۹۹۰

۸۸۶۰۵۶۷۴-۸۸۰۶۱۹۹۰

تهران- خیابان سیدجمال الدین اسدآبادی- بالاترازمیدان فرهنگ- نبش خ ۳۷- پلاک ۳۰۱- ط ۲- واحد ۶

آئین محاسب و همکاران

محمدابراهیم پژمان، حمید غفوریان، افشین قوی اندام

۰۵۱-۳۸۸۴۶۵۸۴-۵

۰۵۱-۳۸۸۱۶۲۵۰

مشهد- بلوار هاشمیه- هاشمیه ۲۵- صارمی ۲۳- پلاک ۹۵

آبان روش

زیداله مشکوتی، محمدجواد معتمدی مهر، احمد ناصری جورشری

۴۴۲۴۱۴۲۲

۸۹۷۸۷۶۹۷

تهران- فلکه دوم صادقیه- بلوار اشرفی اصفهانی- بن بست ۱۲ متری بهار- پلاک ۴- واحد دوم- ص پ ۱۴۹۵ / ۱۴۵۱۵

آباد نوین تهران

مجید اسدی صفا، علی اصغر متقی، احمد محمدی

۰۴۱-۳۳۸۵۳۰۵۷-۳۴۷۸۱۳۲۱

۰۴۱-۳۳۸۴۵۱۷۶

تبریز- گلشهر- تقاطع گلشهر- پرواز- بلوار گلشهر- پلاک ۴۷

آبتین روش آریا

موسی حسینی، حسین طالبی، ناصر عسگری نائینی، محبوب مهدی پوربهمبری، سید مجید مختارنژاد، بهمن فدوی رودسری

۸۸۱۰۹۴۱۸-۹

۸۸۱۰۹۴۲۱

تهران- خیابان ولیعصر- بالاتراز خیابان بهشتی- کوچه نادر- پلاک ۶- طبقه ۵- واحد ۱۸

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آتیه حساب ارقام	آبتین محاسب پارس
مجتبی اسدی، نصرت اله اسمعیلی، مرتضی صنعتی	مسعود بیات مختاری، مهدی حسین زاده، مهدی فخریان
موسی تورانی	
۰۲۶-۳۲۵۴۵۱۷۰	۵۱۳۸۴۷۳۴۱۱
۰۲۶-۳۲۵۴۵۱۶۸	۵۱۳۸۴۷۳۴۱۳
کرج-عظیمیه-بلوار کاج-بین ندا و پامچال-پلاک ۲۵۷-طبقه ۵-واحد ۷	مشهد-بلوار بعثت-بعثت ۱۴-بعد از تامین اجتماعی-سمت چپ-خ فروردین-پلاک ۱۰
آتیه نگر	آبتین آرمان نامدار
سعید وطنی، هادی یوسف زاده، مجید احمدی	خسرو عارفی، محمد عطایی جعفری، سید علی مهرآور
ایرج رهنمون-سحر سپاسی	
۸۸۵۲۸۱۹۵-۸۸۵۲۰۶۷۹-۸۸۱۷۶۱۰۱-۲	۲۶۱۲۲۴۷۸
۸۸۵۲۸۱۹۵	۲۶۱۵۵۲۲۹
تهران-خیابان سهروردی شمالی-خ قرقاول-پلاک ۱۶-طبقه دوم-واحد ۵	تهران-اقدسیه-خیابان برادران موحد دانش-بن بست یاسمن-بن بست گلستان-پلاک ۶-مجتمع صاحبقرانیه-طبقه ۴-واحد ۴۵
آداک آتین	آبادانا
داریوش حسن زاده، خلیل گنجه، بهمن اصغری	یوسف امیری، جبرائیل بهاری، محمد صفری کوپائی
۸۸۳۰۴۶۰۹-۱۲	۸۸۵۴۲۸۴۴
۸۸۳۰۴۶۰۲	۸۸۵۴۲۸۴۵
تهران-خیابان قائم مقام فراهانی-پایین تراز مطهری-کوچه الوند-پلاک ۱۳-واحد ۷	تهران-خیابان شهید بهشتی-خیابان سهروردی شمالی-خیابان کورش-پلاک ۴۵-طبقه ۵-واحد ۱۴
آذرین حساب	آتیه اندیش ارقام
پژمان معتمدیان دهکردی، ابوالقاسم معماری، مهرناز براتی	سیامک اعتمادی نژاد، شاهین پورکاند، خیراله گلناریان، فرهاد نژادفلاطوری مقدم
محمد رضا خالقی، حامد مختاری تودشکی	کاوه حسین پور
۰۳۱-۳۶۶۴۱۹۱۷	۸۸۵۲۲۰۹۶-۷
۰۳۱-۳۶۶۲۷۹۰۲	۸۸۷۵۲۲۰۸
اصفهان-خیابان شیخ صدوق شمالی-جنب بانک تجارت-بن بست اسلامی-پلاک ۳۱۷-طبقه دوم-زنگ ۳	تهران-خیابان شهید مطهری-خیابان میرعماد-کوچه چهارم-پلاک ۱۲-طبقه ۵-واحد ۱۹

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آرشین حساب	آذین ارقام پیام
عباس ابراهیمی، ارسلان اسمعیلی کاکرودی، عبدا.. هانی، مهدی عاصمی، ایرج پروانه	محمد خالقی، سید عبدالله علوی، غلامحسین مختاری خیرآبادی
جواد محمدنژاد	اصغر حسینی
۸۸۴۸۰۹۶۶	۶۶۱۲۱۹۳۵
۸۸۴۸۰۸۵۴	۶۶۱۲۱۹۳۵
تهران- خیابان ولیعصر- بالاتر از خیابان بهشتی- کوچه نادر- پلاک ۶- طبقه چهارم - واحد ۱۴	تهران- خیابان باقرخان غربی- پلاک ۸۵- طبقه ۴- واحد ۱۷
آرمان اصول	آذین تراز ارقام
علیرضا فاضلی، علیرضا قیداری، حمیدرضا اعرابی	پرویز شایسته شجاعی، همت کریمی کوکنده، باقر کریوند
نادر محمدپور	
۶۶۹۰۲۴۷۶-۶۶۹۰۲۱۵۴	۸۸۰۱۵۳۳۸-۸۸۰۱۵۳۳۷-۸۸۳۳۲۷۱۱-۸۸۰۲۳۵۰۷
۶۶۱۲۱۸۶۳	۸۸۳۳۳۶۹۴
تهران- خیابان اسکندری شمالی- خیابان طوسی شرقی- پلاک ۱۰۰- طبقه ۴- واحد ۹	تهران- خیابان فتحی شقاقی- بعد از خیابان کاج- پلاک ۱۳۴- طبقه اول شرقی
آرمان اندیش آگاه	آرای
رامین جهانگیری، محمدجعفر دهقان طرزجانی، فرهاد مصفا، قادر صادقیان آژیری	راضیه بهفروزی، رقیه جاودان، امیر شهلایی مقدم
محمد ایمانی برندق، حسین دبیری	
۰۴۴۳۲۲۸۲۲۲	۸۸۹۰۵۳۱۶-۸۸۸۰۲۹۳۲
۸۹۷۸۳۶۱۵	۸۸۹۰۳۹۴۹
ارومیه- خ جهاد- کوی اول- کوچه سوم- پلاک ۲۵	تهران- خیابان فلسطین شمالی - پلاک ۴۶۳ - ساختمان ۵۵ - طبقه ۲ - شماره ۱۰
آرمان بصیر	آرتین پرگاس
محسن صفاجو، حمیدرضا ملک عسگر، احمد عیسائی خوش	میرشجاع حسینی شیوائی، حمید سلیمی، شهرام طاهری
آرشینا منتظری، ابراهیم سعیدی فر	ضیاء الدین مجدی
۸۸۷۴۶۳۰۴-۵	۴۴۲۷۵۷۷۰-۱
۸۸۵۳۳۸۳۲	۴۴۲۴۰۶۷۳
تهران- خیابان احمد قصیر (بخارست)- کوچه ششم- پلاک ۲۰- واحد ۶	تهران- خیابان ستارخان- روبروی برق آلستوم- پلاک ۷۹۸- طبقه ۲- واحد ۵

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آرمان نوین رسیدگی
علیرضا فخرشقای، مرتضی کردمدانلو، محسن گنجی، داراب ناظمی
جاوید سرچمی، هوشمند بابایی
۸۸۴۴۷۱۰۷-۸۸۴۰۲۱۲۱
۸۸۴۴۷۱۰۷-۸۸۴۰۲۱۲۱
تهران- خیابان مطهری- خیابان ترکمنستان- اول کوچه سرو- پلاک ۲- واحد ۱

آرمان پژوهان محاسب
یوسف افضل خانی، اکبر عباسی، رضا جمعی
۸۸۵۴۳۹۶۵
۸۸۱۷۱۰۲۵
تهران- خیابان پاکستان- کوچه شهید حکیمی (دهم)- پلاک ۲۸- طبقه ۳- واحد ۴

آرمون گستران پیشگام
امیر هوشنگ دلجو، حبیب سزاوار، محمود شوکت فدائی، خسرو هادوی، محمدعلی اعتمادیان
۸۸۹۲۰۲۱۴-۸۸۹۱۹۳۶۶
۸۸۸۹۰۶۱۳
تهران- خیابان مطهری- خیابان لارستان- نبش کوچه پورفلاح - پلاک ۱۸- طبقه ۲- واحد ۴

آرمان پیام جامع
کامبیز جامع کلخوران، رحیم سلیمانی کلیشمی، حسن قیامی اشکیت
سعید شعبانی
۸۸۳۱۶۶۸۰-۸۸۳۱۶۸۹۷
۸۸۳۱۳۷۷۰
تهران- خیابان خردمند جنوبی- کوچه شهید محمد حقانی- پلاک ۱۱- واحد ۱۰

آرنیکا ارقام پارس
علی توکلی نیا، سید محمود موسوی شیری حسن آبادی، مرتضی دهقانی
۰۵۱-۳۸۹۰۹۶۵۸-۳۸۶۴۶۸۲۵
۰۵۱-۳۸۶۴۶۸۲۵
مشهد- بلوار وکیل آباد- خیابان دانشجو۴- پلاک ۴- طبقه ۳- واحد ۳

آرمان روش
محمد رضا حجتی، غلامرضا ذاکری نژاد، محمد حسین قربانی
رشید بابایی ماتک، محمد روحانی، محمد علی امینی
۸۸۶۱۰۴۳۰-۸۸۶۰۶۵۳۶
۸۸۶۲۴۲۶۰
تهران- خیابان ملاصدرا- مابین شیخ بهایی و اتوبان چمران- پلاک ۲۴۲- ساختمان فردوس- طبقه ۲- واحد ۷

آرمان آروین پارس
سید مصطفی جان نثاری، محمد بهنام دائی مژدهی، جواد رائی نوجه دهی، سیروس شمس، جهانگیر ذوالفقاری، محمود رجایی، علی آقا عزیزی برزگی، علی اصغر مسلمی، سید مهدی تیموریان، حمیدرضا ارجمندی
سید عطا احمدیان حسینی، معصومه سعیدی، امین رضایی
۸۸۹۳۷۳۱۷-۹
۸۸۹۰۱۸۳۴
تهران- خیابان استاد نجات الهی (ویلا)- خیابان خسرو- پلاک ۳۱- طبقه ۳

آرمان نگر سیستم
علی روح بخش سیاح مقدم، جواد نوائی نوغان نشین
عبدالرحیم قنبری باغستان
۰۵۱-۳۶۰۱۲۰۲۷-۳۶۰۱۲۰۲۶-۳۶۰۱۲۰۲۵-۳۶۰۸۹۵۰۰
۵۱۳۶۰۵۹۹۹۱
مشهد- بلوار سجاد- نبش سجاد ۲۰ (عمید)- پلاک ۴۶- طبقه ۳- واحد ۳۰۱ و ۳۰۲

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آرین باستان محاسب	آرین حسابرسان پارسا
حسن دانشور، محمود صانع زنگ، نور ا... عبدالحسینی مقدم	حسین خطیبیان، صغری شهراسبی، مجتبی ثقفی
۸۸۴۷۱۲۷۹	۸۸۷۷۳۸۲۸-۸۸۷۷۴۲۲۵
۸۸۴۷۱۲۷۹	۸۸۷۷۳۸۲۸
تهران - خیابان مطهری - خیابان ترکمنستان - کوچه نارنج - پلاک ۳ - طبقه ۳ - واحد ۹	تهران - خیابان گاندی - خ بیست و یکم - پلاک ۲۶ - واحد ۴
آرین خدمات مدیریت رادوین	آرین روش
احمد علی اکبر، داریوش فراهانی	سید محمد بزرگ زاده، حبیب جامعی، محمد کاظم ملایک صفت
۸۸۷۳۶۳۱۶	۸۸۶۶۰۸۲۴-۸۸۶۷۴۷۰۴
تهران - خیابان احمد قصیر - نبش کوچه ششم - پلاک ۹ - طبقه ۲ - واحد ۱۰	تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از میرداماد - بلوار ستاری - پلاک ۷۴ - طبقه چهارم - واحد ۱۵
آرین بصیر اندیشه	آرین نیک روش
مصطفی خادم الحسینی، عباس رضائیان، عباسعلی صفائیان پور	احمد حاجی زاده، مجتبی غلامی، محمد همتی
۸۸۶۴۷۸۴۴-۸۸۶۴۷۹۱۱-۸۸۶۴۷۹۱۱	غلامرضا علیمردادی
۸۸۶۴۷۸۴۳	۸۸۷۰۹۳۱۱-۲
تهران - خیابان ولیعصر - بالاتر از پارک ساعی - خیابان سی و ششم - پلاک ۷ - مجتمع ولیعصر (۲) - طبقه ۲ - واحد ۲۲۴	تهران - خیابان قائم مقام فراهانی - کوچه شهدا - پلاک ۹ - طبقه ۲ - واحد ۱۲
آرین بهروش	آرین محاسب پویا
محمد صالح، فرامرز میرزایی صلی، فتحعلی ولائی	علی ارشدی، پرویز پیری، سعید جلیلی سهری، مصطفی حسینی مهر، علیرضا فضل زاده، کریم کهندل مغانلو، جواد هاشمی، محمد حسین زواریان
رحیم حجت شمامی	محمد حسین سراج شیروان، سید جواد توکلی
۸۸۷۴۱۸۶-۸۸۰۶۲۶۶۰-۸۸۰۳۴۴۰۶	۸۸۲۳۰۷۳۴-۶
۸۸۷۸۷۲۵۱-۸۸۰۳۴۴۸۲	۸۸۲۳۰۷۳۵
تهران - میدان ونک - خیابان ماهتاب - خیابان شیخ بهائی شمالی - ابتدای خیابان سنول - پلاک ۳۱ - واحد ۲	تهران - گیشا - خیابان چهارم - خیابان بلوچستان - بین کوچه ۵ و ۷ - پلاک ۱۱ - واحد ۵

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آزموده کاران	
 حدیث توکلی کوشا، اسدا... درخشانی، مسعود سورانی، علی اصغر فرخ، فرهاد کاظمی موقر، مسعود بختیاری، امیرحسین عبدالملکی	
 مهدی رضایی	
 ۲۰-۲۲۹۲۵۹۱۰	
 ۳۲۹۲۵۹۰۳	
 تهران - خیابان شریعتی - قلهک - نرسیده به یخچال - کوچه شریف - شماره ۵	

آرین حساب شیراز	
 محمدجعفر امیری، محمدعلی پسران، حسین همایون فرد	
 محسن کریمی	
 ۰۷۱۳-۶۲۶۲۸۸۲-۶۲۶۳۳۹۵	
 ۷۱۳۶۲۸۶۶۷۳	
 شیراز- خیابان قصرالدشت- نبش کوچه ۵۳- ساختمان نوین- واحد ۶۰۱	

آزمون	
 پروین جعفری ویشکائی، مسعود دیزه ای، حمیدرضا سبزه‌ئی، فریدون کشانی، ایرج مرحمتی خامنه	
	
 ۸۸۹۳۴۰۵۱-۸۸۰۱۲۳۱۵	
 ۸۸۰۱۲۳۱۵	
 تهران - بلوار کشاورز - بین ولیعصر و فلسطین شمالی - پلاک ۲۵ - طبقه سوم	

آزاد رای امین	
 سعید امینی، حمید کاظمی، علی علی‌آبادی	
	
 ۸۸۵۱۵۴۶۴-۸۸۵۱۵۱۳۳-۳۴	
 ۸۸۵۱۵۴۶۴	
 تهران - ابتدای خیابان سهرودی شمالی - بالاتر از آپادانا - خیابان سراب - شماره ۱۲ - واحد ۲	

آزمون پردازان ایران مشهود	
 سید عباس اسمعیل زاده پاکدامن، مصطفی اعلائی، علی اکبر اورعی، محمود بابائی رهنی، نیما جناب، محمد صادق حشمتی، محمد حسن سعادتیان فریور، ناصر سنگسر یزدی، عباس شجاعی، فرزاد شهادت فرد، فریبرز طاهری، علیرضا عطوفی، محمدرضا گلچین پور، خسرو لطفی زاده، فرشید محبی، رضا معصوم زاده، محمود میوند، عباس وفادار، سیاوش مهدی پور روشن، رامین حشمتی	
 حسین آریان، احمد آقاجانی، میترا امیری اقدم، محمدرضا طلائع پور، حسن عرب جعفری محمد آبادی، حسین مهربانی، احسان میلادیان، کبری پور قنبری قره شیران، عماد دانشور داووانی	
 ۸۸۵۰۳۵۲۷-۸۸۷۳۶۸۷۲	
 ۸۸۵۰۳۵۲۸	
 تهران - خ یخارست - کوچه ششم - شماره ۳۶ - واحد دی - صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۴۹۷۵	

آزما تراز ژرف	
 مهدی محمدی، احمد یعقوب نژاد، محمدرضا سلیمی نصر	
	
 ۸۸۷۴۵۸۷۴	
 ۸۸۵۰۵۵۸۷	
 تهران - سهرودی شمالی - کوچه سراب - پلاک ۶ - واحد ۸ - طبقه چهارم	

آزمون تراز پارس	
 محمودرضا آموزگار حقیقی، سید رضا گلستانی، حمید لعل پور	
 میثم نوشادی، عبدالحمید هوشمند	
 ۰۷۱۳-۶۲۶۵۴۰۲	
 ۰۷۱-۳۶۲۶۶۴۸۱	
 شیراز - بلوار ستارخان - روبروی خ ولی عصر - ساختمان خضر - طبقه ۲ - واحد ۲۷	

آزمودگان	
 مهرداد آل علی، سید مرتضی فاطمی اردستانی، فرهاد فرزاد	
	
 ۸۸۹۳۹۵۱۳-۸۸۹۲۹۷۰۹-۸۸۹۱۹۷۰۸	
 ۸۸۹۲۹۶۴۲	
 تهران - خیابان کریم خان زند - خیابان دکتر عضدی (آبان جنوبی) - شماره ۵۲ - طبقه دوم	

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آگاه تدبیر

سعید برهانی، خسرو حجاری زاده، سیامک فتحی دهکردی، مهدی کیانی

ایمان چگونیان

۰۳۱-۹۵۰۱۹۹۸۷-۹۵۰۱۹۹۸۶

۳۱۹۵۰۱۹۹۸۷

اصفهان- میدان آزادی- بلوار دانشگاه- مجتمع تجاری اداری پردیس ۲- طبقه ششم- واحد ۲۶۲

آزمون حساب تدبیر

مرتضی شعبانی، مهدی گنج خانی، بهزاد یزدانی

۸۸۶۲۵۹۹۴-۳-۸۸۶۱۲۹۸۲

۸۸۶۲۶۰۱۷

تهران- میدان ونک- خیابان ملاصدرا- ضلع شمال غربی پل کردستان- بن بست فرشید- پلاک ۴- طبقه ۳- واحد ۶

آگاه تراز مدبر

احمد جبرائیلی، سید شهریار نوریان، کوروش محمدقمی

مصطفی ردانی پور ردانی

۰۳۱-۳۶۶۹۵۴۴۵-۳۶۶۹۵۴۲۹-۳۶۶۹۵۴۲۴

۳۱۳۶۶۹۵۴۶۱

اصفهان- خیابان شیخ صدوق جنوبی- کوچه ۱۴- پلاک ۸۴- طبقه دوم

آزمون سامانه

حسین قاسمی روچی، علی اصغر نجفی مهری، سید عبدالرضا (فرهاد) نوربخش

۸۸۶۷۲۴۴۰-۲-۷۷۵۳۷۹۴۴

۷۷۵۲۷۴۵۸

تهران- خیابان بهار شیراز- تقاطع سهروردی جنوبی - شماره ۱۰۷

آگاه گر تراز

غلامرضا ایروانیان، داود عبدالمحمدی سنجانی، محمدتقی لک کمری، محمد قلی زاده، مهرداد قنبری

۸۸۸۲۵۸۷۰

۸۸۸۲۶۲۹۵

تهران- میدان هفت تیر- اول مفتاح جنوبی- کوچه شیعی- پلاک ۷۰- طبقه سوم- واحد ۶

آفاق کاوشگران

حمید ابوالحسنی، علی اکبرزاده، مهدی امیدوارفاز

امیر سلیمانی حسین آبادی، وحید پورمشرقی

۰۵۱-۳۷۲۵۹۷۱۴-۳۷۲۵۹۳۱۷-۳۷۲۵۹۳۱۴-۳۷۲۶۴۷۴۶

۰۵۱-۳۷۲۵۹۷۱۴-۳۷۲۵۹۳۱۷

مشهد- میدان راهنمایی- ابتدای بلوار سازمان آب- خیابان عطار- عطار غربی-۱- پلاک ۸

آگاه نگر

محمد افسری، محمدرضا تقوائی، محمد نورزاد دولت آبادی

حیدر محمدزاده سالطه

۸۸۵۲۱۶۷۷-۸۸۵۲۳۸۱۶-۸۸۷۵۷۵۹۲

۸۸۵۰۵۱۱۱

تهران- خیابان شهید بهشتی (عباس آباد)- خیابان کاوسی فر (میترا) - شماره ۵۰ - واحد ۳

آگاه اندیشان خردمند

حبیب آقامحمدپور، محمدبرزگر نفری، عباسعلی نیک نفس

عبداله رضانی

۸۸۶۶۱۹۷۳

۸۸۶۵۸۴۰۰

تهران- خیابان وحید دستگردی- پلاک ۲۸۷- طبقه سوم- واحد ۷

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آگاهان ارقام

علی عبدا... شمشیر ساز، مسعود دستجانی فراهانی

آمارگاران

کیانوش بهلولی، ولی خلیفه نیری

۸۸۷۴۴۲۲۸-۹

۶۶۴۸۵۰۶۳

۸۸۷۴۴۲۲۸

۶۶۴۸۵۰۶۴

تهران- خیابان سهروردی شمالی- خیابان حسینی(سورنا)- شماره ۸- طبقه ۳- واحد ۱۴

تهران- خیابان طالقانی- بین وصال شیرازی و فلسطین- نبش خیابان فریمان- ساختمان اداری ۱۱۸- پلاک ۵۴۸- طبقه ۱- واحد ۲

آگاهان ارقام خبره

محمدرضا صابونچی، اروجلی سلیمانی آقچای، حسن حسین پور فرد

آوا تدبیر تراز

مجید ترکمان، فریدون رضائی، محمد فتوحی عشین

۶۶۵۸۰۹۰۳

۰۳۱-۳۶۶۱۷۴۵۲-۳-۰۲۱۸۸۰۰۱۸۹۵

۶۶۵۸۰۹۰۵

۰۳۱-۳۶۶۱۳۸۱۷

تهران- میدان انقلاب- ابتدای خ آزادی- روبروی دانشکده دامپزشکی- مجتمع برجساز- برج A- واحد ۳۰

اصفهان- خیابان میر- خیابان آب ۲۵۰- کوچه شماره ۴- پلاک ۴۶

آگاهان تراز توس

هاشم خواجه کرم الدین، حسن سعیدی بیلندی، حسین محمدجانی

آوند

مهناز آفرند، علی نظاری

مصطفی سیاحی

۰۵۱-۳۷۶۷۳۳۷۰-۳۷۶۱۴۷۷۴-۳۷۶۸۴۴۰۴

۸۸۲۸۴۰۶۰-۸۸۲۷۴۷۴۶-۸۸۲۷۳۵۹۵

۰۵۱-۳۷۶۷۳۳۷۰

۸۸۲۷۰۸۴۰

مشهد- بلوار فردوسی- بین فردوسی ۲ و ۴- روبروی آپارتمان های مرتفع- شماره ۶۸- طبقه ۲

تهران- کوی نصر- خیابان چهارم- پلاک ۲۲- طبقه ۱- واحد ۲

آگاهان و همکاران

محمد جم، فرید ذکائی آشتیانی، اصغر طهوری، بهزاد فیضی، حمید ناموری، فرید عزیزی

آویژه ارقام امین

علی اسماعیلی، حجت سلیمانی، محمد علی اکبرخانی

سیدرضا سیدی

۸۸۹۰۲۰۴۷

۰۵۱-۳۶۰۱۷۵۷۳-۳۶۰۱۷۶۸۸

۸۸۹۰۳۸۹۹

۵۱۳۶۰۱۷۵۷۳

تهران- خیابان سپهبد قرنی- خیابان شاداب- پلاک ۲۸

مشهد- بلوار وکیل آباد- وکیل آباد ۲۳- سید مرتضی ۸- پلاک ۲۷۳

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

آیین بهرنگ صادق	ادیب
 کریمبرزگری مولان، جواد صفاپور، غلامحسین کشاورز محمدیان	 فریبرز اطمینان، عبدالامیر میرآب
 مهدی زینلی موخر - فرهاد شاهویسی	 صابر جلیلی
 ۴۶۰۹۱۳۶۰	 ۸۸۴۹۱۷۰۹-۸۸۸۳۰۹۶۹-۸۸۸۱۰۸۴۲
 ۴۶۰۹۱۳۶۰	 ۸۸۴۹۱۴۰۴
 تهران- خیابان فردوس غربی- سازمان برنامه جنوبی- خیابان وحید جنوبی- خیابان هجدهم غربی- ساختمان آرمیتا- پلاک ۹- واحد ۱۹	 تهران- خیابان خردمند جنوبی- بن بست یکم- پلاک ۳- طبقه ۴
ابتکار حساب آریا	ارژنگ خبره
 ابراهیم اسفندیاری، جعفر باقری، ایوب رستمی سلطان احمدی، مجید طلائی پاشیری	 ایرج امید الیگر، علی محمد رفعتی، عادل ویسی، محمدحسین گلستان
	 حمید رهنما
 ۰۳۱-۳۶۲۶۶۸۸۸-۳۶۲۶۷۷۶۶	 ۴۴۱۵۱۱۳۵-۶
 ۰۳۱-۳۶۲۶۷۷۶۶	 ۴۴۱۷۰۳۱۸
 اصفهان - خیابان دانشگاه - کوچه ۱۳- پلاک ۳ - کدپستی ۸۱۷۳۹۶۴۹۶۱	 تهران- آریا شهر- بلوار فردوس - خ ورزی جنوبی- خ ۱۸ شرقی- پلاک ۲- واحد ۴
ابرار اندیشان	ارقام بهین آرا
 حسین جباری، حمید طبائی زاده فشارکی، زادا... فتحی	 علی اسگندری، عباس اعظمی، سید محمود سادات هلبز
	 هادی بنی پور آهنگر
 ۶۶۹۰۰۱۷۰-۶۶۹۰۳۸۹۳	 ۴۴۲۱۵۴۱۲-۴۴۲۱۰۱۵
 ۶۶۹۰۰۱۷۰	 ۴۴۲۱۵۳۴۷
 تهران- خیابان انقلاب- خیابان فرصت شیرازی- شماره ۱۰۸- واحد ۱۴	 تهران- خیابان ستارخان- بین فلکه دوم و اول صادقیه- بلوار شهدای صادقیه شمالی- نبش کوچه ۱۵- پلاک ۴۹- طبقه دوم- واحد ۷
احراز ارقام	ارقام پژوهان دقیق
 حبیب جهانگشای رضائی، هوشنگ علی زاده، محمدحسین فرضی	 پرویز آزادپیما، اسماعیل شیخ بابایی، محسن آمون
 احمدرضا اسلامپورفاموری	 علیرضا یدالهی فارسانی، مصطفی رشیدنیا چنار
 ۸۸۸۹۲۲۷۷-۸۸۹۲۰۲۱۵	 ۸۸۵۴۷۰۷۵-۸۸۷۶۴۶۴۸
 ۸۸۸۵۲۹۴۱	 ۸۸۷۶۴۶۴۸
 تهران- خیابان کریم خان- خ شهید عضدی- پلاک ۱- واحد ۶ غربی	 تهران- خیابان خرمشهر- پلاک ۲۱۸- طبقه دوم- واحد ۱۱

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

ارقام پویا

رضا ابوالفتحی زاده، نیما اخباری، محمدرضا غرویان، مرتضی قندچی

سعید خرمی، محمد خمیس آبادی، محمود نصرتی، آرش خیرخواه

۰۵۱۱-۳۸۸۲۳۵۰۱-۳۸۸۲۷۳۳۴-۳۸۸۲۷۳۳۳-۳۸۸۱۶۳۵۹

۰۵۱-۳۸۸۲۳۵۰۱

مشهد-بلواروکیل آباد-بین وکیل آباد۱۰-پلاک ۷۸- واحد ۲

اصلاح گستران امین

هادی روحی ثانی لنگرودی، سیدعباس موسوی سنگسرکی

یوسف باقریان قره تپه، روح الله امینی مصلح آبادی، ستار سلامت آقباش، رویا

شریف نیا

۲۲۹۱۲۴۱۸-۱۹

۲۲۹۱۲۴۲۰

تهران- خیابان میرداماد- خیابان شنگرف- خیابان یکم غربی- پلاک ۲۸- طبقه

دوم- واحد ۳

ارقام نگر آریا

مصطفی احمدی وسطی کلائی، مهناز خشنودنیا، محمدتقی رضائی، ابوالفضل رضائی، قاسم شیخانی، سیدمحمد طباطبائی، علی اصغر عرب احمدی، عباس حیدری کبریتی، اسفندیار گرشاسبی، علی گشتاسب، حسن معلومات، محمدرضا ناظری، محسن زرعی، علیرضا زند بابا رئیس، عباس اسماعیلی، محمد حسین ملکیان، ابوالفضل میرزایی

فهیمة ایروانی قلعه سرخ، احمد علی بزی، حجت رهبری، علی محمد رضائی، سعید رضائی معینی، محمد محمودی، حمید فرد افشاری، سعید خواجهوند سریوی، محمدروحانی

۶۶۴۳۲۲۱۸-۶۶۹۳۲۰۲۲-۶۶۴۲۰۲۶۳

۶۶۹۲۰۸۷۶

تهران- میدان توحید- خیابان توحید- نبش کوچه پرچم- پلاک ۶۸

اصول اندیشه

شهریار آذری سامانی، فریدا عطائی، سید هادی علی پور، محمد رضا یادگاری

۸۸۷۹۹۳۶۵

۸۸۸۷۶۴۴۵

تهران- میدان آرژانتین- خیابان الوند- بن بست کامبیز- پلاک ۶- واحد ۳

ارقام نماد چرتکه

احمد افشاریان، محمدرضا بهاری مهربانی، عبدالعزیز مقصودی

اصول پایه فراگیر

حسن صالح آبادی، ابراهیم موسوی، رزا صالح آبادی، پریناز موسوی

سید محمد مهدی یوسف زاده

۸۸۷۰۸۱۷۴-۶

۸۸۷۰۴۱۱۲

تهران، میدان آرژانتین، ضلع جنوب غربی، پلاک ۲۲، ساختمان اداری صبحا،

طبقه اول، واحد ۲

۰۲۶-۳۴۴۷۳۳۳۵

۰۲۶۳۴۴۷۹۰۵۸

کرج- خیابان مطهری- روبروی بلوار نبوت- جنب بانک مسکن- ساختمان دلتا-

طبقه ۲- واحد ۴

ارکان سیستم

عبدا... شفاعت، محمد شوقیان، افشین نخبه فلاح، بهروز شیرخانی

عباس لاری دشت بیاض، محمود لاری دشت بیاض

۸۸۸۰۴۹۴۱-۲

۸۸۸۰۴۹۴۰

تهران- بهجت آباد- خ لارستان- خ شهید حمید صدر- پلاک ۳۵- طبقه ۲-

واحد ۱۰

اصول نگر آریا

فیروز شعبانی، احمد عباسی دینانی، پرویز مقدس، محمد بدرافقی نژاد

۸۸۸۷۵۳۲۲-۳

۸۸۲۰۸۵۹۸

تهران- میدان ونک- خیابان برزیل شرقی- روبروی دانشکده فنی شهید

شمسی پور- پلاک ۲۹- واحد ۳

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

اطمینان فرد

حمید رضا وکیلی فرد، مسعود وکیلی فرد

۲۲۱۴۸۲۱۵

۲۲۱۴۸۲۱۵

تهران- شهرک غرب- بلوار فرحزادی- خیابان ۱۸ متری مطهری- خیابان ده متری- پلاک ۴۳- واحد ۳

اعداد آرای

سالار بابائی، حسن رضوی، ابراهیم شاکری، محمد حسین قاضی مرعشی

۷-۷۷۵۱۶۶۳۴

۷۷۵۱۶۶۳۷

تهران- خیابان شریعتی- خیابان بهار شیراز- کوچه شهید مجید مقصودی- پلاک ۶- طبقه سوم- واحد ۸

اطمینان بخش و همکاران

یاسین قاسمی، سعید گل محمدی، مهدی مرادی

هادی پارسان- رسول یگانه امدانی

۸۸۱۰۵۳۶۷-۸۸۱۰۵۴۷۲-۸۸۱۰۵۴۳۶

۸۸۱۰۵۳۹۰

تهران- یوسف آباد- خیابان شهید ابوالفضل فراهانی پور- خیابان شهید فتحی شقاقی- پلاک ۱۷- واحد ۵

اعتبار بخش

یداله نوری فرد، ارسلان رازقی

۸۸۴۱۱۶۶۸

۸۸۴۱۱۶۶۸

تهران- خیابان مطهری- نرسیده به شریعتی- پلاک ۱- ساختمان ملائک- طبقه ۴

اطهر

شاهرخ ایرجی، مسعود هادیان جزی، غلامرضا ایوبی

ندا احمدی کامه علیا، سینا مهربانی، احمد زندی نژاد

۸۸۸۹۶۴۲۵-۸۸۹۶۴۲۸۰

۸۸۹۶۴۲۵۸

تهران- خیابان دکتر فاطمی- بین خیابان ولیعصر و میدان دکتر فاطمی- ساختمان ۳۷- طبقه ۵

الگو حساب

حسن زیوری، سعید سلیمی

۴۴۲۵۰۴۹۴

۴۴۲۵۰۴۹۹

تهران- خ ستارخان- بین چهارراه اسدی و چهارراه خسرو- پلاک ۶۱۹- طبقه اول

اعتماد ارقام امین

سعید شرافتمند، سید حسین صحاف رضوی، محمد سلیمانی

روح اله مهربان

۴۴۹۶۸۳۷۲-۴۴۹۵۴۸۷۲-۵

۴۴۹۶۸۳۵۶

تهران- خیابان آیت اله کاشانی- ساختمان آرمیتا- پلاک ۴۳۰- طبقه اول- واحد ۶

امجد تراز

اصغر بهنیا، محمد حسین واحدی، محمد حسن واحدی

حسین مؤمنی هرنندی

۰۳۱-۳۶۶۲۱۳۴۵-۳۶۶۳۸۳۵۰

۰۳۱-۳۶۶۳۸۹۹۲

اصفهان- میدان آزادی- خ سعادت آباد- کوچه کارگران- شماره ۲۰- طبقه ۳- واحد ۶- صندوق پستی: ۸۱۶۴۵-۱۹۹

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

امین آزمون

علیرضا اکبری امامی، عرفان ذبیحی، یعقوب نصری سرائی

محمد رضا ستارزاده

۲۲۹۰۹۲۷۹

۲۶۴۲۸۵۵۶

تهران - میرداماد - خیابان حصاری - خیابان کوشا - کوچه شهره - پلاک ۱ - واحد ۹

امین محاسب روش

بیژن آریائی نژاد، قاسم امی، جهانگیر خسرو تبار، نوید زندی مقدم، اصغر سراج

۲۲۸۷۰۲۰۸

۲۲۸۹۲۹۸۱

تهران - خ شریعتی - پل سیدخندان - خ خواجه عبدالله انصاری - پ ۱۰۳ - طبقه سوم - واحد ۶

امین تدبیر بصیر

امیر ناصر دخانی، کیانوش کیانی، فرزاد نوابخش، علی ظهرا بی فر

محمد نادری

۶۶۶۵۶۸۶۵

۶۶۶۵۶۸۶۷

تهران - بلوار آیت اله سعیدی - بزرگراه ۶۵ متری فتح - پلاک ۲۰۳ - مجتمع تجاری پارس صنعت - طبقه همکف

امین مشاور بصیر

احمد فلاح، عبدالرحیم مایار، محسن نظریان، محسن رحیمی

۸۸۸۴۹۰۰۱

۸۸۷۹۳۷۹۱

تهران - خیابان نظامی گنجوی - کوچه زندیه - خ ولیعصر - پلاک ۲۴۱۴ - طبقه دوم شرقی

امین حسابرس افق

کیهان آزادی هیر، مهدی غلامی، عبدالکریم مقدم، احمد احمدی، مینا فرویدیان

علیرضا گنجی، عبدالحسین رجبی، عباس زند عباس آبادی، حمیدرضا رستگار طلب

۶۶۵۹۳۰۷۹

تهران - خیابان ستارخان - خیابان باقرخان - پلاک ۱۱۷ - واحد ۱

ایمان پردازش اعداد

احمد بابایی، حسین نوریان، علی شیخ علیا لواسانی

حمیدرضا حاجی اسمعیلی، یداله تازی وردی

۸۸۲۰۶۴۵۰-۳

۸۸۱۹۷۵۰۸

تهران - بلوار آفریقا - ضلع شمال غرب - تقاطع جهان کودک - پلاک ۶۶ - طبقه ۴ - واحد ۱۶

امین محاسب پارس

علی اکبر اصغری، بهجت طبیان، حسن فرنیا، سید حشمت اله اقبالی نمین

۸۸۴۹۱۴۱۲-۸۸۴۹۱۴۷۰

۸۸۴۹۱۴۷۰

تهران - خیابان کریم خان زند - خیابان خردمند جنوبی - کوچه بن بست یکم - پلاک ۸ - طبقه چهارم

امین نگاه بینا

سجاد وجاهت گورچین قلعه، رضا عباسی، رضا معصومیان

علی حسن زاده

۴۴۷۵۴۶۹۴-۴۴۷۵۳۷۸۷

۴۴۷۵۴۶۹۴

تهران - جنوب غرب اتوبان همت - بلوار دهکده المپیک - خ ۱۳ - پلاک ۱۴

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

اندیشمند تدبیر

علی اصغر جان نثاری، امیرحسین سیدصالحی، فتح اله فاطمیه، ولی اله کریمی، عباس مرصع نشان، کامران سلیمی، مهدی وحیدی شمس

۸۸۷۰۰۷۲۹-۸۸۷۰۰۸۲۱
۸۸۷۰۰۸۰۱
تهران- خیابان سیدجمال الدین اسدآبادی (یوسف آباد)- خ ۱۳- پلاک ۵۲- واحد ۳

برنا اندیشان رایان

علیرضا خلیلی شنگل، رضا محمدی، بهرام کیانی

۸۸۸۳۰۶۷۶
تهران- کریم خان زند- کوچه حسینی- پلاک ۶۱- طبقه ۴- واحد ۵۰۳

اندیشه نیکان حساب

پروین علی نژادی بنائی، مصطفی پاکدامن

۸۸۸۵۳۰۷۹-۸۸۸۵۳۰۷۳
۸۸۹۲۷۵۹۱
تهران- خیابان ولیعصر- بالاتر از سه راه فاطمی- کوچه افتخاری نیا- ساختمان ۶۳- طبقه سوم

بخردیار

مسعود استحمادی، علیرضا پورسروی تهرانی، جواد اسدی

۷-۷۷۵۱۴۵۷۵
۷۷۵۱۴۵۷۷
تهران- خیابان شریعتی- سه راه طالقانی- خیابان خواجه نصیرطوسی- پلاک ۲۳۷- طبقه دوم- واحد ۲

اهمیت نگر

حسین صاحب الزمانی، علیرضا هزاره، نادر علی پور

نادر علی پور
۶۶۳۸۱۲۵۷-۶۶۳۸۱۱۵۱-۳
۶۶۳۸۱۲۵۷
تهران- خ شهید نواب صفوی- جنب ایستگاه مترو- ساختمان شهاب ۲- واحد ۲۵۴

بصیر راهبر

محمود جوادی نسب، اکبر صیام، رهام مصدقی

میر مجید ذاکر
۲۲۴۱۸۰۴۹-۲۲۴۰۸۵۵۶
۲۲۴۰۸۲۰۲
تهران- ولنجک- خیابان ساسان- پلاک ۳۷- طبقه ۵- واحد ۱۷

ایستاتیس محاسب کویر

غلامحسین رمضانیان، محمدعلی معتمدی، علی محمد همتی

۰۳۵۳۸۲۶۵۳۹۱-۲
۳۵۳۸۲۶۵۳۹۲
یزد- صفائیه- بلوار دانشگاه- انتهای خ وزیری- نبش خ منتظرفرج- مجتمع امیرکبیر- طبقه ۳

بصیر محاسب توس

غلامحسین پورفاطمی جزین، علیرضا رضائی، براتعلی مشکانی

سیدرضا حسین زاده، عبدالله آزاد
۰۵۱۳۸۴۳۵۰۲۶-۷
۵۱۳۸۴۳۵۰۲۶
مشهد- خراسان رضوی- بلوار شهید منتظری- مجموعه آپارتمانهای آستان قدس رضوی- طبقه اول- واحد ۲۲۱

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

بهرنگ روش	
علی اکبر خالقی کرهرودی، حمید نصیری افشار	۰۹۱۲۱۹۳۸۲۲۳-۰۹۱۲۱۰۱۶۰۲۶ تهران- بزرگراه صدر- دیباجی جنوبی- خ تسلیمی- خ زاور- کوچه گل شمالی- نبش مریم- پلاک ۱۵

بهبود ارقام	
سید امیرحسین ابطحی نائینی، مهرداد شریعت زاده، ابوالفضل یوسفی، سیدحسام الدین قائم مقامی	۸۸۵۲۰۵۰۵-۶ ۸۸۷۵۴۲۱۸ تهران- خیابان قائم مقام فراهانی- خیابان دهم- شماره ۱۲- واحد ۲۰

بهرروزان حساب	
محمدصادق امیری، بهرام همتی	۲۲۸۸۹۰۵۲-۲۲۸۸۹۶۴۵-۲۲۸۸۹۳۳۸ ۲۲۸۸۹۶۲۴ تهران- خ میرداماد- میدان کتابی- خیابان جلفا- نبش کوچه سیمرغ غربی- پلاک ۲- واحد ۶

بهداد حساب آریا	
علی رضانی، عقیل محمدی، علی اصغر جعفرزاده هنجنی	۴۴۲۸۹۱۶۴-۴۴۲۹۹۹۸-۱ ۴۴۲۸۹۲۳۵ تهران- خ ستارخان- بین فلکه اول و دوم صادقیه- بلوار شهدای صادقیه شمالی- خ مردودشت- پلاک ۱- واحد ۱۲

بهروش پارسا	
مرضیه پردلی، مرتضی رحمانی یگانه، هوشنگ رهنمائی	۸۸۴۲۵۲۰۹ ۸۸۴۲۵۲۰۹ تهران- خ استاد مطهری- خ ترکمنستان- پلاک ۲۰- طبقه ۳- واحد ۶- صندوق پستی: ۱۵۶۵۵-۳۱۴

بهداد روش امین	
سیدمحسن حسینی، طاهره شمس، محمود ملاتی	۸۸۳۹۲۲۱۵ ۸۸۳۹۲۲۳۴ تهران- یوسف آباد- خیابان چهلستون- خیابان دوم- پلاک ۱۸- طبقه ۵- واحد ۱۰

بهمند	
رضا آتش، محمدرضا آرزومند صومعه سرایی، نادر رستگاری، احمدرضا شریفی قزوینی، علی مشرقی آرائی، هومن هشی، رسول دوازده امامی	۸۸۸۴۳۷۰۸-۸۸۳۰۵۳۹۱-۳ ۸۸۸۴۴۶۸۵ تهران- خ قائم مقام فراهانی- جنب میدان شعاع- ساختمان ۱۱۴- طبقه ۴- صندوق پستی: ۱۵۸۱۵-۱۱۳۷

بهراد مشار	
مجیدرضا بیرجندی، مهربان پروز، فریده شیرازی، رضا یعقوبی، مرتضی حاجی عباسی، محمدرضا عبدی	۸۸۴۹۳۱۷۱-۷۶-۸۸۳۴۳۲۳۵-۳۶-۸۸۸۴۹۶۴۰-۴۱ ۸۸۳۰۹۴۹۰ تهران- خیابان شهید مطهری- خیابان فجر- پایین تر از کانون زبان- پلاک ۲۷- صندوق پستی ۱۵۸۷۵-۵۵۵۱

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

به بین محتوا

رامین رضازاده، رضا نوری روزبهانی، جواد شیرکوند

۲۶۴۱۳۹۰۵

۲۶۴۱۳۵۸۰

تهران- بلوار میرداماد- خ البرز- کوچه قبادیان شرقی- پلاک ۲۸- واحد ۱

بیات رایان

علیرضا جم، عبدالحسین رهبری، امیرحسین ظهراپی مزرعه شاهی، ابوالقاسم مرآتی

محمد ابراهیمی، حسن سراجی، محمود عبدلی، مهدی فرزانهگان، علیرضا

شهریاری

۸۸۵۰۴۵۸۶-۸

۸۸۵۰۲۰۴۵

تهران- خیابان مطهری- بین دریای نور و کوه نور- ساختمان هواپیمایی ترکیه- شماره ۲۳۱- طبقه ۳- ص پ ۳۷۳۹-۱۴۱۵۵

به نام مشار

مجید اله وردی، سید رضا تقوی تکیار، مهدی رضا قاسمیان، محمدعلی معینی

۸۸۷۲۲۴۱۳-۸۸۷۲۴۲۱۷-۸۸۷۲۲۱۴۳

۸۸۷۱۱۳۷۷

تهران- خ خالداسلامبولی(وزرا)- کوچه ۱۱- پلاک ۶- طبقه ۲

بیداران

عباس اسرارحقیقی، حسین فرج الهی، محمد سلیمان یگانه خوشحال

محمدکاظم ضیاءپور

۸۸۳۰۶۹۱۱-۸۸۸۳۵۲۰۷-۸۸۸۲۹۷۶۱

۸۸۸۳۱۶۸۱

تهران- شمال میدان هفت تیر- خیابان ملایری پور- خیابان مهندس زیرک زاده - شماره ۲۰- طبقه اول

به نود حساب

محمد رضا ابراهیمی، رضا صالحی، مهران فرجی، محمود واحدی

مهدی دهقانی، احمد شهنوازی، حمید محمدی

۸۸۹۸۰۴۰۲-۸۸۹۸۰۴۴۸

۸۸۹۸۰۳۷۳

تهران- خیابان دکتر فاطمی- روبروی خیابان کاج- پلاک ۱۳۶- ساختمان تهران ۶۴- طبقه پنجم جنوبی- واحد ۲۴

بیان گزارشگر

عارف شفقت رودسری، مینو فرقاندوست حقیقی، مرتضی ممبینی

۸۸۵۶۱۷۰۴-۸۸۵۶۱۰۸۹

۸۸۶۹۵۷۱۹

تهران- سعادت آباد- خیابان علامه جنوبی- کوچه شهید حق طلب (۲۶) شرقی)- پلاک ۱۱- واحد ۱۷

بوستان محاسب ایرانیان

محمد اقوامی پناه، خسرو عسگری، مهدی عباسی

مهدی پروین، ولی اله قاسمی

۲۲۰۹۳۶۷۱-۲۲۳۵۶۴۳۱

۲۲۰۹۳۶۷۱-۲۲۳۵۶۴۳۱

تهران- بلوار فرحزادی- بعد از پل نیایش- نبش گلستان سوم- ساختمان افق- طبقه ۲- واحد ۷

بینا تدبیر روش

علیرضا ابراهیمی پویان، مرتضی زنجانی، مزدک کاظم زاده

۸۶۰۲۵۶۱۸-۸۶۰۲۵۷۸۱-۸۶۰۲۵۷۹۶-۸۸۱۷۵۴۵۰-۴۰

۸۹۷۸۲۱۵۳

تهران- سهوردی شمالی- اندیشه سوم- پلاک ۹۶- طبقه دوم- واحد ۳

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

پارس

فرهمنده امیری جوبنی، محمد مهدی جمشیدی فر، علیرضا صفائی

۰۲۶۳۲۷۳۶۸۶۲-۳

۲۶۳۲۷۵۶۸۶۳

کرج- مهرویلا- میدان معلم- ساختمان معلم (شماره ۱۵)- طبقه ۳- واحد ۸

پارسیان حسابرس افق

افشین حسن زاده نامقی، پیام محمودی، حسین کهنندل

۰۵۱-۳۶۰۳۸۷۹۷-۸

۰۵۱۳۶۰۳۸۷۹۹

مشهد- بلوار دانش آموز- بین دانش آموز ۱۵ و ۱۷- پلاک ۱۴۹- ساختمان پزشکان- طبقه دوم- واحد ۶

پایش گستر حساب

رضا محمدخانلو، حمید علایی ورکی، سید حسن علایی

۴۴۰۲۲۳۷۷

۴۴۰۴۷۵۹۰

تهران- فلکه دوم صادقیه- بلوار فردوس- خ ولیعصر- کوچه اعتمادیان شرقی- پلاک ۱۵- واحد ۸

پاسارگاد احرار

محمدتقی اختیاری، غلامرضا حسین پورمشتاق، اعظم رضائی پورنوجه ده

۴۴۲۶۴۴۸۶

۴۴۲۶۴۴۸۷

تهران- خیابان ستارخان- روبروی برق آلستوم- پلاک ۷۹۴- واحد ۴

پارس ارکان تراز

محمد ستاری، قاسم قاسمی، علی قریشی طبیبی

حمیدرضا کریمپور آذر

۴۴۴۷۰۰۸۴

۴۴۴۳۰۱۸۶

تهران- بزرگراه اشرفی اصفهانی- بالاترازمیدان پونک- خیابان سوم- پلاک ۶۱- واحد ۴

پاسارگاد تدبیر

فرخ حیدری نوری

سید مهدی حسینی، محمد جواد دلبار، هادی نجاری

۴۴۰۲۲۹۷۵

۴۴۰۲۲۹۷۵

تهران- خیابان آیتاله کاشانی- بلوار ابادر- نبش شهید فهیمی- پلاک ۲- واحد ۴

پارس بهروش

علی بانوی، سعید قادری

حمید پورمشرقی، محمدرضا ویژه رستمی، رضا اسدی

۰۵۱۳۷۲۳۷۴۶۰-۶۵

۵۱۳۷۲۷۷۹۸۱

مشهد- خیابان صاحب الزمان ۱۴- مولوی ۱۴- پلاک ۱/۱۱

پایش پرگاس کاردان

معصومه ثابت راسخ، محمد حسین فرخ بخت، کیوان کابه

۳۶۶۱۱۰۷۱-۰۳۱۳۶۶۱۵۵۵

۳۱۳۶۶۱۱۰۷۱

اصفهان- خیابان میر- حدفاصل بیمارستان سپاهان تا میدان فیض- روبروی هلال احمر- جنب رستوران نیکان- پلاک ۸۲- طبقه اول- واحد ۳

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

پویندگان پارس حساب	
محمد باباپور، جمشید شاهرخی چمن آبادی، محمدحسین ودیعی نوقابی، علی عبدالهی	
۰۵۱۳۸۴۲۲۰۱-۴	
۰۵۱۳۸۴۳۰۲۵۸	
مشهد- پنجره سناباد- خ دانشسرای جنوبی- خ ابن سینا- پلاک ۱۴۵- طبقه اول- واحد شرقی	

پردازش حساب هونام	
منوچهر سرمدی، سیدمصطفی شاه صاحبی، رضا طهرانی، ناصر صلحی	
مهدی شربتی	
۸۸۹۳۷۳۹۶	
۸۸۹۳۸۱۵۸	
تهران- خ فلسطین شمالی - کوچه آبادیان - پلاک ۸- طبقه دوم	

پیشداد اندیشه مهرگان	
سعید رضائی قدیم، علی رمضان نژاد، منصور گرکز	
کاظم زارعی	
۴۴۹۷۶۸۲۲-۴۴۹۷۶۸۱۵	
۴۴۰۸۹۷۰۲	
تهران- بلوار آیت آله کاشانی- بلوار ابادر- نبش خیابان شهید فهمی- پلاک ۴- طبقه ۳- واحد ۱۱	

پرسیان پاد	
رسول نصیری خویدهی، رضا یارمحمدی، میثم یاسری	
امان کمی	
۲۲۳۴۱۸۸۰	
۲۲۳۴۱۸۸۰	
تهران- اوین- مجتمع آتی ساز- فازیک- بلوک ۵- شماره ۵۱۷۳	

پیوند ارقام راهبر ایرانیان	
منوچهر احمدی، هاشم حبیبی، غلام شاهی	
۰۱۱۴۴۲۹۱۹۹۲	
۰۱۱۴۴۲۹۱۹۹۳	
آمل- خیابان طالب آملی- روبروی دریای ۲۶- طبقه دوم فروشگاه کاشی نیلو	

پرهام مشار	
مهرداد حاجی ابوالحسنی، مسعود رجبی پسیخانی، بیژن نجفی	
۸۸۴۱۶۹۶۸-۸۸۴۱۹۱۵۲	
۸۸۴۰۸۲۲۹	
تهران- خیابان مطهری- خیابان یوسفیان- شماره ۱۲۳- طبقه ۷- واحد ۲۵	

تدبیر محاسب آریا	
عباس حاجی آقا پور، عبدالمحمد غیاث یگانه، سیروس مهربانی، جمشید پیک فلک	
فرید رضائی	
۴۴۰۱۲۵۳۶	
۴۴۹۶۱۶۴۵	
تهران- فلکه دوم صادقیه- ابتدای آیت اله کاشانی- خ اعتمادیان- پشت بیمارستان ابن سینا- پ ۱۵- طبقه ۱- واحد ۳	

پویش دقیق تراز	
داود حسینی، سید رسول حسینی، کاظم عامری	
۸۸۱۴۱۷۰۷	
۸۸۱۴۱۷۸۷	
تهران- خیابان کریم خان زند- خ شهید مصطفی حسینی- نبش کوچه دوم غربی- پ ۳- ط ۳- واحد ۹- (صندوق پستی ۳۳۹ - ۱۵۸۵۵)	

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

تدبیر محاسب شرق (ممنوعیت انعقاد هرگونه قرارداد خدمات حرفه‌ای و تخصصی و پذیرش بازرسی قانونی و حسابرسی از ۱۳۹۶/۰۶/۲۹ تا تکمیل شرکتها)	تدبیر تراز نگار
امیرآقا میری موسوی، علی اکبر آراسته مجتبی محمدی ۳۶۰۸۷۹۹۰-۰۵۱۳۶۰۸۹۶۸۱ ۰۵۱۳۶۰۸۹۶۸۱ مشهد- بلوار آموزگار- حد فاصل جلال آل احمد و سید رضی- آموزگار ۲۱- سمت راست- پلاک ۶۲	بیژن افشاری علی آباد، علیرضا خلیلیان، مهربان ریحانی غلامرضا توکلی ۲۲۹۱۲۳۶۹-۲۲۹۱۲۳۶۸ ۲۲۹۱۳۹۲۲ تهران- بلوار میرداماد- خیابان شهید بهزاد حصار- خیابان دوم- پلاک ۴۱- طبقه ۲- واحد ۱۸
تدبیرگران مستقل	تدبیر محاسبان توانا
احمد رجب خواه شلمانی، علیرضا رسولی، مرتضی مصدري ۸۸۹۰۲۹۹۹-۸۸۹۰۹۱۴۴ ۸۸۹۰۸۸۳۷ تهران- خ استاد نجات الهی- خیابان اراک - پلاک ۷۲- طبقه ۲ - شماره ۴	روح اله قدیانی، مجید قدیانی، محمد نصرالهی فکجور ۴۴۶۲۴۱۰۱ ۴۴۶۲۲۹۱۷ تهران- جنت آباد- ۳۵ متری گلستان (شهید مخبري)-نرسیده به شاهین شمالی- پلاک ۱۷۹- واحد ۲
تراز مشهود محتسب	تدوین و همکاران
علی اکبر ناظم زاده، حبیب قوتی، محمود آقا جعفری ۸۸۲۴۶۳۴۱ ۸۶۰۱۴۶۵۱ ستارخان - کوچه میرداماد - بن بست سروناز - پلاک ۲- طبقه سوم	احمد ثابت مظفری، زهیر شیرین، ابوالقاسم فخاریان، محمد کاظم روح اللهی ورنوسفاد رانی، حامد سیار، مصطفی نوروزی اصغر حیرانی، مسعود محمدپور، شهاب سلیمانی ایرانشاهی ۸۸۱۰۲۶۳۱-۳ ۸۸۷۲۸۵۲۵ تهران- خ بخارست- نبش کوچه یازدهم- پلاک ۳۸- طبقه ۸- واحد ۳۳
تدبیر امید خاورمیانه	تراز محاسب ماندگار
تورج امجدیان، حسن حجی زاده کلاته سالاری، مهدی فرضی عاطفه مرادی ۸۸۷۴۶۱۱۵-۸۸۷۵۴۰۸۸ ۸۸۷۴۶۱۱۵-۸۸۷۵۴۰۸۸ تهران، خیابان خرمشهر (آپادانا)، خیابان دشتک، کوچه فیروزه، پلاک ۲۲، طبقه ۵، واحد ۱	حسن اخوان ماسوله، جواد باروئی، جعفر فرزید ۰۵۱-۳۸۴۳۴۵۱۶-۳۸۴۶۳۸۳۴ ۰۵۱۳۸۴۶۵۱۵۹ خراسان رضوی- مشهد- خ احمدآباد- بلوار رضا- نبش رضا ۱- پلاک ۴۰- طبقه اول

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

توازنما همکاران

یداد... اکرمی، مسعود حاجی عبدالحمید، حمید رضا معلم، منصور میرزاخانی نافچی	محمد مرادی
۸۸۷۲۳۶۹۵-۶	۲۲۹۰۳۷۵۸-۹
۸۸۷۲۶۳۹۷	۲۲۲۷۶۳۳۸
تهران- خ شهید بهشتی- خ شهید خالدا سلامبولی- خ پنجم - پلاک ۲۳- طبقه ۳- واحد ۳۳	تهران- بلوار میرداماد- میدان محسنی- خیابان شاه نظری- کوچه چهارم- شماره یک- واحد ۷

تلاش ارقام

فریدون ایزد پناه، فیروز عرب زاده، علیرضا مصطفی زاده، سید سعید ثنائی کرهرودی	فریدون ایزد پناه، فیروز عرب زاده، علیرضا مصطفی زاده، سید سعید ثنائی کرهرودی
۸۸۸۰۶۸۷۶	۴۴۹۶۰۴۹۵
۸۸۸۰۶۸۷۶	۴۴۹۶۰۴۹۵
تهران- خیابان مطهری- خ شهید حمید صدر- خ لارستان- پلاک ۵- ساختمان سپهر- طبقه سوم- واحد ۳۰۲	تهران- فلکه دوم صادقیه- ابتدای بلوار فردوس- خیابان ولیعصر- خ اعتمادیان شرقی- پلاک ۱۹- طبقه اول - واحد ۳

تلفیق نگار

محمدرضا بیات سرمدی، سید حسن رسول زاده کاشانی، میرمحمود موسوی هوجقان	محمدرضا بیات سرمدی، سید حسن رسول زاده کاشانی، میرمحمود موسوی هوجقان
شیوا حبیب زاده	هادی جعفری، حسن مرادقلی
۲۲۱۴۲۹۴۲-۲۲۱۴۲۹۴۳	۲۲۲۷۰۹۴۹-۲۲۲۷۰۹۸۱-۲۲۹۱۲۱۵۹
۲۲۱۴۳۱۷۱	۲۲۲۷۰۹۴۹-۲۲۲۷۰۹۸۱
تهران- سعادت آباد- بالاتراز میدان کاج- کوچه پنجم- پلاک ۶- طبقه ۳- واحد ۱۴	تهران- خیابان میرداماد- خیابان نفت جنوبی- کوچه تابان- پلاک ۱۰- واحد ۱۵

توانگر محاسب و همکاران

حسن ستاری، حمید شاکری، حسین مقدم، مجید نعمتی	حسن ستاری، حمید شاکری، حسین مقدم، مجید نعمتی
محسن فتاحیان، ابوالفضل اکبری، ناصر حیدری رنجنوش	رضا کلائی
۶۶۹۴۹۰۷۱-۲	۸۸۵۸۴۱۶۳-۸۸۶۹۰۸۳۰
۶۶۹۱۳۷۳۳	۸۸۶۹۰۸۳۰
تهران- میدان توحید- خیابان فرصت شیرازی- پلاک ۸۳- واحد ۶B	تهران- سعادت آباد- خیابان علامه طباطبایی- ساختمان علامه- شماره ۸۰- طبقه ۳- واحد ۴

توسعه مدیریت دانا

مهران پوریان، فرشته نوروزی، سید محمود تقوی	مهران پوریان، فرشته نوروزی، سید محمود تقوی
محمد مرادی	محمد مرادی
۸۸۷۲۳۶۹۵-۶	۲۲۹۰۳۷۵۸-۹
۸۸۷۲۶۳۹۷	۲۲۲۷۶۳۳۸
تهران- خ شهید بهشتی- خ شهید خالدا سلامبولی- خ پنجم - پلاک ۲۳- طبقه ۳- واحد ۳۳	تهران- بلوار میرداماد- میدان محسنی- خیابان شاه نظری- کوچه چهارم- شماره یک- واحد ۷

حافظ اندیشان پارس

یوسف قیاسوند، رضا کریمی، اسداله گرانبایه	یوسف قیاسوند، رضا کریمی، اسداله گرانبایه
فریدون ایزد پناه، فیروز عرب زاده، علیرضا مصطفی زاده، سید سعید ثنائی کرهرودی	فریدون ایزد پناه، فیروز عرب زاده، علیرضا مصطفی زاده، سید سعید ثنائی کرهرودی
۸۸۸۰۶۸۷۶	۴۴۹۶۰۴۹۵
۸۸۸۰۶۸۷۶	۴۴۹۶۰۴۹۵
تهران- خیابان مطهری- خ شهید حمید صدر- خ لارستان- پلاک ۵- ساختمان سپهر- طبقه سوم- واحد ۳۰۲	تهران- فلکه دوم صادقیه- ابتدای بلوار فردوس- خیابان ولیعصر- خ اعتمادیان شرقی- پلاک ۱۹- طبقه اول - واحد ۳

حافظ گام

مهدی آقاجانی، سیویل احمدزاده، حمید خادمی، حسین شیخی، حمید چراغی کارزونی	مهدی آقاجانی، سیویل احمدزاده، حمید خادمی، حسین شیخی، حمید چراغی کارزونی
شیوا حبیب زاده	هادی جعفری، حسن مرادقلی
۲۲۱۴۲۹۴۲-۲۲۱۴۲۹۴۳	۲۲۲۷۰۹۴۹-۲۲۲۷۰۹۸۱-۲۲۹۱۲۱۵۹
۲۲۱۴۳۱۷۱	۲۲۲۷۰۹۴۹-۲۲۲۷۰۹۸۱
تهران- سعادت آباد- بالاتراز میدان کاج- کوچه پنجم- پلاک ۶- طبقه ۳- واحد ۱۴	تهران- خیابان میرداماد- خیابان نفت جنوبی- کوچه تابان- پلاک ۱۰- واحد ۱۵

حامیان کاردیده پارس

حسین آقامحمدی، علی خسروی لرگانی	حسین آقامحمدی، علی خسروی لرگانی
محسن فتاحیان، ابوالفضل اکبری، ناصر حیدری رنجنوش	رضا کلائی
۶۶۹۴۹۰۷۱-۲	۸۸۵۸۴۱۶۳-۸۸۶۹۰۸۳۰
۶۶۹۱۳۷۳۳	۸۸۶۹۰۸۳۰
تهران- میدان توحید- خیابان فرصت شیرازی- پلاک ۸۳- واحد ۶B	تهران- سعادت آباد- خیابان علامه طباطبایی- ساختمان علامه- شماره ۸۰- طبقه ۳- واحد ۴

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

حسابرسان نواندیش
منصور خداپرست، فرهاد خلیلی، داود غرقابی
۳-۸۸۵۱۶۷۹۲-۸۸۵۴۶۳۰۰
۸۸۷۵۷۴۷۹
تهران-خیابان مطهری-خیابان علی اکبری-خیابان صحافزاده-پلاک ۵۶- طبقه سوم

حساب گستر پویا
محمدرضا عزیزی، محمد حسن کریمی، کریم هاتفی، کامران خدائی، بلال محمدزاده، علی علیمردانی، محمد ترامشلو
۴۴۹۷۵۵۱۳-۴۴۹۷۸۱۴۹-۴۴۹۷۱۶۳۹-۴۴۹۷۳۱۱۷
۴۴۹۷۸۱۴۹
تهران- فلکه دوم صادقیه- خ سازمان آب غربی- ابتدای خ گلستان یکم- پلاک ۲۳- ساختمان زمرد- طبقه ۴- واحد ۱۵

حسابرسین
منیژه آریان پور، حسن اسمائی، ابوالفضل بسطامی، منوچهر زندی
مجتبی فریدونی، سجاد بسطامی
۸۸۷۰۹۷۴۳-۸۸۷۰۹۷۴۴-۸۸۷۲۱۲۶۹
۸۸۷۱۶۵۱۸
تهران- خیابان قائم مقام فراهانی- بالاتر از بیمارستان تهران کلینیک- ساختمان ۲۱۶- طبقه ۳- واحد ۲۶

حساب نگر متین
نجف باقرلو، اسماعیل محمدی کیا، محمدرضا نظریان رستمی
۴۴۴۹۹۴۶۴
تهران- میدان پونک- پایین تر از بلوار عدل- کوچه علی قلی زاده- پلاک ۱۶- واحد ۲

خبرگان پارس پویا
عباس احمدیان، ابراهیم خبیری، حسین نجفی
علی تاریخ چی، محمد کهندل
۵۱-۳۸۸۳۴۱۸۱-۳
۵۱-۳۸۸۳۴۱۸۳
مشهد- بلوار وکیل آباد- بلوار کوثر- کوثر شمالی ۱- پلاک ۸۱- صندوق پستی ۹۱۸۹۵-۱۱۷۵

حسابدانان
رمضانعلی کیوانی، خسرو محمدی رودباری، علی نصیری نسب رفسنجانی
۸۸۷۰۹۳۱۵-۸۸۷۱۲۷۹۲
۸۸۷۰۹۳۱۵
تهران- خیابان شهید بهشتی - پلاک ۴۹۰- طبقه دوم

خبرگان حساب امین
ارمیا اصفهانی، ناصر شاکری، علیرضا مهدی بابائی
عبدالکریم نوروزیان
۵-۸۱۴۴۲۲۷۶۳۵
۵-۸۱۴۴۲۲۷۶۳۸
آمل- میدان قائم- ساختمان الماس- طبقه ۴- واحد ۴۰۳

حسابرس معتمد پارسیان
علی بخشی، مجید عبداللهی، محمدرضا گل محمدی
ناصر حیدری رنجنوش
۸۸۷۰۷۶۱۵-۸۸۷۰۸۱۴۸
۸۸۷۰۸۱۴۸
تهران- خیابان ولیعصر- بالاتر از مطهری- کوچه ناهید- پلاک ۸۴- واحد ۴

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

خبره

داود خمارلو، سیاوش سهیلی، نعمت ا... علیخانی راد

۸۸۹۰۲۳۱۶

۸۸۹۰۲۳۴۰

تهران - خیابان ولی عصر - بین فروشگاه قدس و پمپ بنزین کوچه پزشک پور - شماره ۲۴

دش و همکاران

منوچهر انوری زاده نائینی، میلتن ایوان کریمیان، بهروز دارش، سعید ربیعی، سید حسین عرب زاده

فاطمه وحیدنیا، بیژن کریمی، مصطفی سامانی، خسرو سجادی

۴۴۸۴۶۶۰۵-۳-۴۴۸۴۶۶۰۱

۴۴۸۴۶۶۱۲

تهران - بزرگراه نیایش - بعد از چهارراه سردار جنگل - آشناسان - خیابان نشاط - نبش کوچه سوم غربی - پلاک ۲۴

داریا روش

شهریار دیلم صالحی، سیدعلی شیرازی، حسن طهرانی، محمدحسن فامیلی، داریوش امین نژاد

رضا طیبی خامنه

۴۴۲۹۹۳۴۰-۱

۴۴۲۹۷۱۹۲

تهران - بلوار اشرفی اصفهانی - بالاتر از جلال آل احمد - خیابان طالقانی - پلاک ۱۲-واحد ۱۴ و ۱۵

دقیق آزما تراز

محسن آل آقا، بهزاد جعفرپور، مهدی صولتی، طاهر مراغه پور

۴۴۲۸۹۴۵۶-۷

۴۴۲۸۹۴۵۵

تهران - فلکه دوم صادقیه - ساختمان گلدیس - طبقه ۱۲ - واحد ۱۲

داوران حساب

شعبان حبیب پور کوچکی، حسین شریفی یزدی، ابراهیم مرادی

۸۸۵۴۵۶۳۸-۸۸۵۴۵۶۲۵-۸۸۵۱۰۰۵۴

۸۸۵۴۳۷۸۳

تهران - خیابان قائم مقام فراهانی - بالاتر از خیابان استاد مطهری - خیابان ششم - شماره ۲۳ - طبقه اول - ص پ ۱۳۳۶-۱۴۳۳۵

دقیق تراز سپاهان

عبدالعظیم ایزدی، محسن شکری زاده، فریدون مظاهری

مهدی ماست بند زاده

۰۳۱-۳۶۲۰۴۷۹۴-۵

۰۳۱-۳۶۲۰۴۷۹۴

اصفهان - چهارباغ بالا، مجتمع تجاری کوثر ۲، طبقه ۴، شماره ۶۰۳ - صندوق پستی: ۸۱۶۵۵-۸۹۶

دایره هیافت

منصور اسدزاده، ایرج جمشیدی فر، مصطفی جهانبانی، احمد حسنی، سید جمیل خباز سرابی، مهدی سواد لو، مجید صفاتی، مرتضی عسگری، عبدالحسین فرزاد، کاظم محمدی، فریده محمدی، سنجر مقبلی، حسن منوچهری فرد، نوروزعلی میر، خسرو واشقانی فراهانی، احمد وحیدنیا، سید خضرا... ولی زاده، حمید خادم

مهدی امیری، مسعود خراشی، وحید خسروی، غلامرضا زاده کفاش، محسن صحت، فرزاد خالبندی، علی دارابی، بهاره حقیقی طلب

۸۸۸۶۶۰۲۲-۵

۸۸۸۶۷۶۴۰

تهران - سهروردی جنوبی - پایین تر از مطهری - خیابان برادران نویخت - شماره ۲۹ - طبقه اول

دل آرام

محمد دل آرام، امیر هوشمند کیوانجاء

محمد رضا مرادی

۸۸۸۰۸۴۳۹-۸۸۹۰۱۴۹۶

۸۸۸۰۸۴۳۹

تهران - میدان جهاد (دکتر فاطمی) - خیابان کامران - پلاک ۱۵ - واحد ۱ - طبقه همکف

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

راهبران حساب تهران
 محمد رضا عربی مززع شاهي، مريم عربی مززع شاهي، محمد اسماعيل نوحی
 حمیدرضا علیزاده
 ۸۸۷۱۶۱۲۱

 تهران - خیابان شهید مطهری - خیابان شهید روح اله عبادی - خیابان منصور - پلاک ۲ - طبقه ۲

دیلمی پوروهمکاران
 مهرداد چوبینه، مصطفی دیلمی پور، کورش سپانلو، محمد رضا محمدی، محمود حسین آبادی

 ۲۶۲۱۳۱۳۷
 ۲۶۲۱۳۱۰۲
 تهران - بزرگراه آفریقا - شماره ۲۴۴ - مجتمع اداری الهیه - واحد ۶۰۶

رایان بهروش پارس
 محمد شهرآبادی، محمد رضا شوروری، کامبیز عسگری

 ۰۵۱۳۶۰۷۳۴۱۱-۳۸۶۵۱۶۱۱-۱۳

 مشهد - بلوار معلم - معلم - ۳۱ - پلاک ۱۰

رئوف اندیش امین
 غلامحسین حج فروش
 بهروز فریدی راد
 ۸۸۹۲۸۹۸۱
 ۸۸۹۲۹۹۲۳
 تهران - میدان ولیعصر - ساختمان تجارت ایرانیان - طبقه سوم - واحد ۶

رایمند امین
 علی اسلامی گنزی، روح اله گلمکانی، سیدعلیرضا یحیائیان بافنده

 ۰۵۱-۳۶۰۲۱۷۳۳-۵
 ۰۵۱-۳۶۰۲۱۷۳۶
 مشهد - بلوار فرامرز عباسی - نیش فرامرز عباسی ۹ (رسالت ۸) - پلاک ۱ - طبقه ۲

راده
 یداله علیزاده، جهانگیر کوشکی، محمد صدیقی

 ۴۴۲۶۷۰۴۶-۴۴۲۶۷۰۴۵
 ۴۴۲۶۶۸۲۴
 تهران - خیابان ستارخان - بعد از بزرگراه یادگار امام - چهارراه خسرو - مجتمع اداری الماس غرب - پلاک ۹۲۰ - طبقه ۴ - واحد ۴۰۷

رایمند و همکاران
 فریبرز امین، امیرحسین بهرامیان، کریم حسین آبادی، عباسعلی دهدشتی نژاد، همایون مشیرزاده، عباس سالک
 محمد خان محمدی، شهاب نجاری، امیر نظیف، مجید محمدی
 ۲۲۱۳۷۷۰۷
 ۲۲۱۳۷۷۰۸
 تهران - سعادت آباد - بلوار پاك نژاد - بالاتر از میدان سرو - خیابان حیدریان (آسمان سوم) - پلاک ۱۵ - صندوق پستی ۹۱۸۶۵-۴۷۳

رازدار
 مسعود پارسائی، محمد علی صالحی تجریشی، محمد جواد صفار سفلائی، محمود لنگری، محمود محمدزاده، سعید قاسمی، حمیدرضا فروزان، مجید رضازاده، حسن حدادی، مريم عبدالهی طادی، احمد رضا پاک گوهر
 علی سالاری، عباس حاجی عرب، حسین اکرمی ثانی، علی اسلامی، سعید قدک پور
 ۸۸۷۲۶۸۰۲-۸۸۷۲۶۶۶۵
 ۸۹۷۷۴۸۵۳
 تهران - خیابان احمد قصیر (بخارست) - کوچه نوزدهم - پلاک ۱۸ - واحد ۱۴ - طبقه ۷

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

رمز پویا

حسن حیاط شاهي، مسعود شیرازیان، محمدحسین ولی

۲۲۹۱۲۹۱۷ - ۲۲۹۱۱۸۸۳

۲۲۲۲۹۷۵۱

تهران- بلوار میرداماد- میدان مادر- خیابان شاه نظری- کوچه دوم- پلاک ۳۹- طبقه ۵- واحد ۹

روشنگر بصیر

ناصر بیگ، رمضان پاک، محمد دشت آبادی، جواد صالحی

خدیجه ایرانی مشتقین، فاطمه صالحی

۸۸۲۸۸۸۶۲-۳

۸۸۲۸۸۸۶۵

تهران- جلال آل احمد- بعدازپیل آزمایش- ابتدای خ اطاعتی جنوبی- کوچه مهدی اول- پلاک ۲۰۵- طبقه دوم

رهبین

محمد حاجی پور، حسین شیخ سفلی، جواد عیش آبادی، نقی مزرعه فراهانی

محسن تنانی، سیدحسن میرمحمدمیگونی

۸۸۵۳۲۶۲۸-۸۸۵۲۳۰۵۹

۸۸۷۶۰۹۲۰

تهران- خیابان سهروردی شمالی- انتهای خیابان خرمشهر- خیابان شهید عربعلی- شماره ۱- واحد ۶

رهنو حساب مبین

سعید امیرخانی توران پشتی، عباس خزانة، مجید شهبازی، سعید فاتحی

۲۲۳۷۲۵۵۱-۲۲۰۸۸۵۴۷

تهران- سعادت آباد- بلوار شهید پاک نژاد- چهارراه سرو- بلوار سرو غربی- کوچه شبنم- پلاک ۲۱- طبقه ۵

ره نمود ارقام پارس

فرشته بکشلو، بهمن دامنی، فرشید درویش، عمر باقر ملکی، مهدی وکیلی

۴۴۹۷۸۸۱۹-۲۰-۲۱-۲۳-۲۴

۴۴۹۷۶۰۴۳

تهران- فلکه دوم صادقیه- بلوار فردوس شرق- نیش خیابان وفا آذر جنوبی- مجتمع تجاری و اداری آبریک سنتر- طبقه سوم- واحد ۱۱۵

زرف بین بهبود ارقام

جمشید اسکندری، محمد دلیرانی، علی اصغر شهبازی، حمیدرضا عرفی، امیر حسین عسگری زاده

سید مصطفی حسینی هرانده، رضا رجبی، میر وحید حسینی

۸۸۹۵۲۲۹۰-۸۸۹۵۲۲۸۹

۸۸۹۵۲۲۸۹

تهران- میدان فاطمی- پلاک ۱۳- ساختمان فاطمی- طبقه هفتم- واحد ۷۳

ره یافت حساب تهران

عبدا... تمدنی جهرمی، موسی حسن زاده تازه قشلاق، غلامعلی خسروی

هوشنگ غیبی

۸۸۹۸۵۷۵۱

۸۸۹۷۵۷۲۱

تهران- خیابان سید جمال الدین اسدآبادی- خیابان ۴- شماره ۵- واحد ۶- صندوق پستی: ۱۴۳۳۵-۱۳۵۸

سامان اندیشان یکتا

علی صحرانی، محمد رضا نعمتی، حمیدرضا نقی زاده

۸۸۱۹۳۲۰۸-۸۶۰۸۱۴۵۴

۸۹۷۷۸۴۴۷

تهران- خیابان ولیعصر- خیابان شهید وحید دستگردی- پلاک ۲۸۳- طبقه ۵- واحد ۱۹

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

سامان پندار

محمد علی جلالی گلو سنگ، غلامرضا شجری، احمد ظفر پرنده، مصطفی هاشمی، محمد امین زکی زاده، اکبر وقار کاشانی، مرتضی ادیبی، ناصر ایران نژاد، حمید حسینیان، محمد کاظمی

علی حیدری، مختار موسوی پور، علی موسی زاده، مهدی قنبری، نرگس پولادی، رویا دارابی، معرفت صالحی، جواد شیخ غفاری، سید مهدی میرحسینی، محمد رضا امیری بهمن بیگلر، رسول دشتی

۲۲۰۳۷۲۱۳-۵

۲۲۰۱۲۲۶۴

تهران - بلوار آفریقا - نبش عاطفی غربی - پلاک ۱۵۲ - برج صبا - طبقه ۷ - واحد ۷۱

سنجیده روش آریا

لقمان سینکا کریمی، جواد محمدی، محمدرضا همتی

عیسی آهنگری ننه کران، محمود معین الدین، جواد نعمتی

۴۴۲۲۱۱۴۹-۴۴۲۲۱۳۹۶

۴۴۲۲۰۰۷۲

تهران - خیابان اشرفی اصفهانی - بلوار مرزداران - ساختمان نگین آسمان - پلاک ۱۷۸ - طبقه ۳ - واحد ۴۵

سپند تدبیر نیکان

مهدی سردهی، سید محمد عارف پور، مهدی گوهری، فریبرز محمد خداجو

مهدی کوکی، محسن حمیدیان

۸۸۱۷۲۵۶۳-۸۸۱۷۲۵۶۰-۸۸۵۴۳۸۸۲

۸۸۱۷۲۵۶۰-۸۸۵۴۳۸۸۲

تهران - خ بهشتی (عباس آباد) - خیابان قائم مقام فراهانی - خ چهارم - پلاک ۱۰ - طبقه همکف

سیاق نوین جهان

عبدالهادی بحرانی اصل، عباس حسنی کبوترخانی، لیلا رضائی جهقی، محمد تقی منصوری راد

داریوش فارسی منش، علیرضا مسعود خورسندی

۴۴۲۹۸۶۲۲-۴۴۲۶۴۹۵۷-۴۴۲۶۴۸۱۲

۴۴۲۹۸۶۲۲

تهران - بلوار مرزداران - بلوار آریافر - نبش گل دیس - شماره ۲۱ - طبقه اول - واحد ۲

سخن حق

هوشنگ خستوئی، شهره شهلای، اسدا... نیلی اصفهانی

همایون باقری طادی

۸۸۷۹۴۶۴۶

۸۸۷۹۴۹۲۸

تهران - میدان آرژانتین - اول خ آفریقا - شماره ۹ - بلوک ب - واحد شماره ۳ - صندوق پستی: ۴۱۷۵-۱۴۱۵۵

سینا فکر

سید حسین سجادی، علیرضا سینائی، علیرضا مستوفی

۶۶۹۵۸۰۳۱

۶۶۹۶۳۹۸۱

تهران - ولیعصر - کوچه شهید عبدالرضا عبدوس - کوچه شهید حسین سخنور - پلاک ۳۷ - طبقه سوم - واحد ۷

سنجه حساب

محمدرضا سرافراز، مهران شاکری، پرویز نوبهار شیبستری

شاخص اندیشان

مجتبی الهامی، جهانگیر رضائی، کوروش شایان، حمیدرضا شایان، علیرضا شایان، احد شله چی

محمد علی آقاجانی، سید محمد باقرآبادی، بیژن گیاه چائی، امیر نعمت اشرفی

۲۲۹۰۴۲۰۰-۲۲۹۰۲۴۸۴

۲۲۲۷۲۱۹۰

تهران - خیابان میرداماد - نفت شمالی - نبش خیابان نهم - پلاک ۳۹ - واحد ۲۳

۸۸۳۳۴۶۸۱-۸۸۰۰۷۴۹۶-۸۸۶۳۰۲۰۰

۸۸۰۰۷۴۹۶

تهران - انتهای خیابان هفتم کارگر شمالی - جنب بزرگراه کردستان - خیابان اشکان - پلاک ۴ - طبقه ۲

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

شاخص روش

محرم بردبار، محسن حامدی فر، محمد نداف

صالح اندیشان

فرهاد بهزادی، محمد ابراهیم زرنگار پور، سهیل لشگری، پویا مهدوی فر

۲۲۰۴۸۶۲۹-۲۲۰۴۳۶۰۴

۸۸۸۵۱۶۷۷-۸۸۸۵۱۶۷۵

۲۲۰۵۰۸۴۱

۸۸۹۴۷۵۴۹

تهران- خیابان آفریقا- خیابان طاهری- پلاک ۴۴- واحد ۲

تهران- خیابان فلسطین شمالی- پائین تر از زرتشت- نبش کوچه امینی-

پلاک ۲۲- طبقه ۲- واحد ۴

شاهدان

حسین خمسه، منصور شمس احمدی، الهام گودرزی

صدر

هادی باباپور، محمود صدر، مرتضی آزاده

محبوبه حسینی، مهدیه متقی الحق، دیاکو زارعی

علیرضا تقی زاده فانید

۸۸۳۲۸۳۱۳-۸۸۳۰۹۱۰۰

۸۸۸۴۳۰۱۵

۸۸۳۲۸۳۱۳

۸۸۳۴۵۷۹۴

تهران- خیابان کریم خان- خیابان خردمند شمالی- شماره ۹۵

تهران- ضلع جنوب شرقی میدان هفت تیر- کوچه شیمی- پلاک ۷۰- واحد ۲-

صندوق پستی: ۳۵۷-۱۵۸۵۵

شراکت

محمدعلی اکباتانی، مهسا فرخی، مجید کشورپژوه لنگرودی، سیروس گوهری

عاصر مشاور تهران

نسرین پاشائی راد، معصومه شعبان، مرتضی نوبخت

ام البنین خوشنام زارع

۸۸۹۰۵۶۴۷-۸۸۸۹۰۶۱۹

۸۸۷۱۷۶۵۱-۸۸۷۱۷۶۵۰

۸۸۹۰۲۳۸۹

۸۸۷۲۰۱۸۸

تهران- خیابان دکتر بهشتی- خ قائم مقام فراهانی- ساختمان ۲۱۶- طبقه ۴

تهران- خ فلسطین شمالی- بالاتر از بلوار کشاورز- ساختمان ۵۵- طبقه ۴-

واحد ۱۸- صندوق پستی: ۱۹۸-۱۴۳۳۵

- واحد ۳۵- ص پ ۶۶۶۶-۱۵۸۷۵

شهردامین

حسن حاجیان، محمدصفا دهقان، حسن روح افشاری، افسر عابدین، ابراهیم تیموری

فاطر

مجید بمانی محمدآبادی، مهدی کشاورزبهادری، حلیمه خاتون موصلی، محمد رضا نادریان، آذر صالحی نیک، فاطمه ماهرخ دانایی

بنفشه حمزه میوه رود، علیرضا عیوضلو

۶۶۴۰۸۲۲۶-۶۶۴۹۸۰۲۵-۶۶۴۹۲۸۷۱

۴۴۰۰۸۱۷۷-۹-۴۴۰۲۲۶۶۰

۶۶۴۷۹۱۸۹

۴۴۰۴۹۰۶۳

تهران- خ وصال شیرازی- بزرگمهر غربی- کوی اسکو- پلاک ۱۴- طبقه ۴

تهران- فلکه دوم صادقیه- بلوار آیت اله کاشانی- جنب برج یاران- پلاک ۲۱۰

(ساختمان ماد) طبقه ۴- واحد ۱۲- ۱۴- ۱۵

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

فرانگر حساب خبره

اسماعیل اقبال صفت رونقی، ناصر کاظمی باویل، مرتضی آشوری فلاح

ابراهیم اسفندیاری، سعید رستمی، رسول یاری فرد

۸-۸۸۱۷۰۶۹۷
۸۸۱۷۰۶۹۷

تهران- سهوردی شمالی- خیابان خرمشهر- خ گلشن- کوچه چهارم- پلاک ۴
- طبقه دوم

فرابین مشاور روش

محمود اردستانی جعفری، حسن وارسته پور

نادر داوطلب ثابت

۴۶۰۹۶۳۵۵-۰۹۳۵۱۲۷۲۰۵۴

تهران- بلوار فردوس غرب- نرسیده به چهارراه سازمان برنامه- پلاک ۴۹۵-
طبقه ۵- واحد ۵۸

فرجام اندیشان محاسب

مهریار پورقبادی، مصطفی رضائی، رضا مسگرها

۷۶۷۹۰۶۲۷-۷۶۷۹۰۷۲۱-۷۶۷۹۰۷۱۲

تهران- فلکه دوم تهرانپارس- خیابان شهید ناهیدی (جشنواره)- روبروی
درمانگاه هلال احمر- پلاک ۸۰- واحد ۴

فراز حساب

جهانگیر حاجی میرزاییگی، فیروز خاکپور، عنایت فاروقی

۸۸۵۱۴۵۳۹
۸۸۵۱۹۵۳۷

تهران- ضلع جنوب غربی پل سیدخندان- خ میرمطهری- ساختمان ۳۸- طبقه
۵- واحد ۵۲ - ص پ ۳۵۳-۱۵۸۷۵

فردا پدید و همکاران

اصغر بختیاری، حسن تنگ عیش، فرانک زنده نوش

۸۸۰۰۷۶۶۴
۸۸۳۳۵۷۶۶

تهران- خیابان کارگرشمالی- جنب پمپ بنزین- خیابان شهید فکوری- پلاک ۱۸۱-
طبقه ۲- واحد ۳

فراز مشاور

نریمان ایلخانی، فریبرز حیدری بیگوند، سعید خاریابند، پرویز صادقی، مهدی
صفرزاده، اصغر عبداللہی تیرآبادی

حمیدرضا المعی

۸۸۹۳۸۵۳۴-۸۸۹۳۸۵۲۹-۸۸۹۳۸۵۲۸-۸۸۸۹۳۸۹۸
۸۸۹۰۲۵۲۲

تهران- خیابان مطهری- نرسیده به لارستان- شماره ۴۴۴- طبقه سوم

فریوران راهبرد

محمدسعید اصغریان، مریم بستانیان، جواد بستانیان، کیهان مهم، امیرجمال
امیدی، محبوب جلیل پرتومین، حسین شرفخانی

قهرمان سراج، سعید قره داغی بقرآبادی، علیرضا آقائی قهی، مهدی جمشیدی،
محمدعبادی

۸۸۰۸۷۷۹۶-۹
۸۸۳۶۱۵۱۲

تهران- شهرک قدس - خ خوردین - خ توحید- پلاک ۱- طبقه ۵

فراگیر اصول

مراد جعفرزاده اسلامی، مسعود جعفرزاده اسلامی، علی صدر پناه

۸۸۶۷۱۶۸۱-۸۸۶۷۵۷۲۲-۸۸۶۶۱۱۷۵
۸۸۶۶۱۲۶۹

تهران- خیابان گاندی- خیابان ۲۳- پلاک ۲۱- واحد ۲

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

فہیم مدبر

محمدرضا آرون، بیژن جلالی، محمود محمودی نیا

۸۸۴۴۸۳۶۰

۸۸۴۴۸۳۶۰

تهران - خیابان مطهری - نرسیده به ترکمنستان - پلاک ۲۸ - طبقه ۴ - واحد جنوبی

کاری پارس

بهزاد کیانی، مجید نیک بخت شیبانی، مریم علی شیر، حسین یاراحمدی، جمشید احمدی

۰۷۱۳۶۳۴۰۰۱۶-۱۸

۰۷۱۳۶۳۴۰۲۹۴

شیراز - خیابان معالی آباد - روبروی پارک ملت - ساختمان طوبی ۸ - طبقه ۱ - واحد ۱

قواعد

محمدعلی بشارتی، کورش جمشیدی اوانکی، فرزین حاجی محمدعلی

آرش رجبی، محمدحامد خان محمدی

۶۶۵۹۷۶۴۴-۶۶۵۹۷۷۵۳

۶۶۵۹۷۷۰۶

تهران - میدان توحید - ابتدای خ ستارخان - خ کوثر دوم - پلاک ۱ - واحد ۵

کاربرد ارقام

محمدحسین بدخشایی، حسن خدایی، علی رحمانی، علی اصغر محمود زاده

احسان اسدی نیا

۲۶۲۰۷۱۳۶-۲۶۲۰۷۱۴۹-۲۲۰۲۳۵۲۴-۲۲۰۳۸۲۴۲-۲۲۰۲۳۵۴۴

۲۲۰۳۸۲۴۴

تهران - خ نلسون ماندلا (آفریقا) - خیابان عاطفی غربی - پلاک ۶۰ - طبقه اول

کاربرگ سامان

حمید محمدنژاد، بهرام حشمتی، وحید خردور

امیرجعفرزاده

۴۴۰۳۰۰۰۲

تهران، اشرفی اصفهانی، نرسیده به بلوار مرزداران، خیابان گلستان ۱۴، برج نگین رضا، طبقه دهم شمالی، واحد ۱۵

کاربرد تحقیق

منصور اعظم نیا، محمد زمانی، منصور یزدانیان

غلامرضا خانبازی عمل، حمیدرضا قهرائی، علیرضا مستغاثی، علیرضا افراز اسفندارانی

۰۳۱-۳۷۷۵۰۱۴۴-۵

۰۳۱-۳۷۷۵۰۱۴۶

اصفهان - پل وحید - ابتدای بلواروحید - مجتمع اداری امین - طبقه ۳ - واحد ۲۰

کارآمد حساب ایرانیان

رضا ارزیتون، جواد بختیاری، علیرضا شهروزی، حسن علیزاده، سیدمحمد کشاورزبان، مهدی مسچی

محمد علی فخرآبادی، محمدرضا هاتفی، سعید تاتاری

۸۸۰۲۰۱۳۷-۸۸۳۳۴۶۵۴

۸۸۳۳۴۶۵۴-۸۸۰۲۰۱۳۷

تهران - خیابان فاطمی - میدان گلها - خیابان کاج جنوبی - خیابان شهید فکوری - پلاک ۹ - طبقه اول - واحد ۲

کاسپین تراز سما

اسماعیل ستوده، سید حسن مرتضوی کیاسری، جواد امیرخانلو

۰۱۱-۳۳۲۰۶۰۲۵

۰۱۱-۳۳۲۰۶۰۲۳

ساری - بلوار طالقانی - ساختمان جم - طبقه ۲ - واحد ۶

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

کاشفان

شهرام پوراختیاری ناوی، قاسم ضرغامی، شهراد عوض پور، جعفر عوض پور، هادی ملک زاده

ایمان نیکوکار لیسه رودی

۸۸۸۲۷۵۵۶-۸۸۸۳۵۲۱۳-۸۸۸۴۷۵۲۵

۸۸۸۲۷۵۵۶

تهران- خیابان میرزای شیرازی- خیابان فریدون نژادکی (کامکارسابق)- روبروی بانک ملت- پلاک ۶- طبقه ۲

مجربان پویا

تقی امینی فر، علی اصغر خلقی، حسن پارسا

۸۸۶۳۹۷۰۱-۸۸۰۲۳۷۲۹

۸۸۶۳۹۷۰۱

تهران- خ فتحی شقاقی- نرسیده به کاج شمالی- پلاک ۱۱۸- طبقه ۲- صندوق پستی: ۹۷۵-۱۴۳۹۵

کوشا منش

احمد موسوی، اسدا... نیکوئی، قاسم یاحقی، ناصر معرفت

علیرضا مانیان سودانی

۲۶۲۰۰۴۵۰-۲

۲۲۰۵۷۸۳۵

تهران- خیابان ولیعصر- بالاتراز چهارراه نیایش- کوچه شهید رحیمی - پلاک ۵۴- طبقه ۳- واحد ۱۲- صندوق پستی ۶۶۳ - ۱۵۱۷۵

مختار و همکاران

حسین حسنی، غلامرضا درباری

رضا محمدی، مریم امیری اقدم

۸۸۹۰۹۷۱۸

۸۸۹۰۳۴۹۶

تهران- خیابان ولی عصر- خیابان زرتشت غربی- پلاک ۱۴- طبقه ۵

کوشش

امجد استیفائی، محمد هاشم پورمند، هوشنگ خوشروان

لیلا بشیری خصال

۸۸۷۳۴۷۰۷-۸

۸۸۷۳۴۳۶۱

تهران- میدان آرژانتین- خیابان بخارست- شماره ۴۹- طبقه ۴- واحد ۵- صندوق پستی ۶۶۳ - ۱۵۱۷۵

مدبران امین

علی اسماعیلی شیرازی، محسن جهرمی زاده، سید اصغر رهائی

۳۱۳۲۳۷۳۶۵۳

۳۱۳۲۳۵۴۳۷۸

اصفهان- خیابان شیخ بهایی- بعد از چهارراه آذر- بن بست صفاری (شماره ۲۵)- مجتمع آئینه- طبقه دوم- واحد ۴

متین محاسب نوین

فاقد شریک

کیهان قزوینیان، حمیدرضا شایسته مند، اکبر گیوکی، مهدی علی حسینی، مهدی یاری

۸۸۶۶۲۵۹۲-۳

۸۸۷۷۳۰۸۳

تهران- میدان ونک- خ برزیل- خ شهید عباسپور (توانیر شمالی)- کوچه جهان آرا- پلاک ۱۰

مدبران مستقل

نصرا... صالح، سعید صدرائی نوری، محمدرضا طارمی،

۸۸۵۰۲۸۵۵-۸۸۵۰۴۱۵۹-۸۸۵۱۱۲۹۳

۸۸۵۰۴۱۵۹

تهران- استاد مطهری- خ شهید سرافراز- برج موج- پلاک ۱۱- واحد ۷ و ۱۳- صندوق پستی: ۵۴۷۳-۱۵۸۷۶

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

مفاهیم حساب جامع

نادر بسنده، شاهین ترکمنندی، مرتضی فلاح موحد، حمید رضا نیکخواه

محمدعلی دارابی

۸۸۵۵۹۳۱۶-۸۸۵۵۹۳۷۰

۸۸۵۵۰۸۹۷

تهران- خیابان ولیعصر-نرسیده به پارک ساعی-برج سپهر ساعی- واحد ۴۰۶

مستقل اندیشان پارس (ممنوعیت انعقاد هرگونه قرارداد خدمات حرفه‌ای و تخصصی و پذیرش بازرسی قانونی و حسابرسی از ۱۳۹۶/۰۷/۱۰ به مدت یکسال)

سید سعید صادقی

محمد تقی رستمی (تعليق عضویت به مدت یک سال از تاريخ ۱۳۹۶/۰۷/۱۰)

مفید راهبر

(معادل شریک):

هوشنگ نادریان، محمد اوج، محمد علی ذهبی، محمود پوربهرامی، حمزه پاک‌نیا، قاسم محبی، علیرضا مهادفر، کیوان اسکندری، غلامعباس کریمی، محمد تقی شیرخوانی، مجید نجارنژاد اصل، بداله اسلامی، مسعود محمدزاده، علی اکبر عباسی حسن کبیاده، ابوالفضل دستجردی، حسن اسماعیلی، محمد پاشایی، علی شمس، فریبرز خانی و ایمان پوریا

ایمان جنیدی جعفری، علیرضا لشکری، مسلم شاهین، حسین نظیف، محسن خانی، رضا مائیدی‌زاده کلهرود، حسن ایمانی نوجانی، محمد میکائیلی الهاشم، عبدالعلی محسنی، سید مسعود صالحی، محمد حیدری و داریوش دارابی، داود سلمانی، علیرضا گردون‌زاده

۸۸۸۷۲۱۲۲-۸۸۸۷۲۰۱۰-۸۸۷۸۰۲۳۴

۸۸۷۹۷۴۸۹

تهران- خیابان وحید دستگردی- بین خیابان آفریقا و ولیعصر - پلاک ۳۰۱

مطلب‌زاده و همکاران

اکرم علیاری، زهرا مطلب‌زاده، محمدرضا نصر اصفهانی

۸۸۵۴۹۳۱۴-۵

۸۸۵۴۹۳۱۳

تهران- خ مطهری- خ دکتر مفتاح- کوچه شهید منصور دوست محمدی (ششم)- پلاک ۳- طبقه ۳- واحد ۷

ممیز

محمدنبی داهی، حسین سیادت خو، سعید سینائی مهربانی، سعید تیمورنژاد

۸۸۹۰۷۶۷۹-۸۸۸۰۲۹۰۱-۸۸۹۰۱۵۴۷

۸۹۷۷۱۶۴۱

تهران- خیابان کریم خان زند- خیابان آبان جنوبی- خیابان سپند غربی- پلاک ۶۴- طبقه سوم- آپارتمان شرقی

معمد ارکان

بهروز ابراهیمی، محمد امیری صدر، سیمین دخت عامری

کاظم علیزاده لداری

۲۶۳۳۵۵۲۲۸۳

۲۶۳۳۵۵۲۲۸۳

کرج- مهرویلا- خیابان درختی- سه راه تهران- مجتمع باران- طبقه ۳- واحد ۶

مهر آفرین بصیر (ممنوعیت انعقاد هرگونه قرارداد خدمات حرفه‌ای و تخصصی و پذیرش بازرسی قانونی و حسابرسی از ۱۳۹۶/۰۷/۱۹ تا تکمیل شرکت)

رضا دیوان علی

۸۸۱۰۰۵۸۹-۸۸۵۵۲۰۸۹

۸۸۵۵۲۰۸۹

تهران- خیابان خالد اسلامبولی (وزرا)- خیابان ششم- کوچه دل افروز- پلاک ۱۹- واحد ۱۶

معین مشاور مجرب

سعید براتی، علی وفازاده، حمیدرضا گیوی، حسن روشن‌زاده، حسین منصوری

۷۷۷۳۱۶۵۳

۷۷۷۳۵۲۷۹

تهران- تهرانپارس - خ شهید محمدمسعود گلشنی (۱۱۷)- بزرگراه رسالت - پلاک ۲۴۹- طبقه همکف- واحد ۱

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

نمودگر روش

عبدالوهاب بریمانی، حسن رضا زارعی، موسی محسنی

۳۳۳۲۹۸۸۶-۰۱۱۳۳۳۲۲۸۹۲

۱۱۳۳۳۲۴۱۸۳

ساری-خ خاقانی- ساختمان احمد- طبقه ۳- واحد ۷

مهرگان تراز و همکاران

ابراهیم ثنائی فرد، حسن جابری، حسین عباس طلائی

۵۱۳۸۸۴۴۷۵۰

۵۱۳۸۸۴۴۷۵۰

مشهد- بلوار کوثر- حد فاصل میدان کوثر و شهید صارمی ۱۶- پلاک ۹۴- طبقه ۲- واحد ۴

نهان نیک نگر

یوسف حسن زاده، سودابه رفیعی، بهمن ظهراپی

علی شببانی

۸۸۸۹۱۶۳۰-۳۱

۸۸۸۹۱۶۳۰-۱

تهران- خیابان سپهبد قرنی- بعداز تقاطع طالقانی- پلاک ۱۰۸- واحد ۵

نامی مشارآگاه

محمد فدایی حسینی، جهانبخش فرهادیان بروجردی، حسن پورمحمودی
نوشری

۸۸۰۱۶۶۱۳-۱۵

۸۸۰۱۶۶۱۲

تهران- میدان گلها- خیابان گلها- خیابان مرداد- پلاک ۷- واحد ۲

نواندیشان

سورن آبنوس، غلامعلی رشیدی، گارو هوانسیان فر

ناریه آغازاریان، عباس عسگری سامانی

۸۸۸۴۷۹۶۲

۸۸۸۴۱۲۲۷

تهران- خیابان میرزای شیرازی- نبش خ نژادکی- ساختمان ۸۳- طبقه ۴- واحد ۱۶

نکونگرش

محسن اسدی، آرزو احمدی، مریم پروانه رو

۸۸۶۵۲۵۳۴-۸۸۶۰۸۲۸۸۴

۸۸۶۵۲۵۳۴-۸۸۶۰۸۲۸۸۴

تهران- میدان ونک- نبش خیابان ونک- ساختمان اداری آسمان- طبقه ۷- واحد ۷۰۳

نوبین نگر مانا

محمد شریعتی، مهدی شلیله، مجتبی علی میرزائی، ابراهیم نعمت پڑوه

نعمت محمدی

۸۸۸۰۱۳۵۳-۵۸

۸۸۸۰۱۲۴۱

تهران- خیابان استاد نجات الهی- بالاتر از خیابان سپند- کوچه خسرو- پلاک ۳۱- طبقه دوم

نماگر حساب

محمد مهدی امیدوار، مهدی خاکباز مقدم، رضا معجزاتی

۸۸۵۸۱۴۳۷-۹

۸۸۳۶۰۱۹۸

تهران- شهرک غرب- بلوار دادمان- خ بوستان- کوچه بوستان یکم- پ ۴- ط ۳- واحد شرقی

مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران

نیک روشن

سردار بارگاهی، محمد حسن ربیعی، غلامرضا زریابی لنگرودی

۸۸۷۷۹۸۷۸

۸۸۶۶۲۸۹۴

تهران - بلوار آفریقا - نبش سپیدار - شماره ۵۹ - طبقه دوم - واحد ۷

هژیران

فرخ اربابی وحدت، ساسان عماد دادرش، بهروز عمو هاشم، اصغر پارسایی، مسیح سالاریان، سیدمسعود حسینی، نصراله سعادت

حسین ولی پور اهرنجان، محمود پارسایی

۲۲۰۱۵۲۲۹-۳۰

۲۲۰۱۹۹۵۲

تهران - خیابان نلسون ماندلا (آفریقا) - خیابان ارمغان شرقی - پلاک ۱۳ (مجتمع اداری ارمغان) - طبقه ۴ - آپارتمان A

نیک روشن تهران

عبدالحسین تجلی، حسین حیدری، تیرانداز شکیبا، بیژن عبداللهی نمین

۷۷۸۷۳۵۱۹-۲۱

۷۷۸۷۳۵۱۹

تهران - تهرانپارس - خیابان فرجام - خیابان باغدارنیا (رشید شمالی) - انتهای خیابان ۱/۱۷۴ غربی - ساختمان پارس - پلاک ۲۰ - طبقه ۳

هشیار-بهمن

مصطفی باتقوا، محمد سخایی فر، رؤیا مهدی زاده، محمد علی ناظری، عباس هشی، حمید یزدان پرستی، جواد باغبان

مصطفی فضلی

۸۸۸۴۳۷۰۴-۵

۸۸۸۴۳۷۰۴

تهران - خیابان قائم مقام فراهانی - بالاتر از میدان شعاع - پلاک ۱۱۴ - طبقه ۴ - واحد ۲۰ - صندوق پستی ۱۶۱۹-۱۵۸۱۵

هادی حساب تهران

عباس جباری، اکبر دادگرنمینی، محمدحسین (بهروز) سربی، حمید رضا کیهانی، علی کیهانی

مصطفی منصوری خواه

۸۸۴۴۳۶۳۴ خط ویژه

۸۸۴۷۲۶۶۰

تهران - خیابان مطهری - خیابان ترکمنستان - نبش کوچه سرو - پلاک ۲ - طبقه ۶ - واحد ۱۵

همیشگان روش

عباس گرچی، هادی محبی

۲۶۷۰۵۱۱۶

۲۲۲۷۰۱۳۸

تهران - میرداماد - خیابان رودبار شرقی - خیابان فلسفی - ساختمان شماره ۲ - طبقه ۲ - واحد ۱۰

هدف همکاران

محمد علی رادمان، غلامحسین سمیعی تبریزی، مرجان سیفی، پیام صادقی جزی، نیره خداپرست جوردهی

انیس فتالی پور، کامیار سمیعی تبریزی

۸۸۶۱۳۸۱۰-۱۲

۸۸۶۱۳۸۰۹

تهران - خیابان سئول - بالاتر از نیاپیش - خیابان دوم شرقی - شماره ۱ - طبقه دوم

همیار حساب

عبدالمهدی امینی، محمدتقی سلیمان نیا، مسعود مبارک، منصوره منصفی

۶۶۵۶۵۲۹۰-۱

۶۶۹۰۰۹۴۰

تهران - خیابان کارگرشمالی - خیابان میرخانی (نصرت شرقی) - پلاک ۵۴ - طبقه ۲ - واحد ۴

مؤسسات حسابرسی و حسابداران رسمی ایران

هوشیار ممیز

محمد حسینی منش، محسن رضائی، مظفر شفیعی، محمد صابر هشتجین، امیر حسین نریمانی خمسه، محمد جواد هدایتی املشی، مهدی قره باغی، مهدی معین پور، رسول انگبینی، مسعود قریب، هاشم مقدمیان

حمید حدودی، حسین رسولی، سید محمد نوریان رامشه، محسن رضایی، منصور شهلایی

۸۸۲۰۹۸۱۷-۱۸

۸۸۲۰۹۸۱۹

تهران - انتهای گاندی شمالی - پلاک ۸ - طبقه ۵ - واحد ۱۹

یکتا اندیشان بهمن

مهناز پرافکنده حقیقی، نوشین شاپورزاده، محمد علی صابری افتخار

۴۴۰۳۷۰۰۵-۴۴۰۱۷۶۲۱

تهران - خ اباذر - خ گلستان یکم - خ بوستان یکم - پلاک ۲۱ - ساختمان بارمان - طبقه ۵ - واحد ۱۹

وانیا نیک تدبیر

حمیدرضا افسرکازرونی، بهزاد افشارهور، علی اکبر پارسا منش، احمد خالقی بایگی، حسین مقیمی اسفند آبادی، سعید نوری

فرامرز رضائی، ایوب ساقی، محمد علیرزاده گیاشی، مجتبی فتحی مقدم بادی، فرشاد کریمی حصار

۲۲۰۳۱۴۷۶-۷

۲۲۰۳۱۴۸۷

تهران - بلوار افریقا - پایین تر از مدرس - خیابان گلدان - پلاک ۸ - واحد ۳

یکتا روش امین

حسین امینی، سلام زینالی، امید سیری، حسین عزیزی

مهدی اباذری گوشکی، وحید اسکندری، سعید بدری

۸۸۴۸۲۹۰۵-۸۸۷۱۹۲۴۵

۸۸۷۱۹۲۴۵

تهران - میدان آرژانتین - خیابان خالد اسلامبولی - کوچه دوازدهم - پلاک ۸ - واحد ۱

یکتا تدبیر

سید احمد استاد، شهریار سیفی، جابر علیرزاده، علی افشار رضایی

رمضانعلی دهقانزاده

۲۲۸۸۸۹۳۷-۸-۲۲۸۸۷۹۰۳-۵

۲۲۸۸۷۹۰۳

تهران - ابتدای پاسداران - سه راه ضرابخانه - دشتستان دوم - پلاک ۲۱

اسامی مؤسسات حسابرسی و حسابداران رسمی مشمول تنبیهات ردیف های ۴ الی ۶ ماده ۳۶ اساسنامه در فهرست مزبور درج نشده است.

مؤسسات ادغام شده

ردیف	موسسه حسابرسی ادغام شونده	موسسه حسابرسی ادغام کننده	تاریخ ادغام	نام موسسه حسابرسی پس از ادغام
۱	دایارایان	رهیافت و همکاران	۱۳۹۴/۰۲/۱۶	دایارهیافت
۲	ایران مشهود	آزمون پرداز	۱۳۹۴/۰۶/۰۱	آزمون پرداز ایران مشهود
۳	آریان فراز	دایا رهیافت	۱۳۹۴/۰۸/۰۲	دایارهیافت
۴	اندیشگران پویا	آزمون پرداز ایران مشهود	۱۳۹۴/۱۰/۰۱	آزمون پرداز ایران مشهود
۵	دانشگر محاسب خبره	ارقام نگر آریا	۱۳۹۴/۱۱/۰۳	ارقام نگر آریا
۶	دانشگر محاسب	ارقام نگر آریا	۱۳۹۴/۱۱/۰۳	ارقام نگر آریا
۷	آگاه حساب	ارقام نگر آریا	۱۳۹۵/۰۵/۲۴	ارقام نگر آریا
۸	تدبیرگران شاخص اندیش	ارقام نگر آریا	۱۳۹۵/۰۷/۲۵	ارقام نگر آریا
۹	امین مشهود پارس	کارای پارس	۱۳۹۵/۰۸/۰۱	کارای پارس
۱۰	فرازمند	بهنود حساب	۰۱/۱۲/۱۳۹۵	بهنود حساب
۱۱	متین خردمند	رازدار	۱۳۹۵/۱۲/۰۵	رازدار
۱۲	آرمان راه برد	آروین ارقام پارس	۱۳۹۵/۱۲/۱۵	آرمان آروین پارس
۱۳	راهبرد پیام	فریوران	۱۳۹۶/۰۴/۳۱	فریوران راهبرد
۱۴	آئین محاسبان امین	حساب گستر پویا	۱۳۹۶/۰۴/۲۴	حساب گستر پویا
۱۵	آئین ارقام	حساب گستر پویا	۱۳۹۶/۰۴/۲۴	حساب گستر پویا
۱۶	آب دیده محاسبان	هژیران	۱۳۹۶/۰۵/۳۱	هژیران
۱۷	آبان حساب	سامان پندار	۱۳۹۶/۱۱/۷	سامان پندار
۱۸	رهنمودگران کاردان	هوشیار ممیز	۱۳۹۶/۱۱/۹	هوشیار ممیز
۱۹	آروین حساب رسا	رهنمود ارقام پارس	۱۳۹۶/۱۱/۲۸	رهنمود ارقام پارس

برگ اشتراک فصلنامه حسابدار رسمی

در صورت تمایل به اشتراک نشریه نکات زیر را در نظر داشته باشید:

- فرم اشتراک را که شامل: کدپستی و شماره تلفن است، کامل و خوانا تکمیل فرمایید.
- حق اشتراک را به شماره حساب ۴۴۰۰۴۳۰۰۷۷ بانک ملت به نام جامعه حسابداران رسمی (قابل پرداخت در کلیه شعب بانک ملت) با شناسه واریز ۲۲۰۰۰۱۲۲ و یا از طریق شماره کارت ۶۱۰۴۳۳۷۹۹۵۴۸۴۵۹۷ با همان شماره شناسه واریز کرده و اصل فیش بانکی را همراه با فرم‌های اشتراک تکمیل شده به آدرس: خیابان سپهبد قرنی - نرسیده به پل کریمخان - خیابان شهید امانی - پلاک ۴ - کدپستی ۱۵۹۸۸-۶۶۴۱۶ یا صندوق پستی ۷۵۴۳-۱۵۸۲۵ جامعه حسابداران رسمی ایران (نشریه حسابدار رسمی) ارسال فرمایید.
- نشریه برای حسابداران رسمی شاغل در مؤسسات حسابرسی و حسابداران رسمی شاغل انفرادی رایگان ارسال می‌گردد.
- نشریه برای سایر حسابداران رسمی با ۵۰ درصد تخفیف و با تکمیل و آرایه فرم اشتراک و پرداخت حق اشتراک ارسال می‌شود.
- نشریه برای اعضای هیأت علمی گروه حسابداری دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و دانشجویان دوره دکترای حسابداری ۵۰ درصد تخفیف اعمال می‌گردد. (ارائه کپی حکم کارگزینی یا کارت دانشجویی الزامی است).
- از کلیه مشترکین محترم درخواست می‌شود هر گونه تغییر در آدرس خود را به اطلاع نشریه برسانند.

مشترک حقیقی	مشترک حقوقی
نام:	نام مشترک:
نام خانوادگی:	وابسته به:
نام پدر:	نام شخص دریافت‌کننده:
سال تولد:	سمت:
شغل:	اشتراک از شماره تا
محل کار:	
میزان تحصیلات:	
اشتراک از شماره تا	
تعداد درخواست از هر شماره	

مشخصات فیش واریزی پیوست: شماره تاریخ مبلغ
بانک استان شهر امضاء

شهر تلفن:
استان: دورنگار:
کدپستی: پست الکترونیک:
صندوق پستی: آدرس:
.....

خواهشمند است با انعکاس نظرات خود در مورد فصلنامه حسابدار رسمی در سایت جامعه به آدرس www.iacpa.ir ما را در هرچه پربارتر آن یاری فرمایید.

◀ به کانال ما پیوندید

▶ @iacpainfo